

ÅRSREDOVISNING

2014

LÄNSSTYRELSEN
I K R O N O B E R G S L Ä N

Innehåll

<i>Landsbövdingen har ordet</i>	2
<i>Organisation</i>	4
<i>Resultatredovisning</i>	5
Länsstyrelseinstruktion 2 §	5
Övrig förvaltning	10
Trafikföreskrifter	13
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	14
Regional tillväxt	18
Infrastrukturplanering	33
Hållbar samhällsplanering och boende	35
Energi och klimat	41
Kulturmiljö	45
Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	50
Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	54
Lantbruk och landsbygd	76
Fiske	87
Folkhälsa	89
Jämställdhet	98
Nationella minoriteter och Mänskliga rättigheter	105
Integration	114
Organisationsstyrning	120
Personaluppgifter	122
Året i siffror	124
<i>Finansiell redovisning</i>	145

LANDSHÖVDINGEN HAR ORDET

Att bedriva en kärnverksamhet av hög kvalitet är grundbulten i Länsstyrelsens uppdrag att främja länets utveckling. I vårt dagliga arbete med tillsyn, handläggning och beslut kommer vi i kontakt med länets invånare och aktörer i deras vardag. Det är i mötet med dem vi bygger upp en kompetens och kännedom om länets förutsättningar och behov.

Det råder inga tvivel om att vår unika position med att främja länets utveckling blir allt tydligare. Vår övertygelse att vara den närvarande myndigheten som lyssnar, ser länets behov och jobbar sektorsövergripande genom dialog och samhandling ligger i tiden. Flera av de utmaningar länet står inför är både komplexa och omfattande. Integrationsarbetet, länets kompetensförsörjning och en avfolkning på landsbygden är alla exempel på utmaningar där det inte finns en universallösning. Vi måste tänka nytt, brett och tillsammans. Statens regionala närvaro är ytterst betydelsefull i detta sammanhang. Som ett av landets minsta län gäller det att tillvarata de resurser och styrkor vi har och se närheten som en konkurrensfördel. Länsstyrelsens arbetssätt utgör en arena där dessa möjligheter skapas.

Vikten av att staten finns närvarande i utvecklingsarbetet visar sig inte minst i frågor där stora delar av samhället berörs. Ta integration som exempel, en bitvis svår fråga där vårt uppdrag är att skapa goda förutsättningar för både kommunerna och de människor som kommer till vårt län. Under 2014 har vi satsat på samverkan och verkstad, vilket har visat sig fungera väl. Tillkomsten av projektet Boende och etablering på G, ”BeG” är ett samarbete där vi tillsammans med kommunerna, Arbetsförmedlingen och Migrationsverket jobbar med att få personer som beviljats permanent uppehållstillstånd att bo kvar i länet på orter som behöver fler invånare och där bostäder finns. Den här typen av konkreta insatser är något som det måste bli mer av framöver, och där Länsstyrelsen genom sin arbetsmodell kan bidra.

Vi skapar också goda förutsättningar för länet, när vi efter inspel och dialog i rovdjursfrågan kan bemöta länets oro och behov genom att ta fram tjänsten för informations-sms till tamdjursägare som vill kunna skydda sina djur när vargen är nära. Detta är en unik tjänst som Länsstyrelsen i Kronoberg tagit initiativ till och som förverkligades under 2014. Tjänsten är efterfrågad av andra länsstyrelser och vi räknar med att ytterligare fem län ansluter sig framöver.

Vi är övertygade om att vårt sätt att arbeta och samhandla med omgivningen har varit bidragande orsaker till att Länsstyrelsen under 2014 har fått ta en aktiv roll i arbetet med den Regionala utvecklingsstrategin och Regionala innovationsstrategin. Även här står utveckling genom samverkan i fokus. Istället för att peka ut branscher att jobba med så ska vi utveckla de arbetssätt och samarbeten som stärker vårt län.

Länsstyrelsens närvaro och nätverkande arbetsmodell genererade under 2014 att Kronoberg kommer att stå värd för Association of Space Explorers årliga kongress i september 2015. Vi vill inte att konferensen bara ska vara en fantastisk ”happening”, utan att den ska ligga till grund för något större. Kronobergs län är i behov av ökad kunskap i naturvetenskap, teknik, matematik och miljö. Inte minst för näringslivets kompetensförsörjning och länets miljöarbete. Konferensen med astronauternas besök ska ses som en inspiration och hävstång för att öka intresset för just dessa ämnen. Tillsammans med Region Kronoberg och Linnéuniversitetet driver vi därför projektet ”Mot nya höjder” som bland annat jobbar med länets skolor i åk 4-9 som får genomföra utmaningar och experiment om naturvetenskap, teknik och matematik – kopplat till rymden. I skrivande stund är omkring 3500 elever i länet engagerade och konceptet går nu på export till övriga Sverige.

Genom regeringens mandat att ta det regionala ledarskapet i glasrikeuppdraget, har vi under 2014 kunnat förverkliga Glasrikesmiljonen, ett resultat av lyhördhet och sektorsövergripande samarbete mellan Tillväxtverket, Regionförbundet i Kalmar, Region Kronoberg samt Länsstyrelsen i Kronoberg. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för tillväxt i Glasriket genom ökad förnyelse och konkurrenskraft i näringslivet i de fyra Glasrikeskommunerna.

En aktiv närvaro kräver resurser. Därför är neddragningarna som Länsstyrelsen tvingades verkställa under 2014 med uppsägningar och neddragningar oroande. En organisation ska alltid sträva efter ökad effektivitet och utveckling så att skattemedlen ger bästa effekt, men vårt viktiga uppdrag i länet får inte grusas av att vi bakbinds av ekonomisk stress. Jag är imponerad över hur mycket verksamhet våra medarbetare åstadkommer med de resurser vi har. Men det är viktigt att både de och länet fortsatt kan känna tillförsikt i att Länsstyrelsen är en rättssäker, kunnig och engagerad myndighet att räkna med.

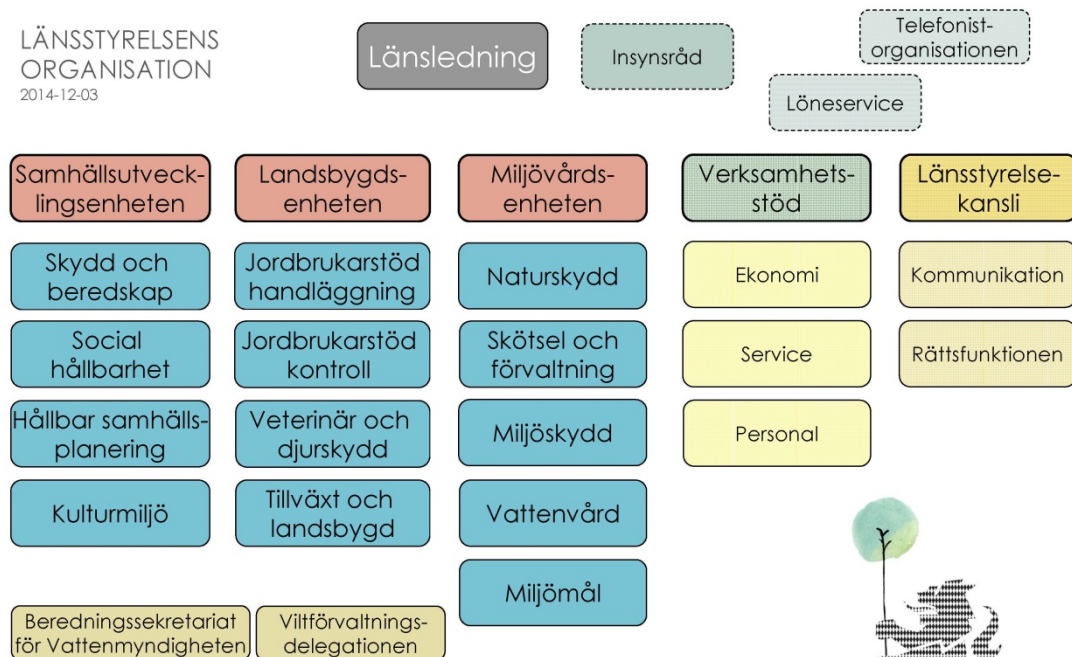
När jag summerar 2014 blir jag stolt. Vi har tagit ytterligare steg i vår strävan att vara en modern och mänsklig myndighet som sätter dem vi är till för i fokus. Enligt min bedömning har Länsstyrelsen i Kronobergs län under 2014 bidragit positivt till länets utveckling. Jag intygar härmed att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamheten samt kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Årsredovisningen för 2014 fastställs härmed.

Kristina Alsér
Landshövding i Kronobergs län

ORGANISATION

LÄNSSTYRELSENS
ORGANISATION
2014-12-03

RESULTATREDOVISNING

Länsstyrelseinstruktion 2 §

Länsstyrelsen ska verka för att nationella mål får genomslag i länet samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar.

Länsstyrelsen ska utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande och inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser.

Länsstyrelsen ska främja länets utveckling och noga följa tillståndet i länet samt underrätta regeringen om dels det som är särskilt viktigt för regeringen att ha vetskap om, dels händelser som inträffat i länet.

Länsstyrelsen ska vidare ansvara för de tillsynuppgifter som riksdagen eller regeringen har ålagt den. Förordning (2008:1346)

Att arbeta sektorsövergripande och i samverkan med andra berörda och engagerade aktörer är en förutsättning för genomförandet av vårt uppdrag att främja länets utveckling. Därmed faller det sig också naturligt att vi har ett helhetsperspektiv när vi redovisar vårt arbete. Nedan ges en övergripande bild där några få insatser får statuera exempel för att beskriva vårt arbete. Övriga insatser redovisas under respektive verksamhetsavsnitt.

SAMHANDLING OCH SYSTEMATISKT ARBETE

Länsstyrelsens unika position i arbetet med att främja länets utveckling blir allt tydligare. Att vara en närvarande myndighet som lyssnar, ser länets behov och jobbar sektorsövergripande genom dialog och samhandling ligger i tiden. Vi har inte råd att jobba med spridda insatser. Istället är vår strategi att bygga upp något som är hållbart över tid.

Samverkan och samordning med både nationella och regionala myndigheter, kommuner och regioner, näringsliv och ideella organisationer är en förutsättning för hållbarhet. Samordning med olika aktörer och statliga myndigheter sker både löpande i vår kärnverksamhet men också genom särskilda insatser.

Hur MAT vuxit fram är ett exempel som tydligt visar att vårt arbetssätt har fått fäste i regionen. Vad som började med ett jordbruksministermöte 2009, växades genom samverkan upp till MAT, en nationell mötesplats för den närproducerade, småskaliga och hållbara maten. Evenemanget med seminarier, politiska debatter och en stor matmarknad lockar cirka 50 000 besökare och har utvecklats till ett ”matens Almedalen” med nationellt genomslag, vilket bidragit till att regeringen utsett Växjö till matlandeshuvudstad 2015. Vad som kunde stannat vid en trevlig EU-konferens 2009, har genom vårt arbetssätt bidragit till länets utveckling. Nu tar Region Kronoberg och LRF Sydost över taktpinnen och samlar aktörer i länet för att formulera en livsmedelsstrategi för Kronoberg. Precis så ska Länsstyrelsen bidra till länets utveckling - samordna, skapa förutsättningar och därefter låta berörda aktörer driva vidare.

Gemensamt för allt strategiarbete är att berörda aktörer involveras tidigt i processen och gemensamt analyserar man länets behov och prioriterar arbetet framåt. Strategierna pekar ut riktningen och till dem knyts sedan aktiviteter för att nå de gemensamma målsättningarna. Att arbeta systematiskt är även karaktäristiskt för hur man i länet väljer att rigga sina projekt. Projekten är inte fristående utan hakar i varandra för att skapa mervärde och hållbara resultat.

Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) har tagits fram just så. Arbetet har pågått under 2013-2014 och drivits av Regionförbundet Södra Småland, men Länsstyrelsen har fått möjlighet att delta i hela processen och i bitar driva den tillsammans med regionförbundet. På så vis har Länsstyrelsen kunnat bidra med underlag och lyfta fram frågor som är viktiga utifrån de statliga uppdragen. Processen har stärkt vårt samarbete liksom förutsättningarna för ett tydligare regionalt ledarskap, samtidigt som vi nu har en strategi som kommer att bidra till länets tillväxt.

Vikten av att jobba sektorsövergripande genom dialog och samhandling visar sig inte minst i krissituationer. Den samverkansorganisation vi har sedan 2008, Krissamverkan Kronoberg, bygger på erfarenheter som stormen Gudrun tillsammans med andra händelser har gett oss. Här samlas representanter från olika aktörer så som kommunerna, länsstyrelsen, polismyndigheten, landstinget och SOS Alarm för att nämna några. Både den politiska nivån och de som operativt arbetar inom krishanteringssystemet är på olika sätt med. Ur ett nationellt perspektiv ligger vi långt framme, vilket blev tydligt under 2014 då Västmanland drabbades av en svår kris och Länsstyrelsen i Kronoberg kallades in för att bistå med kunskap, erfarenhet och vägledning.

Residenset är vår samverkanscentral. Genom att erbjuda det som mötesplats och arena för strategiska frågor, kan vi säkerställa ett tvärspektoriellt tänk och att nya människor och kompetenser kopplas samman. Det genererar nya samarbeten och idéer. Varje år möts 6000 personer i residenset i olika sammanhang. Många av dem kommer dit för strategiska samtal, andra för att nätverka kring entreprenörskap eller diskutera över en bit småländsk ostkaka. Under 2014 kom en delegation från Näringsdepartementet för att lära och inspireras av vårt sätt att arbeta. Mottot för möten på residenset är verkstad och samtalen handlar om en sak; att sammanföra kunskaper och människor med olika bakgrund för att vi tillsammans ska hitta nya arbetsformer och nätverk som främjar länets utveckling. Det strategiska samtal som anordnades kring torvtäkter är ett sådant exempel. Länsstyrelsens kunder har haft synpunkter på hur vi arbetar, varför ett strategiskt samtal ordnades för att försöka lösa dessa knutar. Torvtäktföretag, representanter för branschorganisationen, jurister från Naturvårdsverket och länsstyrelsens tjänstemän samlades för att diskutera vad som fungerar bra i samråds- och prövningsskedet, vad branschen önskar av Länsstyrelsen i form av kommunikativa insatser och vad bolagen själva kan göra för att underlätta i processen. Samtalet var både kompetenshöjande för branschen som fick uppdaterad kunskap med sig hem och för Länsstyrelsen som fick konkreta förbättringsförslag i hur vi kan jobba framåt. En intern uppföljning sker under början av 2015 med ett uppföljande strategiskt samtal där vi återkopplar de åtgärder som vidtagits.

FÅNGA TILLFÄLLEN I FLYKTEN OCH SKAPA MERVÄRDE

Som litet län med höga ambitioner krävs resurseffektivitet och samverkan. Men för att skapa mervärde till de processer och projekt som redan är igång har vi byggt in en flexibilitet så att tillfällen kan fångas i flykten också. När möjligheten uppstod för Kronoberg att stå värd för Association of Space Explorers årliga konferens, valde vi att se den möjligheten som en hävstång för arbetet med länets långsiktiga kompetensförsörjningsbehov. Vårt län har ett behov av ökad kunskap inom teknik, naturvetenskap, matematik och miljö och därför genomförs olika projekt och aktiviteter kopplat till rymden inom dessa områden. Vi kallar arbetet för Mot nya höjder, för det är dit vi vill ta vårt län. Projektet är en förlängning av Framtid Kronoberg, som jobbar för att skapa bättre förutsättningar för arbetssökande unga vuxna och företagen i länet, samt TvärdräG – ett projekt som bygger på samverkan mellan näringsliv och organisationer i syfte att sätta Södra Småland på kartan som en attraktiv region med goda möjligheter till sysselsättning och hög livskvalitet. Länsstyrelsen i Kronoberg är huvudansvarig för Mot nya höjder, men mycket arbete genomförs genom

Regionförbundet södra Småland och Linnéuniversitet. Dessutom har vi Kronobergs näringsliv, kommuner och omkring 3500 skolelever som både medspelare och mottagare av projektet. Det är så vi skapar ringar på vattnet och en hållbar utveckling och tillväxt i länet.

DE STORA FRÅGORNA KRÄVER SAMORDNING

I takt med att vårt arbetssätt med strategiska samtal har etablerats och skördat frukt, har Länsstyrelsen kommit att bli en naturlig samarbetspart när utmaningar ska mötas och möjligheter växlas upp. Det gäller inte minst de stora frågorna där hela länet berörs så som integration, avfolkning och miljöarbetet.

Integration är en bitvis svår fråga där vårt uppdrag är att skapa goda förutsättningar för både kommunerna och de människor som kommer till vårt län. Från att under 2013 befunnit oss i en situation där intresset var svalt, har vi under 2014 satsat på dialog och verkstad, vilket har visat sig fungera väl. Nu finns både engagemang och operativ samverkan mellan statliga myndigheter och länets kommuner. Tillkomsten av projektet Boende och etablering på G, ”BeG” är ett samarbete där vi tillsammans med kommunerna, Arbetsförmedlingen och Migrationsverket jobbar med att få personer som beviljats permanent uppehållstillstånd att bo kvar i länet på orter som behöver fler invånare och där bostäder finns. Den här typen av konkreta insatser är något som det måste bli mer av framöver. Därför initierades under 2014 också ett arbete för ökad samverkan med den idéburna sektorn, eftersom föreningslivet är en viktig inkörsport till det svenska samhället. Genom ett strategiskt samtal där Rotary i Växjö berättade om sitt arbete med starthjälp och cykelhjälp, Swedbanks VD berättade om deras integrationsarbete och Rotary i Västra Götaland berättade om yrkesmentorer, togs ett första steg för fler insatser i länet. Uppföljning sker våren 2015.

När människor lämnar landsbygden för tätorten och staden, tar de också med sig kunskap och kompetens, skatteintäkter och underlag för service. För Kronoberg som är ett landsbygdslän, är det en stor utmaning att vända trenden. Det krävs hållbara lösningar som fungerar för morgondagens landsbygdsbor, därför initierade Länsstyrelsen under 2014 ett arbete kring ”unga för landsbygden”, ett projekt som faller väl in under vårt utvecklingsuppdrag och profilområde att jobba med landsbygdens utveckling. Ett tiotal organisationer inom civilsamhället har engagerats och det är unga människor som är boende och/eller verksamma på landsbygden som är noden i detta arbete. Med visionen om att ett modernt landsbygdsliv är givet, möts olika kompetenser kring en gemensam utmaning och jobbar fram konkreta insatser. Och Länsstyrelsen, med sitt uppdrag att främja utvecklingen i länet, erbjuder kompetensstöd och en arena.

Ytterligare en länk i arbetet med landsbygdens utveckling och att hejda avfolkning är att jobba strategiskt med kompetensförsörjning och jämställdhet. OECD har pekat på länets behov av ett stärkt regionalt ledarskap, där nya sektorer liksom fler kvinnor i ledande positioner är en nyckel för framgång. Det i kombination med att högutbildade personer, främst kvinnor, tenderar att flytta ifrån länet, gjorde att Länsstyrelsen tillsammans med ALMI och Sydsvenska Handelskammaren startade ett nätverk för kvinnor i ledande position i Kronobergs län. Nätverket samlar ledare från både offentlig och privat sektor. Nätverket har samlats vid två tillfällen under året kring temana ”Dåtidens, nutidens och framtidens ledare” samt ”Värderingsdrivet ledarskap”. Nätverket leds av landshövdingen och har varit mycket uppskattat av deltagarna.

Länsstyrelsens uppdrag att leda det regionala arbetet för minskad klimatpåverkan lämpar sig väl för samordning. Uppdragets långsiktiga karaktär och finansieringen har tydliggjort länsstyrelsernas roll och skapat utmärkta förutsättningar för en högre grad av samhandling med företag och offentliga organisationer. Vår modell med Klimatkommission Kronoberg har utvecklats till en väl fungerande plattform för kunskapsutbyte mellan företag och offentliga aktörer. Vår möjlighet att ge finansiellt stöd har varit och är fortsatt avgörande för resultatet inom klimat- och energiområdet. Det investeringsstöd som planeras av regeringen behövs. Det är därför ytterst olyckligt att det nu uppstått oklarheter kring finansieringen av såväl

investeringsstöd som länsstyrelsernas klimat- och energiuppdrag. Vikten av att dessa oklarheter klaras ut kan inte nog understrykas. Risken är uppenbar, att den plattform som byggts upp i länet annars raseras.

INNOVATIVA ARBETSMETODER

Att hitta innovativa och nydanande arbetsmetoder är trendigt, men det är inte orsaken till att vi väljer att jobba så. För oss handlar det om att hitta vägar framåt när ambitionerna är större än resurserna, att finna lösningar på utmaningar som hamnat i en återvändsgränd, att möta kundernas förväntningar och att leverera resultat.

Inom myndighetutövning så som tillsyn och handläggning handlar det om att kombinera rättsäkerhet med kundservice. Ordning och reda, tydlig information, korrekta beslut och bra service underlättar för länets aktörer och bidrar till hållbar utveckling. Därför har vi under 2014 prioriterat tillsyn och handläggning. Vi har i samverkan med Förenkla på riktigt tagit fram kvittenser, vi har arbetat med att förenkla handläggningsprocesser och återgått till stämpling av enklare beslut. Allt för att snabba på hanteringen gentemot våra kunder. I syfte att uppmärksamma och stärka vår tillsynsroll anordnades för andra året i rad en tillsynsvecka i april 2014. Temat för året var öppenhet. Utöver att uppmuntra media att följa med oss i vårt tillsynsarbete, spred vi kunskap om hur tillsyn bedrivs och varför. Under veckan genomfördes cirka 100 tillsynsbesök/insatser inom områdena vatten, kameraövervakning, tobak, alkohol, hållbar samhällsplanering, miljöskydd, djurkontroll och djurskydd. Ett flertal brister och avvikelser uppmärksammades i de granskade verksamheterna och ledde till olika typer av åtgärder.

I regeringsuppdraget kring Glasriket, har samverkan över länsgränser och mellan statliga, regionala, kommunala och privata aktörer varit en förutsättning för att kunna verkställa och finansiera projekt. Eftersom uppdraget inte kommer med finansiering, har innovativa arbetsmetoder blivit signifikant för uppdraget. Glasrikesmiljonen kunde realiseras under 2014, tack vare lyhördhet och sektorsövergripande samarbete mellan Tillväxtverket, Regionförbundet i Kalmar, Region Kronoberg samt Länsstyrelsen i Kronoberg. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för tillväxt i Glasriket genom ökad förnyelse och konkurrenskraft i näringslivet i de fyra Glasrikeskommunerna. På samma sätt har vi arbetat genomgående i uppdraget. Från miljö- och energiinsatsen Glasdeponier – från usch till resurs, till besöksnäringen med Design i Glasriket på export och forskning/utveckling där Kompetenscentrum Pukeberg är ett exempel på en satsning som gjorts.

I Regeringens uppdrag ”Förenkla på riktigt” är en av framgångsfaktorerna för att nå resultat samhandling. Insikten om vad som kan åstadkommas tillsammans med andra myndigheter och näringslivet har gjort att vi kan lyfta blicken och bortse från den konkurrens som emellanåt uppstår mellan länsstyrelserna. Det har också inneburit att vi kan göra lite mer än vad vi i uppdraget förväntas göra. För tredje året i rad arrangerade vi ett nationellt förenklamöte med generaldirektörer och chefer på andra myndigheter som liksom vi har i uppdrag att förenkla för företag. För att verkligen förstå vad företagare behöver, tog vi under 2014 fram en behovsanalys. Utifrån den kan man sedan skapa konkreta lösningar på hur man möter dessa behov. Till vår hjälp att genomföra behovsanalysen anlidade vi Transformator Design AB, ett företag som därefter fått besök av näringsministern. Förenkla på riktigt var även med i Almedalen under supervalåret för att ge och få inspiration. Tillsammans med länsstyrelserna arrangerades ett frukostseminarium med titeln ”Inga käppar i hjulet – vi underlättar i företagarnas vardag”, där förutsättningarna för företagande i stort, framförallt på den regionala nivån, diskuterades. Uppslutningen från Länsstyrelse-sverige var stort, 14 länsledningar närvarade tillsammans med företrädare för näringslivet och politiken. Vår ambition med förenklauppdraget är att involvera så många länsstyrelser som möjligt i arbetet och att samverka med andra nätverk så att kraften som skapas lever vidare i vardagen till gagn för myndigheternas kunder.

Vårt samarbete med de övriga 20 länsstyrelserna har också genererat uppdrag inom alkohol- och tobaksområdet. Det länsstyrelsegemensamma utvecklingsprojektet Sveriges länsstyrelser utvecklar alkohol- och tobakstillsyn, tog fram metoder av tillsyn och rådgivning inom alkohol- och tobakslagen. Sedan tre år tillbaka är metoden och modellen på plats och alla länsstyrelser jobbar efter ett koncept vilket ger likvärdighet och ökad rättssäkerhet i landet. När länsstyrelserna beslutade att utvärdera arbetet, fick Kronoberg ansvaret att göra det. Vi har fått medel av Folkhälsomyndigheten för att genomföra detta under 2015.

KONSTEN ATT GASA OCH BROMSA SAMTIDIGT

Det är för regeringen välkänt att Länsstyrelsen i Kronoberg sedan ett antal år tillbaka lever med en mycket ansträngd ekonomi. Under 2014 genomgick vi ett stålbad för att få ekonomin i balans. Effektiviseringar och genomlysning av verksamheten räckte inte hela vägen, varför vi tvingades gå till varsel och verkställa uppsägning av sex personer. En organisation ska alltid sträva efter ökad effektivitet och utveckling så att skattemedlen ger bästa effekt. Det är så vi jobbar i samverkan externt och så sker även internt. Även under ekonomisk stress måste vi klara av att göra strategiska vägval och satsningar. Därför har vi arbetat fram en ny treårig strategi, vi jobbar med lean-metoden för ökad effektivitet och testar nya arbetsformer så som enklametoden, där man samlar berörd kompetens i ärenden och betar av dem tillsammans för en snabbare och smidigare hantering. Som statens förlängda arm är det viktigt att både länet och våra medarbetare fortsatt kan känna tillförsikt i att Länsstyrelsen är en rättssäker, kunnig och engagerad myndighet att räkna med. Den finansieringsform länsstyrelserna har, tillsammans med att uppdrag kommer från ett flertal olika myndigheter och departement, försvårar vårt uppdrag.

Övrig förvaltning

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER) Avser verksamhet 20* och 21*	2014	2013	2012
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,98	0,33	0,33
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	4,22	4,66	5,17
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	3,7	3,5	3,9
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	5 959,4	8 145	7 162
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	4,80	6,54	5,81
Antal ärenden, inkomna och upprättade	444	416	555
Antal beslutade ärenden	450	406	636
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	3	2
Bidragutbetalningar där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	226	689	24 918

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl OH exkl. resurssamverkan. Uppgiften hämtas från tabell B.

Kommentarer till tabellen

Under året har vi genomfört två allmänna val, vilket sammanlagt krävt ca 1,5 aa. Den största ärendegruppen inom Övrig förvaltning är annars viltförvaltning som i år motsvarar ca 2,2 aa. Allmänt övergripande är en annan stor post inom Övrig förvaltning som motsvarar ca 0,8 aa. Övriga förvaltningsärenden motsvarar knappt 0,5 aa.

Verksamhetskostnaderna har trots valen minskat, vilket till största delen beror på att det nationella projektet Förenkla på riktigt, som tidigare redovisades under Övrig förvaltning, nu redovisas på annat ställe (30). Antalet ärenden inom ärendegruppen har ökat något under året. Antalet beslut har dock ökat något mer, vilket gör att balanserna totalt i ärendegruppen minskat.

Andra väsentliga prestationer och resultat

Val

Under året har vi genomfört två allmänna val; val till Europaparlamentet och val till riksdag, kommun och landsting. Detta redovisas utförligare under Länsstyrelseinstruktionen 4 §.

Auktorisation av bilskrotare

Under året löpte flertalet av länets auktorisationer av bilskrotare ut. Detta innebar nya ansökningar med prövningar av nya auktorisationer enligt bilskrotningsförordningen. Detta medförde även frågor och prövningar som rörde återställande av garantier och säkerheter kopplade till dessa ärenden. De flesta nuvarande auktorisationer löper på fem år, dvs. till mitten av 2019.

Deponerade medel

Vi har under året förenklat handlägningsrutinerna kring återbetalning av deponerade medel. Tidigare fattades alltid formenliga beslut angående återbetalning av deponerade medel och kontakt togs också alltid med tingsrätten för att kontrollera om hyresvärden inlett en tvist mot hyresgästen. Eftersom det av lagtexten framgår att det åligger hyresvärden att visa att hen väckt talan mot hyresgästen, har vi slutat att rutinmässigt göra en egen sådan kontroll.

Kamera

Det har varit fortsatt stort intresse för frågorna om kameraövervakning. Både media och allmänheten har under året kontaktat oss med frågor och begärt ut handlingar. Intresset för ämnet rör oftast den svåra avvägningen mellan å ena sidan brottsbekämpning och att förebygga olyckor och å andra sidan risken att kränka den personliga integriteten. Tekniken utvecklas hela tiden och skapar nya frågor och ärenden. Under året har vi bl.a. behandlat frågor som rör s.k. drönare och web-kameror. Vi har även fått en hel del frågor som rör otillåten kameraövervakning av arbetsplatser. Under året har planerad tillsyn genomförts vid sjukvårdsinrättningar i länet. Datainspektionen är ny tillsynsmyndighet istället för JK och har överklagat flera ärenden.

Vigsel

De första tidsbegränsade förordnandena löper ut under 2015. Ett nytt uppdaterat register över de förordnade vigselförrättarna har upprättats och finns tillgängligt på Länsstyrelsens web. En nytta med det nya registret är att kunna säkerställa att information når ut till dem vars förordnande håller på att löpa ut. Länsstyrelsen har vidare infört kunskapsprov i samband med prövningen av förordnande.

Delgivningar

Under året har beslutsmallarna utvecklats för att bättre redogöra för vad som krävs för kungörelsedelgivning. Flertalet ansökningar har avsett eftersökta med dansk bakgrund och adress. Under året har vi jobbat mycket med vilka krav vi ska ställa på sökandens utredningar i de fall den eftersökta har en adress i utlandet.

Viltförvaltning

Medverkan på olika möten angående viltförvaltning har skett löpande under året med olika myndigheter och organisationer, t.ex. vildsvinsmöte i Vrigstad med Jägareförbundet och det regionala viltolycksrådet.

Beslut om förordnande av ledamöter och ersättare i viltförvaltningsdelegationen (VFD) togs den 27 februari 2014 för en ny period; 2014-02-27–2015-02-27. Förslag på ledamöter och ersättare inkom från berörda organisationer och föreningar i länet. Länsstyrelsens mål att förordna lika många kvinnor som män som ordinarie ledamöter respektive ersättare kunde inte uppnås. Med anledning av det förordnades ledamöterna och ersättarna endast på ett år, istället för fyra år som var avsikten. En ny begäran om förslag på ledamöter och ersättare till VFD skickades ut till berörda organisationer och föreningar i länet den 25 november 2014.

Älgjakt

20 besiktningsmän har utsetts för att intyga om otjänliga älgar. Detta för att underlätta för länets älgjaksområden att få en fälld älg besiktigad och eventuellt utdömd som otjänlig och därmed slippa betala fällavgift. En informationskväll för de blivande besiktningsmännen hölls tillsammans med länsveterinären, innan personerna utsågs till besiktningsmän. 14 ärenden har detta resulterat i och medelvärde för handläggningstiden har varit fyra dagar.

Ett informations-/samrådsmöte med samtliga ledamöter för länets sju älgförvaltningsgrupper har genomförts på residenset den 6 mars. Mötet genomfördes i samverkan med Jägareförbundet, Skogsstyrelsen och Södra Skogsägarna.

En spillningsinventering har påbörjats i älgförvaltningsområde 2. Länsstyrelsen har bidragit med kartor och GPS-punkter över alla inventeringsrutor och Jägareförbundet har utbildat alla älgskötselområden som berörts.

32 registreringsärenden inkom, där de flesta var älgskötselområden som ändrade sin areal genom att antingen ta bort fastigheter eller inregistrera nya fastigheter eller både och. Två ansökningar om att bilda licensområde har inkommit, varav ett avlogs. Sammanlagt har länet nu en 97 % täckning av älgskötselområden/licensområden i våra älgförvaltningsområden, endast 3 % är oregistrerad mark.

Vildsvin

31 tillstånd till belysning/bildförstärkare på vapnet har under 2014 getts för att underlätta skyddsjakten på vildsvin. Avskjutningen har däremot minskat från 16 vildsvin/1000 ha jaktåret 2012-2013 till 10 vildsvin/1000 ha jaktåret 2013-2014. Viltolyckorna där vildsvin varit inblandade har minskat från 406 st. 2013 till 277 st. 2014. Den samlade bedömningen är att detta tyder på att vildsvinsstammen är på väg nedåt i länet.

Återrapportering regleringsbrev

RB 18. Länsstyrelserna ska i samråd med berörda myndigheter och intressenter utarbeta regionalt anpassade finansieringsformer som möjliggör för älgförvaltningsområden i hela landet att regelbundet genomföra inventeringar.

Skogsbruket genom Södra, Sveaskog, Svenska kyrkan, Skogsällskapet och Häradsmarken har själva gått samman och bekostat och genomfört en betesskadeinventering på växande ungskog i södra Sverige enligt SydÄbin-metoden. Skogsstyrelsen bekostar och tar fram foderprognoser. Båda dessa underlag är tillgängliga för älgförvaltningsområdena utan kostnad. Länsstyrelsen har bistått med underlagskartor till spillningsinventering i ett av länets älgförvaltningsområden. Detta har bekostats av länets Älgvårdsfond.

RB 19. Länsstyrelserna ska till älgförvaltningsgrupper, älgskötselområden, licensområden, markägare och jägare tillhandahålla en IT-plattform för älgförvaltningen. Utveckling och förvaltning av IT-plattformen ska ske i samråd med berörda myndigheter och intressenter. IT-plattformen ska genom datainsamling och sammanställning av befintlig kunskap vara stommen för en adaptiv förvaltning där målet är en älgstam av hög kvalitet i balans med sina betesresurser. Länsstyrelsen i Jönköpings län är sammanhållande för länsstyrelserna och ska återrapportera uppdraget.

Länsstyrelsen har aktivt deltagit i arbetet genom att vara testpiloter av systemet och därmed bidragit till att IT-plattformen blir så bra som möjligt. Länsstyrelsen i Jönköpings län gör en samlad rapportering av uppdraget. Kronobergs län gör därmed ingen egen rapportering.

Länsstyrelseinstruktion 4 §

1. Länsstyrelsens uppgifter omfattar också de allmänna valen.

Som regional valmyndighet beslutar vi bl.a. om valdistrikt, ansvarar för den slutliga röst-räkningen i alla val och fastställer resultaten vid val till kommun- och landstingsfullmäktige. Mellan valen arbetar vi bl.a. med att utse efterträdare för de ledamöter och ersättare i landstings- och kommunfullmäktige som avgår under mandatperioden. En annan uppgift är att utbilda de kommunala valnämnderna inför valen och ge dem råd och hjälp för att valen ska kunna genomföras på ett lagenligt och säkert sätt.

2014 var "Supervalåret" då det genomfördes två allmänna val i Sverige; dels val till Europaparlamentet i maj och dels val till riksdag, kommun och landsting (RKL) i september. Årets inledande månader ägnades mycket åt förberedelser inför valen. Det innebar bl.a. valsedelsbeställningar och att ta hand om anmälningar av de kandidater som ska stå på partiernas valsedlar, utbildning av kommunerna och bemanning inför rösträkning. Arbetet har inneburit mycket kontakter med länets kommuner och Valmyndigheten. Vi har också haft ett aktivt och givande samarbete med grannlän.

Trafikföreskrifter

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER) Avser verksamhet 25*	2014	2013	2012
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,2	0	0
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,21	0,40	0,29
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	0,29	0,28	0,21
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	412,1	389	265
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	0,33	0,31	0,21
Antal ärenden, inkomna och upprättade	94	69	81
Antal beslutade ärenden	90	90	64
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	2	0
Bidragsutbetalningar där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan. Uppgiften hämtas från tabell B.

Kommentarer till tabellen

Antalet trafikärenden har ökat under året med nästan 30 %. Vi har dock upprätthållit den goda beslutstakten och utgående balans är därför nästan samma som ingående. Verksamhetskostnaderna har ökat något. Detta är en följd av att ordinarie handläggare varit frånvarande stor del av året och att ärendena istället har handlagts av flera personer utan erfarenhet på området, vilket krävt mer tid. Noteras kan att för första gången på flera år finns det män bland årsarbetskrafterna.

Andra väsentliga prestationer och resultat

Personalmässigt har det varit ett tufft år med neddragningar som berört handläggaren av trafikärendena. Ärendegruppen har ändå kunnat hanteras tack vare att en resurs via Arbetsförmedlingen har kunnat hjälpa till med handläggningen. Ett gott exempel på när praktikplatser kommer flera parter till gagn; samtidigt som Länsstyrelsen kunnat erbjuda en utvecklande praktikplats för en jurist i behov av erfarenhet, har organisationens ärendehantering underlättats.

Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2014	2013	2012
Avser verksamhet 28*			
Årsarbetskrafter män ¹⁾	1,72	2,66	2,51
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	4,30	4,30	4,26
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	4,31	4,88	4,80
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	6 109	7 813	6 979
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	4,92	6,27	5,66
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1 261	1 155	1 174
Antal beslutade ärenden	1 254	1 161	1 189
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	3	1
Bidragsubbetalningar där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0
Brukarundersökning			
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 28261, Djurskydd (djurskyddskontroll – normalkontroller) ³⁾	64		
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 28231, Djurstallar (förprovning)	64		

1) 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

2) Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan. Uppgiften hämtas från tabell B.

3) Nöjdindex för verksamhet 28261 från länsstyrelsegemensam brukarundersökning 2014. Nöjdindex varierar mellan 0 och 100, där 0 är lägsta betyg och 100 är högsta betyg. Genomsnitt för samtliga 21 länsstyrelser är 58.

Kommentarer till tabellen

Såväl de personella resurserna som verksamhetskostnaderna har minskat jämfört med föregående år. Det beror främst på att bemanningen på veterinärsidan varit mindre och bestått endast av en länsveterinär under 2014.

Såväl antal inkomna och upprättade som beslutade ärenden har ökat jämfört med föregående år. Balansen består främst av djurskyddsärenden, där såväl antal normalkontroller som anmälningsärenden har ökat något. Inga ärenden är äldre än två år.

I brukarundersökningen för normalkontroller av djurskydd (verksamhet 28261) fick Kronoberg ett bra betyg som ligger över snittet i landet. Området om bemötande, engagemang, information och kompetens fick extra bra omdöme. Kronoberg hade det högsta värdet inom området kompetens i undersökningen. Området om det är lätt att förstå skriftliga beslut/yttranden fick låga betyg i hela landet och behöver förbättras även hos oss.

I brukarundersökningen för förprovning av djurstallar (verksamhet 28231) fick Kronoberg ett något lägre nöjdhetsindex jämfört med hela landet. Områdena om engagemang, lyhördhet, webbplats och närhet via telefon behöver förbättras. Däremot var nöjdheten för svartiden via e-post allra bäst i landet med ett värde på 100.

Andra väsentliga prestationer och resultat

Livsmedel

Länsstyrelsen har reviderat livsmedelkontrollen i samtliga åtta kommuner i länet under 2008-2013 med goda resultat. Under 2014 har inga revisioner genomförts med anledning av att nya miljö- och hälsoskyddsnämnder i kommunerna tillträdde vid årsskiftet 2015 efter valet. Hälften av kommunerna i länet kommer därför att revideras under 2015. Det som kommer att prioriteras är genomförande av offentlig kontroll, genom att följa med ut på plats när de utför kontrollen hos livsmedelsföretagarna.

Två länsmöten har genomförts tillsammans med kommunerna i Blekinge län. Livsmedelsverket har deltagit vid ett tillfälle. Aktuella livsmedelsfrågor har tagits upp, bl.a. flexibilitet gällande tolkning av målstyrda regler och funktionskrav, lämplig nivå av rådgivning och information i kontrollen, gemensam information till företagare med nyheter i informationsförordningen, registrering vid jordgubbsförsäljning m.m. Långsiktigt leder det till en mer enhetlig bedömning och en effektivare livsmedelskontroll. Förutom deltagare från Länsstyrelsen, Livsmedelsverket, Landstinget Kronoberg/smittskyddet har de flesta inspektörer från samtliga kommuner i Blekinge och Kronobergs län deltagit.

Länsstyrelsen har genomfört totalt 19 kontroller av primärproducenter av livsmedel inom animalieområdet i samband med genomförandet av tvärvillkorskontroller. Målet för verksamhetsåret var att genomföra minst fem kontroller av primärproducenter av livsmedel. Målet har därmed uppnåtts. Brister i journalföring kunde konstateras. Länsstyrelsen har för närvarande 80 primärproducenter registrerade i det länsstyrelsegemensamma registret PRIMÖR.

Djurskydd

Totalt har 496 djurskyddskontroller genomförts under 2014. Det är något fler kontroller jämfört med 2013, 462 kontroller.

Antalet normalkontroller har ökat från totalt 244 under 2013 till totalt 280 under 2014. Av dessa är 205 riktade, slumpmässigt utvalda eller riskbaserade planerade kontroller hos olika objekt avseende deras efterlevnad av djurskyddslagstiftningen. Det är en ökning jämfört med 2013 med 168 sådana kontroller. Av dessa har 30 kontroller lett till uppföljande extra offentliga kontroller. Länsstyrelsen har prioriterat planerade kontroller av nötkreaturs- och fårbesättningar samt djurtransporter under 2014. Andelen planerade kontroller uppgick till 56 % av det totala antalet genomförda kontroller under verksamhetsåret, vilket är 6 % fler än det mål Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd sätter för ett år.

Vidare genomfördes under 2014 projektinriktad kontroll avseende betesdrift av mjölkkor som resulterade i 51 riktade kontroller. Hos två av de kontrollerade lantbruksföretagen konstaterades brister, vilka har anmälts till åklagare för misstanke om brott mot djurskyddslagen.

Antalet inkommande anmälningsärenden har jämfört med 2013 ökat, från 286 till 329 ärenden. Länsstyrelsen har sedan tidigare en prioriteringsordning för anmälningsärenden. Efterlevnaden av lagstiftningen har varit varierande hos kontrollobjekten. Flertalet av kontrollerna har dock inte resulterat i några övriga åtgärder från Länsstyrelsens sida. Antalet beslut om förelägganden eller förbud enligt 26 § djurskyddslagen ligger ungefär på samma nivå som under 2013 med 55 beslut. Övriga beslut om omhändertaganden av djur har ökat under 2014. Även antalet meddelade beslut om djurförbud har ökat från 9 beslut 2013 till 16 beslut. Kontrollerna enligt kontrollförordningens (EG) nr 882/2004 krav har därmed haft effekt, dvs. att krav ställs för att konstaterade brister ska åtgärdas. 22 åtal/anmälningar om misstanke om brott mot djurskyddslagen alternativt brottsbalken (djurplågeri) har lämnats

över till åklagare, vilket är betydligt fler anmälningar jämfört med 2013. Ökningen av antalet anmälningar beror på att Länsstyrelsen har anmält sådana ärenden som inte tidigare blev anmälda.

Enligt kontrollförfordning (EG) nr 882/2004 ska offentliga kontroller ske utan förvarning. Under hösten har dock normalkontroller föraviserats i enlighet med Jordbruksverkets vägledning.

Länsstyrelsen har under 2014 använt 0,31 aa på djurskyddskontroller, vid vilka djurägarna inte var hemma och kontroller kunde därmed inte genomföras. Det är något färre aa jämfört med 2013 med 0,37 aa.

Vid normalkontroller genomförs även andra kontroller samtidigt. Dessa är kontroll av hästpass, tvärvillkorskontroller och djurmärkningskontroller, s.k. CDB-kontroller, samt påbörjad kontroll av foder i primärproduktionen under slutet av 2014. På så sätt får djurägare ett minskat antal kontrolltillfällen och länsstyrelsen utnyttjar sina resurser på ett mer effektivt sätt.

Antalet ansökningar om förprövningar har minskat jämfört med 2013, från 39 till 33 ansökningar. Länsstyrelsen anser att det beror på flera faktorer. Dels har det blivit fler byggnationer som är undantaget förprövningsplikten i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2012:12) om förprövning, dels har investeringsviljan inom lantbruksnäringen minskat. Orsaker till detta kan vara knutet till att företagsstöden nu är på väg in i en ny programmering och att de ekonomiska medlen för denna typ av investeringar har varit slut under den sista tiden av tidigare programmering.

Under året har djurskyddspersonalen vidareutbildat sig i bemötandeteknik vid två tillfällen. Länsstyrelsen ingår även i ett forskningsprojekt i regi av Karolinska institutet, vars syfte är att utvärdera utbildning i bemötandeteknik förändrar inspektörens bemötande i samband med djurskyddskontroller. Djurskyddskontrollerna spelas in och inspektörens samtal med lantbrukaren analyseras av Karolinska institutet. Bemötande av djurägare är en mycket viktig del i kontrollarbetet, bl.a. för att nå en önskvärd effekt av kontrollerna och så långt det är möjligt undvika att konflikter uppstår med djurägare.

Dialoger har genomförts med andra aktörer som berörs av djurskyddsfrågor, såsom Polismyndigheterna i Kronoberg och LRF:s djuromsorgsgrupp sydost. Genom ett ökat informationsutbyte och personliga kontakter mellan olika aktörer kan djurskyddsärenden handläggas effektivare. Dessutom ökar förståelsen för länsstyrelsens roll och fattade beslut.

Smittskydd

Länsstyrelsen har skyndsamt handlagt ärenden inom smittskyddsområdet. Rådgivning och information har även skett till allmänheten. Någon salmonellasanering har under 2014 inte delegerats från Jordbruksverket till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har under verksamhetsåret reviderat epizootiberedskapsplanen.

Allmänna veterinära frågor

Målet att genomföra 10 kontroller av läkemedel på gård har inte genomförts, då tillgängliga resurser inte räckt till med en länsveterinär. Målet att genomföra 100 kontroller av hästpass har uppnåtts. Kontroller av 105 hästpass har genomförts under 2014.

Foder och animaliska biprodukter

Planerade kontroller avseende foder i primärproduktionen har påbörjats under slutet av verksamhetsåret och skett vid tre tillfällen.

43 ansökningar om nedgrävning av häst har inkommit och handlagts skyndsamt, vilket är 11 färre ärenden jämfört med 2013.

Tabell 1.1 Verksamma veterinärer och djurskyddsinspektörer

Länsfakta	2014-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Antalet verksamma veterinärer inom djurhälsopersonalen i länet (st)	50	48	40
varav män (st)	16	17	16
varav kvinnor (st)	34	31	24
Antal personer som varit föremål för tillsyn över djurhälsopersonal	0	14	0
Inspektörer inom djurskyddskontroll (åa)	3,6	3,7	3,9
varav män (åa)	0	0	0
varav kvinnor (åa)	3,6	3,7	3,9
Antalet genomförda kontroller av insamling och transport av animaliska biprodukter	0	0	0
Antal kontroller av hästpass	105	130	19

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Agresso, ärendehanteringssystemet Platina, Vet@bas, Djurskyddskontrollregister

Kommentar tabell 1.1

De personella resurserna inom djurskydd är stort sett oförändrade, men ett allt mer välorganiserat arbete gör att fler djurskyddskontroller kunnat genomföras. Det har kontrollerats 105 hästpass.

Angående kontroll av insamling och transport av animaliska biprodukter sker endast handläggning av inkommande anmälningsärenden. Inga anmälningsärenden har under året inkommit till Länsstyrelsen.

Tabell 1.3 Djurskyddskontroller

Länsfakta	2014	2013	2012
Antal beslut enligt § 26 djurskyddslagen	55	57	
Antal beslut om omhändertagande enligt 31 § djurskyddslagen	4	8	
Antal beslut om omhändertagande enligt 32 § djurskyddslagen ¹⁾	35	23	
Antal beslut i ärenden enligt 29 § djurskyddslagen ²⁾	20		
varav antal beslut om djurförbud ³⁾	16	9	
Antal ansökningar om upphävande av beslut om djurförbud som har kommit in	1		
Antal beslut om djurförbud som har upphävts helt eller delvis	0	0	
Antal åtalsanmälningar	22	4	
Totalt antal anmälningsärenden som kommit in	329	286	

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina

¹⁾ Här ska enbart de beslut räknas med som länsstyrelsen fattat. Omhändertaganden som polisen gjort ska endast räknas med om de fastställts av länsstyrelsen.

²⁾ Här räknas alla prövningar in som resulterat i ett beslut av länsstyrelsen, oavsett om beslutet inneburit att en person fått djurförbud eller inte.

³⁾ Här räknas enbart in de beslut som resulterat i att någon fått förbud att ha hand om djur.

Kommentar tabell 1.3

Som framgår av tabellen har antalet beslut om omhändertagande enligt 31 och 32 §§ djurskyddslagen ökat. Sannolikt beroende på att totalt fler djurskyddsärenden har handlagts. På samma sätt har antalet beslut enligt 29 § djurskyddslagen ökat, vilket beror på att Länsstyrelsen har anmält sådana ärenden som inte tidigare blev anmälda.

Länsstyrelseinstruktion 4 §

2. Länsstyrelsens uppgifter omfattar också tillsyn över veterinärers verksamhet samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar.

Ingen tillsyn har kunnat ske under 2014, då det varit brist på veterinärkompetens med endast en länsveterinär i tjänst. Befintliga resurser har inte räckt till. 14 tillsynsbesök gjordes däremot i slutet av 2013. Däremot har dokumentgranskning av anmälningar om villkorad läkemedelsanvändning för lantbrukets djur från fyra veterinärer genomförts. Vid eventuella brister i läkemedelshantering kontaktas berörd veterinär. Under 2014 har någon sådan kontakt inte skett, eftersom brister inte har kunnat konstateras vid granskningarna.

Ärenden inom smittskyddsområdet har handlagts skyndsamt. Rådgivning sker till allmänheten. Någon salmonellasanering har inte delegerats från Jordbruksverket till Länsstyrelsen under 2014. Epizootiberedskapen är väl inordnad i Länsstyrelsens övriga krisberedskap och är en del av den ordinarie övergripande beredskapsplaneringen. En tjänsteman i beredskap (TIB) vid Länsstyrelsen finns ständigt tillgänglig för extraordinära händelser i länet, vilket även omfattar misstanke om epizootiutbrott. Länsveterinären ingår i TIB-gruppen. Inga misstankar om epizootiska sjukdomar har förekommit under året. Länsstyrelsen reviderade epizootiberedskapsplanen under 2014.

Regional tillväxt

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER) Avser verksamhet 30*	2014	2013	2012
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,74	0,71	0,86
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	2,95	1,28	0,46
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	2,65	1,39	0,94
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	8 513,2	3 380	2 179
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	6,86	2,71	1,77
Antal ärenden, inkomna och upprättade	39	48	60
Antal beslutade ärenden	38	41	58
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	3	1	0
Bidragsutbetalningar där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	8 421	7 350	5 020

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan. Uppgiften hämtas från tabell B.

Kommentarer till tabellen

Nedlagda resurser inom regional tillväxt visar en fortsatt ökning. Mellan 2013 och 2014 ökade antalet årsarbetskrafter från 2,0 till 3,7. Förklaringen är ett fortsatt ökat engagemang i både egna och externa projekt. Exempel på sådana projekt är Glasrikeuppdraget, Smart

Housing Småland, Träprogram Småland 2012-2014, Innovationsdag Småland 2014 och Mot nya höjder.

Ökningen av bidragsutbetalningar hänger samman med den förstärkning av anslaget för regionala tillväxtåtgärder som Länsstyrelsen erhöll 2013 och 2014. Vidare har Länsstyrelsen under en fyraårsperiod tilldelats extra medel för stöd till kommersiell service.

Antalet ansökningar om såväl projektstöd som stöd till kommersiell service på landsbygden har minskat jämfört med föregående år. Under senare år har tendensen varit färre men större projekt. En bidragande orsak till minskningen av antalet ansökningar är bildandet av Region Kronoberg 2015-01-01 och den därmed sammanhängande överföringen av verksamhet och regionala utvecklingsmedel som då sker till regionen. I samband med uppkommen medelsbrist tvingades Länsstyrelsen i slutet på året att informera sökande om att Länsstyrelsen 2015 kommer att ha ytterst begränsade medel till projekt och inte ha formell möjlighet att besluta om företagsstöd och stöd till kommersiell service. Det innebär att projektägare och näringsidkare avstod från att sända in ansökningar.

Andra väsentliga prestationer och resultat

Verksamheten inom regional tillväxt tar till stor del sin utgångspunkt i de erfarenheter som har nåtts i samband med bland annat de senaste lågkonjunkturerna. Behovet av ett breddat, förnyat och stärkt näringsliv är tydligt, liksom behovet av att öka länets attraktivitet och lyfta fram de positiva värden som finns i form av trygghet, gleshet och natur som kan locka inflyttare. Länets något ensidiga, konjunkturkänsliga och könssegregerade arbetsmarknad utgör, tillsammans med en del brister i infrastrukturen, problem som behöver bli föremål för särskilda insatser.

Åtgärder i Glasriket

De identifierade problem och utmaningar vad gäller näringsliv och arbetsmarknad gäller inte minst kommunerna i Glasriket. Det särskilda uppdrag som regeringen gav till länsstyrelserna i Kronobergs och Kalmar län att genomföra insatser för industriell utveckling och stärkt besöksnäring i regionen har fortsatt under 2014. Även om inte projektet formellt avslutas förrän i början av 2015, har en slutrapport av uppdraget tagits fram och publicerats. Regeringen har också beslutat om en förlängning av glasrikeuppdraget till och med 2017. Detta ger möjlighet att fortsätta arbetet inom de sex fokusområden som identifierades i förstudien. Dessutom har ytterligare två fokusområden tillkommit under projektets gång. Det handlar om behov av en utvecklad infrastruktur samt behov av integration och sociala innovationer.

I slutrapporten konstateras att glasrikeuppdragets arbetssätt med samhandling mellan lokala, regionala och nationella aktörer leder till resultat och snabba insatser. Regionen har genom uppdraget fått en plattform att mötas över gränserna. I det fortsatta arbetet kommer, utöver Tillväxtverket, även Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) och Myndigheten för Tillväxtanalys att stötta projektet. Därtill ska Naturvårdsverket, VINNOVA och Visit Sweden beredas möjlighet att delta.

Under tiden som uppdraget har löpt har en rad olika projekt och insatser genomförts och påbörjats. Exempel på projekt som också har fått stöd av Tillväxtverket är Design Action 2013, Glasriket på export, Designregion Småland, New Glass samt Förstudie Glasrikets arkiv och samlingar.

Under 2014 har glasutställningen Light Fire Life genomförts i Kina på ett framgångsrikt sätt. Projektet Från Usch till Resurs, som medfinansieras av glasrikeuppdraget, har erhållit medel från bland annat Vinnova för att finna en metod för att återvinna och kunna använda glas och metaller från förorenat glaskross. SGU fortsätter arbetet med saneringen av glasbruksområden. Glasrikeuppdraget finansierar en förstudie kring omhändertagandet av förorenade massor i samband med sanering.

Ett särskilt projekt kring en ny idé är Glasrikesmiljonen, där avsikten är att genom större investeringsbidrag påtagligt stärka konkurrenskraften hos ett antal företag. Detta projekt redovisas särskilt nedan.

För ytterligare information om aktiviteterna inom glasrikeuppdraget hänvisas till den slutrapport som har arbetats fram.

Extra medel med anledning av konjunktursituationen

Med anledning av den utdragna lågkonjunkturen fördelade regeringen 2013 extra regionala utvecklingsmedel till bland annat Kronobergs län. Regionförbundet södra Småland tog fram en handlingsplan för användningen av länets medel utifrån en analys av de problem och utmaningar som länet står inför. Det finns behov av ett breddat och förnyat näringsliv; nya branscher behöver utvecklas samtidigt som de traditionella industrigrenarna måste genomgå en förnyelse och få ett ökat kunskapsinnehåll och en ökad förädlingsgrad för att kunna hävda sig i konkurrensen. En av prioriteringarna i handlingsprogrammet är således struktur- omvandling av näringslivet.

Av de anvisade medlen om totalt 10 Mkr har Länsstyrelsen disponerat 3,5 Mkr. Med tydlig koppling till handlingsplanen och analysen av länets problem och utmaningar fördelade Länsstyrelsen 2 Mkr till konsultcheckar och 1,5 Mkr till projektet Glasrikesmiljonen. Insatserna redovisas nedan.

Konsultcheckarna har administrerats av ALMI men både Länsstyrelsen och Regionförbundet har deltagit i bedömning och prioritering av ärendena. Målet var att bevilja 15-40 företag checkar på lägst 25 000 kronor och högst 150 000 kronor. Vid årsskiftet hade 28 företag fått beslut om medel och hela beloppet var därmed in-tecknat. De konsultinsatser som har fått stöd är av olika karaktär. Den vanligaste insatsen har gällt produktutveckling och i övrigt rör det sig om internationalisering, utveckling av affärssystem och säljssystem med mera. Gemensamt är dock att det handlar om att med hjälp av konsultinsatsen stärka företagets konkurrenskraft. Kommentarer från aktuella företag vittnar om att så också har blivit fallet och man har uppfattat det som lyckade insatser som påtagligt har stärkt företagen.

Som en del i uppdraget från regeringen att stärka utvecklingen i Glasriket avsattes 1,5 Mkr av de extra medlen till projektet Glasrikesmiljonen. Länsstyrelsen har utöver detta avsatt ytterligare 1,5 Mkr av ordinarie regionala utvecklingsmedel till projektet. Initiativtagare var Tillväxtverket men den slutliga utformningen av projektet gjordes i samverkan med Länsstyrelsen och Regionförbundet i Kalmar och projektet drivs nu också i samverkan mellan de aktuella länen och verket. Det är en ny tanke att, genom att erbjuda ett betydande investeringsstöd till företag, påtagligt bidra till företagets utveckling och åstadkomma förnyelse och stärkt konkurrenskraft i hela regionen. Investeringsstödet är på 1 Mkr, vilket innebär att det handlar om investeringar i storleksordningen 4-5 Mkr. Den totala budgeten på 12 Mkr innebär att 12 företag kan komma i åtnjutande av stödet. En beredningsgrupp bestående av de aktuella kommunernas näringslivschefer samt representanter för regionförbunden och Länsstyrelsen i Kronobergs län förbereder ärenden för beslut som sedan tas i en särskild beslutsgrupp. Tillväxtverket som har representant i styrgruppen ser projektet som en test om detta kan vara en framgångsrik väg som även kan skapa utveckling i andra sammanhang och i andra delar av landet.

Hittills har sju företag beviljats 1 Mkr vardera. Av dessa är två belägna i Uppvidinge kommun och övriga i Kalmar län. Företagen är verksamma inom trä- respektive verkstadssektorn. Projektet pågår således fortfarande. Även om det med hänsyn till kravet på investeringsens omfattning är företag av en viss storlek som har förutsättningar att söka, har ändå ansökningar flutit in i en takt som gör att de sista bidragen väntas beviljas 2015.

Att utläsa resultat av insatserna inom ramen för extramedlen är inte möjligt vid denna tidpunkt, i synnerhet som det ena projektet fortfarande pågår. Det är dock Länsstyrelsens

bestämda uppfattning, att den här typen av åtgärder är attraktiva för företagen och bidrar påtagligt till att stärka konkurrenskraften.

Träprojekt

Kronoberg har en lång tradition när det gäller träbaserad industri och fortfarande bidrar denna bransch påtagligt till sysselsättningen i länet. Liksom i andra branscher finns ett betydande behov av förnyelse för att öka konkurrenskraften. Detta gäller hela Småland och flera projekt drivs och har drivits med denna inriktning.

Initiativet Smart Housing Småland, med finansiering från Vinnova, ska vara en internationellt ledande innovationsmiljö som med användaren i centrum skapar smart boende och hållbar byggd miljö med bas i glas och trä. Länsstyrelsen i Kronobergs län har under 2014 fortsatt finansierat och aktivt deltagit i verksamheten, bland annat inom kommunikation och processledning. Initiativet har under 2014 genomfört och avslutat 13 utvecklingsprojekt i samverkan mellan företag, akademi och offentliga aktörer. Sju projekt är initierade och pågående. Ett av projekten som genomfördes under 2014 var en fullskalig bostadprototyp som visades i Almedalen och drog runt 1800 besökare. Mer information om projektet finns på www.smarthousing.nu.

Samverkansprojektet Träprogram Småland 2012-2014 håller på att lida mot sitt slut och det förbereds för en fortsättning. Det pågående profileringsprojektet har under året till stor del arbetat med genomförandet av Almedalsseminarierna och planering av Träveckan. Träveckan är en manifestation som visar träbranschens betydelse i Småland och Sverige. Under veckan arrangeras evenemang på företag, skolor och kommuner runt om i Småland. Almedalsaktiviteterna genomfördes i samarbete med Smart Housing Småland och bedömdes i stort sett lyckat. Samarbetet gjorde att båda verksamheterna fick draghjälp och lyckades profilera sig.

Under 2014 har coachningsprojektet inom ramen för Träprogram Småland fortsatt och 110 små och medelstora företag har genomlysts och omkring 80 utvecklingsprojekt pågår. Det handlar om ledarnätverk, nätverk för marknadsföring i praktiken, seminarier om energieffektivitet och utveckling samt två stora LEAN-satsningar och EEN-samarbete. Drygt hälften av företagen i coachningsprojektet är belägna i Jönköpings län och 25 procent i vardera Kalmar och Kronobergs län. Företrädesvis deltar små företag.

Företagsforskarsskolan ProWood hade kickoff under året. Sju företag är helt klara och målet är tio industridoktorander. Bedömningen är att målet kommer att nås.

Mot nya höjder

I september 2015 kommer Sverige och Småland att välkomna ett hundratal astronauter från världens alla hörn, då ASE (Association of Space Explorers) valt att förlägga sin årliga internationella konferens här. Konferensen ger en unik möjlighet att visa upp länet både för astronauter, medföljande och för internationell media. Men framför allt ser vi en stor potential i att använda rymden som katalysator för att öka ungas intresse för naturvetenskap, matematik, teknik, miljö och design. Ett särskilt projekt - Mot nya höjder - har därför dragits igång under 2014.

Industrin kommer fortsatt spela en viktig roll för tillväxten både i Sverige och i Småland och vi har en lång tradition av teknik och innovation. Med utmaningar som innovationshöjd och kompetensförsörjning ger den kommande konferensen oss helt nya möjligheter. Med rymden som inspiration samlas nu skolor, akademien, näringslivet och offentliga aktörer. Målet är att säkra näringslivets kompetensbehov och stärka Sveriges och länets innovationskraft

- Genom skolsatsningar, med utmaningar och experiment, vill vi öka intresset för teknik, naturvetenskap, miljö och matematik hos elever.

- Vi vill stötta lärare i deras arbete med att uppmuntra barns och ungdomars intresse för dessa ämnen.
- Vi vill använda metoder som bygger på kollaborativt lärande elev-elev, lärare-lärare och elev-lärare.
- Vi vill utveckla mötesplatser/arenor och långsiktiga arbetsformer för att näringsliv och skola ska kunna mötas och dra nytta av varandra.

I dagsläget deltar cirka 115 klasser i länet, vilket innebär över 3 800 elever och mer än 300 företag stödjer projektet.

Projektet genomförs i samverkan med Region Kronoberg, Växjö kommun, Linnéuniversitetet, nationella myndigheter som Tillväxtverket och Rymdstyrelsen och dessutom organisationer som Ung företagsamhet, Sveriges Ingenjörer och Teknikföretagen.

Integration

Genom den omfattande flyktingströmmen till Sverige och inte minst till Kronobergs län ställs stora krav på integrations- och etableringsverksamheten. Mottagandet har på senare år koncentrerats till vissa kommuner och orter i länet. Invandringsströmmen ställer stora krav på tillgång till lämpliga bostäder samt olika typer av insatser för varje enskild person. Bristen på bostäder är märkbar i flertalet kommuner, ofta i centralorterna. Samtidigt behöver länet fler invånare och en förnygrad befolkning för att möta generationsväxlingen på arbetsmarknaden.

För ett effektivt arbete krävs nära samverkan mellan myndigheter och kommuner. Länsstyrelsen i Kronobergs län har genom projektet Boende och etablering på G, BeG-projektet, tagit initiativ till test av nya arbetsformer för att påskynda etableringen.

Syftet med projektet är att på olika sätt ge stöd till målgruppen kring boendefrågan kombinerat med utvecklade etableringsinsatser och företagskontakter. Projektet bidrar till ökad samverkan mellan myndigheter, kommuner, intresse- och frivilligorganisationer med flera. Metoder utvecklas, där asylsökande genom riktade informationsinsatser och dialoger motiveras att bosätta sig i någon av länets kommuner efter att han eller hon har beviljats uppehållstillstånd. Vidare är utveckling av metoder för de vuxnas tidigare arbetsmarknadsinträde en viktig del.

Länsstyrelsen deltar också i Migrationsverkets projekt Stärkt mottagande av kvotflyktingar, SMAK, där det förväntade resultatet är en utvecklad modell för arbetet med anvisning och mottagande av kvotflyktingar och personer med särskilda behov. Gemensamma strategier ska ha tagits fram mellan Migrationsverket, Länsstyrelserna och kommunerna för att främja framförhållning och långsiktig mottagningskapacitet.

MAT 2014

Som ett led i att öka tillväxten på landsbygden arrangeras sedan ett antal år tillbaka en matmässa för lokalt producerad och ekologisk mat. Länsstyrelsen har hittills lett styrgruppen men har inför kommande år lämnat över ledningen till nybildade Region Kronoberg. Mässan har utvecklats år från år och lockat allt fler deltagare. Mässan har fått allt större nationell koppling och Växjö utsågs till 2015 års Matlandethuvudstad. Satsningen har satt fokus på landsbygden och matens betydelse för utvecklingen. Effekter har märkts i form av att fler företag vill utvecklas, växa och samverka. Länsstyrelsen har finansierat delar av MAT 2014.

Inom Länsstyrelsens egna kompetensutvecklingsprojekt har matchmaking mellan matproducenter och uppköpare arrangerats. Denna aktivitet slog väl ut och branschen har initierat en motsvarande aktivitet 2015 och i större format. Projektet Kronobergskött, som går ut på att kött från länet ska ursprungsmärkas med Kronoberg, har initierats och detta drivs vidare av LRF. Inspirationsresa för tio småskaliga matproducenter företogs till framgångsrika företagare i Blekinge.

IT-infrastruktur och telefoni

Länsstyrelsen bedömer att bredband och mobiltelefoni med hög täckning och kapacitet är en förutsättning för boende och tillväxt på landsbygden. Genom den stora lokala initiativkraften har utbyggnaden resulterat i att länet har jämförelsevis hög fibertäckning på landsbygden. Utbyggnaden har dock hittills varit koncentrerad till vissa kommuner, men aktiviteten ökar nu även där utbyggnaden har släpat efter. Förseningen av landsbygdsprogrammet har dock medfört att medel till utbyggnad av spridningsnät i stort sett har saknats under 2014. Endast en mindre summa för kanalisationsstöd har varit tillgänglig. Detta har medfört att utbyggnaden temporärt har stannat av.

Bristerna i mobiltelefonitäckningen och kapaciteten i näten gjorde att flera kommuner i länet valde att göra egna täckningsmätningar för att få underlag till diskussioner med operatörerna. Länsstyrelsen kallade i början på året kommuner, operatörer, myndigheter och näringsliv till strategiskt samtal kring telefonin. Mötet var en uppföljning till det möte som PTS och Länsstyrelsen genomförde 2013. Syftet var att försöka komma vidare i arbetet med att så långt möjligt minska de vita fläckarna. Arbetet med mobiltelefonin kommer att integreras i den bredbandsstrategi som är under utarbetande i samverkan mellan Länsstyrelsen, Region Kronoberg och kommunerna.

Strategiska samtal

Länsstyrelsen har etablerat strategiska samtal och mingel som arbetsform för att stimulera till samverkan och arbetsfördelning inom olika områden. Utöver det ovan nämnda rörande telefoni, har flera sådana aktiviteter genomförts under året inom exempelvis entreprenörskap och turism.

Bedömning av resultat

Ovanstående insatser har koppling till den nationella strategin för regional tillväxt och attraktionskraft 2014-2010. Det är Länsstyrelsens uppfattning att dessa projekt och åtgärder påtagligt kommer att bidra till förnyelse och en höjning av kunskapsinnehållet i länets näringsliv i linje med de erfarenheter som har nåtts genom den senaste tidens utveckling och som också bekräftades av den OECD-studie som för några år sedan genomfördes för Småland, Öland och Blekinge.

Genom Länsstyrelsens engagemang i integrationsfrågorna ökar förutsättningarna för bosättning och integration i länet och detta bidrar till lösning av kommande arbetskraftsbehov.

Länsstyrelsen bedömer att de fortsatta landsbygdsinsatserna i form av bredbandsstöd, projekt med inriktning mot lokal mat samt insatserna för utvecklad service främjar en geografiskt balanserad hållbar utveckling och ökar förutsättningarna för boende och företagande och därmed tillväxt på landsbygden.

Återrapportering regleringsbrev

RB 20. Länsstyrelserna ska redovisa exempel på och kommentera hur samverkan mellan länsstyrelserna och statliga myndigheter sker inom det regionala tillväxtarbetet samt hur denna samverkan utvecklats.

Landshövdingen samlade de statliga myndigheterna till överläggningar vid två tillfällen under 2014. Frågor med koppling till regional tillväxt och länets utveckling har fått allt större fokus under dessa återkommande möten. Arbetet med den regionala utvecklingsstrategin har behandlats vid båda tillfällena. I arbetet med strategin har stor vikt lagts vid förankringsprocessen och de statliga myndigheterna har genom mötena på residenset på ett bra sätt integrerats i arbetet. Vikten av de statliga perspektiven har betonats och myndigheterna har lämnat inspel till processen.

Den för länet viktiga frågan om kompetensförsörjning togs upp vid vårens möte. Flera myndigheter rapporterade om svårigheter att rekrytera och behålla kvalificerad personal.

Som nämnts har tillväxtfrågorna fått allt större utrymme vid de kontinuerligt återkommande mötena med länets statliga myndigheter. Det är Länsstyrelsens bedömning att även samverkan i konkret daglig verksamhet inom tillväxtområdet utvecklas positivt. Även samverkan med statliga myndigheter inom andra sakområden bidrar i många fall till regional tillväxt. För dessa samarbeten hänvisas till respektive sakområde. Nedan följer ett antal exempel där Länsstyrelsen och andra statliga myndigheter har samverkat. Exempelen överensstämmer i stor utsträckning med projekt som har redovisats tidigare under väsentliga insatser.

Företagsstöd

Av de medel som regeringen anvisade till länet med anledning av den utdragna lågkonjunkturen använde Länsstyrelsen viss del till konsultcheckar. Dessa har hanterats av ALMI, Länsstyrelsen och Regionförbundet södra Småland i samverkan. Resterande medel avsattes till projektet Glasrikesmiljonen, där samverkan har skett med Tillväxtverket kring upplägget. Verket är också representerat i styrgruppen. Arbetet beskrivs närmare under avsnittet Andra väsentliga uppgifter.

Entreprenörer i centrum

Under ett flertal år har Länsstyrelsen tillsammans med aktörer som ALMI, Coompanion, Drivhuset och Ung Företagsamhet arrangerat Entreprenörskapsmingel på residenset. Syftet är inspiration, kompetenspåfyllnad samt nätverkande. Tillsammans med Linnéuniversitetet arrangerades också under sommaren den årligen återkommande Sommarlovsentreprenördagen. Ett trettiotal ungdomar hade tagit chansen att under fyra veckor testa att vara sin egen arbetsgivare. De fick en förberedelsedag på residenset där äldre ungdomar inspirerade och delade med sig av erfarenheter.

Tillsammans med ALMI och Destination Småland arrangerar Länsstyrelsen årligen så kallade Turismmingel på residenset. Tanken är att stimulera turismnäringen i länet genom att samla entreprenörer för inspiration, kunskapsinhämtning och nätverkande.

Landshövdingen deltar som föreläsare och värd för flera av ALMI:s kick-offer för nya satsningar. Som exempel kan nämnas satsningarna på Generationsskifte för kvinnor och Styrelseutbildning för kvinnor.

Innovationsdag 2014

Den årliga innovationsdagen arrangerades som tidigare av Linnéuniversitetet, Länsstyrelsen och Regionförbundet södra Småland gemensamt. Årets innovationsdag fokuserade på näringslivet och på samverkan i regionen. Inspiration varvades med tematiska diskussioner. Bland rubrikerna kan nämnas Mångfald som drivkraft hos individer och företag, Affärsinriktad jämställdhet – från ord till handling, Med hjärtat i Småland, Branschöverskridande samverkan i praktiken, Utmaningsdriven innovation ger resultat samt Utveckla din idé! Innovationsdagen samlade nära 200 deltagare.

Integration

Länsstyrelsens tillväxtanknutna verksamhet inom integrationsområdet har tidigare redovisats. I ett projekt drivet av Länsstyrelsen i Kronobergs län sker nära samverkan med Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och kommunerna för att hitta nya arbetsformer för att påskynda bosättning och etablering och komma snabbare till egenförsörjning. Detta bidrar till länets utveckling och till lösning av framtida behov av arbetskraft.

Förenkla för företag

Länsstyrelsen i Kronobergs län har haft regeringens uppdrag att samordna alla länsstyrelsernas arbete med att förenkla för företag. I detta arbete har samverkan skett med en rad statliga myndigheter som Tillväxtverket, Bolagsverket och Jordbruksverket.

I början på året bjöd landshövdingen och Förenkla på riktigt in generaldirektörer och chefer för myndigheter till ett tvådagarsmöte på residenset. Mötet med andra myndigheter som har förenklingsuppdrag har blivit en årlig tradition. Näringsdepartementet har deltagit vid samtliga dessa möten. I samband med årets möte genomfördes också ett besök på IKEA, där VD Thomas Carlzon berättade om företagets filosofi med enkelhet i centrum. Företagare från projektet TväråG delade med sig av erfarenheter från kontakter med myndigheter och lyfte fram förslag på åtgärder som kan genomföras för att förenkla för företag.

I ett särskilt projekt kring samlad fastighetsspecifik information om natur- och kulturvärden samverkar Länsstyrelserna i Kronobergs och Jönköpings län med Skogsstyrelsen. Projektet ska utmynna i en modell som ger fastighetsägare och företagare med flera en samlad bild av kända natur- och kulturvärden. Modellen ska också ge vägledning om lämplig skötsel av värdena, möjligheter till rådgivning och ekonomiskt stöd samt information om gällande lagstiftning.

Glasrikeuppdraget

Inom ramen för Glasrikeuppdraget sker samverkan med en rad nationella myndigheter. Det handlar bland annat om sanering av förorenad mark kring glasbruken som leds av Sveriges Geologiska Undersökning. När det gäller Glasrikets arkiv och samlingar har Länsstyrelsen initierat samarbete med Nationalmuseum, Riksarkivet, Tillväxtverket, Kulturrådet samt Riksantikvarieämbetet.

Övrig samverkan

Utöver samverkan i särskilda projekt och andra satsningar som nämnts ovan sker löpande samverkan också inom ramen för Länsstyrelsens ordinarie sakområdesarbete såsom IT-infrastruktur, betaltjänster, telefoni och planfrågor. I arbetet med det nya landsbygdsprogrammet har bred samverkan skett på olika nivåer. Länsstyrelsen har löpande medverkat i arbetet med att utforma stöd och regelverk inom en rad områden inom programmet. Landsbygdsprogrammet och serviceprogrammet har haft ett gemensamt partnerskap, där Skogsstyrelsen, Lantmäteriet, ALMI och Coompanion har deltagit.

Under hösten 2014 kom Näringsdepartementet på besök till Länsstyrelsen för att få veta mer om hur man arbetar med samhandling med andra aktörer för att främja länets utveckling. Man var intresserad både av specifika projekt men också av hur man hittar nya arbetsformer för de mer traditionella arbetsuppgifterna.

RB 24. Länsstyrelserna ska bistå Regeringskansliet i förberedelserna av programperioden för 2014–2020 för EU:s sammanhållningspolitik samt landsbygds, havs- och fiskerifonden inklusive arbetet med en partnerskapsöverenskommelse med EU-kommissionen.

Länsstyrelsen följer regeringens och Jordbruksverkets plan för införandet av landsbygdsprogrammet och fiskeriprogrammet 2014–2020, så att programmets olika delar ska finnas tillgängliga i länet efter hand som de öppnar enligt den nationella planen. Länsstyrelsen har också verkat för att tillräcklig information om öppnandet av landsbygdsprogrammet och fiskeriprogrammet 2014–2020 har getts till dess målgrupper via hemsida, partnerskap, nyhetsbrev m.m.

Regionala urvalskriterier tas fram i berörda åtgärder i en handlingsplan. Länsstyrelsen prioriterar arbetet med handlingsplanen och har tillsatt en styrgrupp och en skrivargrupp för detta ändamål. En tjänsteman har avdelats till att mer eller mindre på heltid ägna sig åt arbetet med handlingsplanen för det nya programmet. Personal deltar också, i Jordbruksverkets satsning, som superanvändare och ambassadörer. Tjänstemän har också deltagit i ytterligare samverkansgrupper, vilket förhoppningsvis varit till nytta på det nationella planet men också gett värdefulla kunskaper och kontakter som vi kunnat använda.

Arbetet med handlingsplanen har under året skett i samverkan med det regionala partnerskapet genom möten med workshops och remiss för att följa upp SWOT:en och få en bred förankring i länet. I detta arbete har även andra enheter på Länsstyrelsen beretts möjlighet att delta utifrån deras olika expertområden. Tät samverkan med andra län har även skett på ett övergripande plan genom att landsbygdsdirektören ingår i LD21-nätverket men också i den nationella referensgruppen för landsbygdsprogrammet vid Landsbygdsdepartementet. Här pågår ett ständigt arbete med det nya landsbygds- och fiskeriprogrammet och här har även den nationella partneröverenskommelsen diskuterats. Tät samverkan sker också på ett mer regionalt plan med länsstyrelserna i Blekinge, Jönköping, Kalmar och Östergötland. Tåta kontakter och samverkan med Jordbruksverket har under året genomförts via olika mötesforum.

Samtidigt som landsbygdsprogrammet har arbetats fram, har också Länsstyrelsens arbete med ett nytt serviceprogram pågått. Servicefrågorna utgör en integrerad del i landsbygdsutvecklingen som helhet och kommer att föras in i det pågående arbetet med handlingsplanen. Ett gemensamt partnerskap för de båda programmen borgar för att dubbelarbete undviks och att samordningsmöjligheter kan tas till vara.

Det finns också ett antal fonder, planer och strategier som på olika sätt interagerar med landsbygdsprogrammet. Synergier och uppfyllelse kan uppnås genom samverkan med övriga fonder och planer som ska bidra till samma eller liknande mål som landsbygdsprogrammet. Som ett led i detta deltar Regionförbundet södra Småland i länets förberedelser inför det nya landsbygdsprogrammet genom att delta i partnerskapet, medverka i SWOT-analysen och ta del av remisser runt handlingsplanen. Länsstyrelsen deltar samtidigt i det av Regionförbundet ledda länspartnerskapet för ERUF och ESF. Länsstyrelsen har under den föregående programperioden deltagit i beredningen och prioriteringen av ärenden till strukturfondspartnerskapet, vilket är en trolig och önskvärd roll även i de nya strukturfundsprogrammen.

Länsstyrelsen deltar också aktivt i arbetet med att ta fram en regional utvecklingsstrategi, RUS, som ska utgöra en samlad strategi för länets tillväxtarbete och binda samman planeringsprocesser med betydelse för regional utveckling. RUS ska ange inriktning och prioriteringar för regionens utveckling och baseras på en analys av de särskilda utvecklingsförutsättningar och den utvecklingspotential som finns i länet. Möjligheterna med landsbygdsprogrammet är givetvis en betydelsefull del inom ramen för den regionala utvecklingsstrategin.

RB 29. Berörda länsstyrelser ska redovisa exempel på och kommentera inom vilka områden samverkan sker mellan länsstyrelsen och den aktör som har samordningsansvaret för det regionala tillväxtarbetet samt hur denna samverkan har utvecklats.

Samverkan mellan Regionförbundet södra Småland och Länsstyrelsen i Kronoberg är mycket god och denna relation har ytterligare förstärkts och strukturerats under 2014, vilket framgår av att i hela samområdet Regional tillväxt är Regionförbundet en viktig återkommande samarbetspartner. En tjänstemannagrupp har inrättats, där representanter från Länsstyrelsen och Regionförbundet träffas en gång per månad för att diskutera och bereda frågor som berör länets utveckling där båda organisationer är involverade. De frågor som bereds

hanteras sedan av Länsstyrelsens och Regionförbundets ledningar som träffas varannan månad. I och med regionbildningen har även Landstinget bjudits in till dessa möten under senare delen av året. Utöver detta träffas regiondirektören och landshövdingen regelbundet tillsammans med en konsult för att ytterligare stärka sina roller i det regionala ledarskapet.

Strategier och program

En regional utvecklingsstrategi (RUS) har tagits fram under 2013-2014. Detta arbete har drivits av Regionförbundet, men Länsstyrelsen har aktivt deltagit i hela processen och i bitar drivit den tillsammans med Regionförbundet. Gemensamma planeringsdagar mellan samordnare på Länsstyrelsen och Regionförbundet har genomförts samt gemensamma dagar för båda ledningsgrupperna. Detta har gjort att Länsstyrelsen har kunnat bidra med underlag och lyfta fram frågor som är viktiga utifrån de statliga uppdragen till den regionala strategin. Det har också förstärkt samarbetet mellan de båda organisationerna och förutsättningarna för ett tydligare regionalt ledarskap samt länets tillväxt.

Även en regional innovationsstrategi har tagits fram under 2014, och även i detta arbete har Länsstyrelsen varit mycket aktiv genom att delta i arbetsgrupp samt ledningsgrupp för strategin.

Ett regionalt serviceprogram att gälla 2014-2018 färdigställdes under våren. Programmet togs fram i nära samverkan med Regionförbundet södra Småland. Genom att ansvaret för serviceprogrammet och stödet enligt förordningen om stöd till kommersiell service övergår från Länsstyrelsen till Region Kronoberg från 2015, var det särskilt viktigt att programmet var väl förankrat i regionen. Länsstyrelsen och Regionförbundet har under året haft överläggningar och kontakter för att övergången av aktuella verksamheter ska ske så smidigt som möjligt.

I övrigt när det gäller verksamhetsövergången kan nämnas att överenskommelse har träffats med regionen, att Länsstyrelsen hanterar utbetalningarna gällande de ärenden som har beslutats av Länsstyrelsen. Skälet till detta är att det underlättar och förenklar för alla parter, inte minst för stödmottagarna. Länsstyrelsen och regionen är därvid överens om en successiv överföring av anslaget för regionala tillväxtåtgärder för att klara åtagandet. Näringsdepartementet har bifallit denna lösning.

Arbetet med en bredbandsstrategi har återupptagits under 2014 och sker i nära samverkan med Region Kronoberg och länets kommuner.

Det finns också en samverkan mellan EU:s strukturfonder och landsbygdsprogrammet. Som ett led i detta har Regionförbundet deltagit i länets förberedelser inför det nya landsbygdsprogrammet genom att delta i partnerskapet, medverka i SWOT-analysen och ta del av remisser runt handlingsplanen. Länsstyrelsen deltar samtidigt i det av Regionförbundet ledda länspartnerskap för ERUF och ESF. Länsstyrelsen har under den föregående programperioden deltagit i beredningen och prioriteringen av ärenden till strukturfondspartnerskapet, vilket är en roll även i de nya strukturfondsprogrammen.

Samfinansierade projekt

Samverkan med regionen sker också i form av samfinansiering av en rad projekt. Exempel på sådana projekt är Kinasatsning 2011-2014, Tvärdrag 2014, Regional digital agenda, Innovationsdag Småland 2014 samt Mot nya höjder. Dessutom drivs projekt med alla smålandslänen inblandade som Träprogram 2012-2014 för ett hållbart Småland och Smart Housing Småland. I flera av dessa projekt har Länsstyrelsen och Regionförbundet tillsammans varit drivande. Mer utförlig redovisning av dessa projekt finns på annan plats.

Löpande avstämmningar

På handläggarnivå sker löpande avstämmningar av beslutsläget och utbetalningsläget inom 1:1-anlaget och landsbygdsprogrammet för optimalt utnyttjande av länets resurser. Handläggare har också kontakter när det gäller finansiering av olika projekt. I vissa fall sker gemensam finansiering för att markera att båda organisationerna står bakom. I andra fall sker överenskommelse om vilken organisation som i första hand bör finansiera utifrån projektets karaktär och det finansiella läget hos respektive organisation. Länsstyrelsen till exempel står företrädesvis för medfinansieringen av projekt i landsbygdsprogrammet.

Samfinansiering av statistik

Liksom tidigare år har Regionförbundet södra Småland, Länsstyrelsen och kommunerna samfinansierat databasen MONA, Microdata ON Line Access. Databasen ger möjlighet till kvalificerade och detaljerade analyser över utvecklingen inom en rad områden i länet.

RB 30. Berörda länsstyrelser ska bistå det organ som ansvarar för det regionala tillväxtarbetet i länet i dess uppdrag att genomföra en handlingsplan för att integrera ett jämställdhetsperspektiv i det regionala tillväxtarbetet under perioden 2012–2014.

Under 2014 har Länsstyrelsen arbetat fram strategier för arbetet med jämställdhetsintegrering internt på Länsstyrelsen och externt i länet. Den externa strategin bygger delvis på synpunkter från länets åtta kommuner, dels från länets jämställdhetsråd samt på den kunskap som Länsstyrelsen har vad gäller de utmaningar som finns kopplat till jämställdhet i länet.

Ett flertal olika styrdokument/strategier/handlingsplaner har tagits fram av olika aktörer i länet under året, där Länsstyrelsens jämställdhetsdirektör på olika sätt har medverkat i arbetet och lämnat synpunkter på programmen avseende jämställdhetsintegrering:

- Regionala utvecklingsstrategin
- Landsbygdsprogrammet
- Regionalfonden
- Serviceprogrammet
- Innovationsstrategin
- Europeiska socialfonden
- Länsgemensam handlingsplan för barn och ungas uppväxtvillkor
- Länsgemensam handlingsplan för användning av digitala verktyg
- Nationella strategin för ett företagsfrämjande på likvärdiga villkor

Länsstyrelsen har även under 2014 varit aktiv medlem i styrgruppen för det resurscentra som drivs av Regionförbundet. Länsstyrelsen anordnade tillsammans med Regionförbundet och Linnéuniversitetet Innovationsdag Småland 2014. I programmet fanns punkter kring jämställdhet kopplat till näringslivets utveckling. Dagen jämställdhetssäkrades i den meningen att kvinnor och män synliggjordes i såväl samtalsmaterial som i gruppen av åhörare/deltagare. I den externa kommunikationen och marknadsföringen av dagen lyftes satsningen på jämställdhet upp i olika sammanhang.

Länsstyrelsen har tillsammans med ALMI och Sydsvenska Handelskammaren startat ett nätverk för kvinnor i ledande position i Kronobergs län. Nätverket samlar ledare från både offentlig och privat sektor. Nätverket har samlats vid två tillfällen under året kring temana ”Dåtidens, nutidens och framtidens ledare” samt ”Värderingsdrivet ledarskap”. Nätverket leds av landshövdingen och har varit mycket uppskattat av deltagarna.

RB 31. För sin uppgift att verka för en god tillgång till kommersiell service för medborgare och företag ska berörda länsstyrelser redovisa och kommentera vilka insatser som genomförts, resultaten av dessa och vilka aktörer som deltagit samt på vilket sätt insatserna förhåller sig till övriga insatser för hållbar regional tillväxt i länet. Redovisningarna ska relatera till mål och intentioner i länets regionala serviceprogram.

Serviceprogrammet

Länsstyrelsen har under 2014 i samverkan med handeln, kommunerna och Regionförbundet södra Småland färdigställt ett nytt regionalt serviceprogram för länet. Arbetet har förankrats i partnerskapet för landsbygdsprogrammet, men det praktiska arbetet har skett i en mindre grupp bestående av tre representanter för landsbygdshandeln, kommunala landsbygds- och näringslivsutvecklare samt representant för Regionförbundet. Programmet utgör i stor utsträckning en fortsättning på det arbete som har bedrivits inom ramen för det tidigare programmet. Ett nytt inslag bland insatserna är dock utveckling av betaltjänstservicen. Programmet syftar till att genom olika åtgärder och i samverkan med andra program stärka handel och service för att på så sätt öka förutsättningarna för boende och företagande och därmed tillväxt på landsbygden.

Servicefrågornas övergång till Region Kronoberg

Från 2015 tar Region Kronoberg över ansvaret för det regionala serviceprogrammet samt för stödet enligt förordningen om stöd till kommersiell service. Länsstyrelsen och Regionförbundet har under hösten förberett denna förändring. Information har lämnats till såväl dagligvaruhandeln som till kommunerna. Frågan komplicerades genom att regeringen avsatte medel i landsbygdsprogrammet för investeringsbidrag till dagligvaruhandel och drivmedelshandel på landsbygden. Av allt att döma blir det därför under en begränsad period som investeringsbidraget hanteras av Region Kronoberg. Därför väljer Regionen att avvakta med att bygga upp särskilda resurser för denna kortare period, utan nära samverkan kommer att ske med Länsstyrelsen. Länsstyrelsen kommer alltså att efter behov assistera och bidra med erfarenhet och kompetens i den konkreta handläggningen.

För att underlätta för företagen har Länsstyrelsen efter överenskommelse med Regionförbundet åtagit sig att svara för utbetalningarna av de stöd som Länsstyrelsen har beslutat om under tidigare år. Näringsdepartementet beviljade efter ansökan från Länsstyrelsen en successiv överföring av 1:1-anslaget till regionen så att kvarstående utbetalningar kan klaras.

Region Kronoberg kommer att i samverkan med Länsstyrelsen ta fram en handlingsplan för serviceprogrammet så snart Länsstyrelsen till Tillväxtverket har redovisat insatserna och erfarenheterna för 2014.

Projektet Lanthandeln som ökat turistmål

Länsstyrelsens projekt Lanthandeln som ökat turistmål avslutades 2013. Genom projektet skulle lanthandeln bli bättre på att svara upp med den service som turister efterfrågar och butikerna skulle utvecklas till att bli turistmål i sig. Efter att slutredovisning av projektet gjordes har en fråga hängt kvar oavslutad. Under projektets gång har tankar funnits på att ta fram en särskild skylt med logotype. Meningen var att en sådan skylt skulle signalera, att i de aktuella butikerna finns turistinformation på en viss nivå och att det genom kommunens försorg upprätthålls kompetens hos handlaren. Idén togs sedan upp av Ljungby kommun som i särskilt projekt tog fram en sådan skylt. Under våren 2014 har skylten fått god spridning i kommunen och den har också erbjudits andra kommuner.

Som ett resultat av projektet vill Länsstyrelsen peka på det fortsatta intresse som har noterats hos kommunerna kring frågor om servicesamverkan i allmänhet.

Insatser inom serviceprogrammet 2014

Som tidigare nämnts utgör utveckling av betaltjänstservicen på landsbygden ett nytt inslag i det nya serviceprogrammet. Länsstyrelsen har uppdraget från regeringen att genomföra utvecklingsinsatser för att upprätthålla och utveckla betaltjänster där behov bedöms finnas. Länsstyrelsen ser betaltjänsterna som en integrerad del av servicefrågorna och landsbygdsutvecklingen i stort. Tillgång till betaltjänster kommer under överskådlig tid att vara en viktig förutsättning för boende och företagande på landsbygden. Länsstyrelsen ser betaltjänstfrågan som en utvecklingsfaktor och en förutsättning för tillväxt på landsbygden. Fortfarande är kontantbehovet och behovet av kontantservice stort hos befolkning, föreningar och företag. Särskilt kontantberoende är företag inom besöksnäringen och dessa företag är särskilt betydelsefulla för landsbygdens utveckling och tillväxt.

Länsstyrelsen har under ett par års tid samverkat med Uppvidinge kommun, som med hjälp av medel från Tillväxtverket driver projektet Service och attraktiva orter. Kommunen har ett starkt näringsliv men är mindre attraktiv som boendekommun, vilket det faktum att kommunen har nettoinpendling indikerar. Inom projektets ram har betaltjänstfrågan ägnats särskild uppmärksamhet. Genom minskad bankservice i två orter under 2013 ställdes frågan på sin spets. Länsstyrelsen har deltagit i diskussioner och möten med kommunen och dagligvarubutiker kring möjligheterna att i någon mån återställa den service som bankerna erbjöd. Ett tryck fanns från befolkning och företag för att få till en lösning.

Diskussionerna resulterade i att tre butiker i kommunen åtog sig att erbjuda betaltjänstservice för befolkning och företag. Länsstyrelsen sökte och beviljades medel från Post- och telestyrelsen för att i två butiker täcka ett beräknat underskott i betaltjänstverksamheten under i första hand tre år. I den tredje butiken gick Länsstyrelsen in med investeringsbidrag ur anslaget för regionala tillväxtåtgärder och enligt förordningen om stöd till kommersiell service.

Det arbetssätt som tillämpades i Uppvidinge kommun kommer att så långt möjligt användas även i övriga kommuner i länet med start under 2015.

Kugghjulsgalan

För andra året arrangerades i samverkan med LRF och Hela Sverige ska leva den så kallade Kugghjulsgalan. Syftet med galan är att uppmärksamma företag och föreningar på landsbygden som genom framgångsrikt arbete har utmärkt sig och kan tjäna som föredöme för andra organisationer. Bland annat utsågs årets lanthandlare. Vinnare blev ICA-butiken i Lidhult. Genom den nationellt uppmärksammade samlokaliseringen och samverkanslösningen med kommunal biblioteksfilial och ett nytt café, skapades en attraktiv servicepunkt i orten.

Finansiellt stöd

Knappt 1,6 Mkr har under året beviljats i finansiellt stöd för utveckling av kommersiell service på landsbygden. I detta belopp ingår 776 tkr i beslut fattade mot de av regeringen avsatta extra medlen för kommersiell service för perioden 2011-2014. Av de beslutade medlen utgjordes 1,1 Mkr av investeringsbidrag, 368 tkr av statsbidrag till hemsändningsverksamhet samt 150 tkr av servicebidrag.

Bidragsvolymen har minskat påtagligt de senaste åren, vilket kan ha olika förklaring. En bidragande orsak kan vara de extramedel som regeringen avsatte 2011-2014, vilka gjorde det möjligt för Länsstyrelsen att något höja nivån på investeringsbidragen, särskilt när det gäller de mer omfattande investeringarna. Detta kan ha påverkat investeringsviljan inledningsvis och att man har passat på att tidigare lägga en del åtgärder. Det kan nämnas att 2012 genomfördes två stora butiksinvesteringar som påtagligt höjde det totalt beslutade beloppet det året. Länsstyrelsen har annars inte intrycket att investeringsviljan har minskat på något avgörande sätt.

Under 2014 har, av de 17 beviljade stöden, 12 gått till dagligvarubutiker, ett till en drivmedelsanläggning och de fyra resterande till kommuner. Statsbidrag till hemsändning har beviljats till fyra av åtta kommuner i länet. Två kommuner erbjuder inte hemsändningsbidrag och två kommuner kom inte upp i stödgrundande kostnad.

Resultat

Länsstyrelsens insatser under 2014 har bidragit till att dagligvaru- och drivmedelsservicen har kunnat upprätthållas på en i stort sett oförändrad nivå jämfört med 2013. Visserligen drabbades en ort av nedläggning av den sista butiken, men konsekvenserna blev sammantaget inte dramatiska när det gäller ökade avstånd till service. Fortfarande har enligt Länsstyrelsens beräkning 7 000 personer av länets 189 000 invånare längre än 10 km till närmaste dagligvarubutik, medan 11 000 personer har längre än 10 km till drivmedelsservice. Följaktligen gör Länsstyrelsen samma bedömning som tidigare, att nätet av dagligvarubutiker och drivmedelsanläggningar är tillfredsställande men sårbart, men att ytterligare nedläggningar kan få betydande negativa konsekvenser för boende, besökare och näringsidkare.

Länsstyrelsen har genom investeringsmedel medverkat till att offensiva och tillväxtskapande åtgärder har kunnat genomföras. Länsstyrelsen vill särskilt peka på fortsatt modernisering och utveckling av butiken i Norrhult som kommer att stå väl rustad att möta konsumenternas krav och önskemål. Detsamma gäller butiken i Gemla som hela tiden utvecklas som servicepunkt och utsågs till årets lanthandlare i länet 2013. Länsstyrelsens insatser inom betaltjänstområdet har bidragit till att trygga kontantservicen i Uppvidinge kommun och därmed positivt påverkat förutsättningarna för boende och företagande i tre orter.

Genom ett servicebidrag har Länsstyrelsen bidragit till att butiken i en ort har kunnat ges tryggare förutsättningar för att bedriva dagligvaruservice framöver. I övrigt är den ekonomiska situationen stabil bland butikerna i största allmänhet. För enstaka butiker är dock ekonomin något ansträngd.

Länsstyrelsen bedömer att genomförda insatser inom serviceområdet påtagligt bidrar till att upprätthålla en tillfredsställande servicenivå för boende och besökande samtidigt som företagande främjas med hållbar tillväxt på landsbygden som mål.

Tabell 3.2 Länsfakta inom EU-stöd

Utbetalade bidrag, summa (tkr)	2014	2013	2012
Bidrag, vilka Länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	0	0	0
<i>varav</i> Artikel 33 (inom mål 1-området)	0	0	0
Bidrag, vilka länsstyrelsen inte fattar beslut om, men betalar ut	0	0	0
Bidrag, vilka Länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Jordbruksverket har gjort utbetalningen	315 126	290 172	297 857
Fiskeriprogrammet	0 *	0	0
Landsbygdsprogrammet	178 246	157 322	165 546
<i>varav</i> Leader	21 268	11 719	11 584
<i>varav</i> miljöersättningar	63 069	69 060	69 378
<i>varav</i> kompensationsbidrag (LFA)	33 306	33 071	33 170
<i>varav</i> företagsstöd	25 954	21 385	28 997
<i>varav</i> projektstöd	26 996	12 816	13 391
<i>varav</i> miljöinvesteringar	4 731	5 191	4 894
Gårdsstöd	136 275	132 220	131 752

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Agresso, Jordbruksverket

* Länsstyrelsen har därutöver intygat och granskat utbetalningsansökan för stöd i Europeiska Fiskerifonden för en investering om 531 522 kronor.

Kommentarer tabell 3.2

De siffror som presenteras i tabellen är samtliga utbetalningar som gjorts under året oavsett stödår eller vilket år ansökan beviljats. Till den totala summan bidrag som Länsstyrelsen har beslutat om, har utöver landsbygdsprogrammet och gårdsstödet även stöd för kvalitetscertifiering 605 tkr räknats in. I den totala summan för landsbygdsprogrammet ingår även myndighetens TA-medel.

Gårdsstödet har ökat jämfört med 2013. Samtliga brukare fick sitt gårdsstöd utbetalt 2014. Kronans värde i förhållande till euron påverkar varje år också nivån för gårdsstödet. För miljöersättningar är nivån 2014 väsentligt lägre än tidigare år. Detta beror på att flera stödformer var stängda för nysökare eller inte gick att förlänga, exempelvis kulturmiljöstödet. För LFA är utbetalningen i stort sett oförändrad jämfört med tidigare år.

Totalt sett har utbetalningarna av landsbygdsstöd ökat kraftigt från 51,1 milj. kr till 78,9 milj. kr. Det är främst utbetalningarna av projektstöd och Leader som ökat, men även för företagsstöd är ökningen stor. Arbetet med utbetalningar av landsbygdsstöd är omfattande mot slutet av programperioden.

Länsstyrelseinstruktion 5 §

7. Länsstyrelsen ska i sin verksamhet verka för att förenkla för företag.

Allt utvecklingsarbete som genomförs under nuvarande länsledning utgår från att sätta dem vi är till för i centrum, ibland avses därmed medborgare, dagens eller morgondagens, kommuner, andra myndigheter men också allt som oftast företag. Att verka för att förenkla för företag är därmed naturligt i allt från daglig handläggning till strategiska utvecklingsinsatser. Organisationen har också fått draghjälp i dessa frågor tack vare att Länsstyrelsen i Kronoberg har ansvaret för det länsstyrelsegemensamma projektet Förenkla på riktigt. Arbetet som bedrivs inom ramen för projektet Förenkla på riktigt redogörs under Organisationsstyrningsavsnittet i årsredovisningen.

Länsstyrelsen i Kronoberg ansvarar för den länsstyrelsegemensamma telefonistorganisationen. Telefonen är fortfarande det vanligaste sättet att komma i kontakt med länsstyrelserna och bemötandet i växeln är därför av stor vikt. Länsstyrelsen i Kronoberg arbetar aktivt med service och bemötandefrågor inom telefonin. Att man är framgångsrika i detta arbete bekräftar att man under året vann guld i SM i Telefoni och Kundservice. Mer om telefonistorganisationen återfinns under Organisationsstyrningsavsnittet.

Resultatet från 2014 års brukarundersökning visar att det inte bara är telefonin som håller måttet utan Kronobergs län får högt betyg generellt när det gäller bemötande och medarbetarna uppfattas som engagerade, intresserade och öppna för dialog.

Bemötande är alltid viktigt, men kanske ändå mer inom vissa områden. Inom djurskydd har särskilda insatser genomförts när det gäller bemötande genom dels särskilda utbildningsinsatser, dels genom att man deltar i ett forskningsprojekt runt bemötande.

En viktig plattform för att kunna verka för att förenkla för företag är en ständig dialog med näringslivet om deras behov. Både inom ramen för förenklaprojektet men också i Länsstyrelsen i Kronobergs övriga verksamhet är näringslivet en självklar samarbetsaktör. Ett omtalat och numera spritt arbetssätt är de så kallade strategiska samtalen på residenset, där

olika aktörer bjuds in för att informeras och inspireras men framför allt gemensamt diskutera förbättringsmöjligheter.

Att förenkla för företag handlar mycket om attityder, bemötande och kultur men även i konkret handling kan man förenkla för dem man är till för. Länsstyrelsen har aktivt arbetat med att få ned handläggningstider genom nya rutiner, nya arbetsformer och metoder. Resultaten talar för sig själv och för flera ärendegrupper ligger nu Kronobergs länsstyrelse i toppen när det gäller snabba handläggningstider. Länsstyrelsen har i allt större grad börjat arbeta enligt Lean och kommer utöka denna satsning under kommande år. Under 2014 fick cirka en tredjedel av personalen en introduktionsutbildning i Lean och flera funktioner har nu börjat analysera och revidera sina arbetsprocesser enligt dessa tankebanor.

En stor del av förenklingsarbetet sker i samhandling med samarbetspartners, t.ex. Jordbruksverket.

Förutom tid är även information angeläget för företag. Som exempel kan nämnas de kort som används som kvittens när Länsstyrelsen mottagit ett ärende eller den utökade service gentemot tamdjursägare som utvecklats. För att ge dem en ökad trygghet, har Länsstyrelsen i Kronoberg efter dialog med tamdjursägare tagit initiativ till en SMS-tjänst, där vi kan varna om en varg rör sig i deras närområde. Tjänsten har tagits i bruk under 2014 och flera länsstyrelser är nu intresserade av att följa efter.

Infrastrukturplanering

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER) Avser verksamhet 34*	2014	2013	2012
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,30	0,39	0,36
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,11	0,22	0,15
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	0,30	0,43	0,36
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	463	673	587
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	0,37	0,53	0,48
Antal ärenden, inkomna och upprättade	27	38	35
Antal beslutade ärenden	19	44	40
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	0	0
Bidragsutbetalningar där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	1 395	0	316

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan. Uppgiften hämtas från tabell B.

Kommentarer till tabellen

Under den senaste treårsperioden har tillgängliga medel för kanalisationsstöd minskat avsevärt, vilket har dämpat antal ärenden och i viss mån nedlagda årsarbetskrafter.

Ökningen av bidragsutbetalningar hänger samman med att hanteringen av utbetalningarna av det ”nya” kanalisationsstödet lades ut på länen. Utbetalningarna av det ”gamla” kanalisationsstödet ombesörjs som tidigare av Länsstyrelsen i Örebro län.

Andra väsentliga prestationer och resultat

Intresset från byalag att investera i bredbandsinfrastruktur har under 2014 varit fortsatt högt. Emellertid har det i stort sett saknats bidragsmedel för att stimulera utbyggnaden. Pengar har endast funnits i kanalisationsstödet och då i mycket begränsad omfattning. Endast åtta projekt kunde påbörjas med hjälp av dessa medel.

Hösten 2014 öppnades visserligen möjligheterna att söka stöd för bredbandsprojekt i landsbygdsprogrammet, men så länge inte programmet är godkänt av kommissionen, kan inga beslut fattas. Eftersom inte regelverk och riktlinjer definitivt är på plats, avvaktar föreningar med flera att söka medel, eftersom reglerna på avgörande punkter kan påverka bredbandsprojektens upplägg. Länsstyrelsen har kontinuerlig kontakt med en mängd föreningar som i stort sett är klara att skicka in ansökningar. Länsstyrelsen har löpande medverkat i Jordbruksverkets arbete med att utforma bredbandsstödet i det nya landsbygdsprogrammet utifrån de erfarenheter som har erhållits under de senaste årens verksamhet.

Den höga aktiviteten hos byalag, och det faktum att Länsstyrelsen framgångsrikt har kunnat fördela tillgängliga bidragsmedel, har gjort att Kronobergs län ligger väl till när det gäller täckning med snabbt bredband utanför tätorter och småorter. Enligt PTS:s bredbandskartläggning är det endast två län där täckningen är bättre än i Kronobergs län. Mellan 2012 och 2013 ökade täckningen från 19 till 25 procent av befolkningen. Denna ökning kan i stort sett helt och hållet tillskrivas Länsstyrelsens insatser och de medel som har funnits tillgängliga för att stödja utbyggnaden av IT-infrastruktur. Fortfarande finns dock stora skillnader mellan kommunerna. Totalt sett, alltså inklusive tätorter, ligger länet fortfarande under riksgenomsnittet när det gäller täckning med snabbt bredband.

Bredbandsstrategi

Länsstyrelsen har sedan länge sett behovet av en strategi för utbyggnaden av IT-infrastruktur. Ett visst arbete har bedrivits, men inte i så snabb takt som har önskats. Ett omtag togs i frågan vid ett möte med kommuner och Regionförbundet södra Småland hösten 2014. Då förankrades frågan hos länets kommuner och Länsstyrelsen återupptog arbetet med strategin, nu i samverkan med Regionförbundet.

I arbetet med bredbandsstrategin kommer frågan om mobiltelefonitäckningen att integreras. PTS och Länsstyrelsen arrangerade i samverkan ett regionalt möte kring dessa frågor hösten 2013. Länsstyrelsen bjöd därefter in till ett uppföljande möte på mer lokal nivå i början på 2014 för att fånga upp vad som har skett i frågan. Flera kommuner har genomfört egna mätningar och identifierat vita fläckar. Trots en omfattande utbyggnad av täckning kommer det enligt operatörerna att kvarstå vita fläckar där det inte är kommersiellt möjligt att bygga ut. Hur man ska gå vidare med detta är en fråga att ta ställning till i det pågående arbetet med bredbandsstrategin.

Grundläggande betaltjänster

Inför 2014 års bevakningsuppdrag för grundläggande betaltjänster gjorde länen tillsammans en bedömning att ambitionsnivån i arbetet kunde sänkas något, eftersom utvecklingen nu går i relativt långsam takt och problemen inom området är väl kända. Länsstyrelsen genomförde en uppdatering av läget genom de etablerade kontakter som finns exempelvis med kommunerna, lokala företagarföreningar och Hela Sverige ska leva. Inga större förändringar när det gäller utbudet av service har skett under 2014. Länsstyrelsens bedömning är att utbudet av betaltjänster fyller samhällets behov tack vare att dagligvaruhandeln på landsbygden tar på sig ett stort ansvar. Det finns naturligtvis enskilda personer som på grund av funktionsnedsättning, språksvårigheter etc. har problem med att utföra betaltjänster och behöver personlig assistans. Detta är dock svårt att avhjälpa med generella lösningar. Lokala ideella föreningar har fortsatt svårt att hitta lösningar på den ibland omfattande kontanthanteringen. Tekniska lösningar finns i stor utsträckning men har svårt att slå igenom.

Den samlade bilden av betaltjänstsituationen har redovisats till länsstyrelsen i Dalarna, som på regeringens uppdrag samordnar länens arbete med betaltjänstuppdraget. Länsstyrelsen ingår i en projektgrupp som har till uppgift att förbereda för en integrering av betaltjänstarbetet i ordinarie verksamhet när det särskilda uppdraget upphör. Länsstyrelsen har också deltagit i den arbetsgrupp som har det särskilda uppdraget att skapa ett system för att enkelt kunna visualisera och analysera geografiska data gällande betaltjänster.

Uppdraget avseende grundläggande betaltjänster utvidgades 2013 till att omfatta även genomförande av regionala stöd- och utvecklingsinsatser vid behov. Länsstyrelsen ser inte betaltjänstservicen isolerat utan som en naturlig del av utbudet av service som möjliggör boende och företagande på landsbygden och därmed tillväxt. Länsstyrelsen har under ett par års tid samverkat med Uppvidinge kommun som med hjälp av medel från Tillväxtverket driver projektet ”Service och attraktiva orter”. Kommunen har ett starkt näringsliv men är inte så attraktiv som boendekommun, vilket det faktum att kommunen har nettoinpendling indikerar. Inom projektets ram har betaltjänstfrågan ägnats särskild uppmärksamhet. Genom minskad bankservice i två orter under 2013 ställdes frågan på sin spets. Länsstyrelsen har deltagit i diskussioner och möten med kommunen och dagligvarubutiker kring möjligheterna att i någon mån återställa den service som bankerna erbjöd. Ett tryck fanns också från både befolkning och företag för att få till en lösning.

Diskussionerna resulterade i att tre butiker i kommunen åtog sig att erbjuda betaltjänstservice för befolkning och företag. Länsstyrelsen sökte och beviljades medel från PTS för att i två butiker täcka ett beräknat underskott i betaltjänstverksamheten under i första hand tre år. I den tredje butiken gick Länsstyrelsen in med investeringsbidrag ur anslaget för regionala tillväxtåtgärder och enligt förordningen om stöd till kommersiell service. Det arbetssätt som tillämpades i Uppvidinge kommun kommer att så långt som möjligt användas även i övriga kommuner i länet med start 2015.

Hållbar samhällsplanering och boende

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER) Avser verksamhet 40* och 41*	2014	2013	2012
Årsarbetskrafter män ¹⁾	1,69	2,31	3,68
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	2,86	2,71	3,69
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	3,27	3,52	5,24
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	4 820	5 108	8 713
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	3,89	4,10	7,07
Antal ärenden, inkomna och upprättade	375	322	306
Antal beslutade ärenden	332	314	327
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	2	1
Bidragsutbetalningar där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0
Brucarundersökning			
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 402, Detalplaner	90		65

1) 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

2) Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan. Uppgiften hämtas från tabell B.

3) Nöjdindex för verksamhet 402 från länsstyrelsegemensam brukarundersökning 2014. Nöjdindex varierar mellan 0 och 100, där 0 är lägsta betyg och 100 är högsta betyg. Genomsnitt för samtliga 21 länsstyrelser är 67.

Kommentarer till tabellen

På grund av att länsarkitekten gått i pension, en medarbetare gått vidare till annan tjänst under våren samtidigt som Länsstyrelsen har haft anställningsstopp har bemanningen varit låg under året. Under hösten har funktionen förutom ordinarie bostadsdirektör endast bestått av två planhandläggare i stället för fyra, varav en varit tf. länsarkitekt. Länsstyrelsen har därför under hösten haft som fokus att i första hand klara den ordinarie handläggningen av ärenden. De höga siffrorna i länsstyrelsernas gemensamma brukarundersökning bör dock uppmärksammas.

Andra väsentliga prestationer och resultat

PBL och Kvartalssamtal

Nya förändringar i plan- och bygglagen har trätt i kraft under året och ytterligare förändringar väntas under 2015. Länsstyrelsen har deltagit i PBL-utbildning via Boverket och angränsande län. Utbudet från Boverket har ännu varit begränsat trots ikraftträdande av flera förändringar vid årsskiftet. Ett antal remisser har besvarats bl.a. avseende samordnade bullerregler, barns utemiljöer, bygglovplikt, definitioner av byggnadshöjder m.m., riksintressen, stöd till utvecklingsprojekt för jämställda offentliga miljöer.

De så kallade kvartalssamtalen mellan Länsstyrelsen, kommunernas planerare och representanter från Regionförbundet har behandlat angelägna frågor som samverkan mellan regional utvecklingsstrategi (RUS) och kommunal översiktsplanering, pågående arbete med RUS i länet, landsbygdsutveckling, kulturmiljö – ur ett regionalt perspektiv och nya uppdrag, aktualitetsförklaring av översiktsplaner, bostadsförsörjning, Enklare planprocess (prop. 2013/14:126) samt aktuella planeringsfrågor i kommunerna. En av träffarna har varit ett strategiskt samtal i samverkan med handläggare inom kulturmiljö och till vilket flera aktörer i länet bjudits in.

LIS-områden

Länsstyrelsen avslutade under våren 2014 ett projekt som pågått under 2013-2014 tillsammans med länets kommuner angående ”Stöd till planeringsinsatser för landsbygdsutveckling i strandnära lägen”. Utgångspunkter har varit att diskutera de LIS-planer som länets kommuner har tagit fram, vilka är av mycket olika karaktär och omfattning. I projektet har diskuterats begreppen landsbygd och landsbygdsutveckling, förutsättningar för LIS i länet, vad som krävs vid utpekande av ett LIS-område och har även syftat till att ta fram planeringsunderlag som kan användas vid framtida LIS-planering i länet. Eftersom Länsstyrelsen i Kronobergs län beslutat att under året fokusera på länets landsbygdsutveckling, ser vi LIS-projektet som en del i denna ambition. Länsstyrelsen har sammanställt slutsatser och planeringsunderlag i en rapport.

Detaljplaner

Det totala antalet detaljplaneärenden har under 2014 varit något mindre jämfört med föregående år. Det är samråds- och granskningsärendena som har minskat med cirka 20 ärenden. Antagandeärenden är i princip av samma antal som de senaste åren. Cirka 20 % av inkomna ärenden är initierade av Växjö kommun. Mängden ärenden från övriga kommuner är relativt likadana från föregående år. Markaryds kommun avviker dock i år med ett ökat antal ärenden.

Liksom tidigare år har handläggningstiderna med god marginal hållits inom, och ofta betydligt under, de tider som anges av kommunerna avseende samråd och granskning av detaljplaner. Detta kräver en rationell ärendehantering med aktivt deltagande av planberedningens representanter samt kompetensen att kunna göra väl avvägda yttranden.

De allmänna intressen som Länsstyrelsen påtalat brister i, har under året till stor del handlat om att det behövs en tydligare redovisning när det gäller buller, dagvattenhantering och strandskydd. Överprövningsfrågor avseende hälsa och säkerhet, miljökvalitetsnormer för vatten och redovisning av strandskyddsupphävande har härmed avhandlats.

Översiktsplaner

Länsstyrelsens arbete med sammanfattande redogörelser av statliga intressen inför kommunernas aktualitetsförklaring har fortgått under året och kommunspecifika redogörelser har lämnats till Växjö och Lessebo kommuner. Flera av länets kommuner har tagit ställning till sin översiktsplans aktualitet under mandatperioden och arbetar vidare med antingen den kommunomfattande översiktsplanen eller fördjupningar av denna. Det har varit viktigt att stötta kommunerna i denna process om aktuella frågor och statliga intressen. De regionala aspekterna har varit i fokus, liksom hur en regional utvecklingsplanering ska kunna kopplas till den översiktliga planeringen.

Planeringsunderlag

Länsstyrelsen har sammanställt framtagna ”Regionala bilder”, bestående av regionala GIS-bilder och analyser som bygger på statistik och faktaunderlag om länet, som gemensamt underlag såväl till kommunernas översiktsplanering som till Regionförbundet. Länsstyrelsens gemensamma arbete med planeringsunderlag har konkretiserats under hösten i WKP-projektet. WKP är ett samverkansprojekt gemensamt för alla länsstyrelser som syftar till att göra en ny digital och samlad planeringsportal för att hitta och tillhandahålla planeringsunderlag för samhällsplanering. Varje länsstyrelse har till uppgift att föra in planeringsunderlag i portalen. På grund av resursbrist har någon insats inte kunnat göras i detta arbete från Kronobergs sida.

Riksintressen

Översynen av länets riksintressen för friluftsliv har genomförts i tvärsektoriell samverkan inom Länsstyrelsen och i dialog med kommunerna samt angränsande län. Länsstyrelsen har under första halvåret rapporterat sitt uppdrag till Naturvårdsverket. Aspekter inom sakområdet Hållbar samhällsplanering och boende har även beaktats i översynen av riksintressen inom kulturmiljön, samt i arbetet med Nationalpark Åsnen.

Regionala intressen

Under året har Regionförbundet arbetat med att ta fram en Regional utvecklingsstrategi (RUS). Länsstyrelsen och kommunerna har deltagit i samtal kring detta arbete, både för att lyfta viktiga övergripande strukturfrågor och utvecklingsfrågor i länet, men även för att förbättra sambandet mellan regionens planering och kommunernas översiktsplanering. Kvartalssamtal har använts som forum för detta ändamål.

Infrastruktur

Trafikverket har under året påbörjat arbetet med att ta fram en arbetsplan för ombyggnaden av E4 mellan Ljungby och Toftanäs till motorväg. Det är ett stort projekt i länet, där Länsstyrelsen kommer spela en aktiv roll. Ombyggnaden innebär att stor hänsyn behöver tas till vattentäkten i Bergaåsen, vilken försörjer såväl Växjö som Alvesta med dricksvatten. Vattenskyddätgärder kommer att behöva genomföras och trafiken under byggtiden kommer att medföra svårigheter.

Svenska Kraftnät har inlett planeringen av en ny 400kV kraftledning mellan Nybro och Hemsjö, vilken berör Tingsryds kommun i länet. Länsstyrelsen har remitterat samrådsunderlag, ordnat och deltagit i olika samrådsmöten. Det har varit stora protester i länet från såväl olika organisationer som enskilda mot denna kraftledning, vilket krävt särskild upp-

märksamhet. Uppförandet av kraftledningen kommer att innebära ett stort nytt ingrepp i landskapet med påverkan på många intressen.

Bostadsförsörjning

Endast två kommuner har upprättat bostadsförsörjningsprogram, Växjö kommun och Ljungby kommun. De förändringar i lagen, 1 januari 2014, som föreskriver kommunerna att under varje mandatperiod anta riktlinjer för bostadsförsörjning, har inte medfört att flera bostadsförsörjningsprogram har upprättats. Länsstyrelsen ser fram emot hur de ändringar i lagen - som föreskriver bl.a. att uppgifterna ska grunda sig på analys av den demografiska utvecklingen, av efterfrågan på bostäder, bostadsbehovet för särskilda grupper och marknadsförutsättningar - kommer att få genomslag i framtagandet av bostadsförsörjningsprogram.

Den årliga bostadsmarknadsanalysen innehåller mycket information om bostadstillståndet idag och även statistik som visar på hur utvecklingen har varit. I analysen har även frågor om bostäder för nyanlända, hemlöshet och avhysning fått ett utökat utrymme. Länsstyrelsen ser bostadsmarknadsanalysen som ett planeringsunderlag för kommunernas översiktliga fysiska planering och för framtagandet av bostadsförsörjningsprogram. Bostadsmarknadsanalysen är även ett komplement till bostadsmarknadsenkäten som kommunerna besvarar.

Byggforum

Byggforum hade ett möte under våren tillsammans med Regionförbundet södra Småland och Blekinge län. På mötet behandlades frågan om nya bygglovsbefriade åtgärder, avskaffandet av obligatorisk byggfelsförsäkring, en enklare planprocess och länsstyrelsernas regleringsbrev om tillsynsvägledning 2014. Under hösten nedprioriterades arbetet i byggforum på grund av ökad arbetsbelastning, då länsarkitekten gick i pension och en planhandläggare slutade. En träff med Regionförbundet i december resulterade i att samarbetet fortsätter med Regionförbundet och Blekinge län.

Tillsynsvägledning

Länsstyrelsen fastställde en tillsynsvägledningsplan i december 2013 som avsåg åren 2014-2016. Tillsynsvägledningsplanen uppdaterades i december 2014 för att gälla för åren 2015-2017. I tillsynsplanen fastställdes formerna för tillsynsvägledningen. Under 2014 bestod aktiviteterna i bl.a. regionala träffar, kommunbesök, informationsinsatser, utskick och sammanställning av enkäter m.m. Antalet regionala träffar har inte blivit så många som planerats. De planerade kommunbesöken har inte blivit av på grund av personalförändringar på funktionen.

En sammanställning av enkäten enligt regleringsbrevsuppdrag 40 för budgetår 2013 redovisades till Boverket i januari 2014. Enligt regleringsbrev för budgetår 2014 uppdrag 43 ska länsstyrelserna följa upp och utvärdera byggnadsnämndernas tillsyn och då speciellt hur kommunerna har arbetat med enkelt avhjälpta hinder och tillgänglighet. Uppdraget ska redovisas till Boverket i januari 2015. I enlighet med modellen för tillsynsvägledningen skickades en enkät ut till kommunerna under hösten som ligger till grund för rapporten 2015.

Under året har två nationella träffar för tillsynsvägledning hållits för att samordna och underlätta arbetet. Länsstyrelsen har även deltagit i träffar som anordnats av Jönköpings och Skånes länsstyrelser som behandlat frågor om sanktionsavgifter, rättspraxis, utformande av beslut, obligatorisk ventilationskontroll (OVK) m.m. Länsstyrelsen har även deltagit i träffar anordnade av Föreningen Sveriges Byggnadsinspektörer, Boverket och Byggutbildarna.

Övrig återrapportering regleringsbrev

Uppdrag 41 del 1 och 2 har i januari redovisats i samband med den årliga plan- och bygg-enkäten från Boverket. Uppdragen handlade om huruvida kommunerna använde sig av planbesked och enkelt planförfarande samt vilket genomslag reglerna om strandskydd i miljöbalken har fått i kommunernas plan- och byggverksamhet och då särskilt reglerna om landsbygdsutveckling i strandnära områden.

Förra årets uppdrag från Boverket, Regionalisering av nationella mål och program, har fortsatt genom uppdrag 45. I år har det handlat om att regionalisera de nationella målen under rubrikerna Natur och miljö och Infrastruktur utifrån Boverkets delrapport "Sammanställning av nationella mål, planer och program av betydelse för fysisk samhällsplanering". Uppdraget redovisades i november genom Länsstyrelsens deltagande i en workshop. Inför en workshop hölls ett förberedande arbetsmöte med berörda medarbetare på Länsstyrelsen.

Indikatorer

Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik
utgiftsområde 18¹⁾

Detaljplaner	2014	2013	2012	2011	2010
Antal överprövade detaljplaner	1	1	3	0	0
Antal upphävida detaljplaner			2	0	0
Strandskyddsdispenser	2014	2013	2012	2011	2010
Antal strandskyddsdispenser som Länsstyrelsen har överprövat	8	6	9	7	8
Antal strandskyddsdispenser som Länsstyrelsen har upphävt	0	2	3	1	7

¹⁾ Se avsnitt Resultatredovisning, avsnitt indikatorer

Källa: Boverket, Naturvårdsverket

Kommentar kring ovanstående indikatorer

Detaljplaner

Under året har endast en detaljplan överprövats enligt 11 kap 10 § PBL. Länsstyrelsen prövade kommunens beslut att anta detaljplanen, då det kunde befaras att beslutet skulle innebära att strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävdes i strid med gällande bestämmelser. Kommunen valde därefter att besluta om ett återtagande av antagandet av detaljplanen. Ingen detaljplan har upphävts under året.

Strandskyddsdispenser

Granskningen av kommunernas beviljade strandskyddsdispenser genomförs så att handläggningstiden, som får vara max tre veckor, hålls. Länsstyrelsen har under 2014 godkänt 94 % (121 ärenden) direkt, tagit in 6 % (åtta ärenden) för överprövning och i skrivande stund godkänt ett av de åtta överprövade ärendena. Därmed återstående sju som är under handläggning, eftersom de inkom under senare delen av året.

Medianhandläggningstiden för granskningarna var 21 dagar och medelhandläggningstiden 19,4 dagar.

Mer än 90 % av kommunernas strandskyddsdispenser fastställs av Länsstyrelsen utan några synpunkter. Av den mindre del som tas in för överprövning upphävs några, eftersom Länsstyrelsen bedömer att de inte har hanterats enligt intentionerna i miljöbalkens strandskyddsbestämmelser. Antalet överprövade strandskyddsdispenser ligger stabilt över åren. Förklaringen till att det är en betydligt högre siffra för upphävande 2010 än 2011 är främst att kommunerna inte alltid uppmärksammade att strandskyddsdispenser inom vattenskydds-

områden då hanterades av Länsstyrelsen. En lagändring har införts som innebär att kommunerna nu själva ska hantera strandskyddsdispenser även inom vattenskyddsområden. Minskningen av antalet upphävida strandskyddsdispenser beror också på den tillsynsrådgivning som Länsstyrelsen genomför i det löpande arbetet. Tillsynsrådgivning sker genom enskilda samtal mellan handläggare på kommun och Länsstyrelse samt genom Länsstyrelsens medverkan vid olika sammankomster med kommunerna.

Återrapportering regleringsbrev

Tabell 4.1

Bidrag för vilka Länsstyrelsen har fattat beslut, men där annan myndighet har gjort utbetalningen (tkr)	2014	2013	2012
Boverket: Engångsbidrag	11 846	1 914	1 695
Boverket: Periodiska bidrag totalt	0	0	589
Totalt	11 846	1 914	1 695
<i>varav</i> Boverket: Nyutbet. periodiska bidrag respektive år	0	0	0

Källa: Boverkets statistikprogram Svanen

Kommentarer tabell 4.1

Ökningen av engångsbidraget beror på två stora utbetalningar till investeringsstöd till äldre- och trygghetsbostäder. Antal utbetalade radonärenden och utbetalat stöd minskade under 2014. Likaså minskade utbetalat stöd till installation av solceller, trots att antal utbetalade ärenden ökade något.

De periodiska stöden för ny- och ombyggnation fasades ut 1 januari 2012. Endast några ärenden som stoppats på grund av ägarbyte betalades ut under 2012. Inga nyutbetalningar av periodiska stöd har förekommit.

Tabell 4.2

Beslut om stöd (antal första beslut)	2014	2013	2012
Reguljära stöd			
Radonbidrag egna hem	31	26	41
Tillfälliga stöd			
Investeringsstöd äldre bostäder, m.m.	0	0	1
Investeringsstöd till solceller	7	10	10
Övriga beslut			
Beslut om omprövning	6	7	7
Beslut om avslag/avskrivning	9	3	5
Beslut om återkallande	9	6	23
Beslut om utbetalning	37	39	53
Beslut om omprövning efter utbetalning	0	0	0

Källa: Boverkets statistikprogram Svanen

Kommentarer tabell 4.2

Beslut om investeringsstöd till solceller ligger fortsatt på en låg nivå på grund av medelsbrist trots ett stort intresse för stödet.

Energi och klimat

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER) Avser verksamhet 42*	2014	2013	2012
Årsarbetskrafter män ¹⁾	1,14	0,79	0,71
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,96	0,65	0,66
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	1,51	1,01	0,98
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	2 088	1 602	1 817
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	1,68	1,29	1,47
Antal ärenden, inkomna och upprättade	9	14	11
Antal beslutade ärenden	9	11	11
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragsutbetalningar där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	285	696	310

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl OH exkl. resurssamverkan. Uppgiften hämtas från tabell B.

Kommentarer till tabellen

Som synes i tabellen har arbetsområdet förstärkts, främst inom klimatanpassningsområdet. Två rekryteringar har genomförts under året, en återbesättning och en ny tjänst för att förstärka klimatanpassningsarbetet. Bidragsutbetalningarna minskade ganska kraftigt på grund av att ett större antal projekt avslutades och slutredovisades under 2013.

Andra väsentliga prestationer och resultat

Klimat och energi

Redovisning av uppdrag 41 i regleringsbrevet sker direkt till Energimyndigheten. Sammanfattningsvis bör ändå följande framföras om detta uppdrag.

Under 2014 har fokus legat på att leda det regionala arbetet och genom samverkan skapa goda förutsättningar för att genomföra den regionala åtgärdsplanen för klimat och energi. Detta har utförts bl.a. genom att utveckla och underteckna fyra ”Miljömålsloften”. Dessa frivilliga avsiktsförklaringar syftar till att lyfta fram goda exempel på organisationer som har gått före i omställningen till en klimatanpassad verksamhet. Under året har den regionala handlingsplanen kompletterats med ett nytt åtgärdsområde om hållbar konsumtion. Ett annat strategiskt fokus för att leda det regionala arbetet är vårt arbete med hållbar upphandling och stödet till länets kommuner och landsting som myndigheten kan erbjuda genom det EU-finansierade projektet PRIMES. Det är även ett resultat av samverkan med Energikontor Sydost, som också deltar i projektet.

Under året har Länsstyrelsen aktivt deltagit i de möten som LEKS arrangerat och även deltagit i styrgruppen för projektet ”Effektivare energi- & klimatarbete i länsstyrelsernas miljöledningssystem” som finansierats av LEKS. Resultatet är ett åtgärdsdokument som länsråden ställt sig bakom. En projektansökan har även sänts till LEKS, med fokus på att bättra integrera klimat- och energiarbetet i myndighetens miljöledningsarbete, i form av ett integrerat ledningssystem. Samverkan mellan länsstyrelserna i södra Sverige har också stärkts under 2014 genom ett flertal möten, såväl fysiska som digitalt.

Länsstyrelsen har varit en aktiv aktör i framtagandet av länets RUS och medverkat till att utveckla mål och uppföljning inom klimat- och energiområdet.

Det arbetssätt som främst använts är att leda och samordna insatser inom Klimatkommission Kronoberg. Denna plattform samordnar Länsstyrelsen i Kronobergs län, Regionförbundet södra Småland och Energikontor Sydost med landshövdingen som ordförande.

Genom samhandling av dessa tre organisationer och alla de andra organisationer som ingår i klimatkommissionen har en högre grad av regional kraftsamling kunna uppnås.

Länsstyrelsen har också aktivt bedrivit nätverksarbete tillsammans med kommunerna inom energieffektiviseringsuppdraget. Stöd till näringslivet har bl.a. skett genom projektet Tomat-smart – restvärmeuppvärmda växthus. Länsstyrelsen har deltagit i styrgruppen för projektet som syftar till att bättre utnyttja restvärme och öka livsmedelsproduktionen från växthus i länet. Länsstyrelsen har även medfinansierat Energiting Sydost – en konferens som samarrangeras med Energikontor Sydost med lokala och regionala tjänstemän och politiker som främsta målgrupp.

Länsstyrelsen har bidragit med samordnande insatser såsom möten, direkta stöd och utredningar, vilket möjliggjort att en biogasanläggning kommit till stånd i länet. Handläggningen av vindkraftsärenden är också ett samordnat arbetsområde, där en större informationsinsats genomförts under 2014.

Klimatanpassning

Se återsrapportering regleringsbrev uppgift 41 för redovisning av klimatanpassningsarbetet.

Indikatorer

Allmän miljö- och naturvård utgiftsområde 20¹⁾

Förnybar energi	2014	2013	2012	2011	2010
Installerad effekt i vindkraftverk (MW)		5,8	5,8	3,8	3
Producerad el från vindkraft (GWh)		11	7	5	4

¹⁾ Se avsnitt Resultatredovisning, avsnitt indikatorer

Källa: Statens energimyndighet

Kommentar kring ovanstående indikatorer

Vindkraften i Kronobergs län ökar kraftigt, men från en låg nivå. Det finns ett stort intresse från vindkraftsbranschen att bygga, främst i de nordöstra och västra delarna av länet. De tillståndsbeslut som finns ger en total potential på ca 150-200 verk i länet. Det slutgiltiga antalet kan dock komma att påverkas av faktorer som ligger senare i processen. Länsstyrelsen har en viktig roll vad gäller miljöprövningen av vindkraftverk samt för att tillhandahålla planeringsunderlag till kommunerna. Det är avgörande att olämpliga placeringar undviks, inte minst för att undvika förtroendeproblem för förnyelsebara energikällor.

Trots potentialen och möjligheten att bidra till miljömål och elförsörjning, är antalet verk och produktionen blygsam i länet. Produktionen av energi behöver öka i elområde 4, dels för att sänka elkostnaderna och dels för att minska förlusterna vid energiöverföring norrifrån.

Återrapportering regleringsbrev

RB 42. Länsstyrelserna ska redovisa insatser och användningen av medel från anslag 1:10 Klimatanpassning inom utgiftsområde 20 med anledning av uppgiften att samordna det regionala klimatanpassningsarbetet.

Under 2014 har ca 661 300 kronor använts inom ramen för klimatanpassningsuppdraget i Kronobergs län. Medlen har fördelats på Lönekostnader (621 500 kr), Arrangemang av konferenser och seminarier (10 700) kr samt Resekostnader (29 100 kr).

Tjänsten som klimatanpassningssamordnare tillsattes under januari 2014 efter en tids vakans. Ytterligare en rekrytering skedde för en tidsbegränsad anställning på ett år med tillträde första september.

Klimatanpassningsarbetet i länet har kommit olika långt bland kommunerna, där en stor kommun ligger i framkant, medan flera mindre kommuner inte jobbar med frågan. Dialogen som klimatanpassningssamordnaren har upprättat med kommunerna bidrar sannolikt till att även de mindre kommunerna inser vikten av att anpassa verksamheten till ett förändrat klimat.

Första halvåret av 2014 ägnades mestadels åt att ta fram ”Regional handlingsplan för klimatanpassning i Kronobergs län” i enlighet med länsstyrelsernas regleringsbrev 2013, uppdrag 39. Handlingsplanen innehåller 28 åtgärder inom klimatanpassning, och riktar sig både till kommuner och sådant som Länsstyrelsen ska genomföra.

Nationell samverkan

Länsstyrelsernas klimatanpassningssamordnare har sedan flera år ett nationellt nätverk för att byta erfarenheter och skapa samordningsvinster. Länsrådsgrupp 1 har det övergripande ansvaret och nätverket utgör numera beredningsgrupp 9 under Forum för hållbart samhällsbyggande. Hela nätverket träffas två gånger per år och ett mycket positivt inslag under 2014 var att den ansvariga vid Miljödepartementet också deltog vid båda mötena. Kronobergs klimatanpassningssamordnare har prioriterat mötena, eftersom de ger kompetensutveckling och informationsutbyte.

Vid behov skapas arbetsgrupper inom nätverket och Länsstyrelsens samordnare har aktivt deltagit var för sig i arbetsgrupperna ”Kontrollstation 2015” samt i ”Kommunikationsstrategisk arbetsgrupp”.

Samverkan sydlänen

Utöver den nationella samverkan så träffas även sydlänen två gånger per år för erfarenhetsutbyte samt diskussion om samarbete kring olika frågor, t.ex. avrinningsområdesvis, kommuner med liknande förutsättningar, seminarier, m.m.

Intern samverkan

På Länsstyrelsen finns en klimatanpassningsgrupp med deltagare från alla enheter samt från Regionförbundet södra Småland. Gruppen träffas cirka fyra gånger per år, där samordnarna informerar om vad som händer nationellt och regionalt inom klimatanpassning samt diskuterar gemensamma projekt och arbetsområden.

Ett sådant arbetsområde 2014 var förmågebedömning, vars tema var skyfall som genomfördes tillsammans med funktionen ”Skydd och beredskap” och som även uppfyller åtgärd 8 i *Regional handlingsplan för klimatanpassning i Kronobergs län*. Förutom vilken beredskap som krävs vid skyfall så diskuterades även vikten av anpassning till ett förändrat klimat.

Samarbete har också skett med miljömålssamordnaren. Under våren ordnades en gemensam nätverksträff för kommunerna, där även kommunala kontaktpersoner för klimatanpassning var inbjudna. Där visades nyttan av att samordna klimatanpassningsåtgärder med miljömålsåtgärder i de fall det är möjligt.

Under senare delen av 2014 har en av samordnarna medverkat i Länsstyrelsens översyn av kommunala planer i den fysiska planeringen. Behovet av klimatanpassning har framförts i flera översiktsplaner.

Samverkan med kommuner och andra aktörer

Eftersom tjänsten var vakant under en tid 2013, inleddes 2014 med att återknyta kontakten med kommunerna. Trots varierande prioritering av området, har i stort sett alla kommuner en kontaktperson och nätverksträffar är planerade att hållas några gånger varje år.

I samarbete med Växjö kommun anordnades ett seminarie i november med temat ”Människors hälsa i ett förändrat klimat”, vilket även uppfyller åtgärd 15 i *Regional handlingsplan för klimatanpassning i Kronobergs län*. Inbjudna var ansvariga inom vård och omsorg, förskola och skola på kommunerna, tjänstemän i beredskap, beredskapssamordnare m.fl. Syftet med seminariet var att öka kunskapen om hur människans hälsa påverkas av klimatförändringarna, vilken beredskap som finns, samt ge konkreta råd för hur man bör anpassa verksamheten vid t.ex. värmeböljor.

I december tog Länsstyrelsen beslut om att bevilja Krinova AB stöd till en förstudie med titeln ”Robust skogsbruk i Kronobergs län”. Förstudien syftar till att se hur skogsbruket i Kronobergs län kan arbeta för att vara robust och framgångsrikt i ett förändrat klimat. I förstudien ska man kartlägga aktörer som kan vara med, ta fram skogsägare som vill vara piloter, finna kopplingar till arbetet med ”Regional handlingsplan för klimatanpassning i Kronobergs län”, ordna finansiering samt finna huvudman till huvudprojektet. Förstudien varar fram till slutet av april 2015.

Ökad kunskap bland beslutsfattare, tjänstemän och allmänhet är viktigt för att klimatanpassningsarbetet ska få genomslag. Som ett led i detta har Länsstyrelsen under 2014 tagit ett initiativ och erbjudit länets kommuner att få besök av Geodomen från Norrköpings visualiseringscenter i samarbete med SMHI. Omfattande planering och kontakter med kommunerna har skett under 2014 inför turnén som genomförs bland länets kommuner under vecka 12 2015.

Kommunikativa insatser

Det regionala klimatanpassningsarbetet kanaliseras delvis genom Facebook-kontot, ”Klimatanpassning i Kronoberg”, där även nationella och internationella nyheter delas. Kommunikation sker även via Twitter, då tillsammans med Miljömålsfunktionen. Funktionen ger tillsammans även ut ett nyhetsbrev som kommer ut ca fyra gånger per år och som har över 300 prenumeranter.

Länsstyrelseinstruktion 5 §

8. Länsstyrelsen ska samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat. Förordning (2013:815).

Redovisning av detta uppdrag återfinns under rubriken regleringsbrevsuppdrag 42.

Kulturmiljö

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER) Avser verksamhet 43*	2014	2013	2012
Årsarbetskrafter män ¹⁾	1,99	2,57	1,98
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	2,62	3,09	4,29
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	3,30	3,97	4,46
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	6 900	7 517	10 284
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	5,56	5,94	8,35
Antal ärenden, inkomna och upprättade	764	759	635
Antal beslutade ärenden	626	706	727
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	11	17	11
Bidragsutbetalningar där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	320	-143	0

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan. Uppgiften hämtas från tabell B.

Kommentarer till tabellen

Andel verksamhetskostnader och årsarbetskrafter har under året minskat. Det har framförallt sin förklaring i en vakans under del av året, vilket påverkat handläggningen. Under hösten har en byggnadsantikvarie rekryterats tillsvidare. Kulturmiljöområdet innehar nu minimibemanning. En omfattande kompetensutvecklingsinsats av fornlämningshandläggaren har genomförts under hösten, vilket även resulterat i en större ärendebalans vid årets utgång. Ytterligare bidragande förklaring till minskade verksamhetskostnader är att en del av kunskapsuppbyggnaden numer läggs ut på konsult istället för anställning. Trots sårbarheten i verksamheten har handläggningen kunnat upprätthållas inom en rimlig nivå tack vare ett gott teamarbete.

Inkomna ärenden ligger på samma nivå som föregående år, med en ökning med fem ärenden. Störst andel ärenden utgör skogsbruksärenden inom verksamhet 431 Fornminnen med 267 ärenden. Beslutade ärenden är 83 färre än föregående år. Med fortsatt hög ärendetillströmning och minskad bemanning har belastningen i handläggningen totalt sett ökat. Kulturmiljö har prioriterat handläggning av äldre ärenden rörande kyrkliga kulturminnen och byggnadsminnen, vilket resulterat i att ej beslutade ärenden äldre än två år har minskat.

Bidragsutbetalningar görs av Riksantikvarieämbetet (RAÄ) efter Länsstyrelsens handläggning och registrering i RAÄ:s ekonomiska bidragssystem KÄLLA. Länsstyrelsens utbetalningar avser projektverksamhet till kunskapsuppbyggnad kring vattenanknutna kulturmiljöer och bidrag till skötseln inom länets kulturresevat.

Andra väsentliga prestationer och resultat

Nya nationella kulturmiljömål

Länsstyrelsens vision är att vara ett föredöme. I enlighet med de nya statliga kulturmiljömålen syftar kulturmiljöarbetet till att verka för *hållbar utveckling, helhetsyn på landskapet, ökad delaktighet och inkludering*. Länets prioriterade inriktning anges i gällande Kulturmiljöstrategi 2011-2015 och ingår som ett styrdokument i relation till Regionförbundet södra Smålands Kulturplan och Regionala utvecklingsstrategi (RUS). Länsstyrelsen har under året aktivt deltagit i revideringen av RUS och Kulturplanen. Länsstyrelsens kulturmiljö- och planfunktioner har gemensamt med Regionförbundet samarrangerat ett kvartalssamtal med tema kring samhällsutvecklingsfrågor. Kulturmiljös bidrag till RUS-underlagen är framtagandet av s.k. regionala kulturhistoriska bilder, som presenteras i GIS-miljö. De tar sin utgångspunkt i länets kulturmiljöprofil, RAÄ:s landskapsanalys och övriga befintliga statliga kunskapsunder-

lag. De kulturhistoriska bilderna ger en plattform och bakgrundsteckning för regionens prioriteringar med länets natur- och kulturhistoriska förutsättningar och redovisar de ”sega strukturer” som finns i landskapet. Länsstyrelsen presenterade även ett exempel på analys av länets kulturmiljöarbete i förhållande till s.k. förvaltningsindex, som beställts från Statistiska centralbyrån. Förvaltningsindex är kopplat till bl a fastighetspriser och visar på attraktivitet och utveckling av ”heta” och ”svala” områden i länet. Ett lättöverskådligt regionalt, kulturhistoriskt, digitalt underlag lämpat för tvärssektoriella analyser har tidigare saknats, varför materialet har välkomnats av länets aktörer. Utmaningarna i RUS och kulturmiljömålen har resulterat i planering av ett gemensamt strategiskt samtal 2015.

Att bejaka att *kulturmiljöer används och utvecklas*, för att överhuvudtaget kunna bevaras, är en förutsättning i många delar av den glest befolkade landsbygden i Kronobergs län. Ett sådant förhållningssätt kräver ett angreppssätt som främjar och stöttar lokalt engagemang och initiativ. Större krav ställs på Länsstyrelsens kulturmiljöarbete att i högre grad medverka i dialog i samhällsprocesser än enbart i tillstånds- och bidragsgivning. Länsstyrelsen har exempelvis medverkat som partner i planeringen och genomförandet av Statens fastighetsverks internationella tredagarskonferens European Forum for Historic Sites i Kalmar. Konferensen genomfördes i samarbete med regionala, nationella och internationella partners och fokuserade kring frågeställningar kopplade till besöksmålsutveckling. Kronobergs läns största besöksmål Glasriket och Huseby bruk medverkade. Konferensen planeras komma att bli ett årligen återkommande forum för utveckling av besöksmål.

För att *fler ska kunna vara delaktiga* och ta ansvar för kulturmiljön krävs både information om kulturmiljöer men även en interaktivitet genom verktyg för kommunikation. Länsstyrelsen har prioriterat informationsinsatser och kunskapsuppbyggnad kring kulturmiljöer. Länsstyrelsens skriftserie om statligt skyddade anläggningar, som omfattar allt från kulturmiljöer av riksintresse, byggnadsminnen, fornminnen osv., sprids både som fysiska skrifter men framförallt digitalt på Länsstyrelsens hemsida. Under året har sex byggnadsminnesskrifter tagits fram liksom elva guideskrifter för glasbruksmiljöer och sju skrifter om riksintresseområden. Sammantaget har insatserna resulterat i en förbättrad information och delaktighet och fler har kunnat ta del av statligt skyddade anläggningar.

Ett *inkluderande samhälle*, där kulturmiljöarbete är en angelägenhet för alla, ställer särskilda krav på att visa öppenhet och nyfikenhet där fler perspektiv får utrymme. Länsstyrelsen har inledningsvis prioriterat fortbildning i funktionshinderuppdraget av den egna personalen, som är en grundförutsättning för att kunna vidga perspektiven. Särskilt fokus har även lagts på processer som Länsstyrelsen styr över, såsom kravställning i upphandlingar och checklistor i handläggningen. Med målet att öka tillgängligheten och sätta de Länsstyrelsen är till för i centrum bildades 2013 ett brukarråd, som representeras av Länsstyrelsen och företrädare för intresseorganisationer med koppling till funktionshinder och mänskliga rättigheter. Regelbundna träffar har konkretiserat samverkan och ökat delaktigheten. Under året har tillgänglighetsfrågorna inom kultureservatet varit i fokus, där en tillgänglighetsplan tagits fram. Den förväntas tjäna som modell för fortsatta insatser. Mångfaldsarbetet har resulterat i ett utökat samarbete med funktionen för Social hållbarhet genom medverkan under Pride-veckan i Växjö med ett seminarium öppet för allmänheten med The Unstraight museum samt gemensamt deltagande vid Mänskliga rättighetsdagarna i Umeå.

En *helhetsyn på förvaltning av landskapet* förutsätter ett tvärssektoriellt arbetssätt genom samarbete mellan olika sektorsintressen och myndighetsnivåer samt dialog och delaktighet från förvaltare och brukare. Det interna utvecklingsarbetet har resulterat i tydliga mötesformer i en ENKLA-grupp för samråd med naturskyddshandläggare. För ärenden som rör vattenvård pågår en process att ta fram en ärenderutin för Kronoberg, Bleking och Skåne län. Plan- och infrastrukturplaneringen sker genom veckovis ärendebereidning på planberedningen, där kulturhistorisk kompetens och medverkan är viktig för den tvärssektoriella samverkan.

Samverkansarbete mellan länsstyrelserna inom den södra länsgruppen och med samtliga länsstyrelser i Kulturmiljöforum har fördjupats. Kulturmiljöforum arrangerade ett strategiskt möte i Umeå med utgångspunkt i Riksantikvarieämbetets regeringsuppdrag att ta fram en Vision Kulturmiljö 2030. Resultatet av de båda dagarnas dialog och workshop resulterade i tre strategiska fokusområden – kommunikation och dialog, relationer till aktörer och utvecklad intern samverkan. Vidare har Länsstyrelsen förnyat arbetsmetoderna genom att systematisk tillämpa Länsstyrelsens dialogmetod med strategiska samtal, som leds av landshövdingen. Länets aktörer med företag, kommuner och organisationer har samlats i aktuella frågeställningar för att diskutera kulturmiljön som resurs i samhällsutvecklingen. Vid varje tillfälle har 50-80 personer medverkat. Under året har samtal hållits kring bl.a. Glasrikets utveckling och ett kvartalsamtal tillsammans med Regionförbundet södra Småland om regional planering och kulturmiljövården. Ett internt strategiskt samtal arrangerades av Länsstyrelsens ledning, där samtliga verksamhetsområden deltog med syfte att stärka det interna tvärssektoriella arbetet och belysa samspelet mellan nationell, regional och lokal nivå. Kulturmiljös nya statliga mål och uppdrag lyftes bl.a. fram som möjlighet till samverkan.

Upprätthålla rimliga handläggningstider

En förutsättning för att kulturmiljövården tas tillvara i samhällsutvecklingen är att både ändamålsenliga och aktuella planerings- och kunskapsunderlag finns tillgängliga men även att Länsstyrelsen i sitt grunduppdrag stöttar och granskar planerade insatser i länet. Länsstyrelsen har därav de senaste åren särskilt prioriterat arbetet med att upprätthålla rimliga handläggningstider inom kärnverksamheten dvs. ärendehandläggning med tillstånd enligt kulturmiljölagen och bidragshantering liksom tvärssektoriell samverkan kring statliga intressen i samrådsärenden enligt Miljöbalken och PBL. Under året har ca 170 samrådsärenden hanterats.

Kvalitetssäkringsarbetet ”Få mer gjort! Och må bra!” har bedrivits sedan 2010 med syfte att stötta medarbetarna med verktyg för förbättrad arbetsplanering. Under året har Kulturmiljö erhållit kompetensutveckling i teamutveckling och Lean för fortsatt arbete med ständiga förbättringar i verksamheten. Resultatet är att rimliga handläggningstider kunnat upprätthållas, trots verksamhetens sårbarhet med begränsade resurser och hög arbetsbelastning.

I fornminneshanteringens rör merparten av ärendena dels förnygringsavverkningar och dels tillstånd/samråd inför mindre markarbeten vid forn- och kulturlämningar. Ett tiotal ärenden resulterade i att Länsstyrelsen beslutade om arkeologiska undersökningar, där den sammanlagda kostnaden för beslutade undersökningar blev 1 059 840 kronor. Kulturmiljöfunktionen har under året medverkat i arbetsgruppen för fornlämningar inom det mellan länsstyrelserna och Skogsstyrelsen nationella gemensamma projektet ”Gemensam inlämningsfunktion för skogsägare”, även kallat ”En dörr in”.

Tillsynsinsatser har begränsats till den årliga tillsynen i kulturresevatet, medverkan vid slutbesiktningar av kyrkliga kulturminnen och händelsestyrd tillsyn.

I arbetet med kyrkliga kulturminnen har en ny kyrkoantikvarie rekryterats. Samrådsbesök hos pastorat och församlingar har samordnats med Växjö stift. Effekten är en förenklad ärendehantering och en ökad samsyn mellan Länsstyrelsen, Växjö stift och pastoraten. En ökning har noterats kring ärenden som rör det gröna kulturarvet på kyrkogårdar, som kräver samråd med Naturskydd i biotopskyddsärenden kring trädvårdsåtgärder. Den stängda kyrkan i Bergs församling planeras att saneras och åter öppnas. Länsstyrelsen har gemensamt med Växjö stift arrangerat utbildningar gentemot pastoratens nya förtroendevalda, vilket tydliggjort rollfördelning, tillstånds- och bidragsgivning. För att nå samtliga pastorat planeras årliga återkommande utbildningstillfällen.

Kunskapsuppbyggnad

Länsstyrelsen har under året fortsatt medverkan i samverkansarbetet mellan Blekinge, Kronoberg och Skåne län kring kunskapsuppbyggnad kring kulturmiljöer vid vattendrag inför åtgärder inom ramen för vattenförvaltningsarbetet. Kulturhistoriska kunskapsöversikter för respektive huvudavrinningsområde har slutförts. Inventeringsinsatser har värderat kraftverk och dammar längs Vramsån (Helge å) i Skåne län, vattenanknutna kulturmiljöer längs Silletorpsån och Mieån i Blekinge län och värderat kraftverk och dammar i Lillån (Helge å) i Kronobergs län. Arbetet har resulterat i en rapport för respektive vattendrag samt ett länsgemensamt GIS-underlag. Rapporterna och GIS-underlaget underlättar Länsstyrelsernas och kommunernas arbete med vattenåtgärder. Underlaget kan även användas för uppdatering av kulturmiljöprogram och har gjorts tillgängliga för en bred allmänhet via Länsstyrelsens hemsida.

Medel till kunskapsunderlag har även nyttjats inom riksintressearbetet, som bedrivs enligt en vidareutvecklad dialogmetod, som Länsstyrelsen tog fram 2008. I metoden ligger fokus på att tydliggöra riksintressets värden, att utforma riktlinjer för framtida hantering och kommunicera med respektive kommuns politiker och tjänstemän. Prioriteringsordningen har tagits fram efter intervjuundersökning med planerare hos respektive kommunen och 14 fördjupningar har slutförts under året, varav sju fördjupningar har upphandlats via konsult. Fokus i fördjupningarna ligger på landsbygdens riksintressen, vilka belyser en glesbygdsproblematik, dvs. att aktivera landskapets värden och se dem som en resurs. Effekterna är att dialogmetoden tillsammans med framtagna fördjupade beskrivningar bedöms ha tydliggjort värdena och stärkt dialogen med kommunerna. Diskussioner, möten och seminarier har gett ett mycket gott resultat även i kommuner där inga fördjupningar har gjorts.

Inför den planerade nya nationalparken vid Åsnen bedömde Länsstyrelsen att det fanns ett behov att utökat kunskapsunderlag för områdets fornlämnings- och kulturmiljöer. Utredningsområdet för nationalparken har endast genomgått fornminnesinventeringens första gångsinventering under 1950-talet. För att kunna möta nationalparkens kommande behov av att kunna förmedla områdets historia har Länsstyrelsen upphandlat en fördjupad kultur- och fornlämningsinventering. Inventeringen fungerar också som underlag inför exploateringar för nationalparkens anordningar och andra frilufts- och turistanläggningar i områdets utkant.

Vård, information och tillgängliggörande

Bidragsförförordningen med bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer är av betydelse i dialogen med förvaltare och för att främja att kulturmiljöer brukas, bevaras men också utvecklas. Merparten av bidraget tilldelas, som tidigare år, byggnadsvårdsinsatser med ett 30-tal bidragsobjekt och till skyddad bebyggelse. Exempelvis har exteriör restaurering av fasad gjorts på Christina Nilssons födelsehem Snugge och Linnéstugan i kulturreservatet komministerbostället Råshult har beviljats bidrag för restaurering av tak, exteriört samt invändigt måleri.

Länsstyrelsen arbetar sedan år 2002 med att vårda och upprätthålla skötseln inom länets enda Kulturreservat komministerbostället Råshult. Ambitionen är att framöver fortsätta med restaureringsinsatser i utmarken och ängarna i syfte att upprätthålla ett 1700-talslandskap. Under år 2014 har kostnadskrävande arbeten genomförts i enlighet med treårsplanen beträffande uppsättning av trädgårdsgård, framtagning av tillgänglighetsplan samt självstängande grindar. Utredningar med åtgärdsförslag för skötseln av eklandskapet och för övervuxna torvtäktar i Råshult har tagits fram av konsult efter upphandling och remitterats under året. En bearbetning av remissvaren kommer att genomföras under år 2015. Vård och skötsel av marker och trädgårdar har resulterat i att kulturreservatet har kunnat skötas enligt mål uppsatta i skötselplanen. Besöksantalet har varit omkring 44 000 besökare. Effekterna av skötselinsatserna är ett väl hävdad 1700-talslandskap, som kan upplevas och besökas.

Länsstyrelsen har ett aktivt fornvårdsarbete som omfattar vård och skötsel av ca 370 vårdlokaler. Skötselåtgärderna sker genom överenskommelse med organisationer, kommuner och ca 30 enskilda markägare. Effekten är att fornvården bidrar till länets historieförmedling för boende, besökande och verksamma inom länet och är central för turist- och besöksnäring.

Våren 2012 erhöll landshövdingarna i Kalmar och Kronobergs län ett gemensamt uppdrag, att för regeringens räkning i samverkan med lokala och nationella aktörer genomföra insatser för industriell utveckling och stärkt besöksnäring i Glasriket. Länsstyrelsen i Kronoberg utsågs till samordnare för uppdraget. En styrgrupp leder arbetet, där de båda landshövdingarna, regiondirektörerna och kommunalråden i de fyra glasriketkommunerna ingår. Arbetet ska vila på tre ben - industrin, besöksnäringen och kulturarvet. I samarbete med Länsstyrelsen i Kalmar län pågår en treårig bidragssatsning 2013-2015 på Glasrikets kulturmiljöer med informationsinsatser, vårdinsatser på byggnader, framtagande av vård- och underhållsplaner för byggnadsminnen samt en förstudie som ska undersöka förutsättningarna för Glasriket som möjlig kulturmiljö av riksintresse. Kulturmiljöfunktionerna deltar i beredningsgruppen för Glasriketuppdraget och i arbetsgruppen för marksanering av bruksområden. Syftet har varit att verka för stärkt samverkan kring glasrikets unika kulturmiljövården. Länsstyrelsen har erhållit ett fortsatt regeringsuppdrag. Effekten av satsningen är att Glasrikets kulturmiljöer ses som en resurs och möjlighet i bygdens utveckling.

Uppdrag 67 och 68 i Regleringsbrevet

Uppdragen är avrapporterade enligt anvisningar till Riksantikvarieämbetet i september och december 2014.

Återrapportering regleringsbrev

Tabell 5.1

Länsfakta kulturmiljö	2014-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Antal registrerade fornlämningar (exkl. marina)	35 038	34 868	34 536
Antal byggnadsminnen enligt 3 kap. kulturminneslagen	37	37	36
Antal kyrkobyggnader enligt 4 kap. kulturminneslagen	91	91	91
Riksintresseområden för kulturmiljövården, antal	35	35	34
Riksintresseområden för kulturmiljövården, yta (ha)	165 016	165 016	161 650
Kulturresevat, antal	1	1	1
Kulturresevat, yta (ha)	46,4	46,4	46,4
Andel av länets kommuner som har kulturmiljöprogram (%)	50	87,5	87,5

Källa: Fornlämningar – Riksantikvarieämbetets Fornminnesinformationssystemet (FMIS) (www.fmis.raa.se)

Byggnadsminnen och kyrkliga kulturminnen – Riksantikvarieämbetets Bebyggelseregister (<http://www.bebyggelseregistret.raa.se>)

Riksintresseområden och kulturresevat – Länsstyrelsens GIS-skikt

Andel kommuner med kulturmiljöprogram - Miljömålsportalen, indikator "Planering kulturmiljö".

Kommentarer tabell 5.1

Antalet registrerade fornlämningar har enligt FMIS (Riksantikvarieämbetets fornminnesinformationssystem) ökat med 170 poster. Orsaken till ökningen står främst att finna i Länsstyrelsens egeninitierade fornminnesinventering inför den planerade Nationalparken i södra Åsnenområdet söder om Växjö (133 nya poster). Övrig del av ökningen hör samman med arkeologiska utredningar och undersökningar enligt 2 kap. kulturmiljölagen, samt arkeologiska inventeringar som genomförts inför vindkraftsetableringar.

I miljömålsenkäten 2014 svarade två av länets åtta kommuner att de har ett kommunomfattande dokument som fyller funktionen av ett kulturmiljöprogram, två att dessa finns för en del av kommunen. Fyra kommuner anger att de inte har ett sådant dokument. Enkätsvaren varierar från år till år avseende kommunernas bedömning av andel kulturmiljöprogram som finns. Länsstyrelsen bedömer dock att länets samtliga åtta kommuner har föråldrade kommunala kulturmiljöunderlag, som är i behov av revidering.

Tabell 5.2

Utbetalade bidrag för kulturmiljö, summa (tkr)	2014	2013	2012
Bidrag, vilka Länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	0	0	0
Bidrag, vilka Länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Riksantikvarieämbetet har gjort utbetalningen	8 060	8 450	7 174

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Agresso, Riksantikvarieämbetets handläggsystem KÄLLA

Kommentarer Tabell 5.2

Kulturmiljöanslagets storlek ligger på i stort sett samma nivå som föregående år. Fördelningen av anslaget till länen bygger på nyckeltal. Länsstyrelsen prioriterar insatser enligt länets Treårsplan (2013-2015).

Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER) Avser verksamhet 45*	2014	2013	2012
Årsarbetskrafter män ¹⁾	1,36	1,93	2,02
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	3,33	3,44	2,62
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	3,37	3,77	3,30
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	7 806,1	7 686	6 900
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	6,29	6,17	5,48
Antal ärenden, inkomna och upprättade	112	127	98
Antal beslutade ärenden	90	93	85
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	6	15	10
Bidragsutbetalningar där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	229	167

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan. Uppgiften hämtas från tabell B.

Kommentarer till tabellen

Verksamhetskostnaderna för skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar har ökat något, trots att årsarbetskrafterna minskat i förhållande till 2013 till följd av uppsägningar. Detta speglar ökande uppgifter och förväntningar, och att mer arbete drivits med stöd av anslag 2:4 Krisberedskap, vilket genererar OH-kostnader för verksamheten genom korta

projektanställningar och tidsbegränsade deltids- eller timanställningar. Detta belyses också av att verksamhetsområdet utgör en betydligt mindre andel av Länsstyrelsens totala verksamhetskostnader än 6,29 %, om man räknar exklusive OH-kostnader. Verksamheten har inte många inkommande ärenden, men en del ärenden är långvarigt öppna i verksamheten, då vi arbetar med dem under ett helt år eller mer. De ärenden som ligger öppna länge är utan undantag ärenden som inte berör allmänheten eller några av våra samverkansparter.

Andra väsentliga prestationer och resultat

Året har inneburit fortsatt utveckling av förmågan till samordning, inriktning och geografiskt områdesansvar i samverkansorganet Krissamverkan Kronoberg, där förutom Länsstyrelsen samtliga kommuner, räddningstjänstförbund, Polisen, Försvarsmakten och Region Kronoberg (tidigare Landstinget) ingår. Krissamverkan Kronoberg utgör en mycket central del av Länsstyrelsens arbete med samhällsskydd och beredskap, både avseende förebyggande, hantering och utvärdering/lärande (före, under, efter). Under året har en ny överenskommelse om samverkan mellan parterna undertecknats av länets högsta politiska ledning, som tydligare reglerar det gemensamma åtagandet. Vi har också vidareutvecklat vårt framarbetade koncept för gemensam utvärdering och lärande, GUL, samt tillsammans utvärderat ett antal händelser under året ur ett helhetsperspektiv. Därtill har vi infört stående GUL-möten, där vi kontinuerligt kan utbyta erfarenheter, lyfta samverkansfrågor och konkreta åtgärdsförslag som vi omgående kan omsätta till verklighet.

Samverkan med Försvarsmakten har fortsatt utvecklas under 2014, och vi har genomfört både kompetensutveckling och ett antal dialogmöten med Försvarsmakten MR S (bland annat om sekretesslagstiftning och hantering av hemlig information) vilket gör att vi står något bättre rustade för arbetet med ett sammanhängande civilt försvar och kommande försvarsplanering.

De regionala, gemensamma krishanteringsrutinerna mellan aktörerna i länet har under året arbetats igenom under ett antal möten och utvecklats, dels för att möta förändringar (som t.ex. ändrat avtal med SOS alarm och polisens nya organisation inför 2015) och dels för att anpassa dem till det arbete MSB har drivit med att ta fram ”gemensamma grunder” (LoS-projektet). Samtidigt har Länsstyrelsen under året påbörjat ett utvecklingsarbete avseende ledningsplatsen, som ska byggas om och moderniseras, och stärkt upp förmågan till samordning över länet, bland annat genom att införa rutiner för att använda Lync mellan aktörerna för att underlätta effektiv virtuell samverkan.

I mars genomfördes den regionala samverkansövningen Origo efter lång tids gemensamt planeringsarbete. I princip alla aktörer i Krissamverkan Kronoberg deltog i övningen med gott resultat. Länsstyrelsen övade även i den nationella övningen SAMÖ Fokus och har under året deltagit i planeringen inför för den kommande övningen Gripen i Hallands län. Övningarna har framförallt genererat utveckling avseende Länsstyrelsens förmåga till kris-kommunikation.

Inom Krissamverkan Kronoberg har flera arbetsgrupper och projekt drivits under året. Bland annat har en tvärprofessionell arbetsgrupp för CBRNE-frågor inrättats och gjort en kartläggning över s.k. hot-spots i länet, liksom sett över våra samverkansrutiner vid CBRNE-händelse. Arbetsgruppen genomförde också en regional kunskapsdag om CBRNE med ca 100 deltagare.

Vi har för tredje året arbetat vidare med projektet Hesa Fredrik, med syftet att höja medborgarnas medvetenhet om sitt egenansvar, liksom hushållens egenberedskap. Även under 2014 har ett antal besök i skolklasser genomförts. Vi har därtill bland annat tagit fram en lärarhandledning så att skolor ska kunna hålla lektioner på temat kris och beredskap på egen hand. Effekterna av arbetet är svåra att mäta, men vi får många signaler om att arbetet bär frukt och att budskapet får allt större spridning.

Flera personer från Länsstyrelsen deltog i arbetet med skogsbranden i Värmland. Som en direkt konsekvens av erfarenheterna från den händelsen har Länsstyrelsen initierat ett arbete med samverkansparterna på regional nivå för att gemensamt skapa förberedelse och plan för att bättre kunna hantera mottagandet av förstärkningsresurser i länet, i form av både personal och materiel. Detta arbete synkroniseras också med det arbete som bedrivs gemensamt i de sju sydlänen för mottagande av nationella och internationella förstärkningsresurser. Utöver detta har vi under året haft en återkommande dialog med de frivilliga försvarsorganisationerna i länet och skapat en arbetsgrupp med representanter från dessa. Syftet är att utveckla vår samverkan och förmåga att nyttja de frivilliga resurserna där de bäst behövs sett över hela länets yta.

Återrapportering regleringsbrev

RB 64. Länsstyrelsernas tillsyn av kommunerna inom området skydd mot olyckor syftar till att främja och bedöma kommunernas förmåga att leva upp till nationella mål, verksamhetsmål och särskilda skyldigheter enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Länsstyrelserna ska redovisa en sammanfattande bedömning av kommunernas arbete enligt lagen om skydd mot olyckor.

Länsstyrelsen har under 2014 genomfört tillsyn av samtliga kommuners/räddningstjänstförbunds verksamhet enligt LSO. Två kommuner har inte antagit ett handlingsprogram för mandatperioden 2011-2014 och flera antog handlingsprogram sent i mandatperioden. Räddningstjänstens egenkontroller har i flera fall inte dokumenterats. Länsstyrelsen konstaterar också att räddningstjänsterna fortfarande använder s.k. mjukisprotokoll istället för förelägganden vid sina egna tillsyner.

Länsstyrelsens sammanfattade bedömning är att räddningstjänsterna över lag har bra ordnad operativ verksamhet och att måluppfyllelsen av verksamhetsmål är god, samt att man ökar sin förmåga genom att prestigelöst samverka med varandra och andra på ett föredömligt sätt. Länsstyrelsen anser dock att kommunerna behöver utveckla arbetet med både verksamhetsmål och dokumenterade egenkontroller, och att handlingsprogrammen behöver prioriteras under första året i mandatperioden.

Diskussioner har under året inletts om att formalisera samverkan mellan räddningstjänsterna under namnet Räddsam Kronoberg för att skapa effektivitet, kvalitet och gemensamma satsningar på metodutveckling, vilket Länsstyrelsen ser mycket positivt på. En långsiktig plan för hur Länsstyrelsen ska stötta kommunerna i ett utvecklingsarbete med att få till bra handlingsprogram, uppföljningsbara mål och fungerande egenkontroller togs fram gemensamt i juni 2014.

RB 65. Inom ramen för det geografiska områdesansvaret ska länsstyrelserna följa upp de lokala risk- och sårbarhetsanalyser och handlingsplaner som sammanställs enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. I uppföljningen ska länsstyrelserna beskriva hur eventuella brister och åtgärdsbehov, som identifierats inom ramen för arbetet med risk- och sårbarhetsanalyserna samt vid hanteringen av extraordinära händelser, ombändertagits. Det ska även framgå hur frågor rörande förmågan att ta emot internationellt stöd vid kriser och allvarliga händelser i fredstid har beaktats inom länen. Uppföljningen ska även inriktas så att den kan samordnas med uppföljningen av kommunernas användning av utbetalade medel enligt avtal mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting om kommunernas uppgifter i samhällets krisberedskap.

Länsstyrelsen har följt upp de lokala risk- och sårbarhetsanalyserna och handlingsplanerna som sammanställs enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Uppföljningen har i huvudsak bestått av tre delar:

1. Årsuppföljningsenkät som genomförs tillsammans med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Enkäten har fyllts i av kommunerna och redovisats till MSB. Länsstyrelsen har gått igenom kommunernas svar och återkopplat med en bedömning.
2. Granskning av kommunernas redovisningar utifrån Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter, MSBFS 2010:6. Redovisningarna har granskats och värderats.
3. Uppföljningsbesök i samtliga länets kommuner för att gå igenom deras arbete med krisberedskapen samt hur de använder den statliga ersättningen.

Samtliga åtta kommuner och Landstinget har redovisat en risk- och sårbarhetsanalys för mandatperiod 2011-2014. Samtliga åtta kommuner och Landstinget har också en plan för att hantera extraordinära händelser, men i något fall är den endast beslutad på tjänstemannanivå under mandatperioden.

Beskrivning av hur brister och åtgärdsbehov omhändertagits

Uppföljningen av hur brister och åtgärdsbehov omhändertagits baserar sig på kommunernas årliga uppföljning utifrån MSBFS 2010:6 samt på fortlöpande dialoger med kommunerna under året.

Rakel, reservkraft och kommunala ledningsplatser

Flera kommuner har på olika sätt inventerat behov, möjligheter och pålitligheten med reservkraft för flera särskilt utpekade verksamheter. Flera kommuner samt Landstinget har i olika grad renoverat och moderniserat sina ledningsplatser, vilket ger dem bättre möjlighet till samverkan och ledning vid hanteringen av en händelse.

Revidering av dokument

Under året har flera olika planer och riktlinjer upprättats och reviderats i kommunerna. Det gäller bland annat planer för hot och våld, nödvattenförsörjning, rutiner för nöddirigering av ambulanser, kontinuitetsplaner och krisstödsplaner.

Samverkan och ledning

Samtliga kommuner och Landstinget har på olika nivåer reviderat sina krisledningsplaner eller sin krisledningsorganisation, samt utbildat eller övat densamma under året.

Samverkan med andra aktörer, offentliga som privata, har ökat och utvecklats under 2014, bl.a. genom det länsgemensamma arbetet med 2014 års förmågebedömning. Några kommuner vittnar om en ökad medvetenhet och förståelse för säkerhets- och krisarbetet hos sina förvaltningar. Trenden är således positiv, men mycket arbete återstår avseende privat-offentlig samverkan.

Utbildning och övning

Under 2014 genomfördes den regionala samverkansövningen Origo med syfte att pröva våra rutiner för samverkan med särskilt fokus på vår förmåga till samlade lägesbilder och analyser. Utvärderingen visade behov av att ytterligare förfinas vår förmåga att skapa funktionella lägesbilder och säkerställa att relevant analysunderlag tas om hand i stabsarbetet. Detta utvecklingsarbete har inletts inom samverkansorganet Krissamverkan Kronoberg. Kommunerna har även genomfört egna övningar med varierande omfattning och fokus, som riktat sig till allt ifrån krisledningsnämnden till specifika verksamheter inom exempelvis äldreomsorgen.

Inträffade extraordinära händelser

Flera kommuner refererar i sina uppföljningar till stormarna Sven och Simone som inträffade extraordinära händelser. Efter stormen Simone genomfördes en gemensam utvärdering av aktörerna i Krissamverkan Kronoberg (enligt vårt GUL-koncept, se ovan) där ett antal åtgärdsförslag identifierades. I korta drag handlade det om att länets aktörer behövde revi-

dera och ytterligare förankra de gemensamma rutinerna, samt utbilda och öva rutinerna för systemen Rakel och WIS. Vi noterade också att det fanns brister i rutiner, handhavande och kunskande om reservverk och att kommunerna med hjälp av t.ex. LRF eller Försvarsmakten regelbundet behöver öva rutinerna för reservkraftsförsörjning. Rutinerna för Rakel och WIS har gått igenom och övats sedan dess.

Förmågan att ta emot internationellt stöd

Kommunerna har inte beaktat frågan om förmåga att ta emot internationellt stöd i sina uppföljningar, då de inte har något uppdrag kring detta. Länsstyrelserna i de sju sydlänen arbetar gemensamt med frågan för att utveckla förmågan att på regional nivå ta emot och fördela förstärkningsresurser, offentliga och privata, samt att ta tillvara den enskildes förmåga (frivilliga förstärkningsresurser). Detta arbete kommer i förlängningen att involvera kommunerna. Syftet med projektet är

- att stärka respektive läns samlade förmåga (kunskap, rutiner etc) att hantera moderna förstärkningsresurser,
- att fördjupa kunskapen om tillgängliga nationella och internationella (Norden, EU) förstärkningsresurser,
- att utveckla principer och kompetens att ta emot och fördela förstärkningsresurser,
- att utveckla behovsbaserade rutiner och organisationsformer för förvaltning av regionala resurser ur frivilligorganisationer.

Länsstyrelsen har parallellt med detta även inlett ett regionalt planlägningsarbete för mottagande av förstärkningsresurser i länet (se ovan).

Naturvård samt miljö- och hälsoskydd

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER) Avser verksamhet 5*	2014	2013	2012
Årsarbetskrafter män ¹⁾	14,50	15,20	14,61
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	19,13	18,91	20,80
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	24,13	23,92	25,16
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	44 668	44 283	42 659
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	36,01	35,55	34,62
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1 727	1 571	1 641
Antal beslutade ärenden	1 589	1 442	1 641
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	65	54	45
Bidragsutbetalningar där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	29 016	24 088	21 244
Brukarundersökning			
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 525, Samråd enligt 12 kap. 6 § Miljöbalken ³⁾	67		

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl OH exkl. resurssamverkan. Uppgiften hämtas från tabell B.

³⁾ Nöjdindex för verksamhet 525 från länsstyrelsegemensam brukarundersökning 2014. Nöjdindex varierar mellan 0 och 100, där 0 är lägsta betyg och 100 är högsta betyg. Genomsnitt för samtliga 21 länsstyrelser är 65.

Kommentarer till tabellen

Prioritering

Länsstyrelsen har inom natur- och miljöområdet haft följande prioriteringsordning:

1. Inkommande ärenden där Länsstyrelsens beslut är en förutsättning för att någon ska få bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd.
2. Tillsyn.
3. Övriga ärenden som prioriteras efter miljönytta.

Med de ramresurser som finns tillgängliga så har vi i huvudsak lyckats sköta inkommande ärenden väl med acceptabla handläggningstider. Inom tillsynsområdet har vi, i huvudsak, hanterat den tillsyn som uppkommit genom anmälningar eller klagomål. Planerad/egen-initierad tillsyn har endast genomförts i begränsad omfattning och inom enstaka områden. Övrigt ramfinansierat arbete har i stort sett prioriterats bort.

Sakanslagsfinansierat arbete har bedrivits med de medel som beviljats för detta.

Mycket hög produktivitet

Länsstyrelsen i Kronoberg ökar produktiviteten från en mycket hög nivå. Under 2014 presterades 47,26 beslut per årsarbetskraft jämfört med föregående års 42,27. Siffrorna kan jämföras med 2013 års genomsnitt för samtliga länsstyrelser på 36,34 beslut.

Hög kostnadseffektivitet

Även kostnadseffektiviteten är hög. Länsstyrelsen har lyckats minska sina kostnader från 30 709 kr per beslut 2013 till 28 112 kr per beslut 2014. Snittkostnad 2013, för samtliga länsstyrelser, var 34 860 kr per beslut eller 24 % högre än kostnaderna för Kronoberg.

Bästa handläggningstiderna

Länsstyrelsen i Kronobergs handläggningstider har för 2013, inom naturvård samt miljö- och hälsoskydd, jämförts med övriga länsstyrelser genom LISA-projektet. Kronoberg var, bäst i landet i tre av de sju ärendekategorier för vilka handläggningstiden mättes. Inget annat län nådde upp till tre förstaplaceringar.

Mycket gott bemötande

Länsstyrelsen i Kronoberg har lagt sig vinn om att ha ett mycket gott bemötande av brukarna, vilket bekräftas i de brukarundersökningar som genomförts under året. För ärendegruppen 12:6-samråd hamnade Kronoberg på tredje plats med ett nöjd-index på 67. Bäst var Västra Götaland med 69 tätt följt av Jämtland på 68.

Andra väsentliga prestationer och resultat

Naturvård

Strandskydd

Ändrade föreskrifter inom strandskyddsområde för sjön Åsnen

Sedan 1987 finns inom delar av strandskyddat område för sjön Åsnen vissa föreskrifter för allmänheten om eldning och husbåtar m.m. Vid tillämpning av föreskrifterna visade det sig att föreskriften om husbåtar m.m. i vissa delar är svårtolkad och att föreskriften om eldning behöver harmoniseras med föreskrifter om generellt eldningsförbud i länet som antogs år 2009. Länsstyrelsen har därför i år beslutat om ändrade föreskrifter. De nya föreskrifterna medför att det tydligare anges vilka anordningar för matlagning som får användas trots att

eldningsförbud råder, definieras vad en husbåt är samt vilket geografiskt område som i detta sammanhang ingår i begreppet sjön Åsnen. Vidare tas förbudet mot motordrivna plattformar bort.

Översynen av det utvidgade strandskyddet

Översynen av det utvidgade strandskyddet har avslutats. Beslut fattades den 11 november 2014 om utvidgat strandskydd, 200 meter upp på land vid 24 sjöar i länet. Det är samma sjöar som har haft utvidgat strandskydd sedan 1970-talet, alltså ingen geografisk utökning. Beslutet har överklagats till regeringen.

Förenkla för företag - markavvattning

Länsstyrelsen har under året deltagit i ett pilotprojekt inom projektet "Förenkla på riktigt!" avseende handläggning av dispenser och tillstånd till markavvattning. Pilotprojektet har bl.a. innefattat en processgenomlysning av markavvattningsärenden. Arbetet har lett till att ett nytt arbetssätt införts som syftar till att förkorta ställtider hos Länsstyrelsen och därmed minska handläggningstiderna och öka servicen till den som ansöker om dispens eller tillstånd.

ENKLA

Naturskyddsfunktionen har under året infört ett nytt arbetssätt för att ta emot den största mängden inkommande ärenden. Det handlar för närvarande om följande ärendetyper: 12:6-samråd, jordbruksmark ur produktion, anläggande av damm, jaktärenden om mörkersikte, tillstånd och dispenser avseende naturskydd samt djur och växtarter. Arbetssättet innebär att en grupp handläggare träffas en gång i veckan för att gå igenom inkomna ärenden. Enklare ärenden handläggs omedelbart. Finns mer komplicerade ärenden, så utförs vissa åtgärder såsom t.ex. digitalisering, förläggande om avgift samt begäran om komplettering innan ärendet fördelas till en handläggare. Fördelarna med arbetssättet är en robustare handläggning om någon är borta, kunskapsöverföring mellan handläggarna samt minskad ställtid på ärendena.

LONA

LONA syftar till att stimulera kommunernas och ideella föreningars långsiktiga naturvårdsengagemang. Arbetet med LONA rullar på. Länsstyrelsen har beslutat om fyra nya projekt. Totalt bidrag till dessa är 950 000 kronor. Projekten avser bland annat kartläggning av grönsystemer i tätorter, bekämpning av sjögull och framtagande av en guidebok över Åsnenområdet. Länsstyrelsen har lämnat bidrag till 50 % av de beräknade kostnaderna för projekten. Länsstyrelsen har gjort delutbetalningar till det totala projekt som är i gång.

Naturvårdskonferens

Länsstyrelsen har tillsammans med Naturvårdsverket arrangerat en nationell tredagars Naturvårdskonferens för chefer som hanterar naturvårdsfrågor på landets länsstyrelser, centrala verk samt miljödepartementet. Denna konferens arrangeras varje år men alternerar mellan landets länsstyrelser. Temat för årets konferens var Ekosystemtjänster och Grön infrastruktur. 58 personer deltog i konferensen.

Skötsel av skyddad natur - Friluftsliv

Länsstyrelsen har i samarbete med andra aktörer totalt inventerat 2 010 stycken friluftsanläggningar/anordningar i naturreservaten i länet. Mer om detta finns under återsammanfattning av regleringsbrevsuppdrag 50.

Naturupplevelser - Friluftsliv

Programmet beskrivs närmare under återrapportering av regleringsbrevsuppdrag 50.

Åsnentillsynen

Åsnentillsynen beskrivs närmare under återrapportering av regleringsbrevsuppdrag 50.

Vattenvård

Tillsyn

Under 2014 har fokus i tillsynen fortsatt varit dammar och mindre kraftverk som bedrivs utan miljöbalkstillstånd. Tillsynen har riktats mot anläggningar där det förekommer klagomål eller där det finns risk för påverkan på miljön eller enskilda intressen. Tillsynen har bedrivits i syfte att uppnå miljöförbättrande åtgärder samt tillse att miljöbalkstillstånd söks där så är befogat. Tillsynen har resulterat i två domar, där ett kraftverk har förelagts att söka tillstånd och ett kraftverk har förelagts att riva ut en fördämning i vattendraget samt upphöra med sin produktion. Länsstyrelsen har även i ett ärende förelagt om att söka tillstånd till en pir vilket fastställts i domstolen. Flera tillsynsärenden ligger för tillfället i Mark- och Miljödomstolen för avgörande.

Dammsäkerhet

För att möta nuvarande och kommande behov enligt dammsäkerhetsutredningen har en medarbetare under året slutfört sin RIDAS-utbildning (Kraftföretagens riktlinjer för dammsäkerhet) inom området. Ytterligare en medarbetare har påbörjat kursen under 2014 och förväntas ha genomfört kursen 2015. Detta innebär att Länsstyrelsen står väl rustad inför dammsäkerhetsklassificeringen i länet, vilken ska påbörjas efter halvårsskiftet 2015. Kursen har delfinansierats av Svenska Kraftnät.

Biologisk återställning

Under 2014 har biotopvårdsåtgärder utförts i Fagerhultsån i Lessebo och Uppvidinge kommun samt i Hökabäcken i Uppvidinge kommun. Sammanlagt ca 700 meter har återställts genom att stora mängder block och sten lagts tillbaka i vattendraget. Arbetet har till största delen utförts manuellt med vinschar och spett. I Kårestadsån har ett mindre vandringshinder åtgärdats och öring satts ut. Arbetet skedde inom projektet SAFT (Skogsstyrelsen och Arbetsförmedlingen Tillsammans) – ett projekt för långtidsarbetslösa). Fagerhultsån klassas som en värdefull flottled och medarbetare inom kulturmiljöområdet har i hög grad varit delaktiga i arbetet.

Fiskevård

Under 2014 åtgärdades en damm i Mieån nedströms Mien i Tingsryds kommun. Detta medför att den hotade flodpärlmusslan nu, med hjälp av öringen, kan spridas i systemet, vilket har skapat bättre förutsättningar för långsiktigt bevarande.

Kalkning

Med undantag för doserarkalkningen har länets kalkningsverksamhet bedrivits i enlighet med länets kalkningsplan. Förhållandevis låg nederbörd gav låga flöden i vattendragen. Planerade kalkmängder kunde därför inte spridas med doserarna. Behovet av kalk under torrår är mindre än normalt, eftersom mindre mängd sur nederbörd behöver neutraliseras.

Cirka 57 % av länets totala areal utgörs av områden i vilka kalkning planeras och utförs. Totalt kalkas 202 sjöar och 35 vattendragssträckor i Kronobergs län.

Under 2014 betalades 7,7 Mkr ut som bidrag till direkta kalkningsåtgärder. Effekterna av kalkningen har följts upp med biologiska och kemiska provtagningar. I sjöar och vattendrag togs ca 900 vattenprov för kemisk analys. Under våren/försommaren 2014 genomfördes en bottenfaunaundersökning på 41 lokaler i rinnande vatten samt i åtta sjölokaler.

Under 2014 har Länsstyrelsen särskilt följt upp hur kalkningen fungerar i tre kommuner: Alvesta, Älmhult och Ljungby. Detta har mynnat ut i rekommendationer hur kalkningen bör förändras i dessa kommuner.

Under 2014 provfiskades 17 sjöar för att undersöka kalkningens effekter på fiskbestånden. I tolv sjöar syntes ingen försurningspåverkan, men i fem sjöar finns misstanke om att försurningen kan vara ett problem. Numera är det dock väldigt sällan man ser tydliga försurningseffekter på fiskbestånden i våra sjöar, tack vare den kalkning som sker. Totalt fångades tio olika arter vid provfisket. Hållsdammen i Bräkneån är artrikast med sju olika arter.

I rinnande vatten gjordes uppföljning med elfiske på 30 lokaler. Resultaten från elfisket visade på godkänt resultat med avseende på försurning på 25 lokaler. Öring fångades på 20 av 30 lokaler.

LOVA

Under året har sju projekt beviljats bidrag inom ramen för LOVA. Samtliga projekt syftar till att skapa förutsättningar för att förbättra vattenkvaliteten för nerströms liggande vattenförekomster:

- Utredda förutsättningarna för en restaurering av Skirsjön
- En mottagningsstation för toalettavfall vid Helgasjön
- Ta fram en VA-plan för del av Växjö kommun
- Förstudie inför en restaurering av en våtmark vid Jät
- Vegetationsetablering i Trummen
- Ta fram underlag för VA-planering i Alvesta
- Utredda inläckande spillvatten i Hallaryd

Miljömålsarbetet

Miljömålsarbetet redogörs för under avsnittet med återrapportering för Länsstyrelseinstruktionen 5a.

Regional miljöövervakning

Länsstyrelsens uppgift är att samordna den regionala miljöövervakningen som bedrivs inom länet av olika aktörer. Den planerade verksamheten ska redovisas i länsvisa regionala miljöövervakningsprogram med syfte att följa upp de regionala miljömålen samt utgöra stöd för den nationella miljömålsuppföljningen.

Under 2014 har det genomförts övervakning av tillståndet i miljön enligt Regionalt miljöövervakningsprogram 2009-2014. Undersökningar har bedrivits inom följande områden:

SÖTVATTEN – främst övervakas effekter av olika former av påverkan genom de regionala programmen för samordnad recipientkontroll och effektuppföljning av sjö- och vattendragskalkning, men inom övervakningen inventeras makrofyter i Natura2000-sjöar, stormusslor, utbredning av utter samt bestånden av fisken mal följs,

GRUNDTVATTEN – råvattenkontroll, vattenkvalitet i naturliga källor,

LANDSKAP – häckfågeltaxering, dagfjärilar, gräsmarker (inom ramen för projektet Nationell Inventering av Landskapet i Sverige, NILS),

LUFT – nedfall av luftföroreningar och markvattenkvalitet i skog, luftföroreningar i tätorter, marknära ozon,

MILJÖGIFTER – screening av miljögifter,

samt inom området HÄLSA. Noggrannare redovisning sker under respektive område. Verksamheten redovisas i en årlig verksamhetsberättelse till Naturvårdsverket senast den 31 mars 2015.

Arbetet med att revidera det Regionala miljöövervakningsprogrammet inför perioden 2015-2020 har genomförts i en process som påbörjades i november 2012 enligt anvisningar från Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten. Ett förslag till Länsprogram remitterades till regionala instanser under sommaren 2014 samt redovisades till Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten. De synpunkter som kom in från organisationer och intressenter i länet bearbetades och tillfördes programmet där så var möjligt. Den 14 oktober 2014 beslutade landshövdingen att fastställa det nu föreliggande Länsprogrammet för regional miljöövervakning för åren 2015-2020, vilket därefter har godkänts av Naturvårdsverket. Programmet styr vilken verksamhet som kommer att bedrivas inom den regionala miljöövervakningen under de kommande sex åren. Totalt omfattas programmet av 24 delprogram.

Ett sätt att hantera det i praktiken minskande budgetutrymmet och samtidigt behålla en grundläggande nivå på övervakningen är att öka samordningen så mycket det går. Samordning är högt prioriterat och nödvändigt för att få en ändamålsenlig omfattning och kvalitet på miljöövervakningen. Samordning sker genom gemensam övervakning med andra län (så kallade Gemensamma delprogram), med andra organisationer och ibland även med ideella krafter. Genom samordning med andra verksamheter tas miljöuppföljningar tillvara som kraftigt förstärker de medel (852 tkr) som anvisas årligen via Naturvårdsverket för miljöövervakning. Kostnaden för den totala miljöövervakning som redovisas i programmet är betydligt större än Naturvårdsverkets bidrag.

Indikatorer

Allmän miljö- och naturvård utgiftsområde 20¹⁾

Biologisk mångfald	2014	2013	2012	2011	2010
Andel av Länsstyrelsen skyddad produktiv skogsmark av den totala arealen produktiv skogsmark (%)	1,58	1,57	1,56	1,23	1,13
Förekomst av rovdjur i länet	2014	2013	2012	2011	2010
Antal vargrevir med föryngringar	0	0	0	0	0
Vattenmiljö	2014	2013	2012	2011	2010
Andel ytvattenförekomster som uppnår hög eller god ekologisk status (%)	32	33	45	45	45
Andel grundvattenförekomster som uppnår god kvantitativ status (%)	100	100	100	100	100
Andel grundvattenförekomster som uppnår god kemisk status (%)	93	93	95	95	95
Förorenad mark	2014	2013	2012	2011	2010
Antal objekt i riskklass 1	35	35	31	33	32
Antal sanerade objekt i riskklass 1 (ack)	7	7	7	6	4
varav sanerade med statliga medel (ack)	6	6	6	5	3

¹⁾ Se avsnitt Resultatredovisning, avsnitt indikatorer

Källa: Metria, Viltskadecenter, Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket

Kommentarer kring ovanstående indikatorer

Biologisk mångfald

Länsstyrelsen har under året jobbat med områdesskydd i såväl odlingslandskapet, vattenmiljöer och i skog. Tre nya reservat, två utökade reservat och åtta naturvårdsavtal leder till en ökad areal om 160 ha skyddad skogsmark med höga naturvärden. Andelen skyddad produktiv skogsmark av den totala arealen produktiv skogsmark är nu 1,58 %, vilket ligger

under snittet för landet. Länsstyrelsens anslag är lågt och handläggningsresurserna till områdesskydd har minskat kraftigt de senaste åren, vilket får konsekvenser. Dels hinner vi inte åka ut och diskutera nytt områdesskydd med markägare, dels hinner vi inte ta beslut på marker där intrånget är klart. I Kronobergs län har vi en markägarstruktur med många små markägare, vilket kräver mer handläggningsresurser per skyddad areal. Dessutom dras tempot ner av att Naturvårdsverkets anslag till markåtkomst inte har ökat i takt med markpriserna och att de även har för små handläggningsresurser. Det finns nu en kö av områden som skulle kunna skyddas.

De senaste åren har resurserna för att arbeta med områdesskydd till stor del ställts om till att arbeta med de nya KOMET-objekten istället för att slutföra eller påbörja de skyddsobjekt som finns i Länsstyrelsens plan för skydd av värdefull natur. Detta beror på brist på finansiering från länsstyrelsens ramanslag. Det nya arbetssättet med KOMET ger än så länge lägre skyddad areal per handläggningstid, eftersom många objekt oftast är små.

Eftersom kommunerna har samma möjlighet att bilda naturreservat som Länsstyrelsen, skulle en större aktivitet bland kommunerna bidra till en högre areal skyddad skog. Länsstyrelsen stimulerar kommunerna och nu pågår två reservatsbildningar i Ljungby och Älmhults kommuner med stöd av LONA-pengar. Länsstyrelsen informerar kommunerna om möjligheten till statsbidrag för inköp eller inträngsersättning för skydd av skog.

Förekomst av rovdjur i länet

I Kronobergs län fanns 2014 två besatta kungsörnsrevir, men inga lyckade häckningar och således ingen föryngring. Länet hade under året en kvalitetsäkrad lodjursföryngring och inga vargrevir. Antal rovdjursangrepp på tamdjur, i samtliga fall vargangrepp på får, uppgick till fyra och antal kvalitetssäkrade vargspår/vargobservationer uppgick till tre.

Vattenmiljö

Statusklassningen av länets vattenförekomster görs vart sjätte år. Statusklassning har gjorts för att fastställa miljökvalitetsnormer 2009. Under 2013 har ett första utkast till ny klassning tagits fram som ska fastställas 2015. Antalet ytvattenförekomster inom Kronobergs län har ökat från 328 till 340 och grundvattenförekomster har ökat från 65 till 84 mellan de två klassningstillfällena. Den över åren minskande andelen vattenförekomster med god eller hög status för ytvatten beror främst på bättre kunskap kring hydromorfologi och biologiska parametrar, som fisk. För grundvattenförekomster har förorenade områden med stor påverkan på grundvattenkvaliteten föranlett försämrad status i några förekomster.

Mark

Under 2014 har två delsaneringar med statliga medel färdigställts, gamla sågen vid Lessebo sågverk och fastmarksdelen vid Dörarps krom och förnickling. Saneringarna kommer att fortsätta med impregneringsdelen vid Lessebo sågverk och sjödelen vid Dörarps krom och förnickling.

Saneringen vid f.d. sågverket i Hjortsberga, som är delvis privatfinansierat (40 %) av Södra, pågår. Under 2014 har etapp 2, som innebär en in-situ sanering av grundvatten förorenat av klorfenoler, påbörjats. In-situ saneringen kommer att pågå under flera år framöver.

Återrapportering regleringsbrev

RB 48. Länsstyrelserna ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att öka antalet privatfinansierade efterbehandlingar av förorenade områden samt arbetet med att åtgärda förorenade områden med statliga bidrag. Länsstyrelserna ska även samordnat och i samverkan med Naturvårdsverket ta fram och redovisa åtgärder för att minimera omfattningen av oförbrukade bidrag för efterbehandling av förorenade områden.

Detta arbete består i att Länsstyrelsen med utgångspunkt från MIFO-inventeringarna och riskklassningarna ställer krav på undersökningar och saneringar i de fall där det finns en ansvarig verksamhetsutövare.

Under 2014 har Länsstyrelsen deltagit och möjliggjort ett stort antal privatfinansierade undersökningar och åtgärder. Åtgärderna har varit helt eller delvis privatfinansierade och här nedan redovisas var och en av åtgärderna.

Under året har Länsstyrelsen gjort en genomgång av alla länets riskklass 1- och 2-objekt, med avseende på tillsynsmyndighet.

Under 2014 har Kronoberg varit värd för sydlänens årliga handläggartäff, som bidrar till att inspirera till utveckling och att hitta lösningar på problem i arbetet med förorenade områden genom föreläsningar, goda exempel och samtal mellan länen.

Pågående eller avslutade tillsynsärenden under 2014

Inom Glasriket

Med koppling till länsstyrelsens särskilda regeringsuppdrag riktat mot Glasriket, har ett särskilt fokus legat på länets glasbruk.

Under 2014 genomfördes en markundersökning vid Bergdala glasbruk samt Bergdala vandrarhem och gästgiveri. Undersökningen bekostades av ett bolag som planerar att starta ett asylboende i Bergdala. Undersökningarna resulterade i en ytlig sanering av den fastighet där vandrarhemmet och gästgiveriet är beläget. I avvaktan på en framtida sanering av Bergdala glasbruk, kommer glasbruksfastigheten att stängslas in. Instängslingen bekostas av Lessebo kommun som är fastighetsägare.

Länsstyrelsen har under året fattat beslut om ansvarsutredningar vid två glasbruk (Alsterfors samt Strömbergshyttan). Ytterligare två ansvarsutredningar har under året tagits fram och är i princip klara för beslut (Sandvik och Kosta). Efter krav från Naturvårdsverket genomfördes en omfattande komplettering av ansvarsutredningen för Älghults glasbruk från 2013. Denna komplettering kan bli vägledande för andra ansvarsutredningar. Arbetet med ansvarsutredningarna har visat sig ta längre tid än beräknat eftersom det rör sig om mycket gamla objekt där det har varit svårt att få fram de uppgifter som krävs, t.ex. verksamhetsinformation, olika årtal, vad som har varit syftet med deponeringen (verksamhetsyta eller avfallsupplag), när man slutade deponera m.m.

En tillsynsgrupp har startats upp med representanter från de sex olika myndigheter som har tillsynen över nedlagda och pågående glasbruk inom glasrikeområdet, dvs. Lessebo, Uppvidinge, Nybro och Emmaboda kommun samt Länsstyrelserna i Kronoberg och Kalmar. I gruppen har man bland annat arbetat med att ta fram en tabell för att kunna prioritera tillsynen inom hela glasrikeområdet. Tabellen uppdateras kontinuerligt. Dessutom har diskussioner förts om hur arbetet med ansvarsutredningarna ska genomföras, så att arbetet blir så enhetligt som möjligt.

Länsstyrelsen har under året startat upp ett två-årigt tillsynsprojekt för att vägleda kommunerna i glasriket (Uppvidinge och Lessebo kommun) med ansvarsutredningar för sina tillsynsobjekt. Totalt har dessa två kommuner tillsynen över 18 glasbruk. Genom tillsynsvägledningsprojektet får kommunerna utbildning och stöd att göra ansvarsutredningar.

Övriga tillsynsärenden

Genom tillsyn har åtgärdsförberedande undersökning och åtgärdsutredning utförts för Metalltbehandlingsfabriken i Urshult (AWAB). Genom en överenskommelse har bolaget frivilligt åtagit sig att utföra och bekosta avhjälpandeåtgärder innan 2016, trots att bolaget enligt ansvarsutredningen endast behöver bekosta 60 % av åtgärden.

Landets första in-situ sanering av grundvatten förorenat av klorfenoler har under året påbörjats vid det före detta sågverket i Hjortsberga. Problem har uppstått med initialt stigande halter av klorfenoler, vilket kan bero på att det finns betydligt större mängder fri fas än förväntat. Problemen har inneburit att nya beslut har behövts fattas under året. In-situ saneringen kommer att pågå under flera år framöver. Södra ska enligt en dom från Miljööverdomstolen stå för 40 % av åtgärdskostnaden.

Fördjupade undersökningar har utförts vid sågverket Vida Urshult.

Stena Aluminium har låtit genomföra undersökningar samt en mindre marksanering i samband med att en ny press installerades.

Ett avtal har tagits fram mellan Statens Geologiska Undersökning (SGU), Södra och Länsstyrelsen i Kronobergs län för åtgärdsförberedande undersökningar och projektering vid före detta Lidhult sågverk rörande in-situ sanering av grundvatten förorenat av klorfenoler. Södra ska stå för 40 % av kostnaderna.

Vid två av Länsstyrelsens tillsynsobjekt (Arcu och Coronaverken) har tillsyn initierats genom att ansvarsbedömningar har påbörjats.

Under 2014 har Länsstyrelsen påbörjat ett två-årigt tillsynsvägledningsprojekt för branscher där man använt klorerade alifater. Flera av dessa objekt har hamnat i riskklass 2 och två stycken i riskklass 1. Kommunerna i länet är med få undantag tillsynsmyndighet för dessa verksamheter. Genom tillsynsvägledningsprojektet får kommunerna ökad kunskap om de miljö- och hälsorisker som kan kopplas till platser där man använt sig av klorerade lösningsmedel, utbildning hur man kan göra en enkel ansvarsbedömning, tips och verktyg på hur man granskar undersökningsrapporter, ökade kunskaper inom riskkommunikation och stöd från Länsstyrelsen genom hela projektet.

49. Länsstyrelsernas tillsyn enligt miljöbalken ska bidra till att generationsmålet och miljö kvalitetsmålen nås och att uppkomst av olägenheter för människors hälsa och miljön motverkas. Länsstyrelserna ska särskilt redovisa:

- Hur arbetet för att effektivisera och utveckla tillsynen avses fortsätta samt beskriva de förändrade rutiner och arbetsmetoder som genomförts för att utveckla en miljömålsstyrd tillsyn,*
- tillsynsområden inom vilka den operativa tillsynen och tillsynsvägledningen kan utvecklas och förbättras,*
- vilken betydelse tillsynen har för att nå generationsmålet och miljö kvalitetsmålen samt vilka konsekvenser få egeninitierade tillsynsinsatser får för möjligheterna att uppnå målen, samt*
- hur och inom vilka områden samverkan skett med Miljösamverkan Sverige och regional miljösamverkan i de län där sådana projekt bedrivs.*

Formerna för länsstyrelsernas återrapportering ska utformas i dialog med Naturvårdsverket.

Tillsyn med särskild finansiering

Länsstyrelsen har utfört tillsyn på mindre vattenkraftverk för den särskilda finansiering för tillsyn (100 000 kr) som funnits. Under 2014 har Länsstyrelsen tillsynat 6 regleringar där det finns problem.

Ett ärende har resulterat i att en verksamhetsutövare självmant har åtagit sig att söka tillstånd. Många ärenden har dragit ut på tiden på grund av oklara ansvarsförhållanden samt

ovilja att lämna adekvata uppgifter. Under 2015 kommer dessa ärenden att avslutas med förelägganden.

Vad avser tillsyn på förorenad mark hänvisas till uppdrag 48.

Tillsyn med ramanslagsfinansiering

Inom naturvårdsområdet har 11 tillsynsärenden hanterats vilket resulterat i följande åtgärder: 2 åtalsanmälningar, 2 förberedelser inför åtalsanmälan, 2 begäran om överprövning av åklagarbeslut samt 1 föreläggande om åtgärd. Den tillsyn som bedrivits har enbart omfattat ärenden som initierats av någon utomstående part. De områden som berörts är biotopskydd, vilthägn, markavvattning, anmälningspliktig damm samt uteblivet 12:6-samråd. Den egeninitierade tillsynen har under året prioriterats bort.

Inom området miljöfarlig verksamhet har tillsyn på plats gjorts på 17 anläggningar varav en lett till åtalsanmälan.

SEVESO-tillsyn på plats har utförts på samtliga anläggningar i länet (fyra varav en på den högre kravnivån). Av dessa har en lett till begäran om komplettering av handlingsprogram och säkerhetsrapport.

Ramfinansierad tillsyn inom vattenvården har endast genomförts på de klagomål som inkommit. Tillsynen på klagomålsärendet har endast kunnat bedrivas i begränsad omfattning och i de ärenden där bedömningen har varit att en tillsynsinsats har varit angelägen. Länsstyrelsen har inte bedrivit någon egeninitierad tillsyn med ramfinansiering under 2014.

Den ramfinansierade egeninitierade tillsynen inom vattenvård måste tilldelas mer resurser. Länsstyrelsen planerar att förstärka denna under 2015.

Genomförd tillsynsvägledning

I augusti hölls en handläggarträff för kommunerna inom samarbetet Miljösamverkan Kronoberg Blekinge. Denna handlade om IED och effektiv tillsyn.

Länsstyrelsen har bedrivit tillsynsvägledning genom att utbilda kommunala tjänstemän i strandskyddsfrågor.

Det har ej bedrivits någon tillsynsvägledning inom vattenvården under 2014.

Åtgärder för att effektivisera tillsynen

Rent generellt har länsstyrelsen tvingats prioritera ner egeninitierad tillsyn under en följd av år. Detta för att kunna hantera flödet av inkommande ärenden. Detta gör att planerad/egeninitierad tillsyn endast genomförts i begränsad omfattning. Huvudfokuset har därför under 2014 legat på att överhuvudtaget bedriva planerad/egeninitierad tillsyn, snarare än att ta fram metoder för att bedriva den bättre.

För 2015 har miljötillsynen prioriterats upp betydligt genom att mer ramresurser tillförts för tillsyn inom miljö-, natur-, och vattenområdet i 2015 års budget för Miljövårdsenheten.

Genomförda åtgärder

Länsstyrelsen höll en avfallshandläggarträff för länsstyrelsehandläggare i mars 2014.

Länsstyrelsen har utvecklat den förebyggande tillsynen inom vattenskyddsområden. Skogsstyrelsen skickar en kopia på anmälningar av föryngringsavverkning inom vattenskyddsområden som kommer in till dem. Vi genomför en förebyggande tillsyn genom att vi skickar ut information till fastighetsägarna och deras ombud att avverkningen ligger inom vattenskyddsområde. Informationen kompletteras med förslag på lämpliga försiktighetsåtgärder som bör iaktas i samband med en avverkning inom vattenskyddsområde. Under året har den här typen av förebyggande tillsyn genomförts vid 31 tillfällen.

Vidare har Länsstyrelsen ändrat föreskrifter inom strandskyddsområde för sjön Åsnen. Sedan 1987 finns inom delar av strandskyddat området för sjön Åsnen vissa föreskrifter för allmänheten om eldning och husbåtar m.m. Vid tillämpning av föreskrifterna i olika tillsyns-ärenden visade det sig att föreskriften om husbåtar m.m. i vissa delar är svårtolkad och att föreskriften om eldning behöver harmoniseras med föreskrifter om generellt eldningsförbud i länet som antogs år 2009. Länsstyrelsen har därför i år beslutat om ändrade föreskrifter. De nya föreskrifterna medför att det tydligare anges vilka anordningar för matlagning som får användas trots att eldningsförbud råder, definieras vad en husbåt är samt vilket geografiskt område som i detta sammanhang ingår i begreppet sjön Åsnen. Vidare tas förbudet mot motordrivna plattformar bort. Länsstyrelsen bedömer att tillsynen därmed ska bli mer effektiv och rättssäker.

Uppsökande egeninitierad tillsyn är en förutsättning för att av riksdagen beslutade lagar och mål ska få genomslag. Om verksamhetsutövare kan vara säkra på att utan upptäckt kunna bryta mot gällande lag, snedvrider det starkt konkurrensen till förmån för den med rymligast samvete.

Om den finansiella situationen medgav att planerad/egeninitierad tillsyn bedrevs i rimlig omfattning, skulle tillsynen bl a ha en avgörande roll i att uppnå miljökvalitetsmålen för vatten samt möjliggöra att vattenförekomster uppnår god status enligt Ramdirektivet för vatten. Tillsynen skulle genom informationsinsatser, riktad- samt tematillsyn få till stånd återställningar och miljöanpassningar av verksamheter som möjliggör att de miljökvalitetsmål som är uppsatta för vatten har större förutsättningar att nås.

Deltagande i MSS verksamhet

Länsstyrelsen har inte deltagit i något Miljösamverkan Sverige (MSS)-projekt under året. Däremot har Länsstyrelsen en deltagare i styrgruppen för MSS som representerar naturvårdsområdet. Två naturvårdshandläggare har deltagit i MSS tillsynsutbildning.

Länsstyrelsen använder sig av det material som Miljösamverkan Sverige (MSS) tar fram som hjälp i verksamheten.

Miljösamverkan Blekinge/Kronoberg har erhållit bidrag från Länsstyrelsen till sin verksamhet.

RB 50. Länsstyrelserna ska i sitt arbete med biologisk mångfald och naturvård särskilt:

- skydda och förvalta värdefulla naturområden i syfte att nå Sveriges miljökvalitetsmål samt åtaganden inom EU:s naturvårdsdirektiv och internationella naturvårdskonventioner. Bevarande av värdefulla skogar är högt prioriterat och ska ske med utgångspunkt i strategierna för formellt skydd av skog,*
- fortsätta arbetet med skydd av marina områden*
- fortsätta arbetet med artbevarande, genomförandet av rovdjurspolitiken och främjandet av friluftslivet, samt*
- se till att naturvårdsarbetet sker i god dialog med medborgare, brukare och andra berörda aktörer.*

Skydd av områden

Nationalpark Åsnen

Projektet med att bilda nationalpark Västra Åsnen drivs genom styrgrupp, arbetsgrupp och referensgrupp med representanter från Naturvårdsverket, Länsstyrelsen, kommunerna och ideella föreningar. Arbetet kan delas in i delar: förhandlingar med markägare, arbete med föreskrifter och skötselplan som ska gälla inom området samt arbetet med hur naturen ska visas upp för besökare (naturvägledning).

Under året har arbetet fokuserat på markägarförhandlingar och utformning av entréer, föreskrifter och information. Markåtkomstarbetet är arbetskrävande, eftersom ca 50 fastighets-

ägare och 150 sakägare är berörda. Två markaffärer har blivit klara under året vilket är färre än planerat. Den låga takten i markåtkomsten är ett problem, vilket föranlett Naturvårdsverket att under hösten tillsätta mer resurser. Styrgruppen beslöt i slutet av året att förlänga tidsplanen med ett år dvs. att arbetet ska vara klart 2016 och invigning planeras till våren 2017. Förslag till översiktlig utformning av en huvudentré vid Bjurkärr/Sunnanbron och en mindre sekundär entré vid Trollberget samt för friluftslivsanordningar har tagits fram av en arkitektfirma. Riksantikvarieämbetet har bekostat en fördjupad kultur- och fornlämningsinventering, vilket har omfattat ett stort fältarbete och gett mycket ny kunskap.

Under året har föreningar, organisationer och myndigheter fått presentation av projektet, t.ex. LRF, Södra, Åsnens FVOF och delegation från Näringsdepartementet. Projektet har en hemsida med aktuell och fördjupad information. Ett tredje nyhetsbrev har spridits till alla hushåll runt Åsnen m.fl. och Sveriges Radio har gjort ett specialprogram om den planerade nationalparken.

KOMET

Kronobergs län har under försöksperioden 2010 till 2014 varit ett av fem områden i projektet Kometprogrammet – Kompletterande metoder för skydd av värdefull natur i skogsmarker. Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen har tillsammans satsat på att inspirera markägare att själva ta initiativ till skydd av värdefull skog. Under Kometprogrammets fem år har totalt 217 skogsområden anmälts för skydd i Kronobergs län, innehållande 793 ha så kallad skogsbiologisk värdekärnaområde med höga naturvärden som bedöms ha stor betydelse för växter och djur. Det utgör drygt 0,1 % av länets totala skogsmarksareal, vilket kan jämföras med att cirka 2 % av länets skogar är skyddade, genom ordinarie områdesskydd och genom Komet. 76 av de intresseanmälda områdena har inkommit till Länsstyrelsen med totalt 389 ha skogsbiologisk värdekärna. Under 2014 gjordes sammanlagt 66 intresseanmälningar, 41 till Länsstyrelsen.

Inom Kometprogrammet togs intresseanmälningar från markägare emot kontinuerligt, och varje område besöktes i fält. Två gånger per år samlade Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen alla inkomna anmälningar och valde gemensamt ut områden som prioriterades för skyddsarbete. För att säkerställa uppfyllnaden av miljömålet ”Levande skogar” gjordes områdesurvalet enligt de kriterier som listas i ”Strategi för formellt skydd av skog i Kronobergs län” (ISSN 1103-8209, Länsstyrelsens meddelande nr 2007:35, Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen 2006). Sedan 2010 har totalt 150 skogsområden prioriterats för skydd i Kronobergs län, 48 av dem är områden som anmälts till Länsstyrelsen. För 2014 är antalet prioriterade områden totalt 58 stycken, 30 av dessa är Länsstyrelsens ärenden.

Efter prioriteringarna av de inkomna intresseanmälningarna inleddes processen med att finna en lämplig skyddsform för de områden man arbetade vidare med. Hittills har områdesskyddet i 82 objekt blivit klart, innehållande 333 ha skogsbiologisk värdekärna. 17 av dem är Länsstyrelsens ärenden med 144 ha skogsbiologisk värdekärna. Länsstyrelsens områden har en totalareal på 271 ha och den sammanlagda ersättningen som har betalats ut för dem är 8 172 500 kr. Under 2014 färdigställde Länsstyrelsen tio områdesskydd inom Komet; naturreservaten Ekhorva och Ekefors och naturvårdsavtalen Angshult, Kvänarp, Vångsnäs, Västra Berget, Toftaholm-Djurstorp, Midingstorp samt två stycken avtal i Älghults-Fröseke.

Sammanlagt 68 områden av de som prioriterats inom Komet i Kronoberg är inte klara än, 31 av dem är Länsstyrelsens ärenden. En nyligen inkommen intresseanmälan har ännu inte tagits upp för prioritering (tillhör Länsstyrelsen) och 38 stycken är områden som uppfyller grundkraven men som hittills inte blivit prioriterade vid prioriteringsmötena (11 Länsstyrelsen). 28 av de inkomna intresseanmälningarna har avslutats (14 Länsstyrelsen). Orsaken till att de har avslutats är att de inte har tillräckliga naturvärden (totalt 19 varav 13 Länsstyrelsen), intresseanmälan har återtagits (totalt 7 varav 3 Länsstyrelsen) och/eller en frivillig avsättning har gjorts (2 av Skogsstyrelsens ärenden).

Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen har samverkat vid marknadsföring och uppföljning av Kometprogrammet, men eftersom Skogsstyrelsen inte tilldelats medel för detta har Länsstyrelsen haft huvudansvaret. För att marknadsföra projektet under 2014 har myndigheterna anordnat en temadag om Kometprogrammet för förtroendevalda från markägarorganisationerna LRF och Södra och informerat på årsmöten och skogskvällar inom organisationerna. Artiklar om Komet har publicerats i Länsstyrelsens tidning Landsbygd i Kronoberg och i Länsstyrelsens Nyhetsbrev. Myndigheterna har även anordnat en fältdag om Komet med representanter från LRF, Södra, Naturskyddsföreningen i Kronoberg, Kronobergs ornitologiska förening och Kronobergs insektsförening, med syftet att få markägarorganisationerna och ideella naturvärden att mötas.

Kometprogrammet har fått ett positivt rykte, vilket gynnat samverkan mellan markägare och myndigheter. Även samarbetet och dialogen mellan Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen och mellan myndigheterna och skogsbrukets företrädare är god och har förbättrats genom Komet. Projektet har ökat markägares intresse och engagemang för naturvård och medfört att både tidigare kända och okända områden med höga naturvärden skyddats. I Kronoberg har intresseanmälan till Komet lämnats för 1,9 % av fastigheterna och 91 % av de bedömda anmälningarna utgörs till någon del av en skogsbiologisk värdekärna. Av dessa är i sin tur cirka en tredjedel områden som inte var registrerade som nyckelbiotop eller objekt med naturvärde sedan tidigare. Användningen av naturvårdsavtal har ökat i Kronoberg och de andra Kometområdena jämfört med landet i övrigt, men naturvårdsavtalens kvalitet både i form av areal och av skyddsvärde är lägre än utanför. Även kostnaderna för områdesskydd per hektar inom Kometprogrammet har varit högre jämfört med motsvarande arbete i övriga landet. Den stora satsningen på Kometprogrammet har inneburit att arbetet med redan påbörjade reservatsärenden på enskild mark har fått stå tillbaka kraftigt, vilket kan leda till försämrat förtroende hos markägare och andra berörda.

Den 19 juni lämnade Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen i Skåne län, som var uppdragstagare för Kometprogrammet, slutredovisningen av regeringsuppdraget till Miljödepartementet. Länsstyrelsen i Kronobergs län instämde med det som rekommenderades i slutredovisningen, det vill säga att Komet ska utvidgas till hela landet. Den 23 juni skickade Kronobergs landshövding en skrivelse till Miljö- och Landsbygdsdepartementen för ett fortsatt arbete med Kometprogrammet vid formellt skydd av skog. I september tog sedan dåvarande regering beslut om att införa den kompletterande arbetsmetoden för skydd av värdefull natur även i resten av landet. Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen i Kronoberg har goda erfarenheter av arbetssättet inom Kometprogrammet och ser positivt på att Komet fortsättningsvis blir ett viktigt komplement till områdesskydd som initieras av myndigheterna. Tillsammans med LRF och Södra har myndigheterna gjort rapporten Erfarenheter från Kometområdet Kronobergs län 2010-2014, vilken utgör en sammanställning över arbetet och erfarenheterna från Komet och är tänkt att vara till hjälp och inspiration för myndigheter och markägarorganisationer i de delar av landet där det kompletterande arbetssättet ska införas.

Övrigt områdesskydd

Under året har Länsstyrelsen fattat beslut om tre nya reservat (80 ha), utökat två naturreservat (49 ha) och tecknat åtta naturvårdsavtal (131 ha), totalt 260 ha. Därutöver avgjorde regeringen beslutet om utökning av naturreservatet Storasjöområdet som togs 2013, genom att inte ta upp ärendet till prövning.

Arbete med skydd av vattenrelaterade objekt fick under 2014 nedprioriteras till förmån för den löpande verksamheten. Till följd av neddragningar har även arbetet med övriga objekt (utöver KOMET och nationalpark) bedrivits med små resurser. I detta inbegrips bl.a. arbetet med att genomföra myrskyddsplanen. Arbetet med skydd av Natura 2000-objekt har under 2014 berört åtta av våra 133 områden, helt eller delvis, med kontakter med markägare om skydd och andra åtgärder.

Inom de två Ramsar-områdena som finns i länet bedrivs aktivt skyddsarbete. Inom Åsnen-området pågår arbete med en nationalpark i västra delen av området samt bildande av naturreservatet Ekefors och utökning av naturreservatet Grytö i östra delen. Inom Tönnersjöheden-Årshultsmyren pågår ett visst arbete med naturreservatet Hunnsbergområdet.

Arbetet med att bevara och utveckla naturvärden i odlingslandskapets Natura 2000-områden har utgått från att i dessa hävdberoende marker är oftast själva brukandet viktigare än det formella skyddet. Därför sker arbetet tillsammans med markägare och eventuell brukare för att hitta en lösning för fortsatt eller återupptagen hävd. Ofta är restaureringsåtgärder eller slätter arbetsamt och kostsamt, varför markägaren upplåter detta åt Länsstyrelsen genom naturvårdsavtal. Inom länet finns många Natura 2000-objekt, där ängs- och betesmarker hävdas otillfredsställande eller är under igenväxning. För en del av dessa pågår dialogen och arbetet kring att återuppta hävden, medan andra måste påbörjas för att inte naturvärden ska gå förlorade. När rådgivningsverksamheten nu nedprioriteras inom landsbygdsprogrammet kommer vi att ha svårare att uppnå gynnsam bevarandestatus i våra värdefulla områden.

Limniskt områdesskydd

Arbete med skydd av vattenrelaterade objekt fick under 2014 nedprioriteras till förmån för den löpande verksamheten. Till följd av personalförändringar och medelstilleddning prioriterade Länsstyrelsen att handlägga inkommande ärenden som företag, allmänhet och enskilda var berörda av. Även dessa prioriterades efter största miljönytta.

Förvaltning av skyddade områden

Länsstyrelsen har numera 118 naturreservat, 89 naturminnen, 7 fågelskyddsområden samt 38 oskyddade Natura 2000-områden att sköta och bevaka så att EU:s naturvårdsdirektiv och Sveriges miljö kvalitetsmål uppnås. Arbetet bedrivs i samarbete med Skogsstyrelsen, formaliserat i ett årligt avtal.

De medel som tilldelas från Naturvårdsverket för skötsel av skyddad natur har legat på samma nivå under sju år, samtidigt som allt fler naturreservat bildats. Avverknings- och röjningsintäkterna återbetalas också numera till Naturvårdsverket. Mot bakgrund av att resurserna är få, behöver Länsstyrelsen söka extern finansiering. EU's miljö stöd söks för i stort sett all areal ängs- och betesmark i naturreservaten. Länsstyrelsen deltar sedan 2010 i Life-projektet Life to ad(d)mire. Under 2014 har ansökan till Life-projektet Life Taiga tagits fram och blivit godkänt av EU. Hårda prioriteringar om hur skötselmedlen ska användas i de skyddade områdena behöver ändå göras trots dessa externa medel.

Under 2014 har Länsstyrelsen prioriterat skötsel i odlingslandskapets biotoper vars biologiska värden snabbt försvinner om slåttern, betet eller hamlingen upphör eller utförs på fel sätt. Under året har 60 ha ängsmark slagits med lie eller slätterbalk i 29 områden, 75 träd har hamlats och 38 ha betesmark har restaurerats i tre naturreservat. För att gynna den biologiska mångfalden i skog har en mindre naturvårdsbränning om 14 ha genomförts. Bonus blev spontana bränder som uppstod i två naturreservat om ca 1 ha. Ett vilthägn om ca 1 km har tagits ned kring blivande ädellövskog. I tio naturreservat har ca 60 ha skog röjts eller avverkats för att gynna ädellövskog.

För friluftslivet har löpande underhåll av anordningar utförts i tätortsnära reservat, i sådana med många besökare samt i de som är funktionsanpassade.

Två nya naturreservat har ställts i ordning för allmänheten med stigar och ett av dem invigdes av landshövdingen. Invigningen skedde i samarbete med markägaren till Tagels gård och experter på svamp, fåglar och mossor informerade på var sin punkt ute efter den guidade stigen, 60 personer kom.

Kring 16 naturreservat har gränser markerats till en längd av sex mil.

Ett särskilt vildsvinsprojekt påbörjades 2011 för att hindra vildsvinen från att böka upp de mest värdefulla ängarna i länet, samtliga är Natura 2000-områden. Under året har två naturreservat stängslats mot vildsvin och kring ett har stängslingen slutförts kring betesmarker. Nu har sju av 13 naturreservat med behov av vildsvinsstängsel åtgärdats. Effekten är att de typiska växterna och insekterna i ängs- och betesmarker som är klassade inom EU's art- och habitatdirektiv finns kvar.

Till följd av stormar som drog över länet, har återställningsåtgärder vidtagits i 36 naturreservat. Det är upparbetning av vindfällan, trädssäkring för framkomligheten för allmänheten samt förebyggande åtgärder mot granbarkborreangrepp. En markägare har fått ersättning för skador på sin skog som bedömts ha orsakats av granbarkborrar från ett intilliggande naturreservat.

Olika slags nyttjanderätter tecknas med markägare och brukare för att de skyddade områdena ska kunna skötas. Jordbrukslandskapet i naturreservaten sköts av markägaren själv eller genom avtal som Länsstyrelsen tecknar med en brukare. Vi har 20 avtal med brukare som sköter statligt ägda reservat och 24 avtal med brukare på privat mark i reservaten. Härutöver tecknas avtal om nyttjande av el till elstängsel, vatten, rätt att köra på privata vägar m.m. Under året har åtta nya avtal tecknats.

Länsstyrelsen har deltagit vid bildandet av Stavsjö samfällighetsförening för att fastslå statens andelar i en vägförrettning samt vid Torpaåns åsänkingsföretag, där andelar fördelades efter det att Naturvårdsverket köpt en fastighet av Sveaskog.

Åtgärderna utförs av upphandlade entreprenörer enligt LOU. Under året har 23 direktupphandlingar och fem förenklade upphandlingar genomförts. Under sommarmånaderna anställde Länsstyrelsen fem skolungdomar för att hjälpa till med slåttarna i ängarna.

Life to ad(d)mire

Länsstyrelsen driver tillsammans med sex andra länsstyrelser LIFE+-projektet Life to ad(d)mire. Syftet med projektet är att gynna förhållandena för fåglar och andra våtmarksarter genom att återställa de naturliga grundvattennivåerna samt ta bort igenväxningsvegetation på fem myrar i länet. Projektet är en viktig del i arbetet med att uppnå de nationella miljökvalitetsmålen ”Myllrande våtmarker” och ”Ett rikt växt- och djurliv” samt Sveriges åtaganden inom EU:s habitatdirektiv. Projektet erhåller medel från EU och avslutas 2015.

Under 2014 har restaureringsarbetet fortsatt med igenläggning av 1 km diken. På Årshultsmyren har diken lagts igen och skog har röjts bort och det grävda utloppet för Rammsjön har delvis dämats. Dikessystemet öster om Tängsjö fly har tagits bort liksom den skog som uppkommit i området. På Flymossen, som restaurerades 2013, har en vall som då anlades brustit och återställts under 2014. På Hornäsamossen har en 200 m lång spång anlagts ut till fågeltornet som byggdes 2013 och på Årshultsmyren har en led anlagts, 3,2 km lång och delvis med spång. Alla åtgärder är därmed utförda på de ingående myrarna. Det som återstår är fler stigar som ska anläggas på Årshultsmyren.

Länsstyrelsen har utbytt erfarenheter genom deltagande i en workshop med de andra deltagande länen.

Eldskäl – bränning av skog

Länsstyrelsen har sedan 2009 tillsammans med fyra andra länsstyrelser (Södermanland, Östergötland, Jönköping och Kalmar) drivit projekt ”Eldskäl – bränning av skog” med stöd från Naturvårdsverket. Projektet avslutades under 2012, men fortsätter genom ett samarbetsavtal mellan de fem länen till och med år 2022. Nätverket bidrar genom erfarenhetsutbyte till kunskapsuppbyggnad om bränning. Inom nätverket sker analys och utvärdering för att ständigt förbättra arbetet. Under 2014 har Eldskäl bidragit med kunskap till det nya Life-projektet Life Taiga och haft särskilt möte med Sveaskog för att samarbeta kring brän-

ning. Samarbetet ger också bättre upphandlingar så att entreprenörerna får det enklare när det är likartat formulerade uppdrag och krav från de olika länen.

Under året har naturvårdsbränning i skog utförts om ca 14 ha i naturreservatet Stocksmyr-Brännan. Information till allmänheten spreds genom bl.a. radio och anslag i bygden. Naturvårdsbränning har uppmärksammats medialt och Länsstyrelsen har blivit inbjuden att presentera verksamheten för Södra och för allmänheten i samarbete med Kronobergs ornitologiska förening. För att följa effekten på den biologiska mångfalden av bränning, har uppföljning av insekter som gynnas av brand utförts i det brända området.

Life Taiga – nu godkänd ansökan om ett Life+-projekt inom EU

Life Taiga är ett nytt samarbetsprojekt mellan 14 länsstyrelser i Sverige där Länsstyrelsen i Kronobergs län deltar. Syftet är bränning av skog inom Natura 2000-områden. Under 2013 togs ansökan fram och under 2014 har EU godkänt projektet.

Fortsatt arbete med artbevarande, genomförandet av rovdjurspolitiken och främjandet av friluftslivet

Arbete med hotade arter

Under 2014 har åtgärder för hotade arter utförts både i och utanför skyddade områden och i enlighet med Naturvårdsverkets prioriteringslista. Årets arbete har inriktats på 19 av de drygt 30 åtgärdsprogram vilka berör länet.

Arbetena är i enlighet med EU's art- och habitatdirektiv och bildar grund för en rapportering enligt artikel 17. Åtgärderna har skett i samråd med markägarna. Inventeringsresultaten är, med undantag för två inventeringar, inlagda i artportalen.

Fjorton olika inventeringar, varav sex uppföljande inventeringar, har gjorts.

I enlighet med den beslutade trädplanen har värdetrakter i Uppvidinge, Lessebo och Växjö kommuner inventerats på skyddsvärda träd.

Flera år av riktad skötsel av länets bästa lokal för vityxne har lett till en väsentlig populationsökning för en av landets mest hotade kärlväxter. Under inventeringarna 2005–2009 hittades 40–46 plantor, nu fem år efter att den riktade skötseln inleddes är antalet plantor uppe i 363 st.

Guidningar av ÅGP-åtgärder för att gynna vilda bin ur ett landskapsekologiskt och grönt infrastrukturperspektiv genomfördes vid Diö stationsområde och i Stenbrohults naturreservat som en del av Naturvårdsverkets naturvårdskonferens. Länsstyrelsen i Kronobergs län var värdlän 2014.

Två guidningar gjordes inom ramen för Länsstyrelsens naturutflyktsprogram, båda i naturreservat. En guidning av kärlväxter och insekter gjordes i Libbhults ångar och en guidning av fältgentiana i Skäraskog och Våraskuv.

Inom ramen för åtgärdsprogrammet för brandgynnad flora har en gles tallskog vid Höneström bränts. Populationen av mosippa har ökat varje år efter det att lokalen bränts men under vintern 2013/2014 besöktes lokalen av vildsvin, vilket halverade antalet plantor.

Ett skötselavtal för ett av länets artrikaste gräsmarker har slutits med markägaren, området brändes under våren och ett vildsvinsstängsel sattes upp under hösten.

En inventeringsmetodik för svartoxe har tagits fram, Länsstyrelsen i Kronobergs län är nationellt ansvarig.

I ett reservat har tallar dödats för att gynna förekomsten skalbaggar på nyligen död tall.

Fyra rapporter har färdigställts:

2014:25 Långhorningar i hassel och klen ek – inventering i Krokstorp och Krokshult, Kronobergs län,

2014:24 Inventering av insekter och ängssvampar på torrängsmiljöer i Uppvidinge och nordöstra Växjö kommun 2007-2008,

2014:23 Inventering av fladdermöss i Kronobergs län 2003-2009 och

2014:20 Skaftslamkrypa - Elatine hexandra – Undersökningsmetodik.

Arbete med invasiva arter

Länsstyrelsen har beviljat 350 000 kr för bekämpning av sjögull inom Tingsryds kommun. Sjögull är en inversiv art som breder ut sig och tränger bort annan växtlighet, vilket påverkar både det rörliga friluftslivet samt den biologiska mångfalden. Ambitionen är att starta ett Life-projekt för att ta fram en metod för storskalig bekämpning av sjögull. En skrivaransökan ska lämnas in 2015.

Länsövergripande samverkan för biologisk mångfald

Länsstyrelsen arbetar med att ta fram en regional landskapsstrategi ”Östra Småland” tillsammans med de övriga två smålandslänen Jönköping och Kalmar. Projektet har en projektplan med ansvarsfördelning och planeras att pågå 2011–2020. Projektet förväntas leda till att liknande projekt påbörjas i andra delar av Sverige.

Syftet med landskapsstrategin är att:

- hitta nya arbetssätt där landskapsperspektivet står i fokus och ett antal aktörer såsom myndigheter, kommuner, organisationer, brukare och markägare tillsammans arbetar mot gemensamma mål,
- genom skötsel och restaurering återskapa livsmiljöer och ett för arter mer funktionellt landskap med fungerande spridningsvägar och refuger (grön infrastruktur),
- ta fram ett samlat kunskapsunderlag för biologisk mångfald i projektområdet.

Rovdjur

Länsstyrelsen har under året genom löpande dialog med LRF, fåravelsföreningen och jägarorganisationerna arbetat med att förbereda länet på en ökande rovdjursstam. Under 2014 har dessutom länets kvalitetssäkrare/besiktningsmän vid tre tillfällen föreläst om rovdjur för jaktkretsar och andra intresserade.

En av Länsstyrelsen delfinansierad rovdjursdag arrangerades av Naturum Huseby i september med föredrag av inbjudna föreläsare och en rovdjursskola för barn.

Länsstyrelsen har under 2014 beviljat bidrag för rovdjursavvisande stängsel för elva jordbruksblock motsvarande en totallängd på 5 595 meter. Totalt sett rör det sig om ett stöd på 279 750 kronor.

I september beviljade Länsstyrelsen en ansökan om skyddsjakt på varg. Skyddsjakten pågick under två veckor i september gemensamt med Skåne län, då vargen som berördes av beslutet rörde sig och rev får, både i Skåne och i Kronoberg. En gemensam jaktledare för båda länen organiserade skyddsjakten med hjälp av en biträdande jaktledare för Kronoberg. Sammantaget gjorde den berörda vargen tio angrepp på fårbesättningar i de båda länen inom loppet av två månader, innan skyddsjakten avslutades i Skåne.

Under året utfördes akutåtgärder (akutstängsel och lapptyg) på två av de tre fastigheter som berördes av vargangrepp på får.

En SMS-tjänst riktad mot tamdjursägare lanserades under 2014. Tjänsten möjliggör att information om kvalitetssäkrade rovdjursobservationer och tamdjursangrepp kan nå tamdjursägare, vilka anmält intresse av tjänsten, inom en timma efter kvalitetssäkringen.

Länsstyrelsens hemsida har löpande uppdaterats vad gäller förekomst av rovdjur, fokus har legat på att snabbt få ut information om kvalitetssäkrade spår, observationer och tamdjursangrepp av varg.

Främjandet av friluftslivet

Våra naturreservat främjar friluftslivet genom att olika anordningar ställs i ordning för allmänheten, såsom parkeringsplatser, stigar, rastplatser och att information om reservaten tas fram. Under året har stigar i tre naturreservat ställts i ordning och en parkeringsplats anordnats. Resurserna har satsats på att underhålla befintliga stigar och rastplatser i de mest besökta reservaten samt i de tätortsnära reservaten. Funktionsanpassade stigar och rastplatser har särskilt prioriterats och underhållits kontinuerligt.

Olika slags skyltar har tagits fram för att ge information vid vistelse i våra skyddade områden. En informationsbroschyr för Våraskruvs naturreservat har tagits fram som beskriver intressanta natur- och kulturvärden utefter en stig. Stigledningsskyltar har satts upp i tolv naturreservat som visar åt vilket håll du ska gå.

Särskilda insatser för friluftslivet har också genomförts genom aspekten att göra besökarens vistelse säkrare i våra naturreservat. Skadade träd som bedömts utgöra en säkerhetsrisk har fällts utefter stigar och vägar.

Länsstyrelsen har i samarbete med Skogsstyrelsen och projekt SAFT (Skogsstyrelsen och ArbetsFörmedlingen Tillsammans – ett projekt för långtidsarbetslösa) totalt inventerat ca 2 500 friluftsanläggningar/anordningar i samtliga naturreservat i länet i form av stigar, rastplatser, skyltar m.m. Materialet har lagts in i Naturvårdsverkets databas SkötselDos. Vi har nu en statusklassning på våra anordningar och kännedom om vilka reservat som behöver nytt eller ett bättre underhåll för att göras i ordning för friluftslivet. 177 befintliga anordningar är oacceptabla och kräver nya anordningar. Underhållsplaner ska nu tas fram.

Åsnentillsynen är ett samarbete om tillsyn, skötsel av reservat och friluftsliv på sjön Åsnen. Verksamheten finansieras av Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen, Alvesta kommun, Växjö kommun, Tingsryds kommun och Åsnens fiskevårdsområdesförening. Förutom tillsyn över föreskrifter i Åsnenområdets naturreservat och fågelskyddsområden, bedrivs också löpande underhåll av anordningar för friluftslivet i sjön. Verksamheten ger mycket goda förutsättningar för ett bra friluftsliv i sjön med kanotister och campare samt med turismentreprenörer i området. De har god effekt på begränsningen av överträdelser av tillträdesförbud inom fågelskyddsområden och förbud mot öppen eldning i terrängen. För att möta ett mer aktivt friluftsliv i sjön och till följd av den planerade nationalparken, har ett fördjupat samarbete påbörjats mellan Länsstyrelsen, kommunerna och näringsverksamheterna för att utveckla ett gott värdskap kring Åsnen.

Länsstyrelsen sammanställer årligen och genomför ett naturutflyktsprogram i länet i samverkan med regionala och lokala natur-, hembygds- och fågelföreningar, Kronobergs slättergille, Kulturparken Småland, Naturum Kronoberg och Skogsstyrelsen m.fl. Programmet som helhet syftar till att sätta fokus på det av FN utlysta Biologiska mångfaldens decennium och med temat ”Ute ung”. Drygt 70 aktiviteter såsom ängsslätter, fågelskådning m.m. har genomförts och lockat flera hundra besökare. Vissa av utflykterna var särskilt lämpade för barn och/eller rörelsehindrade. Flera av aktiviteterna genomförs i våra naturreservat. Utflykterna gynnar friluftslivet och håller hög kvalitet när det gäller folkbildning.

Länsstyrelsen har lämnat bidrag till Kronobergs ornitologiska förening som håller i fågelskådning i naturreservatet Husebymaden, fyra söndagar under april och maj månad. Ca 250 besökare har deltagit i aktiviteten.

Naturvårdsarbetet sker i god dialog med medborgare, brukare och andra berörda aktörer

Kometprojektet är ett stort dialogprojekt inom arbetet med skydd av värdefulla naturområden som beskrivs under rubriken KOMET ovan.

Länsstyrelsen tecknar olika avtal med markägare och brukare för att ängs- och betesmarker ska hävdas på bästa sätt i de skyddade områdena. Efter betessäsongen är avsikten att följa upp hur skötseln fungerat med brukaren men under 2014 har endast sex möten genomförts med brukare.

Bränning av skog genomförs årligen i de skyddade områdena. För att skapa förståelse hos allmänhet och hos skogsbolag, informerar Länsstyrelsen om varför åtgärden behövs för att öka den biologiska mångfalden i skog. Under året har två aktiviteter genomförts, en med Södra och en för allmänheten.

Invgivning av nya naturreservat bidrar till att visa och skapa intresse för natur. En invigning genomfördes i god dialog och samarbete med markägaren.

Den regionala samrådsgruppen för naturvård har på grund av resursbrist inte träffats under året.

Länsstyrelseinstruktion 5a §

Länsstyrelsen ska verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling.

Länsstyrelsen ska särskilt

- 1. samordna det regionala mål- och uppföljningsarbetet,*
- 2. utveckla, samordna och genomföra regionala åtgärdsprogram med bred förankring i länet för att nå generationsmålet och miljö kvalitetsmålen,*
- 3. stödja kommunerna med underlag i deras arbete med generationsmålet och miljö kvalitetsmålen, och*
- 4. verka för att generationsmålet och miljö kvalitetsmålen får genomslag i den lokala och regionala samhällsplaneringen samt bidra till att de beaktas i det regionala tillväxtarbetet*

Länsstyrelsen ska i fråga om sitt miljöarbete rapportera till Naturvårdsverket och samråda med verket om vilken rapportering som behövs. Förordning (2013:815).

Miljömålsarbetet och regionalt åtgärdsprogram

För att styra och underlätta det regionala arbetet med miljömålen och effektivt styra åtgärdsarbetet har Länsstyrelsen i Kronobergs län under för åren 2013-2020 antagit 45 regionala mål, som är både konkreta och uppföljningsbara. Ett flertal av länets kommuner har aktualiserat, eller är inne i processen med att ta fram nya lokala miljömål och har då använt de regionala målen i sitt arbete. Sedan 2009 drivs ett nätverk för kommunernas miljöstrategier och miljö sakkunniga, "Miljömålnätet". Syftet är att hitta samverkansmöjligheter, sprida erfarenheter, knyta kontakter och ge information till miljömålsansvariga i kommunerna. Under 2014 har även Regionförbundet södra Småland genom kontaktpersoner för Klimatkommission Kronoberg samt regional Miljösamverkan Kronoberg-Blekinge deltagit. Nätverket har träffats två gånger under 2014. Nätverket utgör en arena för avstämning av utkast till och diskussion omkring förverkligandet av åtgärdsprogram för miljömålen och har även gett underlag till den nya regionala utvecklingsstrategin (RUS) som har tagits fram under 2014 av Regionförbundet.

Utveckling av regionalt åtgärdsprogram

Länsstyrelsen beslutade om Regionalt Åtgärdsprogram för miljömålen 2014-2020 i mars 2014. Åtgärdsprogrammet är indelat i tre temaområden: Klimat & Energi, Hälsa i Miljöarbetet och Det Hållbara Landskapet. Tillsammans täcker dessa in de miljömål som länet berörs av. Totalt innehåller åtgärdsprogrammet 118 åtgärder som riktar sig till ett drygt 30-tal aktörer/aktörsgrupper. Ambitionen är att åtgärdsprogrammet ska vara ett användbart verktyg på både regional och lokal nivå inom de allra flesta verksamheter.

För att förbättra möjligheterna att nå även generationsmålet har Länsstyrelsen påbörjat arbetet med att utveckla ett fjärde temaområde, Hållbar Konsumtion. Det är ett sätt att arbeta även med Miljö kvalitetsmålens generationsmål, vilket även den Regionala UtvecklingsStrategin, RUS:en, har tagit fasta på, genom det fokus på cirkulär ekonomi som har presenterats i förslaget. Temaområdet Hållbar Konsumtion fokuserar på samhällets möjligheter att använda produkter och tjänster med omsorg för att minska de miljömässiga, sociala och ekonomiska konsekvenserna av produkternas/tjänstens livscyklifaser. Temat avser att komplettera det befintliga åtgärdsprogrammet för att minska konsumtionens miljöpåverkan. För att nå fram till många och få engagemang för arbetet med hållbar konsumtion har Länsstyrelsen planerat ett seminarium med externa aktörer i början av 2015. Arbetet med temaområdet Hållbar Konsumtion och framtagning av åtgärder kommer att fortsätta under 2015.

För att få en bred regional uppslutning kring miljömålsarbetet och koppla det till länets åtgärdsprogram, bjuder Länsstyrelsen in intresserade parter för att teckna frivilliga avsiktsförklaringar, "Miljömålsloften". Löftena diskuterades vid särskilda frukostseminarier med inbjudna näringslivsrepresentanter. Under 2014 satsade Länsstyrelsen i Kronobergs län på att engagera näringslivet från skogs- och lantbrukssektorer i länet, de gröna näringarna, genom att lyfta fram det miljöarbete som går i linje med det regionala åtgärdsprogrammet men även för att höja deras ambitionsnivå och vidga miljöarbetet. I samband med Klimatkommissionens sista möte i december 2014 undertecknades Miljömålsloften av Naturskyddsföreningen, Sveaskog, LRF Sydost och Skogsstyrelsen. Sedan tidigare har Växjö Taxi, Stena Aluminium, Länstrafiken Kronoberg, HSB Sydost, Linnéuniversitetet och Landstinget kronoberg tecknat Klimatavtal. Arbetet kommer fortsätta under 2015 med att engagera flera företag, då också med fokus på konsumtion med anledning av det nya temaområdet i åtgärdsprogrammet.

Stöd till kommunerna i deras miljömålsarbete

Länsstyrelsen verkar också i andra sammanhang för att säkerställa att miljömålen finns med i planeringsarbetet på lokal och regional nivå. Kontinuerlig dialog inom de väletablerade nätverken med ansvariga för miljö-, klimat och energiarbetet på kommunerna är viktiga forum för att signalisera, lyfta fram, och utreda eventuella frågor som rör det kommunala arbetet med miljömålen och åtgärdsprogram. Länsstyrelsen granskar de kommunala översiktsplanerna, tillsynsplaner, miljöskydd och förslag till regionala strategiska planer. Under hösten 2014 har Länsstyrelsen t.ex. lämnat utförliga synpunkter på den nya regionala utvecklingsstrategin och länstransportplanen. Länsstyrelsen är även aktiv deltagare i ett lokalt nätverk för kemikalieanvändning, med målet att utöka perspektivet till hela länet. Eftersom det finns kopplingar mellan miljömålsarbetet, klimat- och energieffektivisering och även klimatanpassningsarbetet används olika nätverk för information. De etablerade nätverken utför en självklar och väl använd kanal för dialog mellan Länsstyrelsen, Regionförbundet södra Småland, Landstinget Kronoberg och kommunerna. Länsstyrelsen samordnar också uppföljningen av kommunernas miljömålsarbete genom Boverkets så kallade God-Bebyggd-Miljö-enkät, där länet sedan tre år tillbaka har lyckats få alla kommunerna i länet att lämna underlag.

Information om miljömåls- och åtgärdsarbetet

För att sprida de insatser som genomförs, lyfts regionala nyheter med miljömålsskoppling regelbundet fram i Länsstyrelsens allmänna nyhetsbrev som under 2014 kom ut digitalt tio gånger. Ett specifikt nyhetsbrev för Miljö & Klimat kom ut tre gånger under 2014. Det når ett brett spektrum av läsare, över 300 i och utanför länet. Nyheter om miljömål- och åtgärdsprogramarbetet men även resultat av olika miljöinsatser lyftes fram. Regionala miljömålsnyheter sprids även i sociala medier genom Länsstyrelsens twitterkonto för miljöarbete, @miljomål_1st_G, som når ut till över 200 följare.

Länsöverskridande samverkan

Länsstyrelsen deltar i det nationella nätverket för länsstyrelsernas miljömålssamordnare, RUS (Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet), där även Skogsstyrelsen ingår. RUS informerar regelbundet om projekt och verksamhetsutveckling inom miljömålsområdet. RUS fyller även en viktig funktion för att ta fram regionala data för alla län, så att informationen på miljömålsportalen är likartad mellan länen.

Länsstyrelsen i Kronoberg deltar också i miljömålsnätverk tillsammans med övriga län i södra Sverige. Nätverket används för erfarenhetsutbyte och inspiration. Båda nätverken träffades flera gånger under året, framförallt virtuellt via Lync och fysiskt i samband med andra nationella träffar.

Övriga samverkansinsatser

Under 2014 har två möten samarrangerats med Sustainable Småland och Regionförbund södra Småland i syfte att öka samverkan mellan näringslivet och offentlig sektor inom klimat- och energiområdet. Syftet har varit att samlas under parollen Europas grönaste region.

Länsstyrelserna i Kronoberg, Jönköping och Kalmar och Skogsstyrelsen har under 2014 tillsammans drivit en förstudie med syfte att skapa en modell för mer målgruppsanpassad och samlad information om kända natur- och kulturvärden till fastighetsägare. I arbetet har även Jordbruksverket, Lantmäteriet, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Världsnaturfonden, RUS (Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet), LRF, Egendomsmäklarna och Borgholms kommun deltagit. Syftet med modellen är bland annat att bidra till ökad miljömåluppfillnad genom att främja och stimulera till bevarande och utveckling av natur- och kulturvärden och samtidigt förenkla både för fastighetsägare och för myndigheter. Arbetet har väckt stort intresse, förstudien lyfter ett nytt perspektiv på informations-spridning med ett tydligt helhetsgrepp som förenklar samtidigt som det gör miljönytta. Arbetet med förstudien har även lett till bättre samarbete mellan de ingående parterna och större förståelse för varandras roller. Förstudien färdigställdes i början av 2014. Därefter påbörjades Fas 2 av projektet, vars syfte är att utveckla en modell för en mer målgruppsanpassad och samlad information om kända natur- och kulturvärden för bl.a. fastighetsägare och andra aktörer på landsbygden. Finansiering erhålls från flera aktörer, bl.a. Vinnova, utvecklingsmedel från länsstyrelserna, Skogsstyrelsen och Jordbruksverket. Fas 2 planeras bli klar i mitten av 2015, varpå Fas 3 kommer ta vid som syftar till att producera modellen och sätta den under 2016.

Integrering av miljömålen i Länsstyrelsens egen verksamhet

För att samordna Länsstyrelsens arbete med miljömål har en övergripande styrgrupp inrättats, det Interna miljömålsrådet, som består av enhetscheferna och länsrådet på Länsstyrelsen. Syftet är att förankra inriktningsbeslut, avrapportera miljöarbete och få in miljöarbete i verksamhetsplaneringen. I detta forum samordnas även frågor rörande energi-

och klimatstrategier samt klimatanpassning. Kopplat till rådet finns en arbetsgrupp, Miljömålsgruppen, som består av utsedda miljö kvalitetsmålansvariga med övergripande ansvar för respektive miljö kvalitetsmål.

Utöver det sker samordning och dialog inom Länsstyrelsens ordinarie verksamhet, t.ex. klimat och energi, granskning av kommunala översiktsplaner, tillsynsplan, miljöskydd och granskning av förslag till regionala strategiska planer. Ett exempel på resultat av intern samordning kring miljömålen är att landsbygdsenheten har organiserat en rad olika utbildningar inom landsbygdsprogrammet för lantbrukarna, som sparsam körning eller begränsning av utsläpp av övergödande ämnen till mark och vatten, som bidrar direkt till att uppnå regionala miljömål.

Resultaten så här långt

Uppföljning av miljömålsarbetets resultat genomförs årligen och redovisades på miljömålsportalen, www.miljomal.se, i november 2014. Vid två tillfällen har även indikatorer på miljömålsportalen uppdaterats med regionala data i enlighet med anvisningar från RUS.

Utvecklingen är positiv för Skyddande ozonskikt och Levande skogar, även om mer kan och måste göras.

Utvecklingen är neutral för Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Bara naturlig försurning, Ingen övergödning, Grundvatten av god kvalitet och God bebyggd miljö.

Utmaningen framöver är att komma tillrätta med utsläpp av klimatgaser. Vanor och beteenden måste också ändras när det gäller bilkörning och vedeldning. Positiva förändringar, som återhämtning från försurningen, skapar nya problem i ytvattentäkter genom humustillförsel. Intensifierat skogsbruk, tillsammans med otillräckliga anslag för skydd och skötsel, missgynnar den biologiska mångfalden. Vattenskyddsområden bör fastställas och uppdateras i betydligt högre takt än nu. Övergödningen, det vill säga näringsämnesläckage från enskilda avlopp och jordbruksmark, måste minska. Tillgängligheten till service, livs- och drivmedel, på landsbygden är dålig, men allt fler får efter hand tillgång till bredband.

Utvecklingen är oklar för Säker strålmiljö.

Utvecklingen är negativ för Giftfri miljö, Levande sjöar och vattendrag, Myllrande våtmarker, Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv.

Otillräckliga och i realiteten minskande anslag till sanering av förorenade områden sänkar takten i att omhänderta gamla miljösynder. Nya ämnen innebär okända risker för människors hälsa. Information om att solvanorna behöver ändras tycks inte nå fram. Våtmarker och limniska miljöer behöver restaureras. Betesdjuren, jordbruksmarken, de naturliga gräsmarkerna, slåtterängarna och variationen i landskapet minskar. Det saknas tillräckliga ekonomiska incitament för länets allt färre lantbrukare att bruka dessa marker. Sammantaget innebär detta att växt- och djurlivet utarmas.

Inga miljö kvalitetsmål bedöms kunna nås i Kronobergs län till år 2020. Två mål – Frisk luft och God bebyggd miljö – är dock nära att nås. Skärpt lagstiftning samt fler och effektivare styrmedel behövs för att komma längre i miljöarbetet. Framtagna åtgärder måste genomföras.

Lantbruk och landsbygd

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER) Avser verksamhet 60*	2014	2013	2012
Årsarbetskrafter män ¹⁾	8,99	8,53	8,81
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	16,27	20,32	21,70
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	18,13	20,23	21,67
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	24 651	28 375	27 525
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	19,87	22,78	22,34
Antal ärenden, inkomna och upprättade	9 387	14 610	14 349
Antal beslutade ärenden	9 454	14 768	14 468
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	5
Bidragsutbetalningar där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	4 429	3 549	643

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan. Uppgiften hämtas från tabell B.

Kommentarer till tabellen

Såväl antalet årsarbetskrafter som verksamhetskostnaderna inom lantbruk och landsbygd har minskat under 2014 jämfört med 2013. Detta beror främst på att det varit ett mellanår i väntan på ett nytt landsbygdsprogram för stödgivningen inom jordbrukarstöd och landsbygdsstöd. Även rådgivningsverksamheten har under året minskat och anpassats till ett läge där en större andel kompetensutveckling ska upphandlas i det nya landsbygdsprogrammet. För jordbrukarstöden var det inte möjligt att förlänga samtliga stödformer, t.ex. kulturmiljöstödet. För landsbygdsstöden har det bara varit ett fåtal ansökningar om stöd att hantera, arbetet med utbetalningar har däremot varit intensivt.

Stödhanteringen inom jordbrukarstöd och landsbygdsstöd samt djurskyddsverksamheten är organiserad tillsammans. Det har inneburit att vi kan ha fler djurskyddshandläggare, som under del av året arbetar med kontroller och slutbesiktningar inom stödverksamheten. Detta ökar kontinuitet, flexibilitet och effektivitet i stödverksamheten samtidigt som sårbarheten inom djurskyddet minskar. En nyckel till framgången inom stödverksamheten är att kunna disponera om personalresurser till olika delar av stödverksamheten när det krävs. Ett bra samarbete finns också med Jordbruksverket för ajourhållning av nya ortofoton som gör det möjligt med jämnare sysselsättning över året.

Antalet inkomna ärenden 2014 har minskat i omfattning jämfört med 2013. Främst beror det på att åtaganden för miljöersättningar var stängda för utökning och nysökning 2014. Dessutom ingick inte kulturmiljöstödet i de stöd som kunde förlängas 2013 och därmed har utbetalningsansökningarna minskat i motsvarande omfattning. Även antal upprättade ärenden har minskat 2014 beroende på att vi arbetade mycket med att få ned återkravsbalansen tidigare. Länsstyrelsen har inga ärenden äldre än två år.

Inom jordbrukarstöd och landsbygdsstöd är det Jordbruksverket som är utbetalande myndighet, medan Länsstyrelsen är beslutande. De utbetalningar som Länsstyrelsen gjort 2014 handlar om medfinansiering av bredbandsstöd, där vi betalar ut medel vi erhållit från PTS. Arbetet med att utbetala tidigare beviljade bredbandsprojekt har varit fortsatt intensivt 2014.

Andra väsentliga prestationer och resultat

Deltagande i utvecklingsgrupper

Vi jobbar med ständiga förbättringar i vardagen och tillsammans med centrala verk. Flera medarbetare är delaktiga i arbetsgrupper på Jordbruksverket som arbetar med att utveckla handläggningen och för framtagande av det nya landsbygdsprogrammet för 2014-2020.

Bland arbetsgrupper där Kronoberg har haft en särskilt viktig roll kan nämnas; utveckling och tester av nytt handläggarstöd för jordbrukarstöd och landsbygdsstöd, rutiner för utredning av ansökningar om jordbrukarstöd, utveckling av mobil lösning för arealkontroll/ajourhållning block/åtagandeplaner, nya kordinatsystemet Sweref samt utveckling av nya SAM internet. Inom landsbygdsstöden har vi deltagit i en grupp om nyckeltal för fördelning av pengar och inom jordbrukarstöden i en referensgrupp för helheten. Landsbygdsdirektören ingår i den nationella referensgruppen för landsbygdsdepartementet som representant för samtliga länsstyrelser. Deltagande i olika projekt innebär även att vi kan föra fram våra och våra kunders syn inom olika frågor och får en bra grund på Länsstyrelsen inför införandet av det nya programmet. Att förenkla för kunderna är något medarbetarna alltid för fram och som är av central betydelse.

Marknadsföring av landsbygdsprogrammets resultat

Länsstyrelsen har tillsammans med Hela Sverige ska leva och LRF Sydost genomfört en lokal landsbygds gala, Kugghjulsgalan, för att uppmärksamma och prisa lyckade satsningar där årets lantbruksföretag, lanthandlare och förening utsågs. Galan inramades också av föreläsningar och resultatspridning.

Marknadsföring av resultaten av länets landsbygdsprogram har också fortsatt, bl.a. genom utdelning av ett temanummer av landsbygdsenhetens skrift "Landsbygd i Kronoberg", artiklar om lyckade satsningar under den gångna programperioden varvat med statistik som visar på goda resultat.

Mat 2014

Projektet MAT 2014 genomfördes under tre dagar i september i närvaro av bland andra dåvarande landsbygdsminister Eskil Erlandsson och Mikael Damberg. Projektet, som är ett gemensamt treårigt initiativ av Växjö kommun, Länsstyrelsen, Landstinget och Regionförbundet södra Småland, bestod av en stor matmarknad och final i den nationella tävlingen unga EKO-kockar. Olika seminarier, som t.ex. Framtidsbygd, satte fokus på lokalproducerad mat, men även på det offentliga köket och LOU, mat och folkhälsa samt mat och klimat. För det samlade greppet har MAT 2014 uppmärksammats både regionalt och nationellt och ser nu efter projektets tredje år ut att bli ett årligt återkommande evenemang med mer och mer nationell prägel, och med en ambition att bli matens Almedalsvecka. Under 2014 har MAT genomförts utan finansiering från landsbygdsprogrammet. Arrangemanget uppmärksammar både lantbruk och livsmedelsförädling i och utanför länet. Växjö blev i slutet av året utnämnt till Matlandethuvudstad.

Matchmaking - mat

Som ett led i satsningarna på MAT genomfördes i maj en matchmaking för ett 60-tal producenter och uppköpare, där man fick möjlighet att skapa kontakt med varandra. Syftet var att ge fler lokala/regionala livsmedelsproducenter och förädlare möjlighet till nya perspektiv och affärskontakter. Inbjudan gick till producenter/förädlare som deltog i Matmarknaden 2013 och till uppköpare i form av restauranger, grossister, offentlig sektor och butiker. Under kvällen fick de i lugn och ro sitta ner med olika affärspartners och diskutera produkter, mängd, leverans, marknad, kontraktsform m.m.

Bredband och mobil kommunikation

Genom Länsstyrelsens arbetsmodell med strategiska samtal har flera av landsbygdsprogrammets delar synliggjorts och det har även resulterat i olika handlingsplaner och operativ verksamhet för utveckling av landsbygden. Under 2014 har landsbygdsenheten varit delaktiga i planering och genomförandet av strategiskt samtal om mobiltelefonitäckning.

För att sträva mot målen med landsbygdsprogrammet har deltagande skett på olika sätt i möten, styrgrupper, arbetsgrupper eller prioriteringsgrupper för att främja digitaliseringen i länet: Digital agenda, Länssamverkan bredband och Bredbandsstrategi.

Unga för landsbygden

I samarbete med ett stort antal organisationer togs, tillsammans med landshövdingen, under 2014 ett initiativ att bilda en arbetsgrupp med unga människor på landsbygden. Syftet är att tillsammans skapa bättre förutsättningar för inflyttning, återflyttning, sysselsättning, rekreation och attraktivitet på landsbygden för ungdomar och unga vuxna. För att visa på den stora bredden i projektet nämns här några exempel på samarbetsorganisationer; Scoutförbundet, Jägarförbundet, Smålandsidrotten, LRF, Södra och Naturbruksgymnasierna. I oktober genomfördes ett strategiskt samtal på detta tema där ett 60-tal personer deltog. Projektet fortsätter under 2015.

Förebygga rovdjursangrepp

Ett särskilt arbete har också skett att på olika sätt skydda får mot angrepp av rovdjur. De senaste årens vargangrepp på fårbesättningar i länet har gjort stödet för rovdjursavvisande stängsel allt mer efterfrågat. Under 2014 har Länsstyrelsen till fem sökande beviljat stöd på 50 kr metern för ca 6 km, detta för att stängsla in elva jordbruksblock. Den av Länsstyrelsen beställda sms-tjänsten, som i mobilen varnar fårägare om att vargobservationer har kvalitets-säkrats i närområdet, har också kommit i bruk. Vidare har Länsstyrelsen under 2014 upphandlat en rådgivning som ska vara obligatorisk för alla som beviljas stöd för rovdjursavvisande stängsel.

Rådgivningens betydelse för att nå landsbygdsprogrammets mål

Rådgivningsverksamheten, som är projektfinansierad via landsbygdsprogrammet, har även 2014 varit uppskattad och är ett strategiskt viktigt instrument i Länsstyrelsens arbete med att främja länets utveckling. Dels bidrar Länsstyrelsen med kompetens genom utbildning och rådgivning där marknadsaktörer uteblir, ofta i samarbete med olika organisationer och myndigheter. Dels tillhandahåller Länsstyrelsen, genom upphandling inom ramen för rådgivningsprojekten, viktig kompetens för utveckling av landsbygden inom landsbygdsprogrammets olika områden. Under 2014 har Länsstyrelsen i stort avvecklat den egna rådgivningsverksamheten till förmån för upphandlad, då nästa programperiod ser annorlunda ut. Därför har Länsstyrelsen också förstärkt kunskaperna om upphandling. Förutom att verka för genomförandet av landsbygdsstödens tre axlar, är rådgivningen även aktiv i information och utbildning för genomförandet av miljöersättningar samt miljömålen. Under 2014 har rådgivning och aktiviteter bl.a. skett inom Kronobergskött, vildsvinsförvaltning, lammingskurs, bygga hemsidor, odla trädgårdsprodukter miljövänligt, grundkurs i Greppa Näringen, vårupptakt Biodlarna, beskärning och ympning av ängsfruktträd, upphandlingsseminarium – mat, solen som energikälla, förmedlingskalvar – hälsa, hamling, markfrågor vid bredbandsbyggande, nötköttresa Tyskland, färresa till Kalmar och Öland, lokalproducerad mat, frukt i Urshult, uthållig antibiotikaanvändning, info om alternativ landsbygdsbank samt sparsam körning.

Jordförvärvsärenden och behörighetsutbildning för bekämpningsmedel

Utöver stödverksamheten bör nämnas att 111 jordförvärvsärenden handlagts och beslutats. Behörighetsutbildningar för bekämpningsmedel har genomförts, varav en grundutbildning i samverkan med länets Naturbruksgymnasium med 20 deltagare och två repetitionsutbildningar med totalt 67 deltagare.

Indikatorer

Areella näringar, landsbygd och livsmedel utgiftsområde 23¹⁾

Sysselsättning	2014	2013	2012	2011	2010
Andel kvinnor sysselsatta utanför tätort (på landsbygden) (dagbefolkning) (%)		3	3	3	3
Andel män sysselsatta utanför tätort (på landsbygden) (dagbefolkning) (%)		6	6	5	6
Andel sysselsatta utanför tätort (på landsbygden) (dagbefolkning) (%)		9	9	8	8
Nyföretagande	2014	2013	2012	2011	2010
Andel nystartade företag av kvinnor utanför tätort (på landsbygden) (%)		13,8	15,9	17,4	14,1
Andel nystartade företag av män utanför tätort (på landsbygden) (%)		27,2	29,2	31,6	30,7
Andel nystartade företag utanför tätort (på landsbygden) (%)		41,0	45,1	48,9	44,7

¹⁾ Se avsnitt Resultatredovisning, avsnitt indikatorer

Källa: Statistiska centralbyrån

Kommentar kring ovanstående indikatorer

Sysselsättning

Mellan 2012 och 2013 minskade sysselsättningen totalt sett i länet med 0,2 procent, medan sysselsättningen i riket som helhet ökade med 0,9 procent. Antalet sysselsatta män minskade mer än antalet sysselsatta kvinnor, vilket hänger samman med att den mansdominerade tillverkningsindustrin minskade, medan kvinnodominerade sektorer förhöll sig i stort sett oförändrade sysselsättningsmässigt. Genom att tillverkningsindustrin fortfarande spelar en stor roll ur sysselsättningssynpunkt, är länets arbetsmarknad förhållandevis konjunkturkänslig. Landsbygdens andel av sysselsättningen i länet var oförändrad 2013 jämfört med 2012 och ligger i stort sett på rikets nivå både för män och för kvinnor.

Landsbygdsprogrammets företagsstöd och projektstöd liksom stödet till kommersiell service och satsningar på fiberutbyggnad bidrar till att sysselsättningsutvecklingen på landsbygden procentuellt kan hålla jämna steg med utvecklingen i tätorterna.

Nyföretagande

Drygt 40 procent av nyföretagandet i Kronobergs län sker på landsbygden, vilket kan jämföras med siffran för riket som är 25 procent. Endast några få län har en högre andel än Kronoberg. En minskning av landsbygdens andel av nyföretagandet har skett de senaste åren. Som tidigare utgör kvinnornas andel av nyföretagandet på landsbygden cirka en tredjedel, vilket är något lägre än i riket som helhet.

Medvetna satsningar på kvinnors företagande innebär förhoppningsvis att skillnaderna mellan könen när det gäller nyföretagande efter hand minskar. Länets genomförandestrategi för det förra landsbygdsprogrammet hade generellt lägre takbelopp än i de flesta andra län. Avsikten med detta var att medlen inte skulle användas till några få stora investeringar utan att pengarna istället skulle komma många små företag till del och att kvinnors företag dämed skulle kunna få en större andel. Detta gjorde att pengarna räckte längre och kunde stötta både kvinnor och män. Även inom länets kompetensutvecklingsprojekt i landsbygdsprogrammet har satsningar gjorts på olika former av företagande för kvinnor, till exempel inom sektorn lokal mat.

Återrapportering regleringsbrev

RB 9. Länsstyrelserna ska på ett kostnadseffektivt och för företagen enkelt sätt samt med minimerad risk för sanktioner genomföra uppgifterna som åligger dem ifråga om direktstöd till lantbruket och stöd till landsbygdsåtgärder enligt förordningarna (2004:760) om EG:s direktstöd för jordbrukare m.m. och (2007:481) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder. Länsstyrelserna ska, tillsammans med Jordbruksverket, säkerställa att direktstöd till lantbruket och stöd till landsbygdsutveckling i så hög utsträckning som möjligt betalas ut så tidigt som regelverket tillåter samt säkerställa att kraven i utbetalningsplanen följs samtidigt som risken för finansiell korrigering förebyggs och minimeras.

Länsstyrelserna ska följa Jordbruksverkets styrning över stödprocessen avseende administrationen av jordbruks- och landsbygdsstöd. Länsstyrelserna ska löpande rapportera handlägnings- och kontrolläge till Jordbruksverket enligt av verket fastställd rapportplan, samt bistå Jordbruksverket i att under stödet uppnå en bättre uppföljning av handlägnings- och kontrolläge av ovan nämnda stöd. Länsstyrelserna ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att följa uppdraget samt hur stor andel av stöd och ersättningar som betalats ut vid de tillfällen som anges i den gemensamma utbetalningsplanen.

Länsstyrelserna ska bistå Jordbruksverket i arbetet med att uppfylla ackrediteringsvillkoren för hanteringen av stöd.

Stödutbetalningar – resultat

2014 är det bästa året hittills när det gäller att så många brukare som möjligt ska få sina jordbrukarstöd vid det första möjliga utbetalningstillfället.

Det nationella målet för utbetalning av gårdsstödet den 1 december var satt till 95 %.

I Kronobergs län ansökte 2 251 brukare om gårdsstöd 2014, av dessa ansökningar avskrevs eller avvisades 40 styck av olika anledningar. Av de kvarvarande 2 211 fick 2 203 brukare sin utbetalning vid det tidigaste utbetalningstillfället den 1 december, vilket motsvarar 99,6 % av brukarna. Utbetalningen uppgick till 135,5 miljoner kronor. Endast åtta brukare fick vänta på sin utbetalning till det andra utbetalningstillfället den 29 december, beroende på att det skulle genomföras efterkontroller på dessa. Därmed fick samtliga sökanden i Kronobergs län sitt gårdsstöd under 2014.

Det nationella målet var att nå 90 % av brukarna vid del- och slututbetalning av miljöersättningar och kompensationsbidrag. I Kronobergs län inkom 5 197 ansökningar om utbetalning av kompensationsbidrag och miljöersättningar. Av dessa avvisades eller avskrevs 90 stycken av olika anledningar, kvarstod gjorde 5 107 ansökningar. Vid den delutbetalning som gjordes i oktober beslutades 5 007 av dessa, 4 524 bifölls och 483 ansökningar avslogs. Utbetalningen uppgick till 70,1 miljoner kronor. I Kronobergs län omfattade delutbetalning 98 % av ansökningarna. De som inte ingick i utbetalningen var de som hade utbetalningar som låg under 1 000 kronor eller hade stora avvikelser vid administrativ kontroll eller fältkontroll. Slututbetalningen i december omfattade 4 749 brukare, 338 ansökningar avslogs. Utbetalningen uppgick till 25,7 miljoner kronor. Det nationella målet överträffades stort.

Totalt har Länsstyrelsen under året fattat beslut om 233,3 miljoner kronor i jordbrukarstöd som utbetalas 2014 för stödet 2014 eller tidigare.

Jordbrukarstöd	Utbetalt 2014, tkr	Utbetalt 2013, tkr
Gårdsstöd	136 275	132 220
Miljöersättningar	63 069	69 060
Kompensationsbidrag, (LFA)	33 306	33 071
Stöd till kvalitetscertifiering	605	630
Totalt	233 255	234 981

Inom landsbygdsstöden har beslut om utbetalning fattats om totalt 78,9 miljoner kronor som under 2014 utbetalats till landsbygdsutvecklingsåtgärder. Utbetalningarna av projektstöd och Leader har ökat kraftigt, men även för företagsstöd är ökningen stor. Arbetet med

utbetalningar av landsbygdsstöd är omfattande mot slutet av programperioden, då olika projekt och investeringar succesivt blir klara.

Landsbygdsstöd	Utbetalt 2014, tkr	Utbetalt 2013, tkr
Företagsstöd	25 954	21 385
Projektstöd	26 996	12 816
Leader	21 268	11 719
Miljöinvesteringar	4 731	5 191
Totalt	78 949	51 111

Förenkla för företagen

För att förenkla för företagarna när det gäller frågor kring jordbrukarstöden, ingår Länsstyrelsen i ett flertal aktiviteter i samarbete med Jordbruksverket och övriga länsstyrelser i landet. 2014 har projektet En Väg in startats upp, vilket innebär att vi har en gemensam telefonservice med Jordbruksverket och övriga länsstyrelser. Inom projektet har länsstyrelserna i Kalmar, Kronoberg, Jönköping och Östergötlands län byggt upp ett utökat samarbete inom projektet genom att vi tar varandras telefontider vid t.ex. möten. De som ringer hamnar då i ett län som kan se deras handlingar och företagsuppgifter i datasystemen, vilket man bara kan göra för sina egna grannlän. Därmed har vi möjlighet att svara på frågor som gäller det specifika företaget och inte enbart frågor av generell karaktär. E-handläggningen infördes 2013 och sökanden har under 2014 haft fortsatt tillgång till all kommunikering, alla beslut och övriga handlingar som lagras på Mina sidor.

Via vårt informationsblad Landsbygd i Kronoberg har vi informerat om vilken hjälp lantbrukarna kan få av Länsstyrelsen främst i samband med ansökningsförfarandet inför SAM 2014. I samband med ansökningsperioden har vi anordnat något som vi kallar ”Support på plats”. Sökandena kan då boka en tid hos oss för lån av dator och kan då även få support från en handläggare med att fylla i sin ansökan. Under ansökningsperioden noterades 179 besök, vilket motsvarar 8 % av stödsökarna.

Inom fältkontrollerna har arbetet med att även muntligt sammanfatta kontrollresultatet fortsatt under 2014, vilket kan vara en bidragande orsak till få erinringar mot kontrollresultaten. Bemötande är för övrigt ett område som vi fortsatt arbetar med, i enlighet med länsstyrelsernas och Jordbruksverkets förenklingsarbete inom Förenkla på riktigt. Fältkontrollanternas har vidareutbildats tillsammans med djurskyddshandläggarna under 2014 enligt metoden Motiverande samtal. Även området samordnade kontroller har fortsatt att utvecklas. Kontroller av djur och tvärvillkor sker till stor del av djurskyddshandläggare och har kombinerats med djurskyddskontroller och i viss mån med foder och livsmedelskontroller. Detta ger höjd effektivitet och är till gagn för lantbrukarna som då utsätts för färre kontrollbesök från myndigheten. Föranmälan av kontrollbesök har skett enligt de mer brukarvänliga tidsgränser som Jordbruksverket under 2014 tagit fram.

Inom landsbygdsstöden är det ett ständigt pågående arbete med att förenkla för företag. Arbetet med en god serviceanda med snabba och rätta svar har fortsatt under 2014. Inför utbetalningar erbjuder vi alla som vill en genomgång av ärendet kring vilka krav som ställs i samband med redovisningen. Vid ansökningar om utbetalning av projektstöd har vi i princip träffat de flesta för personlig genomgång.

Kostnadseffektivt och säker hantering av stöd - ackrediteringsvillkor

Kostnader mäts ständigt i strävan att vara bland de mest kostnadseffektiva länen. Under 2014 har vi ytterligare förstärkt personalresurserna som handlägger landsbygdsstöden för att klara att handlägga ansökningar om utbetalning i tid. Resurser har delvis kunnat omfördelas från jordbrukarstöden, där arbetet varit mindre omfattande under 2014. Vi har även jobbat

mycket med internutbildning genom att vi har haft genomgångar på våra möten om svårare ärenden och nya stödformer som kommer att införas 2015.

Inför starten av året genomfördes en riskanalys där vi genomlyste vilka risker vi såg för att vi inte skulle nå våra mål för jordbrukarstöden och landsbygdsstöden. Riskerna dokumenterades och handlingsplaner togs fram. Analysen har sedan följts upp och uppdaterats regelbundet under året. I samband med detta upprättar verksamheten också en arbetsbeskrivning, personalplan med bemanning och ansvarsområde. Inom landsbygdsstöden går vi även varje år igenom och uppdaterar våra processscheman.

Inom jordbrukarstöden arbetar vi med e-handläggning/arkivering av samtliga handlingar, vilket medför att vi alltid har tillgång till de handlingar som vi behöver, säkerheten och effektiviteten har ökats eftersom handlingar inte kommer bort och vi slipper avbrott i arbetet för att hämta eller leta efter handlingar. En ytterligare fördel som underlättar för de sökande är att de hela tiden kan följa sina ärenden via Mina sidor på Jordbruksverket.

För genomförandet av landsbygdsprogrammet har Länsstyrelsen en hög kompetens och en väl anpassad arbetsorganisation. Efter ett antal revisioner inom landsbygdsstöden under åren, där Länsstyrelsen har granskats av ESV, EU:s revisionsrätt, Jordbruksverkets granskningsenhet och Jordbruksverkets Projekt ACKE, gör Länsstyrelsen tolkningen att verksamheten fungerar bra men ständigt behöver utvecklas utifrån nya och utökade krav. Länsstyrelsen vill, med hänvisning till nämnda revisioner, påtala svårigheten i att på ett kostnadseffektivt och för företagen enkelt sätt samtidigt även försöka att minimera risken för sanktioner eller återkrav i fråga om landsbygdsstöd.

Genom att ta tillvara på olika revisionsresultat har rutinerna fortsatt utvecklats inom såväl jordbrukarstöd som landsbygdsstöd. Ständig utbildning av handläggare där handläggningskontroller är en del av processen för en säker hantering. Länsstyrelsen har även fortsatt att bevaka att de åtgärder som vidtogs utifrån ACKE följs för att uppfylla ackrediteringsvillkoren för hanteringen av stöd. Länsstyrelsen var för övrigt bland de godkända länsstyrelserna med avseende på denna revision.

Styrning via Jordbrukarstöd-SUSS

SUSS står för styr- och uppföljningssystem i samverkan. Såväl handläggning, åtagandepplaner, fältkontroller, blockarbete och återkravsarbete har skett på ett framgångsrikt sätt 2014. Länsstyrelsen har fortlöpande rapporterat och kommenterat delmål och slutmål i den tidsplan som Jordbruksverket levererat i SUSS. I många fall har vi överträffat de mål som satts, vilket resulterat i utmärkta resultat i form av utbetalningar.

Länsstyrelsen har handlagt 2 391 SAM-ansökningar omfattande 5 162 ansökningar om utbetalning av kompensationsbidrag och miljöersättningar och 2 251 ansökningar om gårdsstöd. Därtill har tillhörande ansökningar om åtagande och överlåtelse handlagts.

Under 2014 har 248 återkrav avslutats via avdrag eller inbetalning till ett sammanlagt belopp av 1,5 miljoner kronor. Därutöver har 449 återkravsutredningar gjorts som resulterat i underposter, under 850 kr. Samtliga återkravsutredningar med grund i handläggningen är hanterade och avslutade. Återkravsarbetet efter fältkontrollerna påbörjades under hösten och flertalet var vid årsskiftet utredda. För de administrativa kontrollerna påbörjades utredningsarbetet i december och kommer att slutföras under början av 2015. De 18 överklagningsärenden som inkom 2014 gällde främst återkrav, men även beslut om utbetalningar och tvärvillkorsavdrag. Vid årsskiftet fanns sex ärenden i balans, samtliga inkomna under slutet av året.

Under 2014 begränsades möjligheterna att nysöka och utöka åtaganden för miljöersättningar. Detta har inneburit att antalet åtagandepplaner under året varit avsevärt färre än tidigare. Åtagandepplaner har upprättats för endast 19 block. Slutbesiktningar efter restaureringar av betesmarker inom utvald miljö har genomförts för sju företag med sammanlagt nio block.

Fältkontrollverksamheten har utförts på ett framgångsrikt sätt även 2014 i vårt småbrutna landskap med omväxlande åker och betesmark, fjärranalys är inte möjlig att använda. Slutmålet om att en viss andel av kontrollföretagen ska ha nått högsta status vid en viss tidpunkt har uppfyllts i alla stödformer. Kontrollfrekvensen i gårdsstödet har varit 5,5 %. Totalt har 125 arealföretag kontrollerats med sammantaget cirka 3 550 skiften. Därutöver har 103 djurföretag kontrollerats och 24 fullständiga tvärvillkorskontroller genomförts. Vi har medverkat i förberedelserna och även genomfört en regional kurs angående arealkontroller tillsammans med länsstyrelserna i Jönköping, Kalmar och Östergötlands län.

I den ordinarie ajourhållningen av blockdatabasen har cirka 2 500 block redigerats under säsongen. Ytterligare ett stort antal block har redigerats i det samarbete runt ajourhållning efter nya ortofoton som Jordbruksverket och Länsstyrelsen i Kronoberg har vintertid. Under året har ett nytt projekt som heter Block 2015 startats upp, där Länsstyrelsen deltagit mycket aktivt. Anledningen till projektet är att, i samband med reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken, blockdatabasen måste uppdateras för att uppfylla kommissionens krav. Framförallt påverkar det betesmarkerna, så därför har i projektet Block 2015 cirka 900 s.k. miljöblock gått igenom i Kronobergs län.

Styrning via Landsbygdsstöd-SUSS

SUSS står för styr- och uppföljningssystem i samverkan. Länsstyrelsen har fortlöpande rapporterat och kommenterat de siffror som uppföljningen gett och som Jordbruksverket levererat. Inom landsbygdsstöden har utöver ansökningar och utbetalningar handlagts återkrav. Återkravshanteringen omfattar ganska få ärenden och under 2014 har fem ärenden hittills lett till återkrav om sammanlagt ca 145 tkr.

Handläggningen av ansökningar om stöd och utbetalningar når ännu inte helt de ambitiösa mål som satts i LB-SUSS. Målet för ansökningar är att 90 % av ärendena ska handläggas till beslut inom 4 månader, 120 dagar. Antalet nya ansökningar har varit litet 2014, eftersom de flesta stödformer varit stängda, mest har det handlat om omprövningar av äldre ärenden. För utbetalningar är målet att 90 % av ärendena ska hanteras inom tre månader, 90 dagar. För samtliga typer av utbetalningsärenden ingår också Jordbruksverkets tid på cirka en månad att hantera utbetalningen. Länsstyrelsen redovisar sina resultat gällande LB-SUSS och handläggningstider i RB 11.

RB 10. Länsstyrelserna ska även vara regeringen och centrala myndigheter behjälpliga i att införa ett nytt landsbygdsprogram för perioden 2014–2020 samt fortsätta de regionala förberedelserna för det kommande landsbygdsprogrammet. Länsstyrelserna ska kortfattat redovisa på vilket sätt de arbetat med att införa landsbygdsprogrammet för perioden 2014–2020.

Länsstyrelsen följer regeringens och Jordbruksverkets plan för införandet av landsbygdsprogrammet och fiskeriprogrammet 2014–2020, så att programmets olika delar ska finnas tillgängliga i länet efter hand som de öppnar enligt den nationella planen. Länsstyrelsen har också verkat för att tillräcklig information om öppnandet av programmet har getts till dess målgrupper via hemsida, partnerskap, nyhetsbrev m.m. Under hösten 2014 påbörjades planeringen av ett antal informationsträffar riktade till brukarna, som ska genomföras våren 2015, för att informera om de nya stödformer som kommer att införas. Konsulterna kommer dessförinnan att få särskild information.

Regionala urvalskriterier tas fram i berörda åtgärder i en handlingsplan. Länsstyrelsen prioriterar arbetet med handlingsplanen och har tillsatt en styrgrupp och en skrivargrupp för detta ändamål. En tjänsteman har avdelats till att mer eller mindre på heltid ägna sig åt arbetet med handlingsplanen för det nya programmet. Arbetet med handlingsplanen har under året skett i samverkan med det regionala partnerskapet genom möten med workshops och remiss för att följa upp SWOT:en och få en bred förankring i länet. I detta arbete har även andra enheter på Länsstyrelsen beretts möjlighet att delta utifrån deras olika expert-

områden. Tät samverkan med andra län har även skett, på ett övergripande plan, genom att landsbygdsdirektören ingår i LD21-nätverket men också i den nationella referensgruppen för landsbygdsprogrammet vid Landsbygdsdepartementet. Här pågår ett ständigt arbete med det nya landsbygds- och fiskeriprogrammet och här har även den nationella partneröverenskommelsen diskuterats. Tät samverkan sker också på ett mer regionalt plan med länsstyrelserna i Blekinge, Jönköping, Kalmar och Östergötland. Tåta kontakter och samverkan med Jordbruksverket har under året genomförts via olika mötesforum.

Ett flertal remisser från Jordbruksverket har besvarats bl.a. rörande regelverken kring stöden i det nya landsbygdsprogrammet och direktstöden samt administrationen av desamma. Synpunkter har lämnats i remiss på Landsbygdsdepartementets förslag till Gårdsstöd 2015-2020.

Ambassadörer har utsetts inom landsbygdsstöd och jordbrukarstöd för att arbeta med att informera i den egna organisationen om vad som är på gång inom det nya landsbygdsprogrammet. Superanvändare har också utsetts, som kommer att få utbildning av Jordbruksverket och de ska därefter utbilda sina medarbetare inom nya övergripande regelverk, stödregler och IT-stöd m.m. Under 2014 har medarbetare inom handläggning av såväl jordbrukarstöd som landsbygdsstöd involverats i olika arbetsgrupper på Jordbruksverket. Detta för att jobba med utveckling av handläggarstödet, nytt kordinatsystem Sweref, SAM-internet samt nyckeltal för fördelning av pengar inom landsbygdsprogrammet. Inom kontroll arbetar en person i en grupp som testar rutiner för handläggarstödet och en annan person är med och utvecklar ny mobil lösning för kontroll, ajourhållning block och åtagandeplaner. Deltagande i olika projekt innebär även att vi kan föra fram våra och våra kunders syn inom olika frågor och får en bra grund på Länsstyrelsen inför införandet av det nya programmet. Att förenkla för kunderna är något medarbetarna alltid för fram och som är av central betydelse.

RB 11. Länsstyrelserna får för uppdragets genomförande disponera anvisade medel från utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygds och livsmedel, anslagen 1:18 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur och 1:19 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur, vilka regleras i Jordbruksverkets regleringsbrev för budgetåret 2014.

Länsstyrelserna ska redovisa följande avseende Landsbygdsprogram för Sverige åren 2007-2013:

- Handläggningstiderna för ansökningar om utbetalningar samt hur länsstyrelsen arbetar för att minska handläggningstiderna och*
- vilka åtgärder som har låg anslutning i länet och översiktligt analysera orsakerna till detta samt redovisa i vilken omfattning de relevanta resultatmål och omfattningsmål som finns fastställda i programmet är uppnådda vid utgången av 2014*

Länsstyrelserna ska redovisa följande avseende landsbygdsprogrammet för perioden 2014-2020:

- Vilka åtgärder som har vidtagits för att informera om det nya programmet och*
- Vilka åtgärder som har kommit igång under året.*

Landsbygdsprogrammet 2007-2013, handläggningstider och åtgärder

Länsstyrelsen har under 2014 tillförts TA-medel för att hantera landsbygdsprogrammet och finansiera den ökande arbetsvolymen inom främst landsbygdsstöd. Länsstyrelsen har under året förstärkt arbetet med mer resurser för handläggning av främst utbetalningar. Detta för att säkerställa att landsbygdsstödet betalas ut snabbt och säkert.

Målet för ansökningar är att 90 % av ärendena ska handläggas till beslut inom 4 månader, 120 dagar. För utbetalningar är det nationella målet att 90 % av ärendena ska hanteras inom 3 månader, 90 dagar. Det är en stor hjälp att kontinuerligt kunna följa hur handläggningen ligger till via den av Jordbruksverket framtagna LB-SUSS-statistiken.

Handläggningstiderna för Kronobergs län har enligt LB-SUSS-mätningarna under åren sett ut enligt följande:

		Mål (dgr)		Utfall måluppfyllelse %		
VÅS-KOD	Beskrivning	2014	2014	2013	2012	2011
602	Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder 120 ¹⁾	120	25	39	37	29
	varav företagsstöd 120 ¹⁾	120	40	47	33	18
	varav projektstöd/PROKUL/EGENKUL 120 ¹⁾	120	21	22	19	37
	varav PROLAG 120 ¹⁾	120	0	16	35	48
	varav miljöinvesteringar 120 ¹⁾	120	78	54	57	28
602	Utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder 90 ¹⁾	90	64	66	51	38
	varav företagsstöd 90 ¹⁾	90	74	72	48	15
	varav projektstöd/PROKUL/EGENKUL 90 ¹⁾	90	79	63	61	45
	varav PROLAG 90 ¹⁾	90	44	46	39	50
	varav miljöinvesteringar 90 ¹⁾	90	60	81	65	62

Källa: Dawa

Även om utfallet inte skiljer sig så mycket mellan 2013 och 2014 i tabellen här ovan, kan vi notera att 2013 gjordes 312 utbetalningar av stöd, medan 2014 hade antalet utbetalningar ökat till 349 stycken. Detta är en ökning med 37 utbetalningar utan att tappa fart. Enda åtgärden där handläggningstiden ökat på allvar är miljöinvesteringar. Förklaringen ligger i att ärendetypen förändrats från att huvudsakligen handlat om enkla ärenden som överloppsbyggnader och trädgårdsgårdar till att ett antal våtmarker blivit klara, vilka är betydligt mer krävande både ur handläggnings- och besiktningshänseende.

Totalt antal beslut om ansökningar och utbetalningar 2007-2014

År	Ansökningar	Utbetalningar	Antal ärenden
2007	66	7	73
2008	177	104	281
2009	315	231	546
2010	244	154	398
2011	190	272	462
2012	215	305	520
2013	310	312	622
2014	8	349	349

Källa: Dawa

Länsstyrelserna har enats om sättet att redovisa inom LB-SUSS, även om det har vissa brister. För ansökningar ingår inte enbart första beslut för ärendet i statistiken ovan, utan om en ansökan omprövas under året, lägger systemet tyvärr till hela det ärendets totala handläggningstid. För samtliga typer av utbetalningar är Jordbruksverkets handläggningstid om cirka en månad inkluderad. Målet är satt ur kundperspektiv och oberoende av hur kompletta ärendena är när de kommer in. Handläggningstiden för samtliga typer av utbetalningar skiljer sig inte så stort mellan 2013 och 2014 men antalet har ökat markant, inte minst med tanke på att ett antal paraplyprojekt inom Leader innehåller ytterligare ett stort antal underprojekt.

Länsstyrelsen har fortsatt arbetet för att närma sig tre månader för ansökan om utbetalning i samklang med målen inom LB-SUSS. För utbetalningar av olika typer når Länsstyrelsen i genomsnitt målet för 64 % av ärendena. Det ligger på samma nivå som 2013 men bygger på ett större antal ärenden.

För att korta handläggningstiderna har dels bemanningen ökat något, samtidigt som täta uppföljningar av handläggningsläget gjort handläggarna mer observanta på var extra insatser behövs. Här har också gemensamma möten och uppföljning av ärenden var tredje vecka en betydelsefull del i planeringen och hur resurserna fördelas. Länsstyrelsen har också tillämpat tydlig kompletteringstid för sökanden. Inom Leader träffar Länsstyrelsens tjänstemän kontinuerligt Leaderområdenas handläggare, vilket gagnat samarbetet och handläggningstiden.

Att antalet utbetalningar inte har ökat mer beror främst på att andelen komplicerade Leader- och bredbandsutbetalningar har ökat kraftigt. Erfarenheterna från ACKE-revisionen, och andra revisioner, har ökat handläggningstiden för alla ärenden.

Omfattningsmål och nyttjandegrad för landsbygdsprogrammet 2007-2013

Nyttjandegraden har varit hög för i stort sett alla åtgärder. Länsstyrelsen har i flera fall, som modernisering av jordbruket och service/service-bredband, legat långt över de satta omfattningsmålen vid utgången av 2014. Genom avrop har budgeten i vissa åtgärder stärkts långt över den ursprungliga budgeten. Avropen har bl.a. lett till att betydligt fler hushåll får tillgång till bredband och betydande investeringar i lantbruket som har stärkt branschens konkurrenskraft och landsbygdens utveckling.

Viss omfördelning har emellertid skett sedan programstart jämfört med de ursprungliga budgeterna. Bland annat har omfördelning skett från åtgärderna Startstöd (112) och Högre värden för jord- och skogsbruksprodukter (123) till Modernisering av jordbruksföretag (121) för att möta investeringsbehovet i lantbruket. Åtgärden (322) Förnyelse av byarna har till viss del omfördelats till Grundläggande service (321) för att möta behovet av medel för bredbandsprojekt. Flera nya åtgärder har tillkommit sedan programstart och i vissa fall också nya medel.

Länsstyrelsen har med hjälp av avrop och extra medel under programperioden beslutat drygt 140 miljoner kronor i axel 1 mot en ursprunglig budget på 122 miljoner kronor. I axel 2 är det osäkert hur mycket den ursprungliga budgeten var, men Länsstyrelsen har ändå beslutat nästan 33 miljoner kronor under programperioden. I axel 3 har Länsstyrelsen beslutat 110 miljoner kronor under programperioden mot ursprunglig budget på 64 miljoner kronor. Den stora ökningen i axel 3 beror främst på ett framgångsrikt arbete med bredbandsansökningar som resulterat i över 40 miljoner kronor i avrop och extra medel under programperioden.

Trots att Länsstyrelsen fick lämna tillbaka en del medel i utvald miljö, där anslutningen var lägre, och en del moduleringsåtgärder, får avslutningen på perioden ses som mycket lyckosam. Handläggarnas målmedvetna arbete resulterade i att det flesta åtgärderna var fullt utnyttjade när Jordbruksverket i princip stängde programmet hösten 2013, vilket gjorde att ytterligare medel framgångsrikt kunde avropas så länge den möjligheten fanns.

Under 2014 återöppnades det gamla landsbygdsprogrammet inom åtgärderna startstöd och rovdjursavvisande stängsel med återvunna medel. Under 2014 beviljades två ansökningar startstöd respektive fem ansökningar om rovdjursstängsel, ett företagsstöd avsågs.

Landsbygdsprogrammet 2014-2020

Länsstyrelsen följer regeringens och Jordbruksverkets plan för införandet av Landsbygdsprogrammet 2014-2020, så att programmets olika delar ska finnas tillgängliga i länet efter hand som de öppnar enligt den nationella planen. Regionala urvalskriterier tas fram i

berörda åtgärder i en handlingsplan. Vårt samverkans- och förankringsarbete redovisas i RB10.

Länsstyrelsen marknadsför landsbygdsprogrammet genom den egna informationsskriften Landsbygd i Kronoberg, med cirka 3 000 tryckta exemplar och en nätupplaga. Artiklarna i nyhetsbladet väljs bland annat utifrån syftet att informera om det nya landsbygdsprogrammet. Även partnerskapet för landsbygdsprogrammet har haft en marknadsförande roll och informerats om programmet.

Ansökan för stöd till investeringar i jordbruksföretag har öppnat med början under september 2014. Stödet är fokuserat på jordbrukets konkurrenskraft och begränsas till om-, till- och nybyggnad av djurstallar, under förutsättning att djurantalet ökar. Under 2014 var bredbandsstödet det enda projektstöd som kunde sökas. Bredbandsstödet ska bidra till utökad informations- och kommunikationsteknik av bra kvalitet på landsbygden. Möjligheten att söka stöd till investeringar i bredband öppnade under september 2014. De som söker dessa stöd under 2014 påbörjar investeringen på egen risk, eftersom det inte finns några beslut. Beslut om stöd kan inte ges förrän EU-kommissionen har godkänt Sveriges landsbygdsprogram. Vi vet ännu inte när programmet kommer att vara godkänt. Under 2014 har det kommit in 12 ansökningar om företagsstöd och två ansökningar om bredbandsstöd. Ärenden som inte kan handläggas innan det svenska programmet är godkänt.

Länsstyrelseinstruktion 4 §

3. Länsstyrelsens uppgifter omfattar också tillsyn över att fastighetsinnehav utvecklas enligt 18 kap. 7 § ärvdabalken. Förordning (2008:1346)

Alla bouppteckningar som har kommit från Skatteverket rörande dödsboägda jordbruksfastigheter har tagits emot och i viss utsträckning lagts upp i ett register.

Fiske

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER) Avser verksamhet 62*	2014	2013	2012
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,83	0,62	0,58
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,06	0,09	0,05
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	0,64	0,49	0,45
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	1 111	911	799
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	0,90	0,73	0,65
Antal ärenden, inkomna och upprättade	165	163	200
Antal beslutade ärenden	161	165	209
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragsutbetalningar där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	125	0	76

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl OH exkl. resurssamverkan. Uppgiften hämtas från tabell B.

Kommentarer till tabellen

Under året har något mer resurser lagts på fiskeområdet beroende på att Länsstyrelsen varit drivande i tre stora provningar i Mark- och miljödomstolen angående väckande av latent

villkor för äldre domar i Mörrumsån. Detta samtidigt som länsstyrelsen genomgår en generationsväxling vilket påverkar sakområdet.

Länsstyrelsen erhöll under 2014 inget specifikt fiskevårdsbidrag från HaV utan medel har funnits inom ramen för Havsmiljöanslaget (1:12).

Andra väsentliga prestationer och resultat

De väsentligaste insatserna under året har bestått i löpande basverksamhet i form av ärendehandläggning, planarbete, bidragsansökningar, rådgivning och information om bestämmelser och fiskevård. De flesta ärendena gäller förordnande av fisketillsynsmän, fiskevårdsbidrag och tillstånd för utplantering av fisk.

Länsstyrelsen har under året anordnat en temadag om fiskevård och utveckling av fisketurism. Evenemanget, som var mycket uppskattat, hade ca 60 deltagare. Länsstyrelsen har även anordnat Fiskets dag tillsammans med Fiskevattenägarna och Sportfiskarna med drygt 1000 besökare fördelat på två olika platser i länet. Evenemanget bidrar till att allt fler får upp ögonen för fiske som fritidssysselsättning samtidigt som det bidrar till allmän folkbildning om både vattenvård och fiske.

Länsstyrelsen har även genomfört miljöövervakning av mal och lett samordningen av detta med övriga län. Arbetet har resulterat i att en metod för miljöövervakning av mal har tagits fram. Länsstyrelsen har genom detta arbete fått mycket ny kunskap om mal. Arbetet har även lett till en bra kunskap om malbeståndet både i länet och i hela landet. Mest betydelsefull ny kunskap är hur sommartemperaturen är avgörande för reproduktionen och hur snabbt malen växer och vid vilken ålder och storlek den blir könsmogen och förökar sig första gången.

Återrapportering regleringsbrev

RB 14. Länsstyrelserna ska redovisa hur de främjat och bidragit till den nationella offentliga finansieringen av det operativa programmet för fiskerinäringen i Sverige perioden 2007-2013.

Eftersom fiske och vattenbruk är en mycket liten näring i Kronobergs län, har länets bidrag varit blygsamma på detta område. Endast två stöd har beviljats under perioden 2007–2013, varav den ena betalades ut 2014.

Enskilda frågor, nästan bara kring fiskodling, kommer via telefon men få av dessa har under åren varit så konkreta att det har resulterat i en ansökan. Det låga söktrycket till fiskefonden i länet förklaras främst av att länet inte har någon havskust och inte heller gränsar till de stora sjöarna. I länet finns fyra licensierade yrkesfiskare, för vilka gösen är den mest betydande fisken. Det finns fem fiskodlingar inriktade på sättfiskproduktion, huvudsakligen regnbåge. Stödgivningen är organisatoriskt samordnad med hanteringen av landsbygdsprogrammet.

RB 15. Länsstyrelserna ska redovisa hur de bidragit till arbetet med omprövning av vattendomar.

Länsstyrelsen har inte arbetat med omprövning av vattendomar. Men vi har arbetat för att latent villkor i äldre vattendomar ska uppfyllas. Den mest angelägna åtgärden i länet för fisket och för miljömålet "Levande sjöar och vattendrag" är att vandringsvägar och lek-områden återskapas i Mörrumsån för lax och havsöring. För detta krävs åtgärder vid tre kraftverk i länet. Länsstyrelsen har tagit fram underlagsmaterial över vad som kan och bör göras. Länsstyrelsen har tillsammans med Kammarkollegiet, Fiskeriverket och Tingsryds kommun i Miljödomstolen väckt frågan om att latent villkor för fiskets främjande ska

genomföras. Därigenom ska fisken kunna vandra upp till nya områden där den kan fiskas och reproducera sig. Domstolsförhandlingar slutfördes i november 2013 och dom kom i januari 2014. Domen innebär att fiskväg och minimivattenföring ska åtgärdas vid två av kraftverken och vid det tredje ska minimivattenföring och biotopvård genomföras i gamla fåran till fördel för miljöintressena.

Genom tillsynen har Länsstyrelsen fått verksamhetsutövarna vid kraftverken Kornberga och Bergqvara att inleda en frivillig tillståndprocess samt lagligförklaring av anläggningarna. Ansökningarna förväntas lämnas in till Mark- och miljödomstolen 2015.

Tabell 1.2: Fiske

Länsfakta inom fiskeområdet	2014	2013	2012
Antal fiskevårdsområden	147	147	147
Antal yrkesfiskelicenser	3	4	4
Antal fartygstillstånd	0	0	0
Antal inkomna ansökningar om stöd ur strukturfondsprogram	0	1	0

Källa: Länsstyrelsen

Kommentarer tabell 1.2

I Kronobergs län finns det 147 stycken fiskevårdsområden vilka har bildats för att främja det rörliga friluftslivet.

Antal yrkesfiskelicenser avspeglar inte det förvärvsmässiga fiskets omfattning i länet. Ett betydande sådant sker efter kräftor, gös, gädda och ål av fiskare som fiskar med stöd av enskild rätt och saknar således motiv för att söka yrkesfiskelicens.

Folkhälsa

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER) Avser verksamhet 70*	2014	2013	2012
Årsarbetskrafter män ¹⁾	1,16	1,26	1,28
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	1,07	1,27	1,25
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	1,60	1,77	1,80
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	2 642	3 223	3 656
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	2,13	2,59	2,97
Antal ärenden, inkomna och upprättade	44	52	48
Antal beslutade ärenden	48	50	33
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	4	0
Bidragsutbetalningar där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	25	5 754	8 001

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl OH exkl. resurssamverkan. Uppgiften hämtas från tabell B.

Kommentarer till tabellen

Tabellen visar en relativt stabil verksamhet. Antalet ärenden under 2014 ligger på ungefär samma volym som under de senaste åren. Det råder en god balans mellan upprättade/inkomna ärenden och beslutade ärenden. Vad gäller bidragsutbetalningar så har en förändring i Länsstyrelsens VÄS-struktur inneburit att de bidrag som betalas ut gällande uppdrag Personligt ombud numera ligger under mänskliga rättigheter, ej under folkhälsa.

Andra väsentliga prestationer och resultat

Regional folkhälsopolicy och handlingsplan ANDT gör skillnad i vardagen

Under 2014 har arbetet med länets gemensamma folkhälsopolicy vidareutvecklats och klargjort myndigheternas olika roller samt ansvarsfördelning och också skapat en ökad tydlighet. I folkhälsopolicyn finns två prioriterade områden – ANDT samt barn och ungas uppväxtvillkor. Sedan 2013 har länet en gemensam handlingsplan för ANDT-området, och under 2014 har också en regional handlingsplan gällande barn och ungas uppväxtvillkor, samt en handlingsplan för digitala verktyg, tagits fram och beslutats. 2014 har därmed inneburit en konkretisering av folkhälsopolicyns intentioner och de fokusområden som ska prioriteras. Arbetet med den regionala handlingsplanen ANDT har också förändrats under 2014 för att ännu mer kunna stärka samverkan och genomföra insatser som gör skillnad i vardagen. För att spara resurser, undvika parallella grupper och onödigt merarbete har länets ledningsgrupp för ANDT (Livsstil Kronoberg) och länets ledningsgrupp för folkhälsa slagits samman och består idag av kommunchefer, regiondirektör, landstingsdirektör, länspolismästare och landshövding. Genom att numera ha kommuncheferna representerade på ledningsnivå gällande ANDT-arbetet, har också beslut kunnat fattas om samordnade insatser som ska genomföras i samtliga länets kommuner. 2014 har även inneburit en förändrad representation i Livsstil Kronobergs samrådsgrupp som arbetar operativt med att driva frågorna kring det alkohol- och drogförebyggande arbetet och delar ett genomförande- och uppföljningsansvar för den regionala handlingsplanen ANDT. Samrådsgruppen består från och med i år av representanter från de regionala arbetsgrupper som på olika sätt arbetar med aktiviteter och insatser i den regionala handlingsplanen ANDT. Gruppen sammankallas till möten två gånger per år. Samrådsgruppens möten är till för att skapa erfarenhetsutbyte mellan de olika arbetsgrupperna, samt att synliggöra hur arbetet fortskrider gällande handlingsplanen och dess målområden. Förändringen har skapat en mer operativ samrådsgrupp, där handlingsplanens beslutade insatser också i ännu större utsträckning har kunnat översättas i konkret handling.

Blandade folkhälsoinsatser

Föräldrastödssamordning

Genom regeringsuppdraget som länsstyrelserna fick 2014 att stödja aktörer med att utveckla föräldrastödet i länet har Länsstyrelsen i Kronoberg kunnat vidareutveckla projektet ”Det goda föräldraskapet”, som genomfördes i länet under 2010 och 2011. En styrgrupp har sedan projektet avslutades säkrat att arbetet fortsätter och Länsstyrelsens ANDT-samordnare har varit och är en delaktig part i arbetet. En insats från Länsstyrelsens föräldrastödssamordningsuppdrag har varit att genomföra en kartläggning för att se vilket föräldrastöd som idag erbjuds i länet, vilka behov som finns för att kunna utveckla stödet, såväl som att hitta goda exempel på hur man kan erbjuda ett föräldrastöd som är universellt och tilltalas av både kvinnor och män. En kompetensutvecklingsdag har också anordnats för de aktörer som utbildar i eller anordnar föräldrastöd i länet. Inom ANDT-området har också regional ledningsgrupp folkhälsa fattat beslut om, att det i alla länets kommuner ska genomföras föräldramöten som ger information gällande cannabis, spice och nättdroger. Den regionala samordningen av detta uppdrag ansvarar Länsstyrelsens ANDT-samordnare för tillsammans med länets beredningsgrupp.

Unga, maskulinitet och idrott

Länsstyrelsen har under året arrangerat en gemensam konferensdag med workshop rörande unga, maskulinitet och idrott. Syftet var att uppmärksamma kopplingen mellan maskulinitetsnormer, idrott, våld och alkohol. 80 elever mellan årskurs 4-9 från en skola med inriktning ishockey fick prova på materialet ”machofabriken” och arbeta med sina tankar och funderingar när det gäller våld, alkohol, jämställdhet och maskulinitet. Lärare, politiker, fri-

tidspersonal, elevvårdspersonal, idrottsledare, från både skola, barnomsorg samt frivilligorganisationer fick även ta del av forskning på området.

Länsstyrelsens arbete med ANDT gällande samordning och tillsyn

Uppföljning av regional handlingsplan ANDT 2013

Uppföljningen av den regionala handlingsplanen ANDT för år 2013 visa, att av de 74 aktiviteter/insatser som beslutats genomföras under 2013-2016, har sju påbörjats, 53 st. genomförts och 14 st. ej påbörjats eller genomförts. Värt att nämna är att flera av de beslutade insatserna är återkommande och ska genomföras årligen. Viktiga utvecklingsområden som kan ses efter uppföljningen, och som prioriterats under 2014, är en fortsatt förankring av handlingsplanen på kommunal nivå, kompetensutveckling och information gällande narkotika och illegal försäljning via digitala medier, utveckla samverkan mellan kultur- och fritidsverksamheter i länet samt insatser för att tydliggöra kopplingen mellan brottsförebyggande- och ANDT/folkhälsofrågor. Att bibehålla den goda utveckling som skett gällande alkohol- och tobakstillsynen är också ett prioriterat område.

Cannabis, spice och nätdroger

Cannabis, spice och nätdroger har under 2014 varit ett uttalat fokusområde att arbeta länsövergripande med. Länsstyrelsen och landstinget anordnade därför gemensamt en utbildningsdag på temat. Totalt har ca 500 aktörer utbildats i länet under 2013 och 2014. En annan viktig målgrupp att nå ut med information till gällande dessa preparat är länets föräldrar. Under 2014 fick därför Livsstil Kronoberg också i uppdrag av ledningsgruppen att utifrån ett länsgemensamt koncept anordna föräldramöten om cannabis, spice och nätdroger i samtliga länets kommuner, läs mer under rubriken "Föräldrastödssamordning".

Samverkan mot alkohol och droger i trafiken (SMADIT)

Länsstyrelsen är samordningsansvarig för SMADIT och kallar till träffar med den regionala arbetsgruppen tre gånger per år. Länsstyrelsen ser också till att statistik följs efter den nationellt framtagna mallen, som polisen, socialtjänsten och Navet (Landstingets öppenvårds-mottagning) fyller i. Under 2014 har en ny regional överenskommelse för SMADIT undertecknats. Denna överenskommelse träffas mellan Polismyndigheten i Kronobergs län, Socialnämnderna i Kronobergs län, Landstinget Kronoberg, Länsstyrelsen i Kronobergs län, Kriminalvården region öst och NTF sydost. Länsstyrelsen i Kronoberg och Kalmar anordnade under året en gemensam träff om arbetet, som har bedrivits i de båda länen sedan 2005. Träffen syftade till att skapa erfarenhetsutbyte och kunskapsöverföring mellan länen, och under träffen lyftes också goda exempel fram från andra län, såväl som hur planerna ser ut vad gäller SMADIT på nationell nivå.

100 % ren träning Kronoberg

100 % Ren Träning Kronoberg deltar i det nationella utvecklingsarbetet inom PRODIS (PreventiOn av Dopning I Sverige), som syftar till att ta fram ett metodstöd till dopningsförebyggande arbete på träningsanläggningar/gym. Under året har vi erbjudit utbildningsinsatser till träningsanläggningar i länet. Projektet har anordnat två träffar där träningsanläggningar, Polis, Smålandsidrott och Landsting varit inbjudna. Projektledaren har även stöttat gym i deras process att ta fram egna policy- och handlingsplaner för det dopingförebyggande arbetet. Under året har också fem gym uppfyllt projektets kriterier och blivit diplomerade anläggningar.

Hälsofrämjande skola

Skolan är en mötesplats för den prioriterade målgruppen barn och unga. Skolan kan göra en stor skillnad genom exempelvis en väl fungerande elevhälsa och en integrerad ANDT-undervisning. Under året bjöd därför Skolverket, Länsstyrelsen och Regionförbundet södra Småland in till en regional konferens med utgångspunkt i strategier och uppdrag kring ANDT och hälsofrämjande skolutveckling. Syftet var att inspirera till utveckling och systematisering av arbetet genom föreläsningar, goda exempel och samtal.

Tobaksfri skola Kronoberg

Tobaksfri skola Kronoberg är ett samverkansprojekt mellan Landstinget Kronoberg och Länsstyrelsen i Kronobergs län samt fyra skolor. I projektet erbjuder vi deltagande skolor att utveckla ett forskningsbaserat arbetssätt för tobaksförebyggande arbete i skolan. Till det har en implementeringsmodell i sex steg tagits fram. Deltagande skolor ges löpande utbildning och stöd av projektledningen, och ska ses som pilotskolor som andra skolor sedan kan inspireras och lära av.

Tänk om och andra mediainsatser

Under året har en rad opinionsbildande insatser genomförts. Framförallt har Länsstyrelsen fokuserat på att delta i den nationella satsningen Tänk Om (se separat redovisning till Statens Folkhälsoinstitut) samt kampanjen Varannan vatten, riktad mot universitetsstudenter. Länsstyrelsen har även tillsammans med Livsstil Kronobergs aktörer tagit fram och distribuerat ett vykort till länets alla 20-åringar med uppmaning om att inte langa. Livsstil Kronoberg genomförde även ett pilotprojekt när Växjö kommuns ca 1500 elever tog studenten. Länsstyrelsen, landstinget, polisen och kommunen var med och uppvaktade samtliga med en studentpresent i form av en vattenflaska och ett gratulationskort med budskapet ”Var rädd om dig – vi bryr oss!”. Insatsen syftade till att påverka studenternas berusningsgrad, skapa tankar hos studenter, familj och vänner gällande alkohol samt synliggöra Livsstil Kronobergs förebyggande arbete för allmänheten. Insatsen belönades med att bli ett IQ-projekt.

ANDT-rådet Linnéuniversitetet

ANDT-rådet drivs av Linnéstudenterna (Linnéuniversitetet, LNU) och Campushälsan. Syftet är att lyfta alkohol-, tobaks- och drogfrågor utifrån studenters perspektiv. Länsstyrelsen deltar i arbetet tillsammans med en rad andra aktörer. I början av 2014 träffade länets ANDT-råd ett nyligen uppstartat ANDT-råd från Kalmar för en gemensam workshop. Under workshopen kom grupperna fram till olika fokusområden att arbeta vidare med. Arbetet med att tydliggöra ANDT-rådets syfte och få till ett mer operativt arbete har inneburit både en ökad delaktighet i ANDT-rådet, såväl som fler konkreta insatser riktade mot studenterna.

Ansvarsfull alkoholservering

2014 har varit ett mellanår för den direkta utbildningen inom metoden Ansvarsfull alkoholservering. I Växjö hölls två utbildningar för serveringspersonal och en förenklad utbildning för timanställd serveringspersonal på studentpubarna. Övriga kommuner planerar utbildning för år 2015. Behovet av utbildningar bedöms av kommunerna, förutom Växjö, till två utbildningar vartannat år. Inför kommande utbildningar hölls i oktober en planeringsdag där erfarenhetsutbyte mellan kommunerna gjordes. Länsstyrelsen ansvar gällande AAS är främst att hålla en hemsida uppdaterad som stöd till kommunerna samt att anordna uppföljningsträffar för de personer som varit delaktiga som utbildare eller arrangörer av utbildningen. Förutom en planeringsdag inför 2015 arrangerade Länsstyrelsen i Kronoberg en inspirationsdag i Växjö med deltagare från sydlänen. Temat 2014 var ”Det goda mötet”. Som föreläsare bidrog Det goda Värdskapet, polismyndigheten, Systembolaget, näringslivet och Länsstyrelsens förenklingsprojekt.

Tillsyn enligt alkohollagen

Tillsynsfrekvensen är i fas och under 2015 beräknas länets samtliga kommuner tillsynats två gånger sedan 2012. Kommunerna har från Länsstyrelsen erhållit tillsynsrapporter, som även skickats till Folkhälsomyndigheten. Samtliga kommuner har under år 2014 skickat in alla beslut, utredningar och tillståndsbekräftelser gällande stadigvarande serveringstillstånd och tillfälliga tillstånd till allmänheten, så kallad löpande granskning. Kommunerna har, förutom direktkontakter vid avvikelser, under året fått två skrivelser från Länsstyrelsen med återkoppling över tillståndsgivningen. Under Länsstyrelsens tillsynsvecka genomfördes det en verksamhetstillsyn gällande tobak, en samordnad tillsyn gällande tobaksförsäljning i detalj-

handeln, deltagande vid träffar i projektet Tobaksfri skola Kronoberg samt en gemensam planeringsträff tillsammans med polis och kommunala handläggare inom ett närpolisområde inför 2014 års sommararrangemang.

Tillsyn enligt tobakslagen

I fyra kommuner har verksamhetstillsyn genomförts gällande tobakslagen. Förbättringsområden som preciserades vid föregående verksamhetstillsyner har följts upp och nuvarande tillsynsarbete analyserats. Tillsynsrapporterna har också skickats till FHI. Under 2014 startade ett projekt, ”Tobaksfri skola Kronoberg”, som en fortsättning på Länsstyrelsens och Kronobergs landstings satsning på tobaksfria skolor och rökfria skolgårdar.

Utbildningar/konferenser

Tillsynsutbildningar som genomförts av Länsstyrelsen Kronoberg eller i samverkan med andra län under 2014 är: Utredning och ekonomisk granskning för kommunala alkoholhandläggare, Det goda mötet, Inspirationsdag för bl.a. ansvariga för Ansvarsfull alkoholservering, Illegal tobak, Utbildning i alkohollagen för Tingsryds närpolisområde, Kick-off konferens för nya Livsstil Kronoberg.

Länsstyrelsen i Kronobergs län som remissinstans

Under året har Länsstyrelsen i Kronobergs län varit utsedd som remissinstans för att ge synpunkter på följande remisser:

- Allmänna råd för marknadsföring av alkohol/Konsumentverket.
- Nationella bedömningskriterier för kommunernas tillstånds- och tillsynsverksamhet inom alkoholområdet/Folkhälsomyndigheten.
- En bra och effektiv kontakt med företagen för marknadsföring av alkoholdrycker till konsumenter/Tillväxtverket.
- Privat införsel av alkoholdrycker/Socialdepartementet.

Bedömning

Länsstyrelserna ska bedöma kommunernas tillsynsarbete vad gäller alkohol- och tobakslagen. Med stöd av de verksamhetstillsyner som Länsstyrelsen utfört, den löpande granskningen som pågått under 2012-2014, statistik från Länsrapporten och övriga kontakter som hållits med kommunerna, har Länsstyrelsen i Kronoberg län gjort en bedömning av kommunernas tillsyn. Bedömningen är insänd till Folkhälsomyndigheten i samband med årsredovisningen.

Samverkan mellan Länsstyrelserna

På nationell nivå har arbetet under 2014 fortsatt vad gäller SLUSS (Sveriges Länsstyrelser Utvecklar och Stärker ANDT-samordningsfunktionen) och SLATT (Sveriges Länsstyrelser utvecklar Alkohol- och Tobakstillsynen). Alkohol- och tobakshandläggaren vid Länsstyrelsen Kronobergs län har under året tillhört den arbetsgrupp på två personer som varit kvalitetsansvarig för det metodmaterial som år 2011 togs fram inom SLATT. Nationella nätverksträffar har också anordnats. För ANDT-samordnarna anordnar Folkhälsomyndigheten nätverksträffar fyra gånger per år, och för tillsynshandläggarnas del så anordnar länsstyrelserna själva lika många träffar. Samverkan sker också vad gäller både tillsynen och samordningen på Länsstyrelsen genom våra sydlänsnätverk. Sydlänsnätverken har påbörjat planering för gemensamma kunskapsdagar för de kommunala tillsynshandläggarna och ANDT-samordnarna i våra sex län. Länsstyrelsen i Kronoberg och Kalmar län har under året samverkat kring det arbete som bedrivs i Linnéstudenternas ANDT-råd samt SMADIT, och tillsammans med länsstyrelserna i Kalmar och Jönköpings län och Smålandsidrotten har också samverkan skett gentemot föreningslivet gällande kampanjen ”Tänk om”.

Samverkan mellan tillsyn och samordning

Under året har Länsstyrelsen arbetat medvetet för att stärka samverkan mellan tillsyn och samordning. Utgångspunkten för samverkan har varit den regionala handlingsplanen ANDT. Både tillsynshandläggaren och ANDT-samordnaren deltar i den beredningsgrupp som samordnar arbetet och uppföljningen av planen. Tobaksfri skola och Ansvarsfull alkoholservering är konkreta insatser som naturligt förenar samverkan mellan tillsyn och samordning. Länsstyrelsen har också arbetat för att våra samverkansaktörer ska se betydelsen av att samverka, och har därför bjudit in de kommunala ANDT-samordnarna och tillsynshandläggarna till gemensamma nätverksträffar och utbildningar. Länsstyrelsen ger också ut ett nyhetsbrev om ANDT, där både tillsyn och samordning lyfts. Även arbetet med Länsrapporten har inneburit en samverkan mellan tillsyn och samordning, och resultatet för 2014 är att 23 av 24 kommunala rapporter inkommit till Folkhälsomyndigheten.

Råd, stöd och samordning till länets kommuner

Rådgivning, utbildning och annat stöd till kommunernas handläggare och samordnare är en viktig uppgift för Länsstyrelsen. Kontinuerliga nätverksträffar anordnas för både ANDT-samordnare och alkohol- och tobakshandläggare. Nätverksträffarna ger tillfälle till både information och erfarenhetsutbyte. För små kommuner är såväl alkohol- och tobakshandläggningen som samordningen ofta en liten del av tjänster. Där blir rådgivning, stöd och samordning särskilt viktigt. Utbildningsinsatser är efterfrågade av kommunerna. Genom Länsstyrelsens samordningsfunktion och genom att resurser tilldelats den förstärkta tillsynen sedan 2011, har det varit möjligt att erbjuda länets kommuner olika utbildningar kring alkohol, narkotika, doping och tobak.

Effekter inom ANDT-området

Genom de strukturella förändringar som har genomförts 2014, med utökad representation av kommuncheferna i ledningsgruppen och med en förändrad representation av samrådsgruppen, kan vi se positiva effekter i form av fler samordnade operativa insatser inom ANDT-området. Genom att årligen följa upp den beslutade handlingsplanen kan vi också se att det sker en stor mängd insatser i länet kopplat till ANDT. Detta i sig är positivt, men det är också glädjande att insatserna nu sker mer samordnat och kan synliggöras i ett gemensamt forum. Länsstyrelsen kan också i sin samordningsfunktion se att kommunerna nu arbetar fram egna lokala ANDT-planer/policies, vilket skapar en röd tråd i ANDT-arbetet. En stark länk mellan den nationella ANDT-strategin, den regionala handlingsplanen ANDT och kommunernas egna ANDT-planer underlättar arbetet. En positiv intern effekt av året är att samverkan mellan ANDT-samordningen och tillsynen av alkohol- och tobak har fortsatt att stärkas. Vi ser att det förebyggande arbetet kräver ett brett perspektiv, med insatser mot både tillgängligheten och efterfrågan, och där är samordningen och tillsynen två sidor av samma mynt. Genom Länsstyrelsens medvetna arbete för att stärka samverkan vill vi också få övriga aktörer på regional och lokal nivå att göra detsamma.

Arbetet med förstärkt tillsyn 2012-2014 har fortsatt positiva effekter. Länsstyrelsernas tillsyn över kommunernas handläggning och tillsynsverksamhet gällande AL och TL följer uppgjord plan och samtliga kommunala nämnder kommer vid utgången av 2015 att ha tillsynats två gånger. Det innebär att resultaten från den första tillsynen kan följas upp och analyseras. Även kommunernas tillsyn över serveringar av alkohol, försäljningsställen av tobaksvaror och rökning i offentliga miljöer enligt AL och TL pågår kontinuerligt och med högre frekvens än före 2012. Antal åtgärdsbeslut har ökat i länets kommuner. Samtliga kommuner har politiskt beslutat om kommunala riktlinjer och framställt tillsynsplaner för områdena. I den löpande granskningen kan utläsas att kommunernas kvalitet på utredningar och beslut har förbättrats märkbart sedan 2012. Problemet med små tjänster för uppgifterna, vilket skapar risk för låg kontinuitet och sårbarhet när det gäller kvalitet, kan ha minskat under året i och med överenskommelser mellan fyra kommuner gällande tillståndsgivning och tillsyn

inom alkoholområdet. Samverkan i form av nätverksträffar fortsätter både mellan länsstyrelserna och mellan Länsstyrelsen i Kronoberg och länets kommuner.

Återrapportering regleringsbrev

Tabell 6.1: Verksamhetskostnader och årsarbetskrafter

Kostnader och årsarbetskrafter för folkhälsa	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader (exkl. OH) ¹⁾	1 935,1	2,23
varav Allmänt och övergripande inom folkhälsa (700)	84,5	0,08
varav Fördelning av statsbidrag (704)	4,6	0,01
varav Alkohol- och tobaksärenden (705)	398,7	0,49
varav alkoholärenden (7051 - 7053)	248,2	0,32
varav tobaksärenden (7054 - 7056)	150,6	0,17
Totala kostnader (inkl. OH)¹⁾	2 642,0	

¹⁾ Med OH avses Myndighetsövergripande verksamhet (10+11)

Tabellen ska innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Uppgifter i tabellen ska endast redovisas för senaste räkenskapsår (dvs. 2014)

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Agresso

Kommentarer tabell 6.1

Antalet ärenden under 2014 ligger på ungefär samma volym som under de senare åren. Vad gäller bidragsutbetalningar så har en förändring i Länsstyrelsens VÄS-struktur inneburit att de bidrag som betalas ut gällande uppdrag Personligt ombud numer ligger under mänskliga rättigheter, ej under folkhälsa.

Länsstyrelseinstruktion 5 §

6. Länsstyrelsen ska verka för att det av riksdagen fastställda nationella folkhälsomålet uppnås genom att folkhälsan beaktas inom länsstyrelsernas arbete med bl.a. regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak.

Länsstyrelsens arbete har både direkt och indirekt påverkan på hälsans bestämningsfaktorer, och därmed på folkhälsan. I redovisningen återges ett urval insatser, som bland annat bidrar till goda planeringsunderlag och förutsättningar hos de aktörer Länsstyrelsen samverkar med, samordnar, vägleder men också utövar tillsyn över. Utöver redovisade insatser arbetar Länsstyrelsen i stor utsträckning med strategiska prioriteringar. Strategiska insatser redovisas i uppdrag 78a och 77b.

Planeringsunderlag

Folkhälsoperspektivet ingår som en naturlig del i ärendehantering av planärenden, där en tvärsektoriell hantering sker enligt PBL och Miljöbalken. Kommuner bjuds in till dialog kring ärenden, och vid Länsstyrelsens kvartalsamtal sker kontinuerlig dialog med kommunernas planerare om aktuella planeringsfrågor. Planeringsunderlag finns tillgängliga via Länsstyrelsens hemsida.

Barn och ungas hälsa

Social hållbarhet jobbar på dagligbasis med folkhälsofrågor. En konkret insats som har gjorts under året är arbetet med länets handlingsplan ”barn och ungas hälsa”, som är en handlingsplan som ämnar bidra till att realisera ambitionerna i länets folkhälsopolicy.

Trygghetsskapande insatser

Skydd och beredskap bevakar folkhälsoperspektivet genom riskhänsyn i samhällsplaneringen samt mycket arbete med beredskap och rollfördelning avseende krisstöd (psykosocialt stöd) i länet. I sårbarhetsanalyser beaktas hur olika grupper i samhället eventuellt drabbas olika av olika kriser/scenarier liksom om behoven vid en kris kan tänkas se olika ut för olika grupper (ex barn, äldre, kvinnor).

Rekreation och friluftsliv

Vid bildandet av ett naturreservat ingår i stort sett alltid att området ska tillgängliggöras för friluftslivet såväl som för alla som vill besöka naturreservaten; barn och unga, personer med funktionsnedsättning, etnisk härkomst, m.fl. Länsstyrelsen tillhandahåller markerade stigar, rastplatser och i vissa fall även grillplatser i våra reservat. Vid invigningar sker samarbete med organisationer som i hög utsträckning nyttjar friluftsliv, t.ex. naturskyddsföreningen, vandrarklubbar, och ibland med Landstinget Kronoberg. En prioriterad uppgift är att beakta betydelsen av t.ex. möjligheten att bedriva friluftsliv i alla relevanta delar av verksamheten. Exempelvis i reservats- och restaureringsarbete.

Kommande generationers hälsa

Länets insatser rörande miljömålsarbetet, som främst syftar till att främja en god hälsa hos kommande generationer, anges bland annat i åtgärdsprogrammet som bidrar till att även folkhälsomålet kan uppnås.

Arbetet med olika miljöersättningar, attraktiv landsbygd, rådgivning och stödgivning för lokalproducerad eller ekologisk mat är ett sätt att främja folkhälsan genom goda matvanor och tillhandahållande av säkra produkter. Även genom vissa projekt, inte minst Leaderprojektet, med direkta stöd till verksamhet som bedriver friskvård och idrott, bidrar Länsstyrelsen till att uppnå det övergripande folkhälsomålet. Folkhälsomålet är det bortre målet för allt arbete, då Länsstyrelsen arbetar med hela kedjan ”från jord till bord”, både vegetabilier och animalier. Friska djur ger bra livsmedel och därmed en bättre folkhälsa, varför Länsstyrelsens arbete med tillsyn, kontroll och rådgivning inom lantbruket är med och bidrar till detta mål.

Bostadsförsörjning

Tryggheten i att ha en ordnad bostad är en grundläggande förutsättning för vila och sömn, för den personliga hygien, för läsläsning och arbete, m.m. Därmed är tillgången till bostad nära förknippat med både fysisk och psykisk hälsa hos den enskilde. Länsstyrelsen har inom uppdraget att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden, bland annat arrangerat en dialogdag med företrädare från länets största kommun, berörda myndigheter samt bostadsbolag. Frågorna har också tagits upp och belysts i samband med länets bostadsmarknadsanalys och i bostadsmarknadsenkäten, vilket har resulterat i att frågorna i större utsträckning har lyfts på kommunens agenda, och att man har sett över sina verktyg i det vräkningsförebyggande arbetet. Barnperspektivet är av största vikt i arbetet med bostadsförsörjning, då framförallt vräkning av barnfamiljer i största utsträckning ska undvikas.

Nyanländas hälsa

Länsstyrelserna har uppmärksammat hälsa kopplat till migration som en prioriterad utvecklingsfråga. Därför tillsattes en intern fokusgrupp, där Länsstyrelsen i Kronobergs län representerar länsstyrelserna i södra Sverige. Fokusgrupp Hälsa utgår från att hälsa är en mänsklig rättighet och syftar till att skaffa och förmedla kunskap om migration och hälsa till kollegor och andra berörda parter som möter nyanlända, som ett led i att stödja en hälsofrämjande etablering. Våren 2013 beviljades fokusgruppen ERF-medel för projektet *Gemensam kompetensutveckling Migration och Hälsa*, vilken genomförts september 2013 till och med juni 2014. Syftet var att vara ett stöd i länsstyrelsernas metodutveckling och arbete i att vara pådrivande och stödjande i utvecklandet av ett hälsofrämjande perspektiv på etableringsprocessen för nyanlända, unga som vuxna, i lokala, regionala och nationella samverkans- och utvecklingsområden. Utöver fokusgruppens representanter har även representant för Arbetsförmedlingen respektive Länsstyrelsen i den myndighetsgemensamma arbetsgruppen Fokus Hälsa deltagit. Inom ramen för kompetensutvecklingen gjordes sex regionala projektarbeten, där vart och ett syftade till att höja kunskapen om hälsans betydelse för etableringen av nyanlända samt hur denna kan främjas. Länsstyrelsen i Kronobergs län projektarbete syftade till att kartlägga målgruppen nyanländas erfarenheter i mötet med svensk hälso- och sjukvård i länet samt deras tankar om förbättringsområden. Kartläggningen, dess slutsatser och utvecklingsområden har under hösten förmedlats till berörda parter, däribland Landstingets Folkhälsoenhet.

Utöver sex projektarbeten resulterade kompetensutvecklingen även i fyra nationella konferenser på temat hälsofrämjande etablering, varav tre genomfördes under hösten 2014. Dessa konferenser planerades och genomfördes gemensamt av Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, länsstyrelsernas fokusgrupp Hälsa, Migrationsverket och SKL samt det EU-finansierade projektet MILSA. I konferenserna ingick länsvisa workshops i syfte att lägga grunden för ett regionalt samverkans- och utvecklingsarbete för en hälsofrämjande etablering. Deltagarna från Kronobergs län enades om såväl utmaningar som prioriterade samverkans- och utvecklingsområden för länet i detta avseende, där varje part tog på sig att förankra dessa hos respektive myndighet. En uppföljande regional träff planeras under första kvartalet 2015 för de som deltog från länet vid den nationella konferensen i november 2014.

Kompetensutvecklingen och den därpå genomförda nationella konferensen i region Syd har inneburit att fler nya kontakter knutits inom berörda parter, såsom Arbetsförmedlingen och Landstinget Kronoberg samtidigt som tidigare kontakter förstärkts. Det regionala nätverket har utökats, vilket möjliggör att på regionalt plan utveckla de förslag som togs fram under workshoppen.

Jämställdhet

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER) Avser verksamhet 80*	2014	2013	2012
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,00	0,43	0,21
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	1,89	1,80	0,90
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	1,36	1,56	0,79
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	2 648	2 713	1 495
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	2,13	2,18	1,21
Antal ärenden, inkomna och upprättade	14	14	15
Antal beslutade ärenden	12	12	11
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragsutbetalningar där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	-53	161	192

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl OH exkl. resurssamverkan. Uppgiften hämtas från tabell B.

Kommentarer till tabellen

Verksamhetens omfattning ligger kvar på ungefär samma nivå som under året innan. Ökningen som skedde mellan åren 2012 och 2013 berodde på att länsstyrelsen då fick ett kompetens- och metodstödsuppdrag kring våld i nära relationer. I och med detta anställdes ytterligare en person för att arbeta med uppdraget som fortfarande pågår.

I dagsläget arbetar två kvinnor med uppdragen som rör jämställdhetsområdet. Tidigare var även en man anställd men han avslutade sin anställning under 2013.

Vad gäller bidragsutbetalningar har länsstyrelsen under 2013 fördelat 125 000 kr. Under samma period har även medel som inte använts för avsett syfte återbetalats till myndigheten. Därav överskottet.

Andra väsentliga prestationer och resultat

Arbetet med att stärka och formalisera jämställdhetsarbetet har fortsatt under 2014. Det har även under året varit fokus på ett stort antal länsövergripande strategier. De interna och externa strategierna för jämställdhetsintegrering ligger som grund för arbetet.

Strategier för jämställdhetsintegrering

Länsstyrelsen i Kronobergs län har under 2014 tagit fram strategier för internt och externt arbete med jämställdhetsintegrering. En redovisning kring arbetet med strategierna lämnas separat till Regeringskansliet enligt regleringsbrevet 2014 p 81.

Länets jämställdhetsstrategier har gett länsstyrelsen ett verktyg för ett strukturerat långsiktigt arbete som också har införlivats i den nya regionala utvecklingsstrategin. Handlingsplanen som är kopplad till strategierna ger möjlighet till överblick och prioriteringar i arbetet.

I det interna arbetet har länsstyrelsen under året tagit ett större grepp kring jämställdhet kopplat till uppföljning och styrning. Detta är en naturlig väg att gå efter att all personal har basutbildats samt att kompetenspåfyllningen kring jämställdhet för nyanställda har säkerställts. Ett arbete har påbörjats med att jämställdhetsintegrera länsstyrelsens olika styrprocesser. I ett inledande skede är det tertialuppföljningar och verksamhetsplaneringen som ses över. Fokuseringen på uppföljning och styrning leder till ett mer strukturerat arbete där jämställdhetsperspektivet synliggörs i alla verksamheter.

Jämställdhetsperspektivet inom Länsstyrelsens olika funktioner och enheter

Integration: samverkan mellan sakkunniga inom områdena sker på daglig basis främst vad gäller remissvar och konferenser.

Folkhälsa: samverkan sker bland annat kring uppdragen gällande urbant utvecklingsarbete, hemlöshetsuppdraget och föräldrastöd. En gemensam konferens kring ”unga, maskulinitet och idrott” har anordnats. Även i arbetet med framtagandet av handlingsplanen kring barn och ungas uppväxtvillkor har samverkan skett genom att olika sakområden inom Länsstyrelsens verksamhet har samlats kring ett gemensamt remissvar samt gett inspel till arbetet i skrivargruppen.

Sambällsutvecklingsenheten: integrerar jämställdhetsperspektiv, mångfaldsperspektiv och barnperspektiv i arbetet med den regionala risk- och sårbarhetsanalysen. Bevakat jämställdhets- och mångfaldsperspektiv i projektet Hesa Fredrik mot allmänheten, och vid framtagandet av allt material i projektet. Integrerar jämställdhetsperspektiv och mångfaldsperspektiv i arbetet med möten och konferenser med externa deltagare.

Skötselfunktionen: Vid kontakt med olika markägare, arrendatorer etc. ser vi till att samtliga berörda får samma information. Vid upphandling av åtgärder efterfrågas företagets jämställdhetspolicy.

Naturskydd: Vi vänder oss till både män och kvinnor som är markägare. Vi behandlar alla lika oavsett kön. Vi är noga med att kontrollera vem som är fastighetsägare.

Vattenvård: Vid skriftlig kommunikering i initiativärenden kontaktar vi samtliga fastighetsägare. Vi uppmuntrar till att samtliga fastighetsägare är närvarande vid besök. Vi efterfrågar alltid jämställdhetspolicy i anbudsförfrågningar hos företag i enlighet med Länsstyrelsens generella upphandlingspolicy.

Miljömål: Vid konferenser osv. beaktas könsaspekten vid val av föreläsare så att en så jämn könsfördelning som möjligt uppnås. Vid nyanställningar till miljömålsfunktionen beaktas könsaspekten, så att en jämn könsfördelning kan uppnås.

Landsbygdsenheten: Internt försöker vi rekrytera fler manliga handläggare, eftersom andelen kvinnor på senare år ökat starkt. Jämställdhet ingår som en naturlig och tvärsektoriell del i arbetet med handlingsplanen för landsbygdsprogrammet 2014-2020. Även i det kvarvarande arbetet med regional utveckling och RUS beaktar vi på olika sätt jämställdhet. I vårt arbete med jämställdhet samverkar vi med jämställdhetsdirektören och i partnerskapet för landsbygdsprogrammet ingår resurscentrumet för kvinnor – Winnet.

Externt jämställdhetsarbete

Den externa strategin för jämställdhetsintegrering bygger delvis på synpunkter från länets åtta kommuner, dels från länets jämställdhetsråd samt på den kunskap som Länsstyrelsen har gällande de utmaningar som finns kopplat till jämställdhet i länet. Utöver strategierna för jämställdhetsintegrering har ett flertal olika styrdokument/strategier/handlingsplaner tagits fram av olika aktörer i länet under året:

- Regionala utvecklingsstrategin
- Landsbygdsprogrammet
- Regionalfonden
- Serviceprogrammet
- Innovationsstrategin
- Europeiska socialfonden

- Läns gemensam handlingsplan för barn och ungas uppväxtvillkor
- Läns gemensam handlingsplan för användning av digitala verktyg
- Nationella strategin för ett företagsfrämjande på likvärdiga villkor

Länsstyrelsen har aktivt samverkat med andra aktörer för att säkerställa att jämställdhetsperspektivet finns med i denna typ av program, planer och strategier. Genom att införliva ett jämställdhetsperspektiv i aktuella länsövergripande styrdokument ökar möjligheten att kvinnors och mäns villkor och förutsättningar synliggörs och tas tillvara inom stora delar av det regionala arbetet. Jämställdhetsintegrerade styrdokument ger också förutsättningar för att jämställdhetsperspektivet lyfts in i ordinarie verksamhet.

Länets jämställdhetsråd har varit vilande under året. Istället har diskussioner förts kring hur ett nätverk för personer som praktiskt arbetar med jämställdhet i länet skulle kunna utformas på bästa sätt. Detta finns även inskrivet i handlingsplanen som är kopplad till jämställdhetsstrategierna.

Länsstyrelsens engagemang i styrgruppen för det resurscentra som leds numera av nybildade Region Kronoberg samt i Kompetensforum södra Småland har gett ytterligare fördjupad samverkan med andra aktörer i länet. Deltagandet i Kompetensforum södra Småland ger också en möjlighet att föra samman målen i den externa jämställdhetsstrategin med målen i den kommande kompetensförsörjningsstrategin.

Länsstyrelsen har genomfört ett antal olika utbildningar inom jämställdhetsområdet. Under 2014 har sakkunnig och utvecklingsledare inom mäns våld mot kvinnor utvecklat ett koncept där vi genomför vissa föreläsningar gemensamt för att på så sätt knyta samman hela Länsstyrelsens uppdrag inom jämställdhetsområdet. När det gäller externa utbildningar har Länsstyrelsen under året försökt styra dessa så att det i större utsträckning vänder sig till personer med strategisk påverkansmöjlighet. Detta för att det ger större långsiktig påverkan och effekt när det gäller jämställdhetsintegrering.

Under 2014 har även en insats i samverkan med Regionförbundet södra Småland samt Vård- och omsorgscollege Kronoberg kring män inom vård och omsorg genomförts. Syftet med insatsen har varit att genom dialogcaféer synliggöra vilka faktorer som leder till att öka andelen män som väljer att arbeta inom vård- och omsorgssektorn. Resultaten kommer att presenteras i en rapport under våren 2015. Samarbetet med Region Kronoberg och Vård- och omsorgscollege kring ”män inom vård och omsorg” är en del i arbetet med att nå vissa av målen i den externa jämställdhetsstrategin. Det gemensamma arbetet har gett en möjlighet att sprida den externa strategin till nya målgrupper. Arbetet har också gett ny kunskap om mäns villkor inom vård- och omsorgssektorn. Insatsen har också lett till att Länsstyrelsen kommer att hålla en utbildning i jämställdhetsintegrering för vissa chefer och ledare inom vård- och omsorgssektorn i Kronobergs län.

Länsstyrelsen anordnade tillsammans med Regionförbundet och Linnéuniversitetet Innovationsdag 2014. Dagen jämställdhetssäkrades i den meningen att kvinnor och män synliggjordes i såväl samtalsmaterial som i gruppen av åhörare/deltagare. Innovationsdag 2014 tog ett helt nytt grepp vad gäller att jämställdhetsintegrera en konferens i Kronobergs län. Under planeringsarbetet synliggjordes flera ojämställda områden som åtgärdades i planeringsfasen. Planeringsgruppen dokumenterade arbetet och erfarenheterna kommer att vara värdefulla vid framtida arrangemang. En genusspaning gjordes under dagen av en företagare från Add Gender. Erfarenheterna från arbetet kommer att delas på www.jamstall.nu.

När det gäller Länsstyrelsens uppdrag kring föräldrastöd har sakkunnig varit med i utformandet av ett upphandlingsunderlag rörande en kartläggning för att säkerställa jämställdhetsperspektivet.

Länsstyrelsen har tillsammans med ALMI och Sydsvenska Handelskammaren startat ett nätverk för kvinnor i ledande position i Kronobergs län. Nätverket samlar ledare från både offentlig och privat sektor. Nätverket har samlats vid två tillfällen under året kring temana

”Dåtidens, nutidens och framtidens ledare” samt ”Värderingsdrivet ledarskap”. Nätverket leds av landshövdingen och har varit mycket uppskattat av deltagarna. Nätverket har visat sig vara mer värdefullt och efterfrågat än vad som först var förväntat. Nätverket kommer nu att fortsätta utvecklas till ett mer renodlat nätverk för ledarskap och detta arbete kommer att kopplas ihop med Linnéuniversitetet och den forskning kring ledarskap som bedrivs där.

Statistiksammanställningen ”På tal om kvinnor och män i Kronobergs län” togs senast fram 2012. Under året har förebereelser gjorts för att ta fram en ny sammanställning under 2015. Arbetet görs i samverkan med det resurscentra som leds av Region Kronoberg. Den senaste statistiksammanställningen som togs fram har varit mycket uppskattad och användbar för olika aktörer i länet. Länsstyrelsen ser att en uppdatering kommer att ge en uppdaterad bild av läget i länet. Sammanställningen kommer också att användas vid kommande kommunbesök, där en lokal bild av läget för varje kommun kommer att presenteras.

Sakkunnig och utvecklingsledare för våld i nära relationer har deltagit i ett stort antal möten, konferenser och utbildningar under året. Bland annat de nationella nätverk som finns för sakkunniga, LUJ, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld samt människohandel och prostitution.

Länsstyrelsen har också tillsammans med landets övriga länsstyrelser varit delaktiga i Nordiskt Forum samt i ”Jämställdhetskalaset” under Almedalsveckan 2014. Nordiskt Forum och ”Jämställdhetskalaset” under Almedalsveckan gav länsstyrelserna en möjlighet att synliggöra det gedigna arbete som görs inom jämställdhetsområdet. Speciellt ”Jämställdhetskalaset” lockade många åhörare och Länsstyrelsen har fått mycket bra respons på arrangementet som täckte alla fyra jämställdhetsmålen.

Mäns våld mot kvinnor ska upphöra

Länsstyrelsen fortsätter att driva nätverket Kvinnofrid Kronoberg som består av relevanta aktörer inom området. Nätverket har också påbörjat ett förändringsarbete för att effektivisera sitt arbete och öka samsynen inom området.

Det utvecklingsarbete som kommunerna har gjort inom området och de insatser som Länsstyrelsen har genomfört under år 2014 har resulterat i att politikområdet har blivit än mer uppmärksammat och synliggjort.

Samordningsuppdraget

Länsstyrelsen har uppdraget att samordna insatser rörande kvinnofrid, hedersvåld och förtryck samt människohandel och prostitution för sexuella ändamål.

Människohandel och prostitution för sexuella ändamål

I Kronoberg har spetsgruppen som består av representanter från Polis, Åklagarmyndigheten, socialtjänsten och Migrationsverket träffats en gång per termin för informations- och erfarenhetsutbyte. Spetsgruppen har påbörjat ett arbete om en samverkansöverenskommelse för stöd till personer utsatta för människohandel och prostitution. Vid ett gemensamt nätverksmöte mellan Kalmar och Kronobergs län inventerades behov av ytterligare kompetensutveckling. En gemensam plan för det fortsatta arbetet togs fram.

Länsstyrelserna i Jönköpings och Kronobergs län anordnade en gemensam konferens om unga som säljer sexuella tjänster. Syftet var att visa på barn och ungas utsatthet när det gäller sexuella övergrepp, men även ge verktyg i form av metodstöd.

Länsstyrelserna i Kronobergs, Kalmar, Halland, Blekinge och Jönköpings län anordnade en utbildningsdag om hur arbetet kan bedrivas gällande prostitution och människohandel. Syftet var att uppmärksamma hur man i länet kan samverka i frågan. Effekten är att frågan uppmärksammas samt att fler har fått verktyg i hur man kan arbeta med frågan i respektive län.

Länsstyrelsen har varit representerat på samtliga av LAMP:s (Länsstyrelsens arbete mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål) nationella nätverksträffar.

Hedersrelaterat våld och förtryck

Länsstyrelsen arrangerade en utbildningsdag för nätverket Kvinnofrid Kronoberg, där fokus var hedersrelaterat våld och förtryck samt samverkan.

Vid en informationsträff, anordnad av Länsstyrelsen med hälsokommunikatörerna i Kronobergs län, informerades om könsstympning och gift mot sin vilja.

Tillsammans med Länsstyrelsen i Blekinge län anordnades en dag om vägledningen ”Våga göra skillnad”. Syftet var bland annat att ge aktörerna verktyg och kunskap om vilket skydd, stöd och rehabilitering barn och unga som utsatts för hedersrelaterat våld och förtryck behöver. Aktörerna delades upp och fick kompetenshöjning utifrån sin specifika profession. Effekterna förutom kompetenshöjning till de närvarande deltagarna kommer vi förhoppningsvis att kunna se framöver i form av mer insatser.

Länsstyrelsen beviljade utvecklingsmedel till organisationen RFSL för att utveckla arbetet med HBTQ-personer som är eller har varit utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. Syftet är att uppmärksamma en grupp som är dubbelt utsatt och skapa mötesplatser samt ge information om dessa.

Länsstyrelsen har deltagit i samtliga nationella nätverksträffar.

Samordning med Landstinget och Regionförbundet

Länsstyrelsen, Landstinget Kronoberg samt skolhälsovården arrangerade en utbildningsdag om våld i nära relationer och barn som får illa. Landstinget Kronoberg har godkänt en ny handlingsplan som började gälla hösten 2014 och konferensen var en del i att implementera denna. Konferensen kunde ses via webben och spelades även in för att kunna fortsätta användas i utbildningssyfte. Målgruppen var läkare, sjuksköterskor, psykiatripersonal, BUP, elevhälsan, ungdomsmottagningen och tandvården.

Länsstyrelsen ingår i ett nätverk där representanter från Regionförbundet, Landstinget samt ledningsgruppen i länet deltar. Fokus är utsatta barn och de utbildningsåtgärder och konferenser som anordnas i länet inom området. Syftet är samverkan samt information och kunskap om varandras pågående åtgärder.

Barn och unga

Länsstyrelsens ANDT-samordnare, alkohol- och tobakshandläggare, jämställdhetsdirektör samt utvecklingsledare för våld i nära relationer har haft en gemensam konferensdag med workshop rörande unga, maskulinitet och idrott. Syftet var att uppmärksamma kopplingen mellan maskulinitetsnormer, idrott, våld och alkohol.

Länsstyrelsens uppdrag om kompetens och metodstöd till kommuner och ideella organisationer i arbetet mot våld i nära relationer

Socialstyrelsen och Länsstyrelsen har ett gemensamt uppdrag att fördela utvecklingsmedel och skapa ett nationellt och regionalt kunskaps- och metodstöd för att kvalitetsutveckla arbetet med våldsutsatta kvinnor, barn som har bevittnat våld och våldsutövare. Syftet är att få till stånd en starkare koppling mellan å ena sidan kommunernas utvecklingsarbete och å andra sidan nationellt metodutvecklingsarbete och Socialstyrelsens normering och tillsyn (IVO). Länsstyrelsernas roll är att ge kompetens och metodstöd till kommuner och ideella föreningar på regional nivå.

Länsstyrelsen i Kronobergs och Hallands län har gemensamt anordnat två utbildningskonferenser i den standardiserade hot- och riskbedömningsmetoden FREDÅ. Syftet med satsningen har varit att uppmärksamma bedömningsinstrumentet men även att förtydliga socialnämndernas ansvar. Effekten är att fler kommuner använder sig av bedömningsinstrument, vilket innebär att fler våldsutsatta kommer att få rätt stöd och hjälp utifrån de

behov de har. Detta framkom som en effekt vid uppföljningsdagen, då deltagare vittnade om effekten av att använda FREDA.

Länsstyrelsen gemensamt med IVO anordnade en informationsdag till presidienätverket i Kronobergs län med representanter från Landstinget Kronoberg, samtliga socialchefer samt socialnämndernas ordförande i respektive kommun. Där informerades om de allmänna råden (SOSFS 2009:22) om socialnämndens ansvar att tillhandahålla stöd och skydd till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld samt föreskrifterna och de allmänna råden 2014:4 om socialnämndens, vårdgivares och tandvårdens ansvar.

Utbildningsdagar riktade till professionella som möter särskilt utsatta grupper har anordnats. Våld mot kvinnor med funktionsnedsättning och våld mot kvinnor med utländsk bakgrund samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Samtliga kommuner har erbjudits kompetensutveckling inom ämnet mäns våld mot kvinnor och barn som har bevittnat våld. Även information och kunskap har getts kring att identifiera de processer som finns i kommuner när en våldsutsatt söker hjälp, vilka lagar och handböcker som är aktuella i området. För att kunna erbjuda god kvalitet.

Det utvecklingsarbete som kommunerna har gjort inom området och de insatser som Länsstyrelsen har genomfört under 2014 har resulterat i att ämnesområdet har blivit än mer uppmärksammat och synliggjort. Vid konferenser, utbildningar, nätverksträffar och informationstillfällen har inbjudan riktats till relevanta aktörer, såväl myndigheter som ideella organisationer, inom området. Detta har bidragit till en ökad kunskapsspridning samt intresse för samverkan och erfarenhetsutbyte.

Länsstyrelsen ser behovet av ett fortsatt stöd till kommuner för att stödja samverkan för gemensamma insatser. Det finns även ett behov att få kunskap i hur man bemöter och upptäcker våld, om hedersrelaterat våld och förtryck samt hot och riskbedömningsmetoden FREDA. Personalomsättningen är alltid stor vilket innebär att fortsatt implementering ständigt är aktuellt.

Arbetet med barn som bevittnar våld/utsätts för våld behöver fortsatt uppmärksammas och utvecklas. Våldsutövare är också en grupp som behöver mer fokus genom utökat kunskap och metodstöd.

Alla ska ha rätt till samma stöd oavsett var man bor. För att nå det målet måste fortsatt arbete ske inom kommuner, frivilligorganisationer och andra myndigheter. Länsstyrelsen erbjuder kompetens och metodstöd, bjuder in till nätverksträffar och anordnar dagar för att söka utvecklingsmedel till kommuner och ideella organisationer. På detta sätt följer vi det utvecklingsarbete som har påbörjats i länet.

Indikatorer

Jämställdhet utgiftsområde 13¹⁾

Nystartade företag	2014	2013	2012	2011	2010
Andel nystartade företag av kvinnor (%)		33,9	35,3	36,8	31,5
Andel nystartade företag av män (%)		66,1	64,7	63,2	68,5
Våld mot kvinnor	2014	2013	2012	2011	2010
Anmälda misshandelsbrott inomhus mot kvinnor 18 år eller äldre. Antal per 100 000 av medelfolkmängden 18 år eller äldre.	156	152	155	154	130

¹⁾ Se avsnitt Resultatredovisning, avsnitt indikatorer

Källa: Statistiska centralbyrån, Brottsförebyggande rådet

Kommentar kring ovanstående indikatorer

Nystartade företag

Kvinnornas andel av nyföretagande har under en längre tid legat runt en tredjedel i såväl länet som riket. En viss ökning skedde 2011 och 2012 men trots olika aktiviteter för kvinnors företagande har andelen åter fallit tillbaka till ”normal” nivå 2013.

Våld mot kvinnor

Andelen anmälda misshandelsbrott mot kvinnor har sedan 2011 legat på en jämn nivå. Länsstyrelsen vill dock poängtera att siffrorna säger lite om problemets verkliga omfattning, då mörkertalen kan vara stora.

Återrapportering regleringsbrev

Tabell 7.1

Kostnader/intäkter för område Jämställdhet	2014	2013	2012
Verksamhetskostnader inkl. OH1 (tkr)	2 647,7	2 713,0	1 495,0
varav ramanslag 5:1, netto (tkr)	697,1	1 234,3	988,5
varav övrig finansiering (tkr)	1 950,8	1 468,5	490,4
Andel av länsstyrelsens totala verksamhetskostn. (%)	1,90	1,97	1,11
Verksamhetsintäkter	1 451,5	1 048,6	432,5

¹⁾ Med OH avses Myndighetsövergripande verksamhet (10+11)

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Agresso

Kommentarer tabell 7.1

Länsstyrelsen har under 2014 lagt mer resurser på det arbete som kan externfinansieras och dragit ner på den ramfinansierade delen av verksamheten. Detta var dock en tillfällig insats under 2014.

Länsstyrelseinstruktion 5 §

1. Länsstyrelsen ska integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet genom att belysa, analysera och beakta kvinnors och mäns samt flickors och pojkars villkor

Uppdraget i instruktionen redovisas i avsnittet om Väsentliga prestationer och resultat under verksamhetsområdet Jämställdhet.

2. Länsstyrelsen ska genomgående analysera och presentera individbaserad statistik med kön som övergripande indelningsgrund om det inte finns särskilda skäl mot detta

Länsstyrelsens egen produktion av statistik är begränsad. Inom integrationsområdet sprids bland annat, av centrala organ framtagen, konsuppleterad statistik över flyktingmottagandet. Inom fiskeriområdet förs statistik över yrkesfiskare och fisketillsynsmän. När det gäller företagsstöd och stöd till kommersiell service inom ramen för de regionala tillväxtmedlen tas uppgifter regelmässigt in över antal anställda fördelat på kvinnor och män. Någon regelrätt utvärdering i detta avseende har emellertid inte gjorts de senaste åren. Länsstyrelsen har på grund av begränsad medelstillsättning endast i liten omfattning erbjudit företagsstöd.

Inom arbetet med regional miljöövervakning inom delprogrammet Hälsorelaterad miljöövervakning bidrog under året Länsstyrelsen och Landstinget Kronoberg med medel för förtätning av miljöhälsoenkäter respektive barnhälsoenkäter. Statistiken presenteras könsuppdelad för allmänt hälsotillstånd, transporter till och från skola och fritidsaktiviteter, motion, övervikt och utseende. Rapporten presenterades den 20 maj 2014, vid en gemensam workshop.

Nationella minoriteter och Mänskliga rättigheter

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER) Avser verksamhet 81* och 82*	2014	2013	2012
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,01	0,03	0,00
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,34	0,20	0,00
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	0,25	0,15	0,00
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	538	278	7
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	0,43	0,22	0,01
Antal ärenden, inkomna och upprättade	7	1	0
Antal beslutade ärenden	4	1	0
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragsutbetalningar där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	3 326	0	0

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl OH exkl. resurssamverkan. Uppgiften hämtas från tabell B.

Kommentarer till tabellen

Tabellen visar en ökning av arbetsinsats rörande uppdragen nationella minoriteter och mänskliga rättigheter. Det har skett en stor förändring gällande bidragsutbetalningar, där år 2014 urskiljer sig. Detta beror på en ändring i länsstyrelsernas VÄS-struktur, som har gjort att ärende som rör Personliga ombud har förts över till verksamheten Mänskliga rättigheter. Detta gör att även bidragsutbetalningen som Länsstyrelsen gör till verksamheten "Personliga ombud Kronoberg" redovisas på verksamheten Mänskliga rättigheter.

Andra väsentliga prestationer och resultat

Nationella minoriteter

Länsstyrelsen i Stockholms län bjöd tillsammans med Sametinget och i samarbete med Sveriges Kommuner och Landsting samt med Länsstyrelserna i Halland, Kronoberg, Jönköping, Kalmar, Gotland och Blekinge, in till en konferens som belyste minoriteternas lagstadgade rättigheter i förhållande till kommuner, landsting och regioner. Konferensen planerades i samverkan med alla inbjudande aktörer och hölls i Kronobergs län.

Frågan om nationella minoriteters rättigheter har tidigare inte väckt så stort intresse i Kronobergs län men i och med konferensen som lockade ett större antal deltagare än vid tidigare samlingar kring ämnet har frågan nu börjat diskuteras bland olika aktörer. Länsstyrelsen har själv börjat titta på vad den gemensamma telefonistorganisationen som servar 17 av 21 länsstyrelser speciellt måste tänka på kopplat till nationella minoriteter.

Personliga ombud

Våren 2014 har alla ombuden i Kronoberg erbjudits en utbildningsdag i metoden ”Sällan sedda” om våld mot kvinnor med funktionsnedsättning. Syftet var att uppmärksamma problematiken och ge verktyg i hur professionella praktiskt kan arbeta med frågan när en våldsutsatt söker hjälp, vilket lagstöd och handböcker som finns att tillgå för att ge ett gott bemötande och erbjuda god kvalitet.

Länsstyrelserna i Blekinge, Kronoberg och Skåne samt Riksförbundet Attention, RSMH och Schizofreniförbundet anordnade en konferens för att presentera Socialstyrelsens senaste uppföljning av PO-verksamheter och vilka resultat den visade. Syftet var att ge deltagarna en bred information om personliga ombuds verksamhet. Även att kommuner som ännu inte har personliga ombud skulle få information om hur verksamheter kan fungera, både privata och kommunala. Verksamhetsansvarig i Kronoberg samt ledningsgruppens ordförande höll en information om hur verksamheten fungerar i Kronoberg. Detta blev så uppskattat, att kommuner har tagit ytterligare kontakt för att få mer information.

Länsstyrelsens ANDT-samordnare informerade om det regionala arbetet med handel av narkotika för PO Kronobergs styrgrupp och ombud. Syftet var att uppmärksamma problematiken. Länsstyrelsen deltar vid styrgruppsträffar för att förmedla information från Socialstyrelsen samt för att föra en dialog med styrgruppens ledamöter vid eventuell förändring av verksamheten. Länsstyrelsen bjuder även in till alla konferenser och utbildningar som är relevanta för målgruppen och har också fördelat medel till verksamheten 2014 samt deltagit i samtliga nationella nätverksmöten.

Urban utveckling, slutsatser, erfarenheter och utvecklingsmöjligheter

Länsstyrelserna har under de tre år som det urbana utvecklingsarbetet pågått arbetat med att synliggöra behovet av samverkan mellan olika sakområden och nivåer (EU, nationellt, regionalt, delregionalt, lokalt och på stadsdelsnivå). Syftet har varit att bidra till en förbättring gällande förvärvsarbete, långvarigt försörjningsstöd, elevers behörighet till gymnasieskolan, trygghet samt bostadsförsörjning och fysisk planering i de sexton aktuella stadsdelarna. Under 2014, liksom tidigare år, har länsstyrelsernas arbete fokuserat på regional och nationell samordning och kunskapsspridning, samverkan med relevanta myndigheter och andra aktörer samt intern samordning. En av de största vinsterna med länsstyrelsernas arbete har varit möjligheten till samordning med andra relevanta uppdrag som hemlöshet, nyanländas etablering, boende, samhällsplanering och social oro. En annan framgångsfaktor är att länsstyrelserna lyfter frågan från en inomkommunal till en mellankommunal nivå. Samtidigt är den mellankommunala och regionala nivån svårhanterad, eftersom styrmedlen på regional nivå är relativt svaga.

Länsstyrelserna har både nationellt och regionalt anordnat dialogdagar. Målsättning har varit att stimulera till dialog och reflektioner med såväl föredragshållare som deltagare och designen har varit lyckad. Ambitionen att spegla insatser och lärdomar i arbetet från såväl nationell, regional som lokal nivå har också varit värdefull och den regionala och lokala samordningen har utvecklats som ett resultat av det nationella arbetet. Forskningen har varit ett stöd till de satsningar som kommunerna har gjort och arbetsmodellen med att knyta forskning till olika lokala satsningar i flera fall framgångsrik. Det är angeläget att den kunskap som forskningen resulterat i kan spridas och komma fler till nytta. Den samverkan mellan Arbetsmarknadsdepartementet, centrala och regionala myndigheter samt kommuner som utvecklats under tidigare år har fungerat väl. En erfarenhet är att det underlättar samverkan om uppdragen ligger relativt nära varandra.

Den samlade erfarenheten från de tre år som det urbana utvecklingsarbetet pågått är vikten av att se det relationella i segregationen. Segregationen är inte begränsad till ett område. Det är staden och/eller regionen som är segregerad. Urbaniserings betydelse för utvecklingen samt den bristande samordningen mellan tillväxtarbetet och sociala hållbarhetsfrågor har också uppmärksamats liksom bakomliggande faktorer som bostadsbristen, brister i välfär-

den, diskriminering och stigmatisering. I sammanhanget behöver de mål och intressekonflikter som föreligger också synliggöras, men även problemet med implementering av befintliga mål och välformulerade strategier för att motverka situationen i socialt utsatta områden.

Det finns en relativ samsyn kring vikten av att framöver satsa mindre på projekt och mer på långsiktighet i ordinarie verksamhet samt på nya sätt att samverka genom exempelvis samfinansiering och sociala investeringar. Av vikt är också att satsa på offentlig service i stadsdelarna, på att bygga fler bostäder och att bygga blandat. Den föreslagna upprustningen av miljonprogrammen är i sammanhanget viktig liksom att använda samhällsplaneringen som verktyg för att skapa en integrerad stad. Innehållsmässigt kan det fortsätta arbetet med urban utveckling, segregation och integration med fördel utgå från uppdelningen i systemintegration och social integration. Det innebär att åtgärder bör fokusera både på ”reell integration” som exempelvis arbete, och på ”känslan av integration”, alltså känslan av tillhörighet i samhället. Att använda de mänskliga rättigheterna och relevanta lagar, som exempelvis bostadsförsörjningslagen, som verktyg är också av vikt liksom att involvera näringslivet och idéburna sektorn men framför allt invånarna i de utvalda områdena i det framtida arbetet. Syftet måste vara att minska utsattheten, men också att öka tilliten mellan olika befolkningsgrupper och mellan invånarna och olika yrkesgrupper, exempelvis polis och räddningstjänst.

Det är en utmaning att driva frågor som bäst hanteras tvärsektoriellt och genom samverkan mellan olika nivåer för att få verklig effekt. Det tar tid att samla upp aktörer och se effekter av arbetet. Som nämnts i tidigare rapporter vore det bra om relevanta statliga myndigheter får stående uppdrag med finansiering för att arbeta med urban utveckling. Myndigheterna skulle då kunna bygga upp en långsiktig kompetens och metodik av politikområdet genom att systematiskt ta vara på de erfarenheter som görs över tid. Det finns viktiga lärdomar och erfarenheter i detta fält som förhoppningsvis tas till vara i andra uppdrag.

Insatser på nationell nivå – arbetsformer och aktiviteter

Samverkan med andra myndigheter

De fyra inblandade länsstyrelserna och Boverket har haft en nära samverkan under de tre år som det urbana utvecklingsarbetet har pågått. De nationella konferenser och dialogdagar som genomförts har anordnats gemensamt. Boverket har även deltagit på flera av de regionala dialogdagar som genomförts i länen. Samverkan mellan myndigheterna har underlättats genom att uppdragen varit kompatibla. Skolverket har också deltagit i den nationella samverkan. Inställningen till samverkan har varit god, men uppdragens olikartade inriktning har gjort samverkan mindre relevant. Sedan januari 2014 deltar även Polisen och Arbetsförmedlingen i det nationella arbetet. Samverkan med Polisen har fungerat väl nationellt, även om länsstyrelserna och Polismyndigheterna i vissa avseenden har en olikartad infallsvinkel. Polisen diskuterar mer utifrån termer som social oro och sociala risker samt med mer fokus på de utvalda områdena, medan länsstyrelserna strävat efter att se frågan i sitt större geografiska sammanhang. Samarbetet med Arbetsförmedlingen har framför allt bestått i att ansvarig nationellt deltagit på möten och planering av slutkonferensen. På regional nivå har samverkan med Arbetsförmedlingen i vissa län försvårats av att myndigheten inte arbetar med särskilda satsningar geografiskt. I Kronobergs län finns en fungerande samverkan där myndighetsrepresentanter, även från Arbetsförmedlingen, deltar aktivt i styrgrupp och arbetsgrupp. Arbetsförmedlingen har även avsatt personal till Växjö medborgarkontor, som har sitt kontor i just Araby och vänder sig till de boende på Araby.

Erfarenhets- och kunskapsutbyte 2014

Under året har två nationella aktiviteter genomförts. Den första var en dialogdag i Borås i februari på temat utbildnings- och arbetsmarknadsfrågor. Bland programpunkterna återfanns "Handledning för lärande, erfarenheter och exempel", "Segregationen, skolan och ungas informella lärande" och "Social investeringspolitik för förändring av miljonprogrammen". Dessutom presenterade Borås sin verksamhet och stadsdelen Hässleholmen besöktes. Dagarna arrangerades i samverkan mellan Arbetsmarknadsdepartementet, Borås stad, Boverket, Skolverket samt länsstyrelserna i Kronoberg, Skåne, Stockholm och Västra Götaland och representanter från majoriteten av de utvalda kommunerna och stadsdelarna i det urbana utvecklingsarbetet deltog.

Årets andra större nationella satsning var slutkonferensen i november i Rinkeby som arrangerades av Arbetsmarknadsdepartementet, Arbetsförmedlingen, Boverket, Polismyndigheten i Stockholms län samt länsstyrelserna i Kronoberg, Skåne, Stockholm och Västra Götaland. Program innehöll erfarenheter och slutsatser nationellt, regionalt och lokalt samt från forskningen. Dagen efter bjöd samma aktörer med Arbetsmarknadsdepartementet i spetsen in till en avslutande dialogdag. Där gavs myndigheter och kommuner möjlighet att presentera vad som genomförts under hela perioden för Urban 15 och en dialog genomfördes på temat Hur går vi vidare?

Insatser på regional nivå – arbetsformer och aktiviteter

På Länsstyrelsen i Kronobergs län finns en intern tvärssektoriell arbetsgrupp som utifrån ett brett samhällsutvecklingsperspektiv arbetar med strategiska samtal på regional nivå. Ett seminarium om social oro har anordnats tillsammans med Växjö och Polismyndigheten med fokus på metoder och goda exempel på förebyggande arbete. Landshövdingen har bjudit in till ett strategiskt samtal kring samhällets utmaningar med allt större flyktingströmmar och initierat ett projekt med fokus på boende och etablering (BeG) i hela länet. Syftet är att skapa bättre förutsättningar gällande boende och arbete. Ett problem i Kronobergs län är att kommunerna i den östra delen av länet står för en stor del av mottagandet, samt att många väljer att egenbosätta sig i områden som Araby. I samband med framtagandet av en ny RUS (Regional utvecklingsstrategi) har Länsstyrelsen uppmärksammat utmaningarna runt urban utveckling samt asymmetrin mellan stad och land. Urbaniseringstrenden, öppenhet, det inkluderande värdskapet och den segregerade arbetsmarknaden är exempel på delar som lyfts i strategin. Endast en kommun deltar i det urbana utvecklingsarbetet, vilket gör att det regionala perspektivet inte är självklart. Genom arbetet i RUS och projektet BeG har Länsstyrelsen dock i viss utsträckning lyckats bredda till hela länet. Samverkan med Växjö kommun är god. Där finns ambitioner och vilja att arbeta med frågorna, inte bara ur ett systemperspektiv utan också ur ett medborgarperspektiv, där invånarna i Araby och Växjö bjuds in till dialog och delaktighet. Ett utvecklingsområde är samordning i kommunen och att utgå från ett hela stadens perspektiv.

Återrapportering regleringsbrev

RB 83. Länsstyrelserna ska redovisa hur Sveriges rättsliga åtaganden om icke-diskriminering och mänskliga rättigheter behylls, analyseras och beaktas i den egna verksamheten i enlighet med 5 § punkten 5 i förordningen (2007:825) med länsstyrelseinstruktion samt bedöma resultatet av detta. Redogörelsen ska innehålla information om bl.a. hur länsstyrelserna samarbetat med andra berörda myndigheter samt vilka åtgärder som har vidtagits för att stödja kommunernas arbete med dessa frågor.
Åtgärder som har vidtagits för ett fortsatt utvecklingsarbete gällande lika rättigheter och möjligheter ska redovisas särskilt.

Länsstyrelsegemensamma utvecklingsinsatser

Länsstyrelsen i Kronobergs län har deltagit aktivt i länsstyrelsernas gemensamma utvecklingsinsatser, se Länsstyrelsen i Dalarnas redovisning.

Mänskliga rättigheter

I maj 2014 genomfördes Växjö Pride och Länsstyrelsen engagerade sig tidigt i planeringsarbetet. Förutom engagemang i nätverket arbetade Länsstyrelsen på två plan under själva Prideveckan.

Dels genom synlighet då flaggning skedde på residensets tak samt utanför entrén och dels genom en annons i lokalpressen. Länsstyrelsen anordnade också kompetenshöjande insatser. En föreläsningsserie genomfördes under en halvdag då tre olika teman lyftes:

- Mångfaldscertifiering – ett sätt att arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare
- The Unstraight Museum
- Gay som i glad? Queer som i konstig? Om kampen för att behandlas på lika villkor när en bryter mot normen.

Som ett led i de kompetenshöjande insatserna erbjöds hela Länsstyrelsens personal att på arbetstid delta på valfritt seminarium under Prideveckan. Förutom dessa insatser var även landshövdingen invigningstalare på Växjö Pride 2014.

Utöver ovanstående insatser redovisar Länsstyrelsen övriga åtgärder som har genomförts, under Länsstyrelseinstruktionen § 5.

Effekter

Länsstyrelsens tydliga ställningstagande för mänskliga rättigheter fick stort genomslag på bland annat sociala medier. Länsstyrelsen har också varit ett föredöme i frågan och har fått förfrågningar från andra myndigheter och organisationer kring upplägg och planering inför kommande Pridefestivaler.

Länsstyrelseinstruktion 5 §

3. Länsstyrelsen ska vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn analysera konsekvenserna för dem och därvid ta särskild hänsyn till barns bästa.

Allmänt

Information i naturreservat skrivs på ett enkelt sätt och med förklarande termer om fackuttryck används. I vissa utpekade reservat tas särskild information fram för barn.

Guidningar ordnas som är direkt riktade till barn. Vid framtagande av publikationer anpassas språket så att det ska kunna förstås av en gymnasieelev. Detta har genomförts i t.ex. åtgärdsprogram för miljömålsarbetet.

Landsbygdsutveckling

Barn är inte huvudsaklig målgrupp för landsbygdsprogrammet, men indirekt påverkas barns förutsättningar, t.ex. genom att barn och ungdomar på landsbygden har samma tillgång till internet som de i tätorterna genom stöd till fiberutbyggnad i landsbygdsprogrammet. Genom att sträva efter att jordbrukarstöd i så stor utsträckning som möjligt betalas ut i rätt tid, gynnar vi även barnen i de familjer som är beroende av ersättningarna. Inom djurskyddet försöker vi undvika att barn deltar vid känsliga kontroller. Vid behov tas kontakt med socialtjänsten.

Trygghetsskapande insatser

Övriga insatser som har genomförts finns redovisade i uppdrag 4, trygghetsskapande miljöer för alla.

I arbetet med Medborgarprojektet har ett informationsmaterial och illustrationer till både webb och tryckt information tagits fram av bland annat olika kriskaraktärer/krispersonligheter. Såväl texter som illustrationer har kvalitetssäkrats ur såväl mångfalds- som jämställdhetsperspektiv, med expertis från MSB och genom Länsstyrelsens jämställdhetsdirektör.

Bostadsförsörjning

Länsstyrelsen har aktivt samverkat, inom ramen för hemlöshetsuppdraget, och särskilt lyft behov av att arbeta vräkningsförebyggande, med målgruppen barnfamiljer. Under året har en dialogdag arrangerats i Växjö kommun, tillsammans med den nationelle hemlöshetssamordnaren. I länets Bostadsmarknadsanalys finns ett kapitel som berör situationen kring bostadsförsörjning och hemlöshet, där bland annat kommunerna får frågan om rutiner kring avhysning. Underlaget i BMA:n ger ett gott diskussionsunderlag som visar på stora utvecklingsbehov framöver.

Barn och ungas hälsa

Under året har en länsgemensam handlingsplan för folkhälsans målområde 3, Barn och ungas uppväxtvillkor, tagits fram och varit ute på remiss i länet. De aktörer som har deltagit i framtagandet av handlingsplanen är Länsstyrelsen, Regionförbundet södra Småland, Landstinget Kronoberg och samtliga kommuner i länet. Även ett elevråd med barn och ungdomar har medverkat genom kommentarer och åsikter, vilket har tagits hänsyn till. De områden som lyfts fram i handlingsplanen är sådana där samverkan finns eller skulle kunna förstärkas och utvecklas, med barnets bästa i fokus.

Handlingsplanen är en sammanställning av viktiga faktorer och områden som har betydelse för barns och ungas uppväxtvillkor. Aktiviteter som innebär samverkan/samarbete på länsnivå och/eller på lokal nivå är prioriterade. Kopplingar till barnkonventionen redovisas med hänvisningar till respektive artikel.

Landstinget Kronoberg har tagit fram en handlingsplan om våld i nära relationer och barn som far illa. I samband med lanseringen anordnade Landstinget Kronoberg och Länsstyrelsen en gemensam konferens. Målgruppen var läkare, sjuksköterskor, psykiatripersonal, BUP, elevhälsan, ungdomsmottagningen och tandvården. Övriga insatser finns redovisade under uppdraget Folkhälsa.

Föräldrastöd

Länets gemensamma folkhälsopolicy har barn och ungas uppväxtvillkor som ett prioriterat område. I den handlingsplan som är kopplad till området, och som beskrivits ovan, anges föräldrastödet som en betydelsefull insats. Föräldrastöd kan utgöra en viktig del i att förtydliga barns rättigheter. Detta genom att föräldrar får stöd i sitt föräldraskap och får kunskap om barnets rättigheter och vad det innebär i praktiken. Det nya regeringsuppdrag som Länsstyrelserna fick år 2014, att stödja regionala och lokala aktörer med att utveckla föräldrastödet i länet, har gett möjligheter att vidareutveckla ett redan uppbyggt föräldrastödsarbete i Kronoberg. Övriga insatser kring föräldrastöd redovisas under avsnitt Folkhälsa. En kompetensutvecklingsdag har också anordnats för de aktörer som utbildar i eller anordnar föräldrastöd i länet. Inom ANDT-området har också regional ledningsgrupp folkhälsa fattat beslut om att det i alla länets kommuner ska genomföras föräldramöten som ger information gällande cannabis, spice och nättdroger. Den regionala samordningen av detta uppdrag ansvarar Länsstyrelsens ANDT-samordnare för tillsammans med länets beredningsgrupp.

Ensamkommande barn och unga

Länsstyrelsen har ett särskilt uppdrag vad gäller ensamkommande barn. Ensamkommande barn och ungdomar är en grupp som inte har några föräldrar i landet som talar för dem eller står upp för dem. De placeras enligt socialtjänstlagen antingen i familjehem eller på HVB-hem och tillhör därmed en grupp som konstaterats få mindre stöd än barn som bor med en eller båda föräldrar. Ensamkommande barn är dessutom utsatta ytterligare då de kommer från andra samhällsstrukturer och åtminstone inledningsvis har svårt att hitta rätt i det svenska samhällssystemet.

I barnkonventionen, artikel 12, står att alla barn och unga har rätt att bli tagna på allvar och att vuxna måste lyssna på dem. Barn och unga ska vara med och påverka i frågor som rör dem, utifrån sin ålder och mognad. Utifrån det perspektivet tog Länsstyrelsen initiativ till en referensgrupp av ensamkommande barn som träffas sedan 2013, så även under 2014. Syftet med gruppen är att fånga upp dessa ungdomars erfarenhet av, synpunkter på och förslag till utveckling av mottagandet av ensamkommande barn i länet och landet. Synpunkter och förslag som av Länsstyrelsen lämnats vidare till Ensamkommandenätverket i första hand men även till myndigheter på nationell nivå. Ensamkommandenätverket består av representanter för IVO, Landstinget Kronoberg, Linnéuniversitetet, Länsstyrelsen, Migrationsverket, Regionförbundet, Regionala godemansföreningen samt samordnaren för länets överförmyndare och syftar till att utbyta erfarenheter och kunskap samt att fastställa gemensamma regionala utvecklingsområden.

Referensgruppen har under 2014 träffats vid två tillfällen, där ett av tillfällena hade hälsa som tema. Ungdomarnas erfarenheter och synpunkter från detta möte utgjorde ett av underlagen i ett projektarbete inom ramen för Flyktingfondsprojektet Gemensam kompetensutveckling Migration och Hälsa. Projektarbetet, vars syfte var att fånga målgruppen nyanländas erfarenheter i mötet med svensk hälso- och sjukvård, resulterade i en skriftlig rapport - Nyanlända Kronobergare om hälsa och hälsofrämjande etablering – vilken bland annat spridits vidare till Landstinget Kronobergs folkhälsoenhet.

Tema för referensgruppens andra möte var arbetsmarknad och planerades av Länsstyrelsen i samarbete med det regionala projektet Tvärdrag som syftar till att skapa en hållbar struktur för samverkan mellan näringsliv och offentlig sektor, inklusive skolan, med goda möjligheter till sysselsättning och hög livskvalitet i regionen som mål. Swedbank i Växjö stod för värdskapet när referensgruppen mötte några arbetsgivare i länet. Målet för träffen var för ungdomarna att få en bild av arbetsmarknaden i regionen, vad som efterfrågas och vad som krävs för att ta sig in på den, samtidigt som arbetsgivarna fick en bild av ungdomarna som en resurs. Mötet var uppskattat av båda parter, dvs. ungdomarna respektive företagarna. Länsstyrelsen i samverkan med Tvärdrag har därför beslutat att under 2015 genomföra liknande möten men på lokal nivå, dvs. i respektive kommun. Förhoppningarna är flera,

däribland en större kännedom om och förståelse för varandra, kunskap om arbetsmarknaden i länet för ungdomarna och att utveckla en metod applicerbar på alla ungdomar i länet så att fler ungdomar väljer att bo kvar och efter utbildning börjar arbeta någonstans i länet.

4. Länsstyrelsen ska vid samråd, beslut och andra åtgärder verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Allmänt

Länsstyrelsen har under året arbetat vidare med insatser enligt den interna Likavillkorsplanen. Vid möten och konferenser har Länsstyrelsen ambitionen att integrera ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv samt tillgängliggöra information som Länsstyrelsen producerar. Såväl texter som illustrationer har kvalitetssäkrats ur såväl mångfalds- som jämställdhetsperspektiv.

Länsstyrelsens Tillgänglighetsforum

Länsstyrelsens Tillgänglighetsforum är en samverkan mellan Länsstyrelsen och Handikapprörelsens Idé- & KunskapsCentrum (I&KC). I&KC är en administrativ samordningsorganisation som hela den samlade handikapprörelsen i Kronobergs län står bakom. Forumet ska arbeta med syfte att förbättra Länsstyrelsens service till alla medborgare i länet oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Under året har forumet arbetat tematiskt, utifrån sakområdenas behov av rådgivning och medlemmarnas önskemål. Bland annat har man under året lyft hur man kan förbättra arbetet med att tillgängliggöra naturreservat (se stycket nedan). Man har också diskuterat den interna tillgängligheten vid Länsstyrelsen, utifrån ett risk- och säkerhetsperspektiv. Kulturmiljövården har skickat förslag till Tillgänglighetsplan för Råshult till Tillgänglighetsforum, som har agerat remissinstans (se avsnitt nedan).

Under 2015 kommer arbetet med att utveckla samverkan inom ramen för Forumet att utvecklas till att beröra kommunernas verksamhet, och andra myndigheters verksamhet.

Tillgängliga kulturmiljöer

Två handläggare på Kulturmiljövården har genomgått utbildning kring funktionshinderfrågor. En checklista för inkludering har tagits fram för att användas i den dagliga ärendehantering. Kulturmiljövården deltar också i Länsstyrelsens tillgänglighetsforum, och har arbetat fram en tillgänglighetsplan för kulturresevatet komministerbostället Råshult. Tillgänglighetsforum har fungerat som remissinstans av Råshults Tillgänglighetsplan, en plan som kan tjäna som modell för tillgänglighetsarbetet framöver. Taktila skyltar till forminen direktupphandlas till ytterligare vårdlokaler.

Tillgängliga naturmiljöer

Vid iordningsställande av länets naturreservat har Länsstyrelsen som krav att det via hemsidan ska framgå hur reservatet ser ut och vilka anläggningar som finns, så att besökare med funktionsnedsättning själva kan avgöra om de kan besöka området. De reservat som är funktionsanpassade ska återfinnas på Länsstyrelsens hemsida. Samarbete sker bl.a. med Länsstyrelsens Tillgänglighetsforum och Kronobergs Idé- och kunskapscentrum, för att få rätt bedömning vid utförandet. Informationen i våra naturreservat är skrivna på ett enkelt sätt utan svåra facktermer och den finns skriven på mer än ett språk. Vid bildandet av ett naturreservat ingår i stort sett alltid att området ska tillgängliggöras för friluftslivet så väl som för alla som vill besöka naturreservaten; barn och unga, personer med funktionsnedsättning,

etnisk härkomst m.fl. Länsstyrelsen tillhandahåller markerade stigar, rastplatser och i vissa fall även grillplatser i våra reservat. Vid invigningar sker samarbete med organisationer som i hög utsträckning nyttjar friluftsliv, t.ex. naturskyddsföreningen, vandrarklubbar, och ibland med Landstinget Kronoberg. En prioriterad uppgift är att beakta betydelsen av exempelvis möjligheten att bedriva friluftsliv i alla relevanta delar av verksamheten. exempelvis i reservats- och restaureringsarbete.

Tillgänglig landsbygd

Länsstyrelsens supportorganisation för jordbrukarstöd och landsbygdsstöd är utformad så att alla ska kunna tillgodogöra sig information och hjälp oberoende av var i länet man bor eller om man har någon funktionsnedsättning. De tekniska förutsättningarna ger de kunder som inte kan besöka Länsstyrelsen, samma förutsättningar för att få hjälp som de som har möjlighet att besöka oss. Genom "Mina sidor" för lantbrukare kan de som söker jordbrukarstöd följa sina ärenden från ansökan till beslut. Vid planering av informationsträffar ute i länet ska hänsyn tas till att lokaler är lämpliga för personer med funktionsnedsättning. Länsstyrelsen strävar efter att vara så tydliga som möjligt i de kommuniseringar som görs, för att förenkla för de som har läs- och skrivsvårigheter. Vi erbjuder personlig kontakt, vilket kan underlätta för mottagaren om hen har svårigheter att tolka våra skrivelser eller någon har någon annan funktionsnedsättning som kräver att vi förtydligar våra skrivelser muntligen.

Tillgänglig digital infrastruktur

Bidrag till kommersiell service (exempelvis tillgänglighet i butik och hemsändningsbidrag) och utbyggd IT-infrastruktur främjar tillgängligheten för alla. Uppdraget om betaltjänster bevakar också tillgängligheten till bl.a. kontanthantering. När vi ger investeringsstöd till olika verksamheter, förutsätts det att det uppfyller gällande regler för tillgänglighet.

Trygga miljöer för alla

Skydd och beredskap integrerar jämställdhets-, mångfalds-, folkhälso-, tillgänglighets- och barnperspektiv i arbetet med den regionala risk- och sårbarhetsanalysen. Man har också bevakat jämställdhets- och mångfaldsperspektivet i projektet "Hesa Fredrik" mot allmänheten, och vid framtagandet av allt material i projektet. Arbetet med Medborgarprojektet (kriskommunikation med allmänheten) syftar till att utveckla myndighetens förmåga att nå ut till olika grupper i samhället via olika kanaler. Detta genom att fler kommunikationskanaler används och genom att både anpassa informationen och hur den förmedlas. Vi tillgängliggör information i traditionellt tryck, webb med information att läsa, lyssna och se på samt personliga möten vid t.ex. skolturnéer (arbetsmarknadsdag, Demokratijakten). Information om risker och kriser ska förmedlas på ett sådant sätt att den är förståelig för så många som möjligt och målet är att ge alla som bor eller vistas i Kronoberg samma möjlighet/tillgång till information. Konceptet Hesa Fredrik <http://www.hesafredrik.nu/> har tagits fram som särskilt informationsmaterial till äldre barn och Vilda Hilda, Redo och Lilla Ängslan har tagits fram för mindre barn.

5. Länsstyrelsen ska integrera de mänskliga rättigheterna i sin verksamhet genom att behysa, analysera och beakta rättigheterna i den egna verksamheten, särskilt skyddet mot diskriminering.

Utöver redovisning av RB-uppdrag 83, vill Länsstyrelsen i Kronobergs län särskilt lyfta nedanstående insatser.

Länsstyrelsen har under året arbetat vidare med att realisera intentionerna i den interna Likavillkorsplanen. Vid introduktionsutbildningen för nyanställda fick medarbetarna information om Länsstyrelsens uppdrag rörande mänskliga rättigheter, barnperspektiv, jämställdhetsfrå-

gor och tillgänglighetsfrågor. Alla nyanställda chefer erbjuds utbildning i kompetensbaserad rekrytering.

Vi eftersträvar största möjliga rättssäkerhet i handläggningen av ärenden, men också i tillsyn. Exempelvis i beslut som går någon emot upplyser vi tydligt om möjligheten att överklaga. Vi bedriver tillsyn och hanterar stöd lika, oberoende av den sökandes religion, etnicitet, sexuell läggning m.m.

Skydd och beredskap integrerar jämställdhets-, mångfalds- och barnperspektiv i arbetet med den regionala risk- och sårbarhetsanalysen. Man har också bevakat jämställdhets- och mångfaldsperspektivet i projektet "Hesa Fredrik" mot allmänheten, och vid framtagandet av allt material i projektet. Även i krishanteringen integreras de mänskliga rättigheterna, avseende etablerad förmåga att nå ut med information till olika grupper på olika språk (tolkhjälp m.m.).

Gällande kulturmiljövårdens arbete hänvisar Länsstyrelsen till redovisning 43a. Länsstyrelsens insatser har utgått från den interna Likavillkorsplanen, som kommer att revideras under våren 2015.

Integration

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER) Avser verksamhet 85*	2014	2013	2012
Årsarbetskrafter män ¹⁾	1,39	0,04	0,04
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	3,11	2,15	1,97
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	3,23	1,54	1,43
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	4 709	2 458	2 348
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	3,80	1,97	1,91
Antal ärenden, inkomna och upprättade	54	49	40
Antal beslutade ärenden	47	43	37
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragsutbetalningar där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	61	56 907	42 900
Brukarundersökning			
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 851, Integrationsfrågor	54		

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl OH exkl. resurssamverkan. Uppgiften hämtas från tabell B.

³⁾ Nöjdindex för verksamhet 28261 från länsstyrelsegemensam brukarundersökning 2014. Nöjdindex varierar mellan 0 och 100, där 0 är lägsta betyg och 100 är högsta betyg. Genomsnitt för samtliga 21 länsstyrelser är 65.

Kommentarer till tabellen

Under år 2014 har Länsstyrelsen engagerat sig i två nystartade integrationsprojekt, vilket inneburit att antalet årsarbetskrafter som arbetar med integration nästan har dubblerats. Samtliga resursförstärkningar i årsarbetskrafter är inom mottagning, boende och etablering för nyanlända. Resursförstärkningarna rör projektet Boende och etablering på G (BeG), där Länsstyrelsen är projektägare och har anställt projektledare, projektmedarbetare, projekt-

administratör och ekonom, samt projektet SMAK (Stärkt mottagande av kvotflyktingar), där Länsstyrelsen är projektpartner och har anställt en utvecklingsledare.

Antalet inkomna och upprättade ärenden har fortsatt att öka, en tendens som finns sedan år 2012. Huvuddelen av de nyinkomna ärendena rör överenskommelser om ensamkommande barn, både för asylsökande och platser för barn med uppehållstillstånd.

Efter att uppdraget om att samordna samtliga 21 Länsstyrelserns arbete med integration och om medel enligt § 37 (2010:1122) vid årsskiftet 2013/14 formellt övergick från Kronobergs län till Jönköpings län, har bidragsutbetalningarna inom området i princip upphört, och avser endast utbetalning efter genomförande av två politikerdialoger.

Länsstyrelsen i Kronobergs län ligger under genomsnittet vad gäller Nöjdindex. Dock lyfts det fram att man är mycket nöjd med medarbetarnas engagemang samt svarstiderna. Man bör ta i beaktande att resultaten är baserat på endast 15 intervjuer.

Andra väsentliga prestationer och resultat

Med hänsyn till länets fortsatt höga mottagande av nyanlända år 2014, ett samtidigt ökat behov, dels av fler anvisningsbara platser för nyanlända, dels ett utökat mottagande av asylsökande ensamkommande barn i enlighet med länets så kallade fördelningstal, har Länsstyrelsens insatser fokuserat på prestationer inom dessa båda områden under året. Resultaten är mycket goda. Kvantitativt, med ett i förhållande till länets andel av landets befolkning mycket högt mottagande av såväl asylsökande ensamkommande barn som nyanlända. Kvalitativt, med ett utvecklat mottagande, etableringsinsatser och samhandling mellan parterna, bland annat med stöd av olika projekt.

Länsstyrelsens prioriterade insatser i dessa delar redovisas under uppdragen 73, 74 och 77, där särskilda rapporter från Länsstyrelsen i Kronobergs län biläggs de nationella sammanställningarna för uppdragen 73 och 77.

Kronobergs län tar ett stort ansvar för mottagandet, såväl av asylsökande som av nyanlända inklusive ensamkommande barn. Länet är samtidigt ett glesbygdslän, och i behov av fler länsbor. Nyanlända är en viktig del av lösningen för länets tillväxt, där utvecklade modeller för mottagandet och samhandlingen mellan myndigheter krävs. Genom att ta tillvara på erfarenheterna från olika genomförda insatser - bland annat Flyktingfondsprojektet Boende och etablering på G (BeG) och § 37-insatsen Integration Lessebo - tillsammans med andra inom sakområdet närliggande projekt, har länsledningen under år 2014, efter samråd med olika parter i länet, tagit fram förslag till en sådan utvecklad modell för boende och etablering. Denna presenterades i slutet av året för Arbetsmarknadsdepartementet.

Länsstyrelsen har under året engagerat sig i olika utvecklingsinsatser med bäring på nyanlända och integration. Här har länets kommande Regionala utvecklingsstrategi, RUS, varit en viktig del, med fokus på utvecklingen av landsbygd, demografi och tillväxt. Genom Flyktingfondsprojektet Gemensam kompetensutveckling inom migration och hälsa har Länsstyrelsen parallellt vidareutvecklat samarbetet med de parter i länet som arbetar med eller är involverade i nyanländas hälsa. För att utanförskapet och ohälsan bland såväl nyanlända och ungdomar som personer med funktionsnedsättning ska minska, har Länsstyrelsen dessutom ingått i styrgruppen för ESF-projektet Förstudie kring utanförskap. I förstudien är samarbete och samhandling mellan myndigheter och organisationer utgångspunkten för de individanpassade insatserna. Alvesta kommun är projektägare och övriga parter representerar kommuner, företag, föreningar och myndigheter. Ambitionen är att förstudien ska resultera i ett eller flera genomförandeprojekt under år 2015.

För att öka kunskapen om och förståelsen för hur mottagandet av asylsökande och nyanlända har betydelse för länets utveckling och tillväxt, har Länsstyrelsen tillsammans med Arbetsförmedlingen och Migrationsverket under år 2014 arrangerat två regionala politikerträffar på residenset i Växjö, och även planerat för samt bjudit in till en tredje politikerträff,

vilken äger rum i mars 2015. Ett 50-tal politiska förtroendevalda i länet från kommuner, Landstinget, Regionförbundet, Kyrkan och riksdagen har deltagit vid respektive träff, med medverkan av bland andra det tidigare statsrådet Tobias Billström, regeringens utredare om nyanländas boende Lars Stjernkvist och Gunnar Hedberg samt med Ulrica Messing som moderator. Att ta en aktiv roll och samla olika parter, bland dem politiska förtroendevalda, menar Länsstyrelsen är av vikt för att nå samhandling och för att kunna stärka länets utveckling. Samtidigt bidrar dessa och liknande träffar till goda förutsättningar för ett fortsatt högt och aktivt mottagande av nyanlända, inklusive mottagande av ensamkommande asylsökande barn.

Indikatorer

Integration utgiftsområde 13¹⁾

Nyanlända som beviljats uppehållstillstånd på skyddsgrunder eller av humanitära skäl	2014	2013	2012	2011	2010
Andel kommuner som tecknat överenskommelser om flyktigmottagande (%)	100	100	100	100	100
Antal platser per 10 000 invånare i länet	30,8	30,7	26,1	26,4	25,7
Ensamkommande barn	2014	2013	2012	2011	2010
Antal platser per 10 000 invånare i länet	11,0	7,7	6,7	5,7	4,8

¹⁾ Se avsnitt Resultatredovisning, avsnitt indikatorer

Källa: Migrationsverket

Kommentar kring ovanstående indikatorer

Nyanlända som beviljats uppehållstillstånd på skyddsgrunder eller av humanitära skäl

I Kronobergs län har samtliga åtta kommuner en överenskommelse om mottagande av nyanlända. I förhållande till antalet framförhandlade platser per 10 000 länsinvånare är Kronobergs län på femte plats i Sverige. När jämförelser görs med det faktiska mottagandet av nyanlända placerar sig Kronobergs län på andra plats i landet med 85 mottagna nyanlända per 10 000 länsinvånare. Länets faktiska mottagande av nyanlända är således drygt 3,5 gånger högre än antalet platser i överenskommelserna. Huvuddelen av det faktiska mottagandet utgörs av personer som på egen hand ordnat en bostad i länet. Totalt bosatte sig 1 611 nyanlända i länet år 2014. Av dem ordnade 88 procent sin bostad på egen hand.

Samtidigt har i princip alla anvisningsbara platser i överenskommelserna resulterat i en faktisk inflyttning under året. Olika regionala och lokala initiativ kring nyanländas mottagande och bosättning har bidragit till det positiva resultatet, framför allt Flyktningfundsprojektet *Boende och etablering på G* (BeG), där Länsstyrelsen är projektägare. Genom BeG-projektet erbjuds anläggningsboende med uppehållstillstånd att efter kartläggning och dialogsamtal delta i studiebesök i en kommun i länet, där bostad för familjen kan erbjudas och där de vuxnas kompetens matchas med kommunernas och företagens behov och önskemål. Migrationsverket och Arbetsförmedlingen är tillsammans med Alvesta kommun projektpartner i BeG-projektet och deltar aktivt i såväl styrgrupp som arbetsgrupp.

Även projekten *SMÅK* (Stärkt mottagande av kvotflyktingar), *Somalia i Alvesta* samt en nyligen påbörjad insats i Uppvidinge kommun, *Asylplatser byts till PUT-platser*, har under året, eller kommer för år 2015, att bidra till att fler nyanlända erbjuds en bostad och framtid i länet efter anvisning om bosättning, såväl kvotflyktingar som anläggningsboende med uppehållstillstånd. Samtliga nämnda projekt och insatser bygger på ett utvecklat samarbete och samhandling mellan myndigheter, kommuner och andra parter i länet.

I den nationella redovisningen av uppdrag 73 återfinns, i särskild bilaga, en fördjupad rapport där Länsstyrelsen redovisar samtliga insatser som gjorts i länet avseende mottagandet av nyanlända.

Asylsökande ensamkommande flyktingbarn

I Kronobergs län har samtliga åtta kommuner en överenskommelse om mottagandet av asylsökande ensamkommande barn. Antalet framförhandlade asylplatser per 10 000 länsinvånare uppgår år 2014 till 11,0. Detta är en rejäl utveckling jämfört med föregående år, och placerar Kronobergs län på fjärde plats i Sverige. Kommunerna i länet nådde sitt så kallade fördelningstal redan i september 2104.

Länsstyrelsens har under 2014 framförallt lagt stor vikt vid att informera och finnas tillgänglig för frågor kring lagändringen för att ge kommunerna tillräckligt med underlag för att kunna fatta beslut avseende nya överenskommelser om mottagande av ensamkommande barn. Länsstyrelsen har också utvecklat en snabb såväl intern som extern process och dialog om nya överenskommelser. Tillgänglighet, information och dialog genererar i sig inte fler platser men har tillsammans med lagändringen, i form av utökade möjligheter för Migrationsverket att anvisa asylsökande ensamkommande barn till en kommun, bidragit positivt till utvecklingen av antalet platser i länet.

I den nationella redovisningen av uppdrag 77 återfinns i särskild bilaga en fördjupad rapport, där Länsstyrelsen redovisar samtliga insatser som gjorts i länet avseende mottagandet av ensamkommande barn.

Återrapportering regleringsbrev

RB 74. Ersättning enligt 37 § förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar finansieras från det under utgiftsområde 13 uppförda anslaget 1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande. Insatser enligt 37 § som syftar till att underlätta bosättning och öka kommunernas mottagningskapacitet samt möjligheter att tillhandahålla samhällsorientering ska prioriteras. Länsstyrelsen i Jönköpings län ska efter att övriga länsstyrelser har fått tillfälle att yttra sig besluta om hur stor del av anvisade medel som ska fördelas för disposition av respektive länsstyrelse.

Ersättning enligt 37 a § förordningen om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar finansieras från det under utgiftsområde 13 uppförda anslaget 1:1 Integrationsåtgärder.

Länsstyrelserna ska redovisa för vilka olika insatser som ersättning enligt ovan nämnda förordning lämnas samt en bedömning av resultaten. Anvisningar för redovisningarna lämnas av Lst i Jönköpings län.

Vilka olika insatser som ersättning har lämnats till

Ersättning enligt § 37 a lämnas i särskild rapport av Länsstyrelsen i Jönköpings län, där beviljade insatser i Kronobergs län framgår.

Följande kommuner och insatser har under år 2014 beviljats bifall vid ansökningar om ersättning enligt § 37 respektive § 37 plus (2010:1122):

Kommun	Sökt insats	Sökt belopp, tkr	Beviljat belopp, tkr
Lessebo kommun	Integration Lessebo – 2014	600	500
Växjö kommun	Etablering genom förening	383	335
Alvesta kommun	Bosättning Kronoberg	665	665
Tingsryds kommun	Förstärkning av kollektivtrafiken	701	701
Uppvidinge kommun	Asylplatser byts till PUT-platser	6 910	3 886
	Summa:	9 259	6 087

Insatser som syftar till att öka kommunernas mottagningskapacitet

Av årets inkomna och beviljade ansökningar inom § 37 (2010:1122) har Länsstyrelsen enbart beviljat medel till insatser som syftar till att öka mottagningskapaciteten respektive att underlätta bosättning. Det har varit ett medvetet val från Länsstyrelsens sida med hänsyn till behovet av att öka antalet platser för mottagning via anvisning och till länets sedan tidigare höga mottagande av nyanlända.

Lessebo kommun tog år 2013, och även år 2014, emot flest nyanlända av samtliga kommuner i Sverige, i förhållande till befolkningsmängden. § 37-insatsen *Integration Lessebo – 2014* är en vidareutveckling av en tidigare beviljad § 37-insats för att utveckla och i kommunen implementera den så kallade Kronobergsmodellen, i syfte att stärka beredskap och mottagningskapacitet av nyanlända, samtidigt som fler av de mottagna nyanlända kommer i egen försörjning. Detta ska bland annat ske genom utökad samverkan med och samordning av samhällets organisationer, inklusive näringsliv och idéburen sektor samt kompletterande samhällsinformation. Modellen sprids till länets övriga kommuner, vilket även säkerställs av projektledningen med stöd av ”Advisory Board”, där kommunledningen, landshövdingen, ledningarna för Arbetsförmedlingen, Migrationsverket och IKEA ingår.

Insatsen *Etablering genom förening* baseras på en § 37-förstudie i Växjö kommun under år 2013, om *Frivilliginsatser för stärkt mottagningskapacitet*. Genom insatsen samarbetar Växjö kommun och Arbetsförmedlingen för att fördjupa samverkan med det civila samhället. Nyanlända matchas under etableringen mot, erbjuds och erhåller en föreningskontakt. Efter avslutad projekttid ska samverkansmodellen som utarbetats under projekttiden permanentas och spridas till andra kommuner.

Genom § 37-insatsen *Bosättning Kronoberg* ska länets kommuner och andra parter bygga vidare på erfarenheter och resultat från de bägge nu pågående Flyktingfondsprojekten i länet, *Boende och Etablering på G* (BeG) respektive *Stärkt mottagande av kvotflyktingar* (SMAK). Insatsen *Bosättning Kronoberg* tar vid där dessa bägge projekt slutar, både tids- och innehållsmässigt. Allt för att länka samman resultat och erfarenheter från projekten och annan närliggande verksamhet som rör bosättning av nyanlända, till en gemensam strategi och praktisk handlingsplan för länet – med målet att det i Kronobergs län senast under våren 2016 ska finnas en permanent och hållbar organisatorisk länsbaserad verksamhet för bosättning av nyanlända, som utgår från det länstal Kronoberg årligen ansvarar för.

I Uppvidinge kommun har Migrationsverket ett av Sveriges större asylboenden med 800 asylplatser. Parallellt har kommunen ett mycket högt mottagande av nyanlända som på egen hand ordnat sin bostad. Genom § 37-plus-insatsen *Asylplatser byts till PUT-platser* har kommunen från december 2014 utökat sitt årliga mottagande till 100 nyanlända på anvisning, samtliga från asylboendena i kommunen. Barnperspektivet är i fokus för insatsen, där i första hand barnfamiljer vid asylboendena i kommunen ska erbjudas en permanent bostad efter uppehållstillstånd. För att möjliggöra detta omvandlas delar av Migrationsverkets asylboenden och asylplatser till PUT-boenden och PUT-platser efter ombyggnation.

Insatser som syftar till att underlätta bosättning

Den bristande kollektivtrafiken mellan mindre orter och tätorten har utkristalliserats som det största hindret för mottagande av nyanlända i de delar av Tingsryds kommun där lediga bostäder finns. § 37-plus-insatsen *Förstärkning av kollektivtrafiken i Tingsryds kommun* syftar till att underlätta bosättning, där kommunens förutsättningar ökar för att ta emot anvisade nyanlända minst i nivå med den utökade överenskommelsen, om 50 platser. Samtidigt underlättas mottagandet och bosättningen för de nyanlända och ger dem förutsättningar till en aktiv etablering. Insatsen resulterade redan under hösten 2014 i ett ökat antal anvisade och mottagna nyanlända i Tingsryds kommun.

Insatser som syftar till att öka möjligheterna att tillhandahålla samhällsorientering

Under år 2014 har inga § 37-medel beviljats i Kronobergs län för att öka möjligheterna att tillhandahålla samhällsorientering.

Andra iakttagelser av betydelse

Länsstyrelsen bjöd i februari 2014 in kommunerna i länet samt Regionförbundet södra Småland till information om § 37- och 37a-medel. Vid informationstillfället medverkade representanter för samtliga insatser som åren 2012-2013 beviljats § 37- respektive § 37a-medel i länet. Syftet var att dela erfarenheter mellan kommuner och samtidigt inspirera till nya, gärna gemensamma insatser. Initiativet bidrog till att fokus i kommunernas ansökningar under året handlade om ökad mottagningskapacitet. Med det goda utfallet som grund kommer Länsstyrelsen även framöver att fortsätta med detta initiativ, för spridning av och samhandling med ansökningar om § 37-medel, och med ambitionen om ökat mottagande som resultat.

En bedömning av resultaten för avslutade projekt under året

Tre insatser som beviljats § 37-medel under åren 2012 och 2013 avslutades under 2014. Samtliga tre insatser har enligt Länsstyrelsens bedömning varit värdefulla och genomförts på ett strukturerat sätt.

Växjö kommun beviljades § 37-medel för insatsen *Kartläggning av nyanländas kunskaper* för att utveckla en modell där nyanlända barns och ungdomars kunskaper kartläggs på dess modersmål. Medel till utveckling av en digitaliserad kartläggning, on-line, beviljades år 2012. Medel till fördjupning och vidareutveckling till de större språken, somaliska, arabiska och engelska, samt spridning i länet beviljades under år 2013. Projektet avslutades i juni 2014 och implementering av modellen har redan påbörjats till flera av länets kommuner. Utvecklingen av modellen har även följts med intresse av Skolverket med anledning av deras regeringsuppdrag kring kartläggning och uppföljning av nyanländas kunskaper (dnr 73-2012-623). Modellen är för övrigt applicerbar även på vuxna och har testats i mindre skala inom ramen för sfi.

§ 37-insatsen *SomALia i Alvesta* beviljades medel år 2012, för att underlätta bosättning av somalier där kartläggning av svårigheter och möjligheter före, under och efter bosättning, var i fokus. Kartläggningen utvecklades tillsammans med personer från Somalia som sedan ett antal år tillbaka var kommuninvånare. Adekvata stödinsatser, för nyanlända oavsett nationalitet, utvecklades parallellt. Nätverk för, kunskap om och förståelse förvaltningar och myndigheter emellan har också varit en del av insatsen, och indirekt bidragit till framgångsrik bosättning och start i Sverige för nyanlända i Alvesta kommun. Efter implementering av den arbetsmetod som utvecklats inom ramen för insatsen, startade ett informationscenter för nyanlända i kommunen, det så kallade *Båthuset*. En utvecklad form av arbetsmetoden är samtidigt en del i aktiviteterna i det pågående Flyktingfondsprojektet *Boende och etablering på G* (BeG), där den tidigare projektledaren för insatsen ingår i BeG:s arbetsgrupp, och ansvarig chef ingår i BeG-projektets styrgrupp.

§ 37-insatsen *Förstudie: Frivilliginsatser för stärkt mottagningskapacitet* syftade till att kartlägga villkor och förutsättningar för att utveckla dialog och samverkan mellan Växjö kommun och det civila samhället. Allt för att insatser skulle samordnas och det civila samhällets roll och medverkan i etableringen stärkas. Enkätundersökning och intervjuer med olika frivilligorganisationer, samt fokusgrupper med representanter från såväl kommunen som det civila samhället, lyfte ett större antal rekommendationer till utveckling; lokalt, regionalt och nationellt. Arbetet med förstudien har under året underlättat Länsstyrelsens arbete med att samla representanter för civilsamhället i länet, för att utröna intresset för en regional samverkan och överenskommelse. Efter avslutad förstudie har en ny § 37-insats utvecklats i Växjö

kommun, baserad på delar av rekommendationerna, där föreningsaktiviteter kan ingå i etableringsplanen för intresserade nyanlända. Samtidigt är en lokal överenskommelse med civilsamhället under utveckling.

Organisationsstyrning

Förenkla för företag

2011 fick samtliga länsstyrelser i ett särskilt uppdrag, utöver det som anges i länsstyrelseinstruktionen, att förenkla för företag. Uppdraget samordnas av Länsstyrelsen i Kronoberg och avslutades i sin nuvarande form den 31 december 2014 och slutrapporteras till Näringsdepartementet i mars 2015. På nationell nivå och i samordningsuppdragets regi har samhandling, kompetensutveckling och behovsanalys varit tre nyckelord som inneburit stora satsningar.

Samhandling

En av framgångsfaktorerna för att nå resultat i förenklingsarbetet är samhandling. Samhandling mellan länsstyrelser men också med andra myndigheter och näringslivet.

För tredje året i rad arrangerade vi ett nationellt förenklamöte med generaldirektörer och chefer på andra myndigheter som liksom vi har i uppdrag att förenkla för företag. I samband med mötet fick deltagarna även träffa länsstyrelsernas kontaktpersoner. Kontaktpersonerna träffades därefter ytterligare en gång under 2014, närmare bestämt i november. Under året hade vi också ett referensgruppsmöte tillsammans med Tillväxtverket. Ett sista möte planeras till februari 2015.

För förenklauppdragets del intensifierades samarbetet med Jordbruksverket under året. Jordbruksverket hade genom en förenklingsresa fått veta vad lantbruksföretagare upplever som krångligt i kontakten med myndigheter. Utifrån det delade de ut uppdrag, däribland till Länsstyrelserna. Fokus låg på bemötande och föransmälning av kontroller. Uppdragen tog Förenkla vidare till landsbygdsdirektörernas och djurskyddschefernas nätverk som vi samlade till ett gemensamt möte i augusti. Återkopplingen till Jordbruksverket sker i januari 2015.

En process som ofta blir omnämnd som krånglig och svårförståelig är bygglovsprocessen. Tillsammans med Tillväxtverket har vi därför genomfört två workshops i syfte att få en gemensam bild och se vad som behöver förenklas. Länsstyrelserna och kommuner i Norrbottens län och Västra Götalands län deltog och resultatet har sedan tagits vidare till länsstyrelsernas chefsjuristnätverk och kontaktpersoner men också till Boverket.

Det är viktigt att understryka att mötena må vara av olika karaktär och med olika deltagare, men den gemensamma nämnaren har alltid varit hur vi tillsammans kan ta nya steg för att förenkla för företag. Resultaten från samtliga möten har sedan tagits tillvara och styrt riktningen på de insatser vi har valt att genomföra. Samtliga möten och dess resultat går att läsa om på uppdragets blogg; www.forenklaforfretag.se.

Kompetensutveckling

Länsstyrelsernas kontaktpersoner lyfte tidigt i uppdraget fram behovet av kompetensutveckling kring service och bemötande. Under 2014 fortsatte det påbörjade arbetet med att genomföra kompetenshöjande insatser, t.ex. forumspel, föreläsningar och Lean-utbildningar

på landets länsstyrelser. Vid årets slut har sammanlagt 19 länsstyrelser deltagit i någon av dessa aktiviteter, ca 1 600 medarbetare i den första utbildningsinsatsen och ca 750 medarbetare i en uppföljande utbildning.

Behovsanalys

När det länsstyrelsegemensamma utvecklingsprojektet P4 avslutades hösten 2013 fick Förenkla på riktigt i uppdrag av länsråden att genomföra en kanalstrategi. För att verkligen förstå vad företagare behöver, är det naturligt att först genomföra en behovsanalys. Utifrån den kan man sedan skapa konkreta lösningar på hur man möter dessa behov. Till vår hjälp att genomföra denna behovsanalys anlätade vi Transformator Design AB som arbetar med metoden Service Design. Det är en kvalitativ metod, där man utgår från människan och ställer frågor tills man uppnår en mättnad, dvs. tills samma svar återkommer i respondentgruppen. Till arbetet knöt vi en arbetsgrupp med representanter från olika länsstyrelsegemensamma utvecklingsprojekt, telefonisamordningen och länsstyrelserna i Skåne, Västra Götaland, Värmland och Västerbotten.

Resultatet lyfter fram både utmaningar och styrkor som företagare upplever i kontakten med länsstyrelserna. Utmaningarna handlar mycket om information, tolkning av beslut, väntan på besked, handläggarens roll och skillnader mellan länen. Styrkorna visar hur samarbete gynnar båda parter samt att tillsyn kan vara konstruktiv. Utifrån detta har Transformator gett oss förslag på fortsatt arbete, där de ser att länsstyrelserna behöver arbeta med tillgänglighet, enhetlighet och partnerskap. Resultatet har presenterats för olika grupper såsom länsrådsgruppen, nationell kommunikationssamordning och givetvis länsstyrelsernas kontaktpersoner för förenklaarbetet. Förhoppningen är att resultatet tas vidare inom dessa nätverk samt med hjälp av arbetsgruppen och kontaktpersonerna.

Även om samordningsuppdraget slutrapporteras i mars 2015, bör arbetet fortsätta på landets länsstyrelser med alla de initiativ som påbörjats på regional nivå.

Länsstyrelsernas samordnade Löneservice

Länsstyrelserna driver sedan några år tillbaka flera gemensamma stödprocesser. Syftet med samordningen är att utveckla och effektivisera verksamheten och minska kostnaderna. Länsstyrelsernas löneadministration har sedan 2008 organiserats gemensamt. Länsstyrelsen i Kronoberg är värdlän och ansvarar för länsstyrelsernas samordnade Löneservice, som är organiserad som en egen resultatenhet under länsledningen.

Under 2014 har förhandlingar med Statens Servicecenter, SSC, pågått för att utvärdera en anslutning via verksamhetsövergång av länsstyrelsernas Löneservice. Förhandlingen initierades av SSC och togs också upp i länsstyrelsernas regleringsbrev för budgetåret 2014. SSC kunde vid förhandlingen inte matcha det pris länsstyrelserna har för löneadministrationen idag.

Under hösten aviserade regeringen en förordning som ska reglera myndigheternas anslutning till SCC avseende löneadministrationen. Utgångspunkten var att alla myndigheter under regeringen skulle omfattas av förordningen. Anslutningen var tänkt att ske ordnat och stegvis under perioden 2015-2019. Det är svårt att idag avgöra hur Löneservice i framtiden kommer att påverkas. Om viljeinriktningen genomförs, är fortsatt förhoppningen att Statens servicecenter håller fast vid sin strategi om en sydlig nod gällande löneadministrationen. I annat fall får länsstyrelsernas gemensamma löneservice avvecklas och hantera de därmed förknippade kostnaderna.

Året har också präglats av fortsatt dialog med systemleverantör gällande korrekt uppsättning av Villkorsavtal för länsstyrelserna. Löneservice initierade en myndighetsgemensam skrivelse som skickades till systemleverantören i vilken krav på lösning ställdes.

Länsstyrelsernas gemensamma Telefonistorganisation

Vid länsrådsmötet i december 2011 beslutades att uppdraget som värdlän för Telefonistorganisationen skulle ges till Länsstyrelsen i Kronobergs län.

År 2014 är 17 län anslutna med totalt 5 427 anknytningar, varav 4 397 aktiva (övriga är ledningsplatser, hissar, faxar, porttelefoner m.m) och under året tog Telefonistorganisationen emot 517 000 samtal. För att optimera bemanningen för vi manuell statistik, då vi saknar ett tillförlitligt verktyg för att mäta trafiken.

Den 23 januari 2014 fick Telefonistorganisationen ta emot vinsten i SM i telefoni och Kundservice för sin kategori. Det innebär att Telefonistorganisationen har nått guldnivå i bedömningskriterierna korrekt hälsningsfras, attityd, bemötande och engagemang. En titel som ska försvaras under 2015 men i en annan kategori.

Verksamhetsåret 2014 har präglats av teamutveckling, där vi strävar efter att alla telefonister ska bli diplomerade värdar, så att alla våra kunder känner sig väntade, värdefulla och välkomna. Vi har även försökt lära oss mer om Länsstyrelsernas ärenden och verksamheter.

Kronobergs län ansökte om utvecklingsmedel för införandefasen 2012-2014, men fick inte några medel tilldelat, vilket medfört att vi fått avstå från vissa insatser och viss planerad verksamhet.

Personaluppgifter

Åtgärder för kompetensförsörjning

Sommaren och hösten 2014 har präglats av ett omfattande omställningsarbete, då åtta medarbetare blev uppsagda pga. arbetsbrist (medelsbrist) varav två omplacerades. Utifrån uppsägningarna och med färre resurser har behovet av en mer flexibel och förändringsbenägen organisation med en breddad kompetens blivit än mer påtaglig. Detta har fått återverkan i både rekryteringar och kompetensutvecklingsinsatser. Vid rekryteringar efterfrågas inte bara nödvändig sakkompetens för befattningen, utan även mer generell kompetens med helhetsperspektiv på Länsstyrelsens verksamhet. En ny rekryteringsprocess är framtagen som innebär att varje tillsättning provas noggrant utifrån arbetsrättsliga, ekonomiska och kompetensmässiga motiv.

Genom att aktivt arbeta med strategisk kompetensförsörjning har Länsstyrelsen som mål att uppnå en ökad intern rörlighet för att kunna ta tillvara medarbetarens kompetens på bästa sätt.

Länsstyrelsen strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare för att kunna behålla och utveckla befintliga medarbetare men också för att attrahera nya medarbetare. För att utveckla och effektivisera verksamheten på Länsstyrelsen, utgår kompetensförsörjningsarbetet ifrån målet att säkerställa att rätt kompetens finns för att nå verksamhetens mål och för att tillgodose dess kompetensbehov på kort och lång sikt.

Under 2014 har den externa personalomsättningen minskat något i jämförelse med 2013. Antalet föräldraledigheter har fortsatt att öka, både heltids- och partiella föräldraledigheter. För att motverka en alltför hög personalomsättning och säkerställa den långsiktiga kompetensen, har översynen av olika anställningsformer fortsatt under 2014. Vid varje rekrytering vägs tillsvidareanställning mot tidsbegränsade anställningar för att långsiktigt säkerställa hög kompetens i organisationen. För att behålla viktig kompetens måste faktorer som för med-

arbetaren utgör skäl för att stanna beaktas. Dessa faktorer är bland annat en god arbetsmiljö, trivsel, låg sjukfrånvaro, mångfald, rätt lön, bra ledarskap, möjlighet till utveckling, samverkan och delaktighet. Samverkan och delaktighet är nyckelord för en attraktiv arbetsgivare.

Utifrån resultatet av en genomförd hälsoundersökning med friskprofil som genomfördes under 2013 har Länsstyrelsen under 2014 genomfört ett stort arbete med teamutveckling utifrån en metod som heter GDQ - Group Development Questionnaire. Det är en effektiv metod för att utveckla och effektivisera arbets- och ledningsgrupper. GDQ förklarar vad som behövs för att en arbetsplats skall kunna uppnå hög arbetseffektivitet. Den beskriver den utvecklingsprocess som leder till bra medarbetarskap och bra ledarskap på en arbetsplats. Samtliga arbetsgrupper inkl ledningsgrupp har arbetat utifrån denna metod och flertalet har förbättrat sina resultat vid de olika mättillfällena.

För att utveckla ledarskapet har det under året genomförts två ledardagar med samtliga ledare och länsledning. Dessa dagar har varit kopplade till gruppernas resultat av GDQ. Utöver dessa dagar har det genomförts sex chefsträffar där fokus legat på arbetsgivarfrågor samt sex medarbetardagar där ledning träffar samtliga medarbetare.

I början av året 2015 kommer en medarbetarenkät att skickas ut till samtliga medarbetare. Enkäten är upphandlad och gemensam för samtliga länsstyrelser. Detta ska ses som en fortsättning på arbetet att förbättra och utveckla arbetsmiljön och verksamheten.

Tabell över sjukfrånvaro i enlighet med 7 kap. 3 § FÅB

		2014			2013		
Kön	Ålder	Antal anställda	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dgr och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)	Antal anställda	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dgr och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)
Män	- 29	6	2,2	0,0	7	0,9	0,0
	30 - 49	33	0,7	0,0	33	1,9	11,2
	50 -	21	1,5	19,3	20	4,2	45,2
	Alla	60	1,1	19,3	60	2,7	56,4
Kvinnor	- 29	7	3,1	0,0	16	1,8	0,0
	30 - 49	78	7,3	36,8	81	3,8	19,9
	50 -	41	9,2	34,3	40	6,9	30,8
	Alla	126	7,8	71,1	137	4,6	50,8
Samtliga	- 29	13	2,8	0,0	23	1,6	0,0
	30 - 49	111	5,5	34,6	114	3,2	18,2
	50 -	62	6,8	33,4	60	6,0	33,8
	Alla	186	5,8	68,0	197	4,0	51,9

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Agresso

Kommentar

Den totala sjukfrånvaron har ökat från 4,0 % 2013 till 5,8 % under 2014. Sjukfrånvaron har ökat markant hos kvinnor, bland män har dock sjukfrånvaron sjunkit. Orsaken till sjukskrivningarna varierar, både stressrelaterade men också andra diagnoser som är mer sjukdomsrelaterade förekommer.

Länsstyrelsen har i de stressrelaterade sjukskrivningarna arbetat nära medarbetaren och företagshälsovården. Flertalet är idag åter i tjänst.

Året i siffror

Tabell A - Verksamhetskostnader 2012 – 2014

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2014 Tkr	2013 Tkr	2012 Tkr
20-21	Övrig förvaltning	4 089,9	5 994,9	5 277,8
25	Trafikföreskrifter m.m.	273,4	254,9	178,6
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	4 183,4	5 338,7	4 822,6
30	Regional tillväxt	6 829,3	2 644,1	1 762,2
34	Infrastrukturplanering	314,7	449,2	423,4
40	Hållbar samhällsplanering och boende	3 000,4	2 967,4	6 167,2
41	Stöd till boende	234,2	422,8	177,1
42	Energi och klimat	1 424,0	1 118,9	1 405,6
43	Kulturmiljö	5 496,2	5 732,2	8 486,6
45	Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	6 041,3	5 724,0	5 308,2
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	4 543,5	4 429,4	6 294,6
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	15 252,8	14 884,7	14 475,5
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	1 254,9	1 060,9	1 552,8
53	Vattenverksamhet	5 136,3	3 663,6	2 817,9
54	Mineral- och torvfyndigheter	446,9	122,3	113,5
55	Miljöfarlig verksamhet	2 098,1	2 837,3	2 754,4
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	174,1	181,5	174,3
57	Förorenade områden, efterbehandling	2 630,6	4 019,2	2 396,1
58	Restaurering	2 335,5	2 011,7	2 004,8
60	Lantbruk och landsbygd	17 294,7	19 730,2	19 570,2
62	Fiske	806,9	661,4	557,8
70	Folkhälsa	1 935,1	2 355,6	2 860,5
80	Jämställdhet	1 928,9	1 854,4	1 109,6
81	Nationella minoriteter	7,7	7,5	0,0
82	Mänskliga rättigheter	398,4	179,5	4,9
83	Barnperspektivet			0,0
85	Integration	3 235,7	1 633,4	1 647,1
	SUMMA PRODUKTION	91 366,9	90 279,7	92 343,3
10	Myndighetsövergripande verksamhet	9 746,9	10 980,1	10 097,6
11	Administration och intern service	28 022,0	27 816,3	24 354,1
	SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL. RESURSSAMVERKAN	129 135,7	129 076,1	126 795,0
99	Resurssamverkan ¹⁾	10 322,7	8 878,0	7 998,5
	TOTALSUMMA VERKSAMHETENS KOSTNADER ENL RESULTATRÄKNINGEN ²⁾	139 458,4	137 954,1	134 793,5

1. Den del av kostnader för resurssamverkan som ska belasta länsstyrelsen fördelas på respektive tvåsifferkod

2. Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Agresso

Kommentarer tabell A

20-21 Övrig förvaltning

Kostnaderna för ärendegruppen totalt har minskat stort sedan förra året. Den främsta anledningen är att projektet Förenkla på riktigt inte längre redovisas under Övrig förvaltning. En stor kostnadsökning har under året skett inom ärendegruppen 21 till följd av de två allmänna valen.

28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor

Verksamhetskostnaderna har minskat jämfört med föregående år. Det beror främst på att bemanningen på veterinärsidan varit mindre och bestått av endast en länsveterinär under 2014.

30 Regional tillväxt

Nedlagda resurser inom regional tillväxt visar en fortsatt ökning. Förklaringen är ett ökat engagemang i både egna och externa projekt. Exempel på sådana projekt är Glasrike-uppdraget, Smart Housing Småland, Träprogram Småland 2012-2014, Innovationsdag Småland 2014 och Mot nya höjder.

34 Infrastrukturplanering

Under den senaste treårsperioden har tillgängliga medel för kanalisationsstöd minskat avsevärt vilket har dämpat såväl antal ärenden som verksamhetskostnader.

41 Stöd till boende

2013 infördes en kod under 41 som avsåg allmänt övergripande stöd till boende. Detta medförde att kostnaderna 2013 ökade markant för VÄS 41 och minskade för VÄS 40. Under 2014 har stödhanteringen minskat i och med att flera stöd har avslutats och inga nya har tillkommit. Arbetsuppgifter har flyttats till VÄS 40.

43 Kulturmiljö

Verksamhetskostnaderna har minskat för kulturmiljö. Orsaken till minskningen går framförallt att finna i att vakans uppstått vid nyrekrytering av byggnadsantikvarie efter att långtidssjukskriven personal inte återgått i tjänst.

45 Skydd och beredskap

Verksamhetskostnaderna för skydd och beredskap har ökat något. Detta förklaras av ökade kostnader för TIB-organisationen, och av att vi drivit mer arbete med hjälp av 2:4-medel, vilket medför OH-kostnader för verksamheten.

53 Vattenverksamhet

Länsstyrelsen har prioriterat upp tillsyn vattenverksamhet i enlighet med regeringens önskemål. Detta gör att kostnaderna blir högre då mer tillsyn utförs.

54 Mineral- och torvfyndigheter

Länsstyrelsen har gjort en specialsatsning på att avsluta en stor mängd ärenden rörande energitorvskoncessioner som dessvärre blivit liggande mycket länge. Kostnaderna förväntas balansera ut på lägre nivå när ärendehögarna arbetats av.

55 Miljöfarlig verksamhet

Verksamheten har haft betydligt mindre kostnader under året beroende på att tre handläggare gått på föräldraledighet. Samtidigt har omställningsprocessen i samband med Länsstyrelsens varsel förhindrat rekryteringar. Vi har därför haft en mycket låg bemanning på området miljöfarlig verksamhet.

57 Förorenade områden, efterbehandling

Verksamheten hade en tillfällig topp 2013 på grund av att en större markundersökning om ca 1 miljon genomfördes i Länsstyrelsens regi. Normalt genomförs undersökningar genom att Länsstyrelsen lämnar bidrag till annan aktör. Eftersom markundersökningen genomfördes i Länsstyrelsens regi, registrerades den som verksamhetskostnad. Nu är utgifterna på detta område tillbaka på normala nivåer.

60 Lantbruk och landsbygd

Verksamhetskostnaderna inom lantbruk och landsbygd har minskat under 2014 jämfört med 2013. Det beror främst på att det varit ett mellanår i väntan på ett nytt landsbygdsprogram för stödgivningen inom jordbrukarstöd och landsbygdsstöd. Även rådgivningsverksamheten har under året minskat och anpassats till ett läge, där en större andel kompetensutveckling ska upphandlas i det nya landsbygdsprogrammet.

70 Folkhälsa

Verksamhetens omfattning ligger på ungefär samma nivå som under 2013, förutom att kostnaderna har gått ner något på grund av att insatser Länsstyrelsen gör inom uppdraget Personliga Ombud har förts över till verksamhetskoden Mänskliga rättigheter. Det påverkar kostnaderna för år 2013.

80 Jämställdhet

Verksamhetens omfattning ligger på ungefär samma nivå som under 2013 efter ökningen som skedde från år 2012 till 2013, vilket berodde på en resursförstärkning inom området våld i nära relationer.

81 Nationella minoriteter

Verksamhetens omfattning har ökat något från 2012 till 2013, detta på grund av att Länsstyrelsen har haft en högre ambitionsnivå i arbetet med uppdragen.

82 Mänskliga rättigheter

Verksamhetens omfattning har ökat från 2012 till 2013, detta på grund av att Länsstyrelsen har haft en högre ambitionsnivå i arbetet med uppdragen.

85 Integration

Under år 2014 har Länsstyrelsen engagerat sig i två nystartade integrationsprojekt, vilket inneburit att antalet årsarbetskrafter som arbetar med integration nästan har dubblats. Samtliga resursförstärkningar i årsarbetskrafter är inom mottagning, boende och etablering för nyanlända. Resursförstärkningarna rör projektet Boende och etablering på G (BeG), där Länsstyrelsen är projektägare och har anställt projektledare, projektmedarbetare, projektadministratör och ekonom, samt projektet SMAK (Stärkt mottagande av kvotflyktingar), där Länsstyrelsen är projektpartner och har anställt en utvecklingsledare.

Efter att uppdraget om att samordna samtliga 21 Länsstyrelser arbete med integration och om medel enligt § 37 (2010:1122) vid årsskiftet 2013/14 formellt övergick från Kronobergs län till Jönköpings län, har bidragsutbetalningarna inom området i princip upphört, och avser endast utbetalning efter genomförande av två politikerdialoger.

Tabell B – Verksamhetskostnader 2014

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	Kostnader exkl. OH		OH-kostnader		Kostnader inkl. OH	
		Tkr	%	Tkr	%	Tkr	%
20-21	Övrig förvaltning	4 089,9	3,17	1 869,5	5,72	5 959,4	4,80
25	Trafikföreskrifter m.m.	273,4	0,21	138,7	0,42	412,1	0,33
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	4 183,4	3,24	1 925,5	5,89	6 108,9	4,92
30	Regional tillväxt	6 829,3	5,29	1 683,9	5,15	8 513,2	6,86
34	Infrastrukturplanering	314,7	0,24	148,2	0,45	462,9	0,37
40	Hållbar samhällsplanering och boende	3 000,4	2,32	1 469,8	4,50	4 470,2	3,60
41	Stöd till boende	234,2	0,18	115,6	0,35	349,8	0,28
42	Energi och klimat	1 424,0	1,10	664,2	2,03	2 088,2	1,68
43	Kulturmiljö	5 496,2	4,26	1 403,9	4,30	6 900,1	5,56

45	Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	6 041,3	4,68	1 764,8	5,40	7 806,1	6,29
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	4 543,5	3,52	1 929,7	5,91	6 473,3	5,22
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	15 252,8	11,81	2 885,4	8,83	18 138,2	14,62
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	1 254,9	0,97	632,3	1,94	1 887,2	1,52
53	Vattenverksamhet	5 136,3	3,98	2 022,7	6,19	7 159,0	5,77
54	Mineral- och torvfyndigheter	446,9	0,35	216,6	0,66	663,5	0,53
55	Miljöfarlig verksamhet	2 098,1	1,62	1 024,6	3,14	3 122,7	2,52
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	174,1	0,13	86,3	0,26	260,4	0,21
57	Förorenade områden, efterbehandling	2 630,6	2,04	1 104,0	3,38	3 734,6	3,01
58	Restaurering	2 335,5	1,81	893,5	2,73	3 229,0	2,60
60	Lantbruk och landsbygd	17 294,7	13,39	7 356,3	22,52	24 651,0	19,87
62	Fiske	806,9	0,62	304,3	0,93	1 111,3	0,90
70	Folkhälsa	1 935,1	1,50	706,7	2,16	2 641,8	2,13
80	Jämställdhet	1 928,9	1,49	718,8	2,20	2 647,7	2,13
81	Nationella minoriteter	7,7	0,01	3,7	0,01	11,5	0,01
82	Mänskliga rättigheter	398,4	0,31	128,3	0,39	526,7	0,42
85	Integration	3 235,7	2,51	1 473,3	4,51	4 709,1	3,80
	SUMMA PRODUKTION	91 366,9	70,75	32 670,8	100	12 4037,8	100
10	Myndighetsövergripande verksamhet	9 746,9	7,55				
11	Administration och intern service	28 022,0	21,70				
	SUMMA VERKSAMHETS- KOSTNADER EXKL. RESURSSAMVERKAN	129 135,7	100			124 037,8	100
99	Resurssamverkan ¹⁾	10 322,7		5 098,0		15 420,7	
	Totalsumma verksamhetens kostnader enl resultaträkningen ²⁾	139 458,4				139 458,4	
	Myndighetsövergripande, adm och intern service uppdelat på: ³⁾						
	Nivå 1 (113-115)	19 506,2	30,29				
	Nivå 2 (110-112, 116-119)	8 515,8	13,23				
	Nivå 3 (100-109)	9 746,9	15,14				
	Personalkostnad, produktion (kkl 4, verksamhetskod 2-9)	64 388,9					

¹⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

²⁾ Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

³⁾ Summan på nivå 1-3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service. Den procentuella fördelningen ska visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2-9 (kkl 4).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Agresso

Kommentarer tabell B

Kommentarerna för Tabell B är desamma som de som angetts under Tabell A med följande tillägg:

45 Skydd och beredskap

Skydd och beredskaps andel av de totala verksamhetskostnaderna är proportionellt högre när man räknar på OH än exklusive OH, vilket antyder att verksamheten har höga OH-kostnader i relation till andra verksamheter.

Tabell C – Årsarbetskrafter 2012 – 2014¹⁾

VÄS-KOD	Sakområden och myndighets- övergripande verksamhet	2014			2013	2012
		totalt	varav kvinnor	varav män	totalt	totalt
20-21	Övrig förvaltning	5,20	4,22	0,98	4,99	5,50
25	Trafikföreskrifter m.m.	0,41	0,21	0,20	0,40	0,29
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	6,01	4,30	1,72	6,96	6,76
30	Regional tillväxt	3,69	2,95	0,74	1,99	1,32
34	Infrastrukturplanering	0,42	0,11	0,30	0,62	0,51
40	Hållbar samhällsplanering och boende	4,22	2,86	1,36	4,50	7,14
41	Stöd till boende	0,34	0,00	0,33	0,52	0,24
42	Energi och klimat	2,10	0,96	1,14	1,44	1,37
43	Kulturmiljö	4,60	2,62	1,99	5,66	6,27
45	Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	4,70	3,33	1,36	5,37	4,64
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	5,79	3,54	2,25	5,82	8,97
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	9,37	5,30	4,07	9,60	9,29
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	2,01	0,80	1,21	1,81	2,50
53	Vattenverksamhet	5,95	2,79	3,16	5,40	4,13
54	Mineral- och torvfyndigheter	0,57	0,43	0,14	0,18	0,19
55	Miljöfarlig verksamhet	3,04	2,57	0,48	4,00	4,52
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	0,30	0,14	0,16	0,28	0,26
57	Förorenade områden, efterbehandling	3,41	2,76	0,66	4,34	2,80
58	Restaurering	3,17	0,80	2,37	2,68	2,76
60	Lantbruk och landsbygd	25,26	16,27	8,99	28,85	30,50
62	Fiske	0,90	0,06	0,83	0,71	0,63
70	Folkhälsa	2,23	1,07	1,16	2,53	2,53
80	Jämställdhet	1,89	1,89	0,00	2,23	1,11
81	Nationella minoriteter	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00
82	Mänskliga rättigheter	0,34	0,33	0,01	0,21	0,00
83	Barnperspektivet					0,00
85	Integration	4,50	3,11	1,39	2,19	2,02
	SUMMA PRODUKTION	100,44	63,43	37,01	103,28	106,24
10	Myndighetsövergripande verksamhet	7,84	6,52	1,32	9,29	9,00
11	Administration och intern service	11,06	6,95	4,11	11,49	10,90
	SUMMA ÅRSARBETSKRAFTER EXKL. RESURSSAMVERKAN	119,35	76,90	42,44	124,06	126,14
99	Resurssamverkan ²⁾	20,02	17,16	2,86	18,52	14,62
	TOTALT ANTAL ÅRSARBETS- KRAFTER	139,37	94,06	45,31	142,58	140,76

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1 760 timmar²⁾ Den del av årsarbetskrafterna för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad.

Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhet på tvåsiffernivå

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Agresso

Kommentarer Tabell C*20-21 Övrig förvaltning*

Antalet nedlagda timmar inom ärendegruppen 20-21 har ökat något sedan föregående år. Detta beror till stor del på att vi genomfört två allmänna val under året vilket krävt sammanlagt ca 2,2 aa. Ökningen av antalet nedlagda timmar har skett trots att kostnaderna för samma tid för ärendegruppen minskat stort. Att projektet Förenkla på riktigt inte redovisas inom ärendegruppen är den största anledningen till kostnadsminskningen.

28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor

De personella resurserna har minskat jämfört med föregående år. Det beror främst på att bemanningen på veterinärsidan varit mindre och bestått av endast en länsveterinär under 2014.

30 Regional tillväxt

Nedlagda resurser inom regional tillväxt visar en fortsatt ökning. Mellan 2013 och 2014 ökade antalet årsarbetskrafter från 2,0 till 3,7 aak. Förklaringen är ett ökat engagemang i både egna och externa projekt. Exempel på sådana projekt är Glasriketuppdraget, Smart Housing Småland, Träprogram Småland 2012-2014, Innovationsdag Småland 2014 och Mot nya höjder.

34 Infrastrukturplanering

Under den senaste treårsperioden har tillgängliga medel för kanalisationsstöd minskat avsevärt, vilket har dämpat såväl antal ärenden som personella resurser något.

40 Hållbar samhällsplanering

På grund av att länsarkitekten gått i pension, en medarbetare gått vidare till annan tjänst under våren samtidigt som Länsstyrelsen har haft anställningsstopp, har funktionen inte varit fullt bemannad under året. Under hösten har funktionen förutom ordinarie bostadsdirektör endast bestått av två planhandläggare i stället för fyra, varav en varit tf. länsarkitekt. Funktionen har därför under hösten haft som fokus att i första hand klara den ordinarie handläggningen av ärenden.

43 Kulturmiljö

Verksamhetskostnader och årsarbetskrafter har minskat för kulturmiljö. Orsaken till minskningen går framförallt att finna i att vakans uppstått vid nyrekrytering av byggnadsantikvarie efter att långtidssjukskriven personal inte återgått i tjänst.

45 Skydd och beredskap

Årsarbetskrafterna har till följd av uppsägningar minskat för skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar.

55 Miljöfarlig verksamhet

Verksamheten har lagt betydligt mindre tid på området under året beroende på att tre handläggare gått på föräldraledighet. Samtidigt har omställningsprocessen i samband med Länsstyrelsens varsel förhindrat rekryteringar. Vi har därför haft en mycket låg bemanning på miljöfarlig verksamhet.

60 Lantbruk och landsbygd

Antal årsarbetskrafter inom lantbruk och landsbygd har minskat under 2014 jämfört med 2013. Det beror främst på att det varit ett mellanår i väntan på ett nytt landsbygdsprogram för stödgivningen inom jordbrukarstöd och landsbygdsstöd. Kontrollfrekvensen inom jordbrukarstöden har också varit lägre under 2014 än föregående år. Även rådgivningsverksamheten har under året minskat och anpassats till ett läge där en större andel kompetensutveckling ska upphandlas i det nya landsbygdsprogrammet. Flera medarbetare flyttades i samband med detta över till miljövårdsenheten och någon sades upp.

70 Folkhälsa

Verksamhetens omfattning ligger på nästintill samma nivå som under 2013, förutom att årsarbetskrafterna har minskat något. Uppdraget rörande Personliga Ombud har förts över till verksamhetskoden mänskliga rättigheter, vilket har gjort att även de personella resurserna har minskat på grund av en förändrad tidredovisning.

80 Jämställdhet

Verksamhetens omfattning ligger på ungefär samma nivå som under 2013 efter ökningen som skedde från 2012 till 2013.

81 Nationella minoriteter

Verksamhetens omfattning har ökat något från 2012 till 2013, detta på grund av att Länsstyrelsen har haft en högre ambitionsnivå i arbetet med uppdragen.

82 Mänskliga rättigheter

Verksamhetens omfattning har ökat något från 2012 till 2013, detta på grund av att Länsstyrelsen har haft en högre ambitionsnivå i arbetet med uppdragen.

85 Integration

Under år 2014 har Länsstyrelsen engagerat sig i två nystartade integrationsprojekt, vilket inneburit att antalet årsarbetskrafter som arbetar med integration nästan har dubblats. Samtliga resursförstärkningar i årsarbetskrafter är inom mottagning, boende och etablering för nyanlända. Resursförstärkningarna rör projektet *Boende och etablering på G* (BeG), där Länsstyrelsen är projektägare och har anställt projektledare, projektmedarbetare, projektadministratör och ekonom, samt projektet *SMAK (Stärkt mottagande av kvotflyktingar)*, där Länsstyrelsen är projektpartner och har anställt en utvecklingsledare.

Efter att uppdraget om att samordna samtliga 21 Länsstyrelsernas arbete med integration och om medel enligt § 37 (2010:1122) vid årsskiftet 2013/14 formellt övergick från Kronobergs län till Jönköpings län, har bidragsutbetalningarna inom området i princip upphört, vilket minskat arbetstidsåtgången.

Tabell D – Representation

Kostnader för representation	2014		2013		2012	
	Totalt tkr	Per åa kronor	Totalt tkr	Per åa kronor	Totalt tkr	Per åa kronor
Intern representation (undergrupp 496 i baskontoplanen)	102	734	132	922	168	1 184
Extern representation (undergrupp 552 i baskontoplanen)	328	2 355	523	3 665	369	2 604

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Agresso

Kommentarer tabell D

Intern representation utifrån medarbetarprocessen och värdegrundsarbetet har sjunkit över åren. Under 2013 hade länet besök av Kung Carl XVI Gustaf, där länet visades upp och med en representationsmiddag på residenset.

Tabell E – Lokaler

Lokalkostnader	2014	2013	2012
Residens			
Lokalkostnader (tkr) 103 ¹⁾	1 134	1 139	1 155
Lokalyta (m ²)	983	983	983
Lokalkostnad per m ² (kr) ¹⁾	1 153	1 158	1 175
Lokaler ²⁾			
Lokalkostnader (tkr) 113 ¹⁾	7 701	7 661	7 452
Lokalyta (m ²)	5 035	5 035	5 035
Lokalkostnad per m ² (kr) ¹⁾	1 529	1 522	1 480
Lokalkostnad per årsarbetskraft (tkr) ¹⁾	55	54	53
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	36	35	36
Kontorslokaler ³⁾			
Kontorslokalyta (m ²)	4 397	4 397	4 397
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	32	31	31
SUMMA LOKALKOSTNADER	8 834	8 800	8 607

¹⁾ Konto 6912 Avskrivningar ingår nu i summan för lokalkostnader vilket gör att jämförelsetalen för år 2012 och 2013 har ett högre värde än i årsredovisningarna för dessa år.

²⁾ Med lokaler avses samtliga utrymmen förutom residenset såsom kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m.

³⁾ Med kontorslokaler avses ytor ovan mark såsom kontorsrum, biytor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etc.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Agresso

Kommentarer tabell E

Under 2015 har kontraktet för kontorslokalerna med Norrporten förhandlats om. Förhandlingarna innebar ingen förändring av lokalytan. Lokalytan har omdisponerats för att möta Trafikverkets behov att flytta in ytterligare verksamhet i våra lokaler. Trafikverket disponerar 570 kvadrat meter mot tidigare 330. Under 2015 har lokalerna anpassats för den ökade telefonistorganisationen samt övriga verksamheters behov. Under 2015 planeras inga större ändringar av våra lokaler.

Tabell F – Redovisning av ärenden 2014 (samtliga ärenden oavsett databas)

A	B	C	D	E	F	G
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden (exkl. upprättade ärenden)	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans (F=B+C+D-E)	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
Myndighetsövergripande, administration och intern service (10-11)	38	59	128	157	68	16
Övrig förvaltning (20-21)	59	409	35	450	53	2
<i>varav</i> Stiftelser (206)						
<i>varav</i> Allmän kameraövervakning (211)	7	52	14	62	11	0
<i>varav</i> Bevakningsföretag m.m. (212)	1	2	0	3	0	0
Trafikföreskrifter m.m. (25)	17	91	3	90	21	0
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	92	720	541	1 254	99	0
<i>varav</i> Livsmedelskontroll (281)	3	10	2	14	1	0
<i>varav</i> Djurskydd (282)	84	634	537	1 160	95	0
<i>varav</i> Smittskydd (283)	1	14	0	14	1	0
<i>varav</i> Allmänna veterinära frågor (284)	1	15	0	15	1	0
Regional tillväxt (30)	15	31	8	38	16	3
Infrastrukturplanering (34)	6	25	2	19	14	1
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	46	260	5	279	32	0
Stöd till boende (41)	59	110	0	53	116	1
Energi och klimat (42)	6	6	3	9	6	0
Kulturmiljö (43)	184	682	82	626	322	11
Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar (45)	47	74	38	90	69	6
<i>varav</i> Tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor samt uppföljning av kommunernas krishanteringssystem (456)	4	8	13	13	12	0
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	30	127	8	92	73	1
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	124	216	129	325	144	24
<i>varav</i> Tillsyn av vattenskyddsområden (516)	0	28	4	32	0	0
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	51	441	5	420	77	4
Vattenverksamhet (53)	64	166	18	170	78	10
<i>varav</i> Tillsyn av vattenverksamheten (535)	44	115	11	115	55	8
Mineral- och torvfyndigheter (54)	29	14	0	15	28	9
Miljöfarlig verksamhet (55)	81	339	37	346	111	10
<i>varav</i> Tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555)	68	200	37	217	88	9
Övrigt miljö och hälsoskydd (56)	8	134	10	142	10	0
Förorenade områden,	27	22	10	31	28	6

A	B	C	D	E	F	G
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden (exkl. upprättade ärenden)	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans (F=B+C+D-E)	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
efterbehandling (57)						
<i>varav</i> tillsyn av förorenade områden och miljöriskområden (575)	5	5	5	4	11	2
Restaurering (58)	8	38	13	48	11	0
Lantbruk och landsbygd (60) ¹	318	8 600	787	9 454	251	0
<i>varav</i> Stöd till jordbruket enligt EG:s förordningar (601)	232	8 031	764	8 852	175	0
Fiske (62) ²	5	161	4	161	9	0
Folkhälsa (70)	19	29	15	48	15	0
Jämställdhet (80)	2	12	2	12	4	0
Nationella minoriteter (81)	0	2	0	2	0	0
Mänskliga rättigheter (82)	0	4	1	2	3	0
Integration (85)	9	33	21	47	16	0
Summa	1 286	12 695	1 905	14 327	1 559	104
<i>varav</i> Vattenmyndighetens ärenden						
<i>varav</i> Miljöprövningsdelegationens ärenden	0	1	0	1	0	0

¹) Inkl. lantbruks- och jordbrukarstödsärenden registrerade hos Jordbruksverket

²) Inkl. strukturfondsärenden registrerade hos Jordbruksverket

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina, Jordbruksverket och Boverket

Kommentarer tabell F

10-11 Myndighetsövergripande, administrativ och intern service

Antal ärenden äldre än två år är något högre än tidigare år. Några av dessa är projekt som inte ska vara avslutade. Några borde ha avslutats. Under hösten har ett omställningsarbete pågått med omfattande förhandlingar, uppsägningsbesked m.m. till varje enskild medarbetare. Detta innebär att många ärenden inte var avslutade under 2014, eftersom förhandlingarna inte var avslutade. Strax innan årsskiftet har ett antal tjänster utlysts, dessa är heller inte avslutade.

20-21 Övrig förvaltning

Inom ärendegruppen 20-21 har vi under året fattat fler beslut än det kommit in ärenden och balansen har därför sjunkit något. Antalet inkomna kameraärenden har ökat med drygt 25 % sedan förra året. Men vi har upprätthållit en god beslutstakt och balanserna har därför bara ökat marginellt. Samtidigt kan vi konstatera att nedlagd tid på ärendegruppen nästan halverats från föregående år.

Antalet trafikärenden har ökat med nästan 30 % under året. Vi har upprätthållit beslutstakten och utgående balans är därför nästan samma som ingående. Detta trots att det kom in tio nya ärenden i december. De två ärendena som var äldre än två år är numera avslutade.

28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor

Ärendebalansen har inte nämnvärt förändrats jämfört med 2013. Antalet inkomna och upprättade djurskyddsärenden är något högre 2014 jämfört med 2013. Såväl antal anmälningsärenden som normalkontroller har ökat. Inga ärenden äldre än 2 år finns.

30 Regional tillväxt

Ärendebalansen är oförändrad enligt statistiken men har i själva verket minskat något på grund av att beslutsdatum inte har registrerats vid expedieringen av ett flertal beslut. Inflödet av ansökningar om medel har under slutet på året minskat på grund av medelsbrist och förestående överföring av verksamhet och regionala utvecklingsmedel till Region Kronoberg.

34 Infrastrukturplanering

Ärendebalansen inom infrastruktur har inte ökat i den grad som statistiken visar på grund av att beslutsdatum inte har registrerats vid expedieringen av ett flertal ärenden inom IT-infrastruktur.

40 Hållbar samhällsplanering

Det har beslutats i några färre ärenden på grund av att funktionen har haft färre medarbetare än tidigare år.

41 Stöd till boende

Utgående balans har ökat väsentligt, eftersom rammedel saknas för att besluta i stöd till installation av solceller. Medel finns endast för att besluta inkomna ärenden t.o.m. 14 januari 2013.

43 Kulturmiljö

Kulturmiljö har en fortsatt hög arbetsbelastning. Inkomna ärenden har fortsatt att öka sedan 2013. Enbart landsbygd och veterinärfrågor har fler inkommande och beslutade ärenden än kulturmiljö. Ärendebalansen har ökat med 138 ärenden till följd av en vakans under del av året, vilket påverkat handläggningen. Likaså har fornlämningshandläggaren genomgått en omfattande kompetensutvecklingsinsats under hösten. Med fortsatt hög ärendetillströmning och minskad bemanning har belastningen i handläggningen totalt sett ökat.

45 Skydd och beredskap

Skydd och beredskap har mycket hög arbetsbelastning, dock inte i formen av inkommande ärenden. Flera ärenden är långvarigt öppna i verksamheten, men det är inte ärenden som rör eller drabbar allmänheten eller samverkansparter utan vårt interna arbete.

51 och 52

Inom område 51 och 52 har balansen ökat något. För 51 beror det bland annat på en ökning av antalet inkomna KOMET-ärenden samtidigt som takten i att avsluta pågående reservatsbildningsärenden sjunkit, eftersom resurserna förts över från ordinarie områdes-skyddsarbete till KOMET-ärendena. För 52 beror det på att antalet inkomna ärenden ökat från 60 under 2013 till 90 under 2014, samtidigt som resurserna hållits på samma nivå båda åren.

53 Vattenverksamhet

Inom området har det varit många ärenden under året. Länsstyrelsen har ett antal ärenden äldre än två år. Dessa ärenden har inte kunnat avslutas i avvaktan på dom eller kompletteringar från sökande. Något ärende har prioriterats bort till följd av den höga arbetsbelastningen. Dessa kommer dock att prioriteras under 2015 och beräknas kunna avslutas under året.

55 Miljöfarlig verksamhet

Trots den låga bemanningen har ärendeflödet i huvudsak kunnat upprätthållas. Detta har klarats huvudsakligen genom heroiska insatser från handläggarna. Här pågår rekryteringar och arbetsbelastningen kommer att vara mera normal under 2015.

60 Lantbruk och landsbygd

Ärendebalansen består främst av jordbrukarstöd (601) och landsbygdsstöd (602) som diarieförs i Jordbruksverkets ärendesystem. I övrigt består ärendegruppen mest av jordförvärvstillstånd enligt jordförvärvslagen och remisser och överklaganden inom jordbrukarstöden.

Inkomna ärenden 2014 har minskat kraftigt i omfattning jämfört med 2013. Främst beror det på att åtaganden för miljöersättningarna var stängda för utökning och nysökning 2014. Dessutom ingick inte kulturmiljöstödet i de stöd som kunde förlängas 2013 och därmed har utbetalningsansökningarna minskat i motsvarande omfattning. Antal upprättade ärenden har minskat mellan åren beroende på att vi arbetade mycket med att få ner återkravsbalansen 2013. Utgående balans utgörs till största delen av utbetalningsärenden för stöd till kvalitetscertifiering, där utbetalning sker först året efter ansökan gjorts.

Även inom landsbygdsstöden är antalet inkomna ärenden färre 2014, då programmet i princip varit stängt för nya ansökningar. Antalet inkomna och hanterade utbetalningar har däremot ökat allteftersom investeringar och projekt blir klara.

70 Folkhälsa

Tabellen visar en relativt stabil verksamhet. Antalet ärenden under år 2014 ligger på ungefär samma volym som under de senare åren.

80 Jämställdhet

Ärendemängden inom jämställdhetsområdet är fortsatt låg på grund av verksamhetens beskaffenhet. Ett litet antal ärenden är fortfarande öppna från året innan.

85 Integration

Antalet inkomna och upprättade ärenden har fortsatt öka, en tendens som finns sedan år 2012. Huvuddelen av de nyinkomna ärendena rör överenskommelser om ensamkommande barn, både för asylsökande och platser för barn med uppehållstillstånd.

Tabell G – Redovisning av överklagade ärenden 2014 (samtliga ärenden oavsett databas)

A	B	C	D
Sakområde och del av sakområde	Antal överklagade ärenden ¹⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts i högre instans ²⁾	Varav antal ändrade ärenden ³⁾
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10-11)			
Övrig förvaltning (20-21)	18	6	3
varav Stiftelser (206)			
varav Allmän kameraövervakning (211)	6	4	3
varav Bevakningsföretag m.m. (212)			
Trafikföreskrifter m.m. (25)	6	1	0
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	47	36	1
varav Livsmedelskontroll (281)			
varav Djurskydd (282)	47	36	1
varav Smittskydd (283)			
varav Allmänna veterinära frågor (284)			
Regional tillväxt (30)			
Infrastrukturplanering (34)			
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	18	12	2
Stöd till boende (41)	1	0	0
Energi och klimat (42)			
Kulturmiljö (43)	0	3	2
Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar (45)			
varav Tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor samt uppföljning av kommunernas krishanteringssystem (456)			

Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	10	9	2
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	9	0	0
<i>varav</i> Tillsyn av vattenskyddsområden (516)			
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	3	4	0
Vattenverksamhet (53)	6	8	3
<i>varav</i> Tillsyn av vattenverksamheten (535)	5	7	2
Mineral- och torvfyndigheter (54)	1	0	0
Miljöfarlig verksamhet (55)	3	3	0
<i>varav</i> Tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555)	2	1	0
Övrigt miljö och hälsoskydd (56)			
Förorenade områden, efterbehandling (57)			
<i>varav</i> Tillsyn av förorenade områden och miljöriskområden (575)			
Restaurering (58)			
Lantbruk och landsbygd (60)	24	62	7
<i>varav</i> Stöd till jordbruket enligt EG:s förordningar (601)	19	61	7
Fiske (62)	1	0	0
Folkhälsa (70)	0	0	0
Jämställdhet (80)	0	0	0
Nationella minoriteter (81)	0		
Mänskliga rättigheter (82)	0		
Integration (85)	0	0	0
Summa	147	144	20
<i>varav</i> Vattenmyndighetens ärenden			
<i>varav</i> Miljöprövningsdelegationens ärenden	1	1	0

¹⁾ Avser ärenden som är beslutade av länsstyrelsen och som överklagats till högre instans under 2014.

²⁾ Avser ärenden som avgjorts i högre instans och vars domar/beslut inkommit till Länsstyrelsen under 2014, oavsett vilket år överklagandet skickades in.

³⁾ Avser ärenden som är ändrade substantiellt (t.ex. ska ändring av angivna tidpunkter ej beaktas) i förhållande till Länsstyrelsens beslut.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Kommentarer tabell G

20-21 Övrig förvaltning

Antalet överklaganden inom Övrig förvaltning har ökat sedan 2013. År 2012 var dock antalet överklaganden ungefär i samma nivå som nu. Det är därför svårt att säga om det är en tillfällighet eller om det är benägenheten att överklaga som ökat. I de flesta fall har Länsstyrelsens beslut stått sig efter prövning i den högre instansen.

Inom ärendegruppen kamera har tre ärenden ändrats i högre instans. I ett av ärendena ändrade sökanden sin ansökan inför prövningen i den högre instansen och därför blev beslutet ett annat än Länsstyrelsens. Ett annat beslut är överklagat igen och därmed inte slutligen avgjort.

28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor

Antalet överklagade ärenden har ökat jämfört med 2013 sannolikt beroende på att antalet beslut om omhändertaganden av djur och förbud att ha hand om djur har ökat. Ett ärende upphävdes i förvaltningsrätten och det återförvisades för fortsatt handläggning. Ärendet ändrades inte i sak.

40 Hållbar samhällsplanering

Verksamhetsåret 2014 har haft markant färre överklaganden än verksamhetsåret 2013.

43 Kulturmiljö

Två ärenden gällande ansökan om att använda metallsökare (431) har avgjorts i högre instans. Båda ärendena återförvisades till Länsstyrelsen för förnyad handläggning, då

lagstiftningen inom området ändrats under tiden ärendena handlas vid förvaltningsdomstolen. Ett ärende rör kyrkliga kulturminnen (433) ärende om buxbomshäckar på Åseda kyrkogård, där Länsstyrelsens beslut vann laga kraft efter dom i Kammarrätten.

50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58

Relativt liten mängd beslut som ändrats av överinstans.

53 Vattenverksamhet

Länsstyrelsen har fått fel i ett ärende. De andra ärendena har ändrats endast på sådant sätt att tiden har blivit framflyttad för genomförandet av föreläggandet.

60 Lantbruk och landsbygd

Inom jordbrukarstöden (601) har antalet överklagade ärenden halverats sedan 2013. Orsaken är att vi arbetade med att få bort vår återkravsbalans, vilket vi lyckades med, och därmed har vi färre återkravsärenden 2014 och till följd av det har också överklagningarna minskat. Sju ärenden har ändrats i högre instans, i de flesta fallen har Jordbruksverket gjort en ny inventering och kommit fram till en annan bedömning än den som Länsstyrelsen gjort. Antalet överklagade ärenden inom landsbygdsstöd är bara några enstaka, inget ärende har ändrats i högre instans.

Tabell H – Handläggningstider

Länsstyrelserna målsätter och följer upp handläggningstiden för ett gemensamt urval av ärendeslag. Målen är satta utifrån det antal dagar det är rimligt att merparten av alla ärenden ska beslutas inom. Minst 90 % av ärendena förväntas beslutas inom den uppsatta tiden. Utfallet redovisas som hur stor andel som faktiskt beslutades inom uppsatt tid.

I tabell H1 redovisas ärendeslag med gemensamma mål för länsstyrelserna. Dessa är reglerade genom olika föreskrifter, lagar, regeringsuppdrag eller är överenskomna mellan länsstyrelserna. I tabell H2 redovisas ärendeslag där varje länsstyrelse har satt upp ett eget mål. Vissa ärendeslag är koncentrerade till ett mindre antal länsstyrelser.

H1 – Ärendeslag med gemensamma mål		Mål dagar	Utfall %		
VÄS	Beskrivning	2012-2014	2014	2013	2012
212	Bevakningsföretag – Ansökan godkännande personal (konc ²)	14			
282	Ansökan om tillstånd enligt 16 § Djurskyddslagen	90 ¹⁾	100		
282	Ansökan om förprovning djurstall	56 ¹⁾	91		
282	Anmälningens ärenden djurskydd	365	99		
403	Överklagande av detaljplan	150	90	50	71
403	Överklagande av lov, förhandsbesked	180	93	100	69
551	Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. Miljöbalken – Ansökan om tillstånd (konc ³)	180 ¹⁾			
602	Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder	120	25	39	37
	varav företagsstöd	120	40	47	33
	varav projektstöd/PROKUL/EGENKUL	120	21	22	19
	varav PROLAG	120	0	16	35
	varav miljöinvesteringar	120	78	54	57
602	Utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder	90	64	66	51
	varav företagsstöd	90	74	72	48
	varav projektstöd/PROKUL/EGENKUL	90	79	63	61
	varav PROLAG	90	44	46	39
	varav miljöinvesteringar	90	60	81	65

H2 – Ärendeslag med länsspecifika mål		2014		2013		2012	
VÄS	Beskrivning	Mål (dgr)	Utfall %	Mål (dgr)	Utfall %	Mål (dgr)	Utfall %
202	Anmälan om svenskt medborgarskap (konc ²)						
204	Ansökan om tillstånd att strö ut aska efter avliden (konc ²)						
206	Ändringsanmälan stiftelser (konc ²)						
211	Anmälan om kameraövervakning	14	63	14	45		
211	Ansökan om kameraövervakning	90	31	90	23		
402	Detaljplaner – Begäran om yttrande över utställning och granskning	21	52	21	52		
431	Ansökan tillstånd ingrepp i fornlämning	90	56	90	93		
431	Anmälan om föryngringsavverkning	42	66	42	57		
433	Kyrkliga kulturminnen – Ansökan om tillstånd renovering och ändring	120	39	120	37		
505	Överklagade kommunala beslut Miljöbalken m.fl. författningar	120	42	120	85		
521	Ansökan om tillstånd och dispenser avseende naturskydd	60	40	60	71		
525	Samråd enligt 12 kap. 6 § Miljöbalken	42	66	42	81		
526	Granskning kommunal strandskyddsdispens	21	59	21	68		
535	Anmälan om vattenverksamhet enligt 11 kap. Miljöbalken	56	53	56	47		
555	Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	9	26	9	50		
562	Ansökan om tillstånd till transport av avfall och farligt avfall	40	79	40	73		
566	Anmälan om transport av avfall och farligt avfall	42	90	42	73		
606	Ansökan om förvärvstillstånd för jordbruksfastigheter	25	82	25	88		
621	Ansökan om yrkesfiskelicens	30	-	30	100		
623	Ansökan om förordnande fiske-tillsynsman	30	99	30	94		
623	Ansökan tillstånd flyttning, utplantering av fisk	30	85	30	72		

¹⁾ Målet är satt från komplett ansökan.

²⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till Länsstyrelsen i Dalarnas, Norrbottens, Skåne, Stockholms, Västernorrlands, Västra Götalands och Östergötlands län.

³⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kalmar, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Dalarnas, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina och Jordbruksverket

Kommentarer tabell H

211 Kameraövervakning

Målet för mediantid avseende anmälningar om kameratillstånd nås. Andelen avgjorda ärenden inom målet har ökat från 45 % till 63 %.

Vi når inte riktigt målet för ansökningar om kameratillstånd, då vi har en median på 95 jämfört med måltiden 90. Utfallet i förhållande till medianmålet har dock ökat från 23 % till 31 % jämfört med föregående år. Noterbart är också att vi halverat nedlagd tid på ärendegruppen.

282 Ansökan om tillstånd enligt 16§ Djurskyddslagen

Målet är att 90 % av ärendena ska klara 90 dagars handläggningstid från att ärendena är kompletta. Samtliga 34 ärenden uppnår det uppsatta målet. Mediantiden för hanteringen av ärendena var endast 8 dagar.

282 Ansökan om förprovning djurstall

Målet är att 90 % av ärendena ska klara 56 dagars handläggningstid från att ärendena är kompletta. Enligt Platina klarar 91 % av de 33 ärendena målet om 56 dagar. Mediantiden för hanteringen av ärendena var 17 dagar.

282 Anmälningsärenden djurskydd

Målet är att 90 % av anmälningsärendena ska hanteras inom 365 dagar. Av 321 ärenden klarade 99 % av ärendena en handläggningstid på 365 dagar. Mediantiden för hanteringen av ärendena var 19 dagar.

403 Överklagade lov och detaljplaner

Regeringens inriktningsmål för handläggning av överklagade bygglov och överklagade detaljplaner nås. Ärendegruppen har prioriterats under året.

431 Ansökan tillstånd ingrepp i fornlämnning och Anmälan om föryrgringsavverkning

Handläggningstiderna för båda ärendegrupperna inom 431 har ökat jämfört med föregående år. Orsaken ligger dels i en markant ökning av ärendena sedan 2013, ett ojämnt ärendeflöde under året, vilket är svårt att parera med enbart en handläggare och med anledning av att fornlämningshandläggaren kompetensutvecklats i större omfattning under året.

433 Kyrkliga kulturminnen – Ansökan om tillstånd renovering och ändring

Handläggningen uppnår 39 % målsatt tid, vilket är en marginell ökning från föregående år. Orsaken är rekryteringen av en ny kyrkoantikvarie, som fasats in i handläggningen. Med fortsatt hög ärendetillströmning och minskad bemanning på grund av vakans del av året, har belastningen i handläggningen totalt sett ökat.

505 Överklagade kommunala beslut enligt miljöbalken

Målet för mediantid för överklagade ärenden enligt miljöbalken nås inte. Utfallet i förhållande till medianmålet har halverats jämfört med året innan, från 85 % till 42 % i år. Främsta anledningen till det är att ärendegruppen har prioriterats ner till förmån för ärenden enligt PBL, ansvarsutredningar och tidssatta förvaltningsärenden. Vi har under året även introducerat nya handläggare på ärendegruppen, vilket initialt kräver tid.

521 Ansökan om tillstånd och dispenser avseende naturskydd

Målet för handläggningstiden med avseende på mediantiden hålls med marginal. Utfallet har sedan förra året sjunkit från 71 % till 40 %. Anledningen till det är att antalet inkomna ärenden ökat från 60 under 2013 till 90 under 2014.

525 Samråd enligt 12 kap. 6 § Miljöbalken

Målet för handläggningstiden med avseende på mediantiden hålls med marginal. Utfallet har sedan förra året sjunkit från 81 % till 66 %. En anledning till det är att Länsstyrelsen prioriterat eftersatta tillståndsprövningar avseende markavvattnings samt granskning av kommunala planer ur naturvårdssynpunkt. I de mätta handläggningstiderna framgår inte hur lång tid som gått sedan ärendet är komplett utan bara tid från när ärendet inkommit initialt till Länsstyrelsen.

526 Granskning av kommunala strandskyddsdispenser

Målet för handläggningstiden med avseende på mediantiden hålls. 526-gruppen innehåller både granskning och överprövning av strandskyddsdispenserna. Målet på 21 dagar är uppsatt endast för granskningen av ärendena och inte för den överprövning som görs i några procent av fallen. Detta är en förklaring till att målet klaras för endast 59 % av ärendena.

606 Ansökan om förvärvstillstånd för jordbruksfastigheter

Målet är att 90 % av ärendena ska hanteras inom 25 dagar. Av 111 ärenden nådde 82 % det högt uppsatta målet om 25 dagar. Mediantiden för hanteringen av ärendena var 14 dagar.

602 Landsbygdsstöd

Målen är satta ur kundperspektiv och oberoende av hur kompletta ärendena är när de kommer in. Målet är att 90 % av ärendena ska nå det högt uppsatta målet. Ingen länsstyrelse uppnår målen.

- Ansökan om stöd

Länsstyrelserna har enats om sättet att redovisa även om det har vissa brister. Då programmet i stort sett varit stängt för ansökningar, bygger statistiken sannolikt på en blandning av de få nyansökningar av stöd inom startstöd och rovdjursstängsel som inkommit och de omprövningar av gamla beslut som skett. Inte enbart första beslut för ärendet ingår i statistiken ovan, utan om en ansökan omprövas under året lägger systemet till hela det ärendets totala handläggningstid. Statistiken säger därmed ingenting.

- Utbetalning av stöd

64 % av ansökningarna om utbetalning handläggs inom 90 dagar. För samtliga typer av utbetalningar är Jordbruksverkets handläggningstid om cirka en månad inkluderad.

Även om inte utfallet skiljer sig så mycket mellan 2013 och 2014 i tabellen här ovan, kan vi notera att 2013 gjordes 312 utbetalningar av stöd medan 2014 hade antalet utbetalningar ökat till 349 stycken. Enda åtgärden som handläggningstiden ökat på allvar för är miljöinvesteringar. Förklaringen är att det från att ha handlat om enkla ärenden med schablonersättning har ett antal våtmarker blivit klara, vilka är betydligt mera krävande ur handläggnings- och besiktningshänseende. Fler utbetalningar om landsbygdsstöd har handlagts och betydligt mera pengar betalats ut 2014 jämfört med åren före. Detta med i stort bibehållen handläggningstid.

Tabell I – Länsstyrelsen i siffror

	2014	2013	2012
Verksamhet			
Inkomna och initiativärenden (st)	14 600	19 675	19 519
Beslutade ärenden (st)	14 327	19 561	19 774
Utgående ärendebalans (st)	1 559	1 576	1 998
Ej beslutade ärenden äldre än två år (st)	104	119	78
Medarbetare			
Årsarbetskrafter (st)	139,37	142,70	140,76
– varav kvinnor	94,06	96,82	95,25
– varav män	45,31	45,88	45,51
Total sjukfrånvaro (%)	5,8	4	3
– varav kvinnor	7,8	4,6	3,3
– varav män	1,1	2,7	2,1
Personalomsättning nyanställda, tillsvidareanställda (%)	12	18	26
Personalomsättning avgångna, tillsvidareanställda (%)	11	18	15
Ekonomi			
Förvaltningsanslag av totala intäkter (%)	51,0	54,30	55,40
OH-kostnad av total kostnad (%)	27,08	28,12	25,56
Lokalkostnad per årsarbetskraft (tkr) ¹⁾	55,25	53,73	52,94
Intern representation (tkr)	102	132	168
Extern representation (tkr)	328	523	369

¹⁾ Konto 6912 Avskrivningar ingår nu i summan för lokalkostnader, vilket gör att jämförelsetalen för år 2012 och 2013 har ett högre värde än i årsredovisningarna för dessa år.

Avgiftsbelagd verksamhet

Belopp angivna i tkr

	2014					2013			2012
Verksamhet	Intäkter	Kostnader	Nettoutfall	Netto-budget	Ackumulerat utfall	Intäkter	Kostnader	Nettoutfall	Ackumulerat utfall
Offentligrättslig verksamhet									
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	365	289	76	0	27	345	297	48	-97
Registreringsavgift för jaktområden	884	1 046	-162	0	-422	827	876	-49	-211
Delgivning									
Övrig offentligrättslig verksamhet	57	48	9	0	27	87	54	33	-15
Uppdragsverksamhet									
Resurssamordning	16 820	15 090	1 730	0	754	10 861	11 273	-412	-560
Fjällförvaltning									
Övrig uppdragsverksamhet	2857	2857	0	0	0	3656	3656	0	0
Summa totalt	20 983	19 330	1 653	0	386	15 776	16 156	-380	-883
- fördelat på									
Summa offentligrättsligt	1 306	1 383	-77	0	-368	1 259	1 227	32	-323
Summa uppdragsverksamhet	19 677	17 947	1 730	0	754	14 517	14 929	-412	-560

Tabellen visar intäkter, kostnader och utfall för länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelning för återrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras i regleringsbrevet.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Agresso

Kommentarer avgiftsbelagd verksamhet

Kostnader för övrig uppdragsverksamhet och övriga avgifter särredovisas inte. Dessa är uppskattade till samma belopp som intäkterna. Under året har resurssamordning ökat på grund av att nu är ytterligare fyra län anslutna till den gemensamma telefonistuppdraget.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Sammanställningen är gjord enligt enl. 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr

	2014	2013	2012	2011	2010
Låneram i Riksgälden					
Beviljad	7 000	7 000	7 000	8 000	8 000
Utnyttjad	3 103	2 904	3 141	3 338	4 600
Räntekontokredit i Riksgälden					
Beviljad	6 200	6 200	6 100	5 900	6 100
Utnyttjad	0	0	0	0	3 393
Räntekonto					
Ränteintäkter	123	259	415	378	29
Räntekostnader	13	31	47	74	56
Avgiftsintäkter som disponeras					
Budget	13 050	13 515	10 120	8 550	4 400
Utfall	20 983	15 776	14 052	13 364	12 863
Avgiftsintäkter som inte disponeras					
Budget	3 590	3 755	3 800	3 930	4 110
Utfall	3 717	3 456	3 527	3 774	3 857
Anslagskredit					
<i>Utgiftsområde 01</i>					
<i>Rikets styrelse</i>					
01 05 001 Länsstyrelserna m.m.					
Beviljad	2 904	2 929	2 920	2 894	2 707
Utnyttjad	912	1 564	124	0	0
<i>Utgiftsområde 13</i>					
<i>Integration och jämställdhet</i>					
13 01 001 Integrationsåtgärder					
Beviljad	0	0	0	0	0
Utnyttjad	0	0	0	0	0
13 01 002 011 Kommunersättning vid flyktingmottagning					
Beviljad	0	0	0	0	0
Utnyttjad	0	0	0	0	0
<i>Utgiftsområde 19</i>					
<i>Regional tillväxt</i>					
19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder					
Beviljad	519	519	519	519	519
Utnyttjad	32	128	177	213	140

Anslagssparande						
	<i>Utgiftsområde 01</i>					
	<i>Rikets styrelse</i>					
	01 05 001 Länsstyrelserna m.m.					
	Summa anslagssparande	0	0	0	1 574	933
	<i>Utgiftsområde 13</i>					
	<i>Integration och jämställdhet</i>					
	13 01 001 Integrationsåtgärder					
	Summa anslagssparande	0	8	0	27	0
	13 01 002 011 Kommunersättning vid flyktingmottagning					
	Summa anslagssparande	0	0	0	0	0
	<i>Utgiftsområde 19</i>					
	<i>Regional tillväxt</i>					
	19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder					
	Summa anslagssparande	0	0	0	0	0
Bemyndiganden						
	Tilldelat	12 000	12 000	12 000	12 000	15 000
	Åtaganden	9 146	9 376	9 668	8 183	7 845
Personal						
	Antal årsarbetskrafter ¹⁾	154	155	157	152	148
	Medeltal anställda ¹⁾	167	168	169	166	169
	Driftkostnad per årsarbetskraft	905	890	858	778	801
Kapitalförändring						
	Årets kapitalförändring	-1 666	877	-274	-2 364	-2 401
	Balanserad kapitalförändring	1 249	372	1 152	-598	37

¹⁾ Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med 1760 timmar (220 dagar x 8 timmar). Medeltalet anställda beräknas som ett genomsnitt av antalet anställda personer baserat på mätningar vid två tidpunkter under året. Mätmetod finns dokumenterad.

Kommentar

Avgiftsintäkter som disponerar och årets kapitalförändring har ökat genom att det under året anslut sig ytterligare fyra län till den gemensamma telefonistorganisationen. Anslag för integration och jämställdhet har för 2014 flyttats över till länsstyrelsen i Jönköpings län.

FINANSIELL REDOVISNING

Resultaträkning

Belopp i Tkr

	Not	Utfall 2014	Utfall 2013
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	69 720	70 698
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	23 593	19 179
Intäkter av bidrag	3	47 678	47 443
Finansiella intäkter	4	133	261
Summa		141 125	137 582
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5, 33	-89 651	-89 365
Kostnader för lokaler		-8 949	-9 006
Övriga driftkostnader		-39 680	-38 493
Finansiella kostnader	6	-33	-42
Avskrivningar och nedskrivningar		-1 146	-1 049
Summa		-139 458	-137 954
Verksamhetsutfall		1 666	-372
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	7	3 717	3 456
Intäkter av uppbörd	7	0	0
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-3 717	-3 456
Saldo		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	8	8 730	64 546
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	9	40 569	35 737
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	10	1 032	1 556
Finansiella intäkter		4	7
Avsättning till och upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	11	-598	-213
Lämnade bidrag	12	-49 737	-101 634
Saldo			0
Årets kapitalförändring	13	1 666	372

Balansräkning

Belopp i Tkr

	Not	Utfall 2014	Utfall 2013
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	14	1 156	443
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	14	2 861	2 461
Fordringar			
Kundfordringar	15	42	290
Fordringar hos andra myndigheter	16	6 590	5 585
Övriga fordringar	17	45	60
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	18	2 515	2 368
Upplupna bidragsintäkter	18	2 568	2 234
Övriga upplupna intäkter	18	26	0
Avräkning med statsverket	19	22 303	34 096
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	20	23 110	22 749
Övriga tillgodohavande i Riksgäldskontoret	20	832	953
Bank Vattenregleringsfond - bygdemedel	23	831	748
Summa tillgångar		62 881	71 987
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	21	-1 249	-877
Årets kapitalförändring	21	1 666	-372
Fonder			
Länets älgvårdsfond	22	2 260	1 745
Vattenregleringsfond - bygdemedel	23	831	748
Avsättningar			
Avsättning för pensioner	24	99	426
Övriga avsättningar	24	1 184	1 030
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	25	3 104	2 904
Skulder till andra myndigheter	26	5 485	4 917
Leverantörsskulder	27	6 187	2 760
Övriga skulder	28	1 446	1 418
Depositioner		820	952
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	29	7 776	7 667
Oförbrukade bidrag	30	32 974	48 539
Övriga förutbetalda intäkter	31	298	131
Summa kapital och skulder		62 881	71 987

Anslagsredovisning

Belopp i Tkr

Anslag	Villkor	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Om-disponerat anslagsbelopp	Utnyttjande av medgivet över-skridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
01 05:001 006 Länsstyrelsen (ram)	1	-1 564	72 605	2			71 043	71 956	-913
19 01:001 006 Allmänna regionalpolitiska åtgärder (ram)	2	-128	6 940				6 812	6 844	-32
13 01:002 004 Kommunersättningar vid flyktmottagande beredskap m.m. (Ram)	3	8				-8	0		0
SUMMA		-1 684	79 545	2	0	-8	77 855	78 800	-945

Kommentar till anslagsutfallet, se not 32.

Utfallet för de anslag som myndigheten disponerar avviker inte väsentligt från tilldelade medel. Överskridandet av anslag för Länsstyrelsens egen verksamhet och anslaget för regionalpolitiska medel ligger inom ramen för tilldelat anslagsöverskridande. För posten Kommunersättningar har anslaget flyttats till Länsstyrelsen i Jönköpings län för 2014. Posten har inget medgivet anslagsparande, utan de 8 tkr som fanns vid utgången av 2013 har dragits in.

Finansiella villkor för anslag och bemyndigande

Villkor 1: 01 05:001 006 Länsstyrelsens ramanslag

Länsstyrelsen disponerar ett räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret. Kreditutrymmet på räntekontot är 6 200 tkr. Till räntekontot överförs varje månad en tolfedel av tilldelat anslag. Länsstyrelsen får utöver tilldelat anslag disponera en anslagskredit på 2 904 tkr. Anslagskrediten har utnyttjats med 915 tkr. Länsstyrelsen disponerar en låneram på 7 000 tkr hos Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar. Låneramen har utnyttjats med 3 103 tkr.

Länsstyrelsen ska med 2 151 tkr finansiera förvaltningskostnader hos samverkansorganet i Kronobergs län (Regionförbundet södra Småland). Medlen betalas ut med en tolfedel per månad.

Medel som deponeras hos Länsstyrelsen sätts in på ett särskilt konto i Riksgäldskontoret.

Villkor 2: 19 01:001 006 Allmänna regionalpolitiska åtgärder

Länsstyrelsen kan med stöd av bemyndigande under år 2014 göra ekonomiska åtaganden som innebär behov av framtida anslag på 12 000 tkr under åren 2015-2017. Utbetalningarna under 2015 är maximerade till 5 190 tkr. Länsstyrelsen får 2014 disponera en anslagskredit på 519 tkr, varav 32 tkr har utnyttjats.

Av tilldelat anslag kan Länsstyrelsen utöver ordinarie ramanslag för förvaltningsändamål använda 400 tkr för att säkerställa uppföljningssystem m.m. i samband med bemyndigandesystemet på anslaget, uppföljning av enskilda företagsstödsärenden och projekt samt viss utvärdering av den egna stödverksamheten. Av tilldelad post har 323 tkr använts.

Minst 1 750 tkr ska användas till insatser med anledning av den utdragna lågkonjunkturen bl.a. i form av stöd till kompetensförsörjning, företagsetableringar, näringslivsutveckling, innovationsinsatser, rådgivning och exportfrämjande. Syftet ska vara att förbättra länets möjlighet att verka för strukturomvandling och förnyelse av näringslivet. Prioriteringarna av insatserna och vad medlen ska användas till ska utgå från lokala och regionala behov. Länet ska särskilt redovisa hur dessa medel använts, vilka resultat och effekter som uppnåtts utifrån en handlingsplan för insatsen. Redovisningen ska ske i samband med den särskilda redovisning som framgår av länsstyrelsernas regleringsbrev för budgetåret 2014 (dnr S2013/8584/SAM), med en delredovisning 2014 och med en slutredovisning 2015.

Redovisning mot inkomsttitel, (belopp i Tkr)

	Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster 2014	Inkomster 2013
2511:012	Expeditions- och ansökningsavgift	700	710	630
2528:012	Avgifter vid bergsstaten		6	18
2537:112	Miljöskyddsavgifter	2 800	2 861	2 624
2552:310	Avgifter enligt avfallsförordningen	70	110	124
2714:110	Sanktionsavgift m.m.	0	30	60
2811:200	Övriga inkomster av statens verksamhet	10	0	0
6412	Bidrag från EG:s socialfond perioden 2000-2006	10	0	0
	Summa	3 590	3 717	3 456

Beloppen avser avgifter som myndigheten inte disponerar. Skillnader mellan åren beror på omfattningen av tillståndspliktig verksamhet i samhället.

Redovisning av bemyndigande, (belopp i Tkr)

Anslag	Tilldelad bemyndiganderam	Ingående åtagande	Utestående åtagande 2014-12-31	
19 33:1 006	12 000	9 376	9 146	Not 29

Utestående åtagande, 141231, fördelning per år		
År 2014	År 2015	År 2016
3 965	2 950	2 231

Kapitalbehovet för utestående åtagande specificeras i not, se not 32.

Tilläggsupplysningar och noter

Information av väsentlig betydelse

Från och med årsskiftet 2009 har länsstyrelserna en gemensam databas för det ekonomi-administrativa arbetet, ett gemensamt lönekontor samt en gemensam IT-organisation. Förvaltningen av dessa leds av Länsstyrelsen i Örebro län, Kronobergs län samt Västra Götalands län. Utöver detta har det under 2011 beslutats om en gemensam lösning av telefontekniken, som Länsstyrelsen i Västra Götaland skall ansvarar för, samt en gemensam telefonistorganisation som skall ledas av Länsstyrelsen i Kronobergs län. Anslutning till telefonistorganisationen är frivillig och totalt har 17 län anslutits, varav fyra län under året. Genom att telefonistorganisationen vuxit, har lokalerna fått anpassas och ett sammanträdesrum byggt om för deras ändamål. Under året har Trafikverket utökat och flyttat in ytterligare verksamhet i våra lokaler. Den förändringen påbörjades under hösten 2014 och kommer att pågå under första halvåret 2015. Detta har föranlett vissa lokalanpassningar för deras ändamål.

Under året har E-handelsverktyget Visma Proceedo införts och myndigheten kan nu göra E-beställningar till två leverantörer. Myndigheten har ansökt om undantag som blivit beviljad från 4 § (2003:770) om att hantera sina beställningar elektroniskt. Undantaget beviljades i avvaktan på anslutning till Statens Servicecenter för dessa tjänster till och med utgången av 2015. Under året har anslutning till Statens Servicecenter gjorts i samband med införandet av E-handel och E-faktura. Till Statens Servicecenter har det utöver E-handelsverktyget även överförts grundbokföring och betalningstjänster. Under året har två val genomförts; val till Riksdag, Kommun, Landsting och val till Europaparlamentet. Länsstyrelsen är regional valmyndighet och ansvarar bl.a. för den slutliga röstsammanräkningen.

Under året har varsel och uppsägningar genomförts på grund av medelsbrist. Totalt har åtta medarbetare sagts upp, varav två omplacerats och resterade sex kommer att avsluta sin anställning under 2015. Samarbete sker med Trygghetsstiftelsen, där individuella aktivitetsplaner görs upp för ge dessa medarbetare en bättre möjlighet att hitta ny sysselsättning i framtiden.

Avgiftsbelagd verksamhet där Länsstyrelsen disponerar inkomsten skall inte redovisas mot anslag utan ska i enlighet med ESV:s föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ingå i årets kapitalförändring. Intäkterna ska redovisas i not i årsredovisningen och, i de fall de överstiger 100 000 kronor, särredovisas. Målet för avgifterna är enligt 5 § avgiftsförordningen (1192:191) att de skall finansiera kostnaderna. Under året har redovisningen av intäkter och avgifter ändrats, så att inkomster av de länsstyrelsegemensamma uppdragen m.m. redovisas lika på de olika länen enligt 4 § avgiftsförordningen.

Länsstyrelsen har tidigare år förfogat över anslag för kommunersättningar vid flyktingmottagande samt ett för flyktingguider m.m. För 2014 flyttades dessa anslag till Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Redovisningsprinciper

Vid redovisning av länsstyrelsernas uppgifter som avses i 2 § första-tredje styckena förordningen (2007:825) med länsstyrelseinstruktion, ska myndigheten inte tillämpa 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att resultatredovisningen ska avse hur verksamhetens prestationer har utvecklats vad gäller volym och kostnader.

Vad gäller fördelningen av verksamhetens totala intäkter och kostnader i resultatredovisningen enligt 3 kap. 2 § jämfört med 3 kap. 1 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, ska verksamhetskostnader och årsarbetskrafter redovisas i en för länsstyrelserna enhetlig struktur och enligt anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län. Det vilket innebär ett undantag från kravet att redovisa intäkter.

Årsredovisningen har upprättats utifrån Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 5 januari 2014.

Periodiseringsprinciper

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter. Vid periodisering av mindre belopp i resultaträkningen beaktas om en fordran eller skuld inkluderar kostnader eller inkomster för helårsperioder.

Värderingsprinciper

Övriga fordringar har tagits upp med belopp motsvarande vad som beräknas erhållas.

Anläggningstillgångars ekonomiska livslängd bestäms utifrån teknisk utveckling och den belastning objektet utsätts för som medför slitage. Årliga avskrivningar sker med belopp som svarar mot avskrivningsplan och låneskuldens löptid. Bildandet av den gemensamma ekonomiadministrationen innebär att en övergång skett till de avskrivningstider som EA-uppdraget tagit fram.

Följande avskrivningstider har EA-uppdraget tagit fram:

Förbättringsutgift på annans fastighet - 7 år

Maskiner - 4 år

Datorer, kringutrustning - 3 år

Transportfordon - 7 år

Övriga inventarier - 5 år

Noter till resultaträkningen

Not 1 Intäkter av anslag

Belopp i tkr	2014	2013
01 05:001 006 Länsstyrelsen, ramanslag	69 314	69 362
19 01:001 006 Allmänna regionalpolitiska åtgärder	406	1126
13 01:001 008 Integrationsåtgärder	0	100
13 01:002 008 Kommunersättning	0	110
	69 720	70 698

Ramanslaget visar inte på någon större skillnad mellan åren. Under 2013 har egna projekt med regionalpolitiskt anslag genomförts, t.ex. Glasrikeuppdraget, projekt lanthandel m.m. Anslaget för integrationsersättningar och kommunersättningar flyttades under 2014 till Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Intäkterna fördelar sig inom följande verksamheter:

Belopp i tkr	2014	2013
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>		
Älgvårdsadministration	884	827
Animaliska biprodukter	23	25
Djurskyddskontroll	365	343
Kontroll djurtransporter	23	52
Offentlig förevisning av djur	6	0
Intäkter av 15 § avgifter, kopior m.m.	5	12
Summa offentligrättslig verksamhet	1 306	1 259
<i>Övriga intäkter av avgifter m.m. 4 §</i>		
Rådgivning och konsultation inom lantbruksområdet	208	144
Uthyrning av lokaler	1 041	1 022
Utbildningar och konferenser	388	984
Resurssamverkan, uppdrag - Samordnad telefoni	8 193	3 519
Resurssamverkan, uppdrag - Samordnad löneservice	7 303	7 082
Resurssamverkan, uppdrag - Övriga	2 455	1 745
Inkomster för försäljning materiel m.m.	89	20
Övriga inkomster	<u>2 610</u>	<u>3 404</u>
Summa övriga intäkter av avgifter m.m.	22 287	17 921
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	23 593	19 179

För de offentligrättsliga avgifterna har insatserna ökat något inom älgadministrationen och en mindre minskning av kontroller djurtransporter. Övriga intäkter för utbildningar har minskat pga. att vi under 2013 hade nationella konferenser för bl.a. länsveterinärer och fiskerikonsulenter. Den länsstyrelsegemensamma telefonistlösningen har ökat, då ytterligare fyra län anslutit sig under året och att de resterande debiterats ett belt år. Övrig resurssamverkan är bl.a. ersättning från valmyndigheten, ajourhållning blockdatabasen med SJV, dammsäkerhetsklassificering, med Affärsverket Svenska kraftnät.

Not 3 Intäkter av bidrag

Belopp i tkr	2014	2013
Myndigheten för skydd och beredskap, MSB	2 541	2 533
Statens Jordbruksverk, SJV	6 066	10 505
Havs- och vattenmyndigheten	4 641	5 566
Naturvårdsverket, NV	16 355	14 640
Olika Länsstyrelser	3 186	2 129
Socialstyrelsen	1 126	2 460
Statens folkhälsoinstitut/Folkhälsomyndigheten	457	1 530
Riksantikvarieämbetet, RAÄ	2 830	2 294
Kammarkollegiet	6 555	3 817
Migrationsverket	2 296	0
Bidrag från kommuner och landsting	754	717
Övriga	871	1 252
	47 678	47 443

Minskningen av medel från SJV beror bl.a. på att landsbygdsprogrammet avslutas under första halvåret 2015, vilket medför minskad verksamhet samt att återkravsprojekt inte bedrivits under 2014. Ökningen av använda medel från Naturvårdsverket avser insatser inom vattenverksamheten, Nationalpark Åsnen, Komet m.m. Medel från Socialstyrelsen har använts under 2013 för vårdkedjan och drogförebyggande verksamhet. (ANDT) samt projekt för våldsutsatta kvinnor har minskat under 2014. Under 2014 har medel erhållits från Kammarkollegiet för drogförebyggande verksamhet (ANDT) som tidigare betalades ut från Socialstyrelsen. Från Kammarkollegiet har användandet av medel för projektet Förenkla på riktigt! ökat. Intäkter från Riksantikvarieämbetet har ökat på grund av inventeringar av flottlämningar och genomförande av riksintressefördjupningar.

Not 4 Finansiella intäkter

Belopp i tkr	2014	2013
Räntor från Riksgäldskontoret; kapitalräntor	123	259
Övriga finansiella intäkter	10	3
	133	261

Posten påverkas av det saldo som står på räntekontot under året och den räntesats som Riksgäldskontoret ger. Övriga finansiella intäkter har ökat genom den fordringsbevakning som vi anlitar Kammarkollegiet för. Ökningen avser till större delen indrivna fordringar för djurskyddskontroller.

Not 5 Kostnader för personal

Av kostnaden särredovisas den del för vilken arbetsgivaravgift utgår (lönekostnader exkl. arbetsgivaravgift, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal som redovisas på S-kod 411*).

Belopp i tkr	2014	2013
Löner m.m. exkl. arbetsgivaravgift	-60 045	-59 853
Upplupna löner	-145	-129
	-60 190	-59 982

Löneökningen beror dels på att återbesättning/ nytillsättning av tjänster sker till en högre lön och dels på lönerrevision.

Not 6 Finansiella kostnader

Belopp i tkr	2014	2013
Räntor till Riksgäldskontoret; låneräntor	-13	-31
Övriga finansiella kostnader	-20	-10
	-33	-42

Räntor till Riksgälden beror på anläggningstillgångarnas storlek och den räntesats som Riksgälden tar ut. Ökningen av övriga finansiella kostnader beror bland annat på byte av E-handelssystem som lett till vissa flödesproblem samt klientmedel till Kammarkollegiet för fordringsbevakning.

Not 7 Uppbördsverksamhet

Belopp i tkr	2014	2013
Miljöskyddsavgifter	2 861	2 624
Ansökningsavgifter	710	630
Övriga avgifter och inkomster	146	202
	3 717	3 456

Miljöskyddsavgifter har ökat, eftersom priserna har reviderats under 2014.

Not 8 Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag

Belopp i tkr	2014	2013
Fördelning på följande ändamål:		
Regional samverkan, anslag 01 5:1	2 291	4 998
Medfinansiering av EU:s strukturfondsprogram, anslag 19 1:1	492	1304
Regional projektverksamhet, anslag 19 1:1	5 534	2 274
Landsbygdsbidrag, stöd till kommersiell service, anslag 19 1:1	412	2 188
Flyktingguider och familjekontakter anslag 13 1:1	0	10 900
Beredskap mottagningskapacitet och samverkan, anslag 13 1:2	0	39 992
Införande av prestationsbaserad ersättning, anslag 13 1:2	0	2 890
	8 729	64 546

Under året har anslag inom integrationsområdet flyttats till Länsstyrelsen i Jönköpings län (flyktingguider, beredskap och införandet av prestationbaserad ersättning). Under 2013 fanns det medel i anslag 01 5:1 för länsstyrelsernas arbete med integration. Vid flytten av integrationsmedel så drogs dessa medel in. Minskningen av projekt med EU-finansiering har minskat pga. avslutet av landsbygdsprogrammet och strukturfondsprogrammet med medföljande ökning av regional projektverksamhet.

Not 9 Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag

Belopp i tkr	2014	2013
Kammarkollegiet	338	416
Naturvårdsverket, NV	18 222	14 083
Socialstyrelsen, SOS	3 331	5 419
Post och telestyrelsen	5 339	3 549
Havs- och vattenmyndigheten	11 105	10 148
Tillväxtverket	1 144	930
Statens energimyndighet	285	696
Övriga inkl. periodiseringar	805	496
	40 569	35 737

Ökningen av medel från Naturvårdsverket beror på ersättning för förorenade områden. Minskningen på ersättning från SOS beror på att medel för bland annat personliga ombud och för drogprebyggande verksamhet (ANDT) under 2014 finansierats från Kammarkollegiet. Från Kammarkollegiet har medel för förenklaprojektet minskat. Medel från SOS har under 2014 använts för att lämna bidrag för bedersrelaterat våld, vilket inte skedde 2013. Medel från Post- och telestyrelsen används för stöd till bredbands-satsningar, vilket ökat under 2014.

Not 10 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag

Belopp i tkr	2014	2013
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	1 032	1 556
	1 032	1 556

Skillnaden i belopp beror på förbrukning av tidigare inbetalade medel i blandfinanserat projekt för förstudie Glasriktet samt återkrävda utbetalade bidrag för integrationsprojekt under 2013.

Not 11 Avsättning till fonder

Belopp i tkr	2014	2013
Intäkter Älgvårdsfond	-1357	-1340
Kostnader Älgvårdsfond	843	1143
	-514	-197
Intäkter Vattenregleringsfond - bygdemedel	-98	-102
Kostnader Vattenregleringsfond - bygdemedel	15	87
	-83	-15

Skillnaden mellan åren beror på att under 2013 lämnades bidrag från fonderna till investeringar, vilket inte har skett från Älgvårdsfonden samt i mindre omfattning från vattenregleringsfonden.

Not 12 Lämnade bidrag

Belopp i tkr	2014	2013
Lämnade bidrag till kommuner	-27 807	-67 079
Lämnade bidrag till enskilda företag, organisationer och föreningar	-12 215	-10 294
Lämnade bidrag till kommunala sektorn	-3 860	-9 556
SV Geologiska undersökningar	-4 449	-7 200
Länsstyrelser	-894	-7 293
Övriga myndigheter	-130	0
Övriga ersättningar	-382	-213
	-49 737	-101 634

Skillnaden i lämnade bidrag till kommuner beror till större delen på att anslagen för integrationsåtgärder flyttades till Länsstyrelsen i Jönköpings län för 2014 samt minskade bidrag för förorenad mark. Förändringen av Bidrag till enskilda företag, organisationer och föreningar beror bl.a. på ökade bidrag för bredbandsanslutningar och kanalisationsstöd samt energisamordning. Minskningen av bidrag till kommunala sektorn beror på flytten av anslagen för integrationsåtgärder.

Not 13 Årets kapitalförändring

Belopp i tkr	2014	2013
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>		
Animaliska biprodukter	-2	-1
Djurskyddskontroller	86	50
Älgvårdsfond, jaktområden	-162	-50
Kontroll djurtransporter	5	34
Offentlig förevisning av djur	6	0
Summa Offentligrättslig verksamhet	-67	33
<i>Övrigt kapitalposter</i>		
Telefonadministration	1591	-524
Löneadministration	137	119
Gemensam inlämning för skogsägare	5	0
Summa övriga kapitalposter	1733	-405
Summa Årets kapitalförändring	1666	-372

Under året har länens anslutning till telefonistorganisationen slutförts, vilket gjort att den har ökat sitt resultat och att de startkostnader som funnits täcks bättre. Insatserna för jaktområdesändringar har ökat något. Under året har ett nytt resurssamverkansprojekt startats som riktar sig mot en gemensam inlämning för skogsägare.

Noter till balansräkningen

Not 14 Materiella anläggningstillgångar

Belopp i tkr	Maskiner, inventarier	Förbättrings- utgifter på annans fastighet	Total
Anskaffningsvärde	10 108	569	10 677
Ackumulerad avskrivning	-7 647	-126	-7 773
Utgående värde 131231	2 461	443	2 904
Årets anskaffning	1414	846	2260
Utrangering ack anskaff	-269	0	-269
Utrangering ack avsk	268	0	269
Årets avskrivningar	-1 013	-133	-1 145
Utgående värde 141231	2 861	1 156	4 017

Under året har lokalerna anpassats till telefonistorganisationens behov och till en ökning av Trafikverkets personal i våra lokaler samt att en bil köpts in.

Not 15 Kundfordringar

Belopp i tkr	2014	2013
Utomstatliga fordringar	42	290
	42	290

Utomstatliga fordringar har minskat genom att fakturering inom reservatshanteringen skett tidigare än föregående år.

Not 16 Fordringar hos andra myndigheter

Belopp i tkr	2014	2013
Skatteverket (avräkning moms)	2 155	1 624
Länsstyrelser	3 951	3 771
Övriga myndigheter	484	190
	6 590	5 585

Fordran på skatteverket har ökat genom att ej betalda leverantörsskulder ökat, se not 27. Under 2014 har fordringar till Länsstyrelserna ökat genom att ytterligare fyra län anslutits till den gemensamma telefonistorganisationen. Ökningen på Övriga myndigheter avser bl.a. ett nytt avtal på tilläggsjänster till Trafikverket samt uppdragsverksamhet åt Statens Jordbruksverk.

Not 17 Övriga fordringar

Belopp i tkr	2014	2013
Osäkra fordringar	59	215
Värdereglering av osäkra fordringar	-59	-215
Övriga fordringar	45	59
	45	59

Minskningen av Osäkra fordringar avser fordringar med en miljöavgift där bolaget gått i konkurs. En fordran på förskott till trivselaktiviteter har betalats tillbaka under 2014.

Not 18 Periodavgränsningsposter

Belopp i tkr	2014	2013
Förutbetalad kostnad, hyra	2 039	2 041
Övriga förutbetalda kostnader	476	327
Upplupna bidragsintäkter, SJV	807	1 677
Upplupna bidragsintäkter, Länsstyrelser	457	30
Upplupna bidragsintäkter, Tillväxtverket	0	171
Övriga upplupna bidragsintäkter	1 304	355
Övriga upplupna intäkter	26	0
Upplupna räntor	0	0
	5 109	4 602

Upplupna bidragsintäkter har bland annat tillkommit tack vare projektet Mot nya höjder, ett kompetensförsörjningsprojekt. Projektet Smart Housing har ökat upparbetade kostnader som finansieras av Tillväxtverket. Några projekt från Havs- och vattenmyndigheten har upparbetade kostnader som ökat, t.ex. Vattendirektivet och Provfiske.

Not 19 Avräkning med statsverket

Belopp i tkr	2014	2013
<i>Uppbörd</i>		
Ingående balans	-18	0
Redovisat mot inkomsttitel (-)	-3 717	-3 456
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	3 735	3 438
Medel från räntekontot som tillförts inkomsttitel (+)	0	0
Skuld avseende uppbördsmedel	0	-18
<i>Anslag i icke räntebärande flöde</i>		
Ingående balans	0	80
Redovisat mot anslag (+)	6844	60 884
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-6844	-60 694
Fordringar/Skuld avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
<i>Anslag i räntebärande flöde</i>		
Ingående balans	1 564	124
Redovisat mot anslag (+)	71 956	74 676
Anslagsmedel som tillförts räntekontot (-)	-72 606	-73 236
Återbetalning av anslagsmedel (+)	0	0
Fordringar/Skuld avseende anslagsmedel i räntebärande flöde	914	1 564
<i>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</i>		
Ingående balans	2 552	2 868
Överföring semskuld till socialstyrelsen IB	-350	
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	0	-315
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	2 203	2 552

Övriga fordringar/ skulder på statens centralkonto i Riksbanken

Ingående balans	29 997	41 156
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	35 274	48 551
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-49 194	-117 236
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar (+/-)	3 109	57 526
Saldo	19 186	29 997

Summa avräkning statsverket **22 303** **34 096**

Under 2013 disponerade myndigheten icke räntebärande anslag inom integrationsområdet. Dessa anslag flyttades till Länsstyrelsen i Jönköpings län 2014. Posten Övriga fordringar/ skulder påverkas av omfattningen av finansiering som inte sker via regleringsbrev etc.

Not 20 Behållning räntekonton i Riksgäldskontoret

Belopp i tkr 2014 2013

Behållningen vid årets slut fördelar sig enligt följande:

Behållning på räntekontot riksgäldskontoret	23 110	22 749
Behållning konto deponerade medel riksgäldskontoret	832	953
	23 943	23 703

Av behållning på räntekonto i riksgäldskontorer avser:

- Varav oförbrukade bidrag från statliga myndigheter	11 120	15 516
- Varav oförbrukade bidrag från övriga	985	672
- Varav Älgvårdsfonden	2260	1745

varav kortsiktigt likviditetsbehov (30 dagar) 6 000 6 000

Oförbrukade bidrag från statliga myndigheter har minskat, eftersom man allt noggrannare följer förbrukningen av medel och betalar inte ut om medlen inte förbrukas under året. Nytt samfinansierat projekt inom integrationsområdet har startats under året vilket påverkar oförbrukade bidrag från övriga. Älgvårdsfonden har ökat eftersom man inte lämnat några bidrag under året.

Not 21 Förändring myndighetskaper

Belopp i tkr	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
--------------	--	--	-------

Utgående balans 2013	-877	-372	-1 249
Ingående balans 2014	-877	-372	-1 249
Föregående års kapitalförändring	-372	372	0
Årets förändring		1 666	1 666
Summa årets förändring	-372	2 038	1 666
Utgående balans 2014	-1 249	1 666	417

Förändringen av beloppen beror bl.a. på att Samordnad löneservice, telefonistuppdraget och jaktområdesändringar har förbättrat sina resultat.

Not 22 Länets Älgvårdsfond

Belopp i tkr	2014	2013
Ingående behållning	1 745	1 548
Inbetalningar	1 357	1 340
Utbetalningar	-842	-1 143
	2 260	1 745

Skillnaden mellan åren beror på att det under 2013 lämnades bidrag från fonden till investeringar, vilket inte har skett 2014.

Not 23 Vattenregleringsfond - bygdemedel

Belopp i tkr	2014	2013
Ingående behållning	747	732
Inbetalningar	99	102
Utbetalningar	-15	-87
	831	747

Under 2014 har lämnade bidrag minskat i förhållande till 2013.

Not 24 Avsättningar

Belopp i tkr	2014	2013
Avsättningar för pensioner	2014	2013
Ingående avsättning	426	601
Årets pensionsavsättning	0	120
Årets pensionsutbetalning	-327	-295
	99	426
Övriga avsättningar	1184	1030

Totalt har myndigheten under året gjort pensionsavsättningar för två personer enligt, avtal som trädde i kraft 1 januari 2003 och under 2013 var det fem personer. Posten Övriga avsättningar avser kompetensutvecklingskulden enligt avtal mellan parterna i PA 03.

Not 25 Lån i Riksgäldskontoret

Belopp i tkr	2014	2013
Länsstyrelsen disponerar år 2014 för investeringar i anläggningstillgångar en låneram på 7 000 tkr i Riksgäldskontoret.		
Ingående låneskuld	2 904	3 141
Nyupptagna lån	1 329	815
Amorteringar	-1 129	-1 052
Utnyttjad låneram	3 104	2 904

Totalt har myndighetens lån i Riksgälden ökat. Under året har myndigheten fortsatt att anpassa lokalerna för verksamheten bl.a. för telefonistorganisationens behov. Ungefär 900 tkr i investeringskostnader har debiterats under december och kommer att öka lånen under 2015.

Not 26 Skulder till andra myndigheter

Belopp i tkr	2014	2013
Skatteverket	1 779	1 700
Statens pensionsverk	453	431
Länsstyrelser	2 094	1 052
Statens Jordbruksverk	72	49
Kammarkollegiet	9	10
Skogsstyrelsen	632	1 238
Övriga	446	438
	5 485	4 917

Skillnader i Skulder till Länsstyrelser hänförs till resurssamverkan som t.ex. Länsstyrelsen i Västra Götaland för dels inköp av it-produkter samt en något senare fakturering av kostnader för resurssamverkan, Länsstyrelsen i Östergötland för insatser i branden m.m. Minskningen av fordringar på Skogsstyrelsen avser kostnader hänförliga till bl.a. reservatsförvaltningen, där verksamhet i allt större omfattning utförs av oss.

Not 27 Leverantörsskulder

Belopp i tkr	2014	2013
Leverantörsskulder	6 187	2 761
	6 187	2 761

Posten påverkas av när leverantörer fakturerar upparbetade kostnader och under 2014 har värdet på leverantörsskulder ökat. Under december har bland annat lokalanpassningskostnader, krisberedskaps-tjänster, kulturminnesinventeringar m.m. fakturerats.

Not 28 Övriga skulder

Belopp i tkr	2014	2013
Skatteverket	1 446	1 418
	1 446	1 418

Övriga skulder avser skuld till Skatteverket för utgående mervärdesskatt.

Not 29 Upplupna kostnader

Belopp i tkr	2014	2013
Löner	410	188
Semesterlöner	6 820	7 011
Riksrevisionen	161	227
Länsstyrelsernas IT-organisation	304	229
Kammarkollegiet	0	2
Övriga upplupna kostnader	81	9
	7 776	7 666

Upplupna löner avser löner för uppsagd personal som är arbetsbefriade under januari och februari. 2013 avsåg lönekostnaderna tre månaders lönerrevision för ST. Periodiserade kostnader för Riksrevisionen avser förväntade kostnader för granskning av årsredovisningen samt ej debiterad tid i slutet av året. Länsstyrelsernas IT-organisation avser kostnader för arbetsplatser och skrivare m.m. som inte debiterats under året. Övriga upplupna kostnader avser bland annat kostnader för december för nytt stödavtal och bemanning på diariet av Manpower.

Not 30 Oförbrukade bidrag andra myndigheter

Belopp i tkr	2014	2013
<i>Inomstatliga bidrag</i>		
Naturvårdsverket	15 227	26 695
Post- och telestyrelsen	4 206	7 046
Länsstyrelser	4 532	4 609
Kammarkollegiet	2 767	4 024
Riksantikvarieämbetet	586	1 280
Havs- och vattenmyndigheten	1 090	1 113
Statens jordbruksverk	2 398	1 079
Socialstyrelsen	449	779
Tillväxtverket	216	428
Myndigheten för skydd och beredskap	139	337
Boverket	0	160
Övriga	165	178
	31 775	47 729

Flera myndigheter gör som Naturvårdsverket och följer noggrant de oförbrukade medlen och betalar inte ut nya medel, om myndigheten inte förbrukat eller planerar att förbruka dessa inom året. Balanserade medel för bl.a. förorenad mark och reservatförvaltning har minskat. Post- och telestyrelsen som minskat avser bidrag som rekvideras för utbetalningar av bredbandsansatningar. Medel från Statens Jordbruksverk har ökat för ajourhållning block och återkrav.

<i>Utomstatliga bidrag</i>		
Förstudie glasriktet	0	153
Primes	82	149
Robust samhälle (Kommuner, Landsting)	127	127
Regionala politikerdialoger om flyktingmottagande	45	110
Livsstil Kronoberg	38	97
Rakel	17	78
Intäkter Regional Samverkanskurs	144	61
Alla gör motstånd	0	36
Skogens kulturarv	54	0
Be-G projektet	692	0
	1 199	811

Under året har nya projekt tillkommit som t.ex. integrationsprojektet Be-G. Projektet Förstudie Glasriktet och Alla gör motstånd har förbrukat alla tillgängliga medel.

Förväntad förbrukning av oförbrukade bidrag

	Inom 3 mån	mer än 3 mån upp till 1 år	Mer än 1 år upp till 3 år	Mer än 3 år
Inomstatligt	8 553	19 809	2 892	522
Utomstatligt	248	951	0	0
	8 800	20 760	2 892	522

Not 31 Förutbetalade intäkter

Belopp i tkr	2014	2013
Trafikverket hyra m.m.	292	131
Övriga förutbetalda fordringar	6	0
	298	131

Ökningen av förutbetalade intäkter avser utökad uthyrning av lokaler till Trafikverket.

Not 32 Kapitalbehov för bemyndigande

Anslag 19 33:1 Allmänna regionalpolitiska åtgärder	2014	2013
Utestående åtagande per 31 december	9 146	9 376
Utgående anslagsbehållning	32	128
	9 178	9 504

Utfallet för de anslag som myndigheten disponerar avviker inte väsentligt från tilldelade medel. Överskridandet av anslag för Länsstyrelsens egna verksamhet och anslaget för regionalpolitiska medel ligger inom ramen för tilldelat anslagsöverskridande.

Not 33 Kostnader för personal (tillhörande Resultaträkningen)

I enlighet med 7 kap. 2 § i Förordningen om årsredovisning och budgetunderlag redovisas skattepliktiga ersättningar och andra förmåner (i tusentals kronor) som betalats ut under kalenderåret 2014 till ledande befattningshavare vid Länsstyrelsen.

Namn	Utb.belopp	Övriga uppdrag
Landshövding Kristina Alsér	1125	Ordförande i Kulturkvarteret Astrid Lindgrens Näs Ledamot i Familjen Kamprads stiftelse Ledamot i Entreprenörinvest AB Ledamot i styrelsen för Vinnova Ordförande i Tillväxverket
Länsråd Lennart Johansson	909	Ledamot Smålands museums styrelse Ordförande i Stiftelsen Markussens studiefond Ordförande i Fornanderska pensionsfonden
<i>Ledamöter</i>		
Thomas Carlzon	3	Ordförande ALMI Invest Småland och öarna Ledamot i Linnéuniversitetets styrelse Ledamot i IKEA AB Ordförande i IKEA Vårdshus
Katarina Brännström	3	Ledamot Länspolisstyrelsen i Kronoberg Ledamot styrelsen Kulturparken AB
Lars-Ove Johansson	4	Ordförande i LRF Sydost Ordförande i Södra Skogsbruksområde Ljungby 1:e vice ordförande fullmäktige Ljungby Ersättare i Kommunstyrelsen Ljungby
Carina Adolfsson Elgestam	3	ISP – inspektionen strategiska produkter Vida Vision AB
Stephen Hwang	2	Inga
Magnus Holm	3	Ledamot i styrelsen för Svensk Scenkonst
Eva Niklasson	0	Inga
Gunnar Nordmark	2	Ordförande i Regionteatern Blekinge-Kronoberg
Christel Fritiofsson	2	Styrelseordförande i Markaryds sparbank Styrelseledamot i Ekebacken konferenscenter AB

